

Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W RZESZOWIE
STATISTICAL OFFICE
IN RZESZÓW

Statistical Yearbook Podkarpackie Voivodship

2013

ZESPÓŁ REDAKCYJNY   EDITORIAL BOARD

Przewodniczący   *President*

Marek Cierpiał-Wolan

Członkowie   *Members*

Dorota Jasiukiewicz, Teresa Krzemińska,
Paweł Markocki, Irena Polak, Anna Tworek-Ptak,
Jadwiga Uchman, Elżbieta Wojnar, Józef Wojtak

Sekretarz   *Secretary*

Barbara Błachut

Redakcja merytoryczna i techniczna   *Editors and technical supervision*
Zespół pracowników Urzędu Statystycznego   *Team of the Statistical*
w Rzeszowie   *Office in Rzeszów*

Projekt okładki   *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

Druk okładki   *Printing of cover*

Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 1640-0062

Cena 25 zł

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE
ul. Jana III Sobieskiego 10, 35-959 Rzeszów
tel.: 17 8535210, 8535219; fax: 17 8535157
<http://www.stat.gov.pl/rzesz>
e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do rąk Państwa czternastą edycję Rocznika Statystycznego Województwa Podkarpackiego.

Pod względem zakresu tematycznego Rocznik Statystyczny stanowi kontynuację poprzedniej edycji. Zawiera szeroki zestaw informacji statystycznych opisujących zjawiska i procesy zachodzące w województwie, charakteryzujących stan gospodarki i poziom życia mieszkańców Podkarpacia. Wybrane dane o województwie podkarpackim zostały zaprezentowane na tle kraju i pozostałych województw.

W obecnej edycji Rocznika uzupełniono zakres dotychczas publikowanych danych o informacje dotyczące gospodarstw domowych i osób niepełnosprawnych pochodzące z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Jednocześnie wykorzystując wyniki NSP 2011 zaprezentowano zweryfikowane począwszy od roku 2010 dane z badania aktywności ekonomicznej ludności i budżetów gospodarstw domowych, a także bilansu zasobów mieszkaniowych.

Rocznik, poza wydaniem książkowym, dostępny jest również w wersji elektronicznej na stronie Internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/rzesz> oraz na płycie CD-ROM.

Przekazując Państwu „Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2013”, dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpień-Wolan

Rzeszów, grudzień 2013 r.

PREFACE

The Statistical Office in Rzeszów is pleased to introduce you the fourteenth edition of the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship.

As far as the scope of subjects is concerned, the Statistical Yearbook is a continuation of the previous edition. It contains a large extent of statistical data describing phenomena and processes occurring in the voivodship, which characterize the economic situation as well as living standard of the society in Podkarpackie. Selected data on Podkarpackie Voivodship are presented compared to the country and other voivodships.

Based on the Population and Housing Census 2011, this edition of the Yearbook includes an extended range of the previously published data, including information on households and disabled persons. Simultaneously, using the results of the 2011 Census, the data concerning the economic activity of the population and household budgets as well as the balance of dwelling stocks were verified since 2010.

This Yearbook, apart from printed edition is also available on the Office's website <http://www.stat.gov.pl/rzesz> and on the CD-ROM.

Giving you the Statistical Yearbook of Podkarpackie Voivodship 2013, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for assistance in providing information, which has contributed to enriching its contents.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

Rzeszów, December 2013

SPIS RZECZY

Przedmowa .....
Spis tablic .....
Spis map i wykresów .....
Objaśnienia znaków umownych. Skróty .....
Uwagi ogólne .....

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2012 r. ....
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005–2012) .....

DZIAŁY

I. Geografia .....
II. Stan i ochrona środowiska .....
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny .....
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości .....
V. Ludność. Wyznania religijne .....
VI. Rynek pracy .....
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych .....
VIII. Budżety gospodarstw domowych .....
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania ..
X. Edukacja i wychowanie .....
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ....
XII. Kultura. Turystyka. Sport .....
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo in- formacyjne .....
XIV. Ceny .....
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo .....
XVI. Przemysł i budownictwo .....
XVII. Transport i łączność .....
XVIII. Handel i gastronomia .....
XIX. Finanse przedsiębiorstw .....
XX. Finanse publiczne .....
XXI. Inwestycje. Środki trwałe .....
XXII. Rachunki regionalne .....
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej .....

CONTENTS

	Strona Page
<i>Preface</i>	3— 4
<i>List of tables</i>	6— 24
<i>List of maps and graphs</i>	24— 25
<i>Symbols. Abbreviations</i>	26— 27
<i>General notes</i>	28— 33

REVIEW TABLES

<i>Voivodship compared to the country in 2012</i>	34— 39
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005–2012)</i>	40— 57

CHAPTERS

<i>Geography</i>	58— 61
<i>Environmental protection</i>	62— 85
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	86— 92
<i>Public safety. Justice</i>	93— 99
<i>Population. Religious denominations</i>	100—133
<i>Labour market</i>	134—170
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	171—181
<i>Household budgets</i>	182—190
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	191—206
<i>Education</i>	207—238
<i>Health care and social welfare</i>	239—255
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	256—270
<i>Science and technology. Information society</i>	271—285
<i>Prices</i>	286—291
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	292—321
<i>Industry and construction</i>	322—337
<i>Transport and communications</i>	338—346
<i>Trade and catering</i>	347—353
<i>Finances of enterprises</i>	354—367
<i>Public finance</i>	368—376
<i>Investments. Fixed assets</i>	377—387
<i>Regional accounts</i>	388—392
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	393—402

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship .....</i>	1	58
Powierzchnia i granice w 2012 r.	<i>Area and borders in 2012 .....</i>	2	58
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations .....</i>	3	59
Wyższe szczyty górskie	<i>Highest mountain peaks .....</i>	4	59
Większe sztuczne zbiorniki wodne	<i>Major artificial reservoirs .....</i>	5	60
Większe rzeki	<i>Principal rivers .....</i>	6	60
Temperatury powietrza (1971-2012)	<i>Air temperatures (1971-2012) .....</i>	7	61
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie (1971- 2012)	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, in- solation and cloudiness (1971-2012) .....</i>	8	61
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODO- WISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	62
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany wykorzy- stania powierzchni województwa (2005, 2010, 2013)	<i>Geodesic status, directions and changes of voivodship land use (2005, 2010, 2013) .....</i>	1 (9)	69
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Agricultural land designated for non-agricul- tural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	2 (10)	70
Grunty zdewastowane i zdegradowane wy- magające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospoda- rowane (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	3 (11)	71
Pobór wody na potrzeby gospodarki nardo- wej i ludności (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	4 (12)	71
Zużycie wody na potrzeby gospodarki nardo- wej i ludności (2005, 2010, 2011, 2012) ..	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	5 (13)	72
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie napełniania i uzupełniania stawów rybnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agri- culture and forestry as well as water for filling up and completing fish ponds (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	6 (14)	72
Jakość wody z wodociągów dostarczonej ludności do spożycia w 2012 r.	<i>Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2012 .....</i>	7 (15)	73
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowa- dzone do wód lub do ziemi (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Industrial and municipal wastewater dis- charged into waters or into the ground (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	8 (16)	74

	Tablica Table	Strona Page
Zakłady odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Plants discharging wastewater by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	9 (17) 74
Oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Wastewater treatment plants (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	10 (18) 75
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	11 (19) 76
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	12 (20) 77
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as their storage yards areas (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	13 (21) 78
Odpady według rodzajów w 2012 r.	<i>Waste by type in 2012 r. ....</i>	14 (22) 79
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	15 (23) 79
Parki narodowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>National parks (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	16 (24) 80
Rezerwy przyrody (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Nature reserves (2005, 2010, 2011, 2012) ....</i>	17 (25) 80
Parki krajobrazowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Landscape parks (2005, 2010, 2011, 2012) ..</i>	18 (26) 81
Pomniki przyrody (2005, 2010, 2011, 2012) ...	<i>Nature monuments (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	19 (27) 81
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012] .....</i>	20 (28) 82
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	21 (29) 83
Kierunki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Financing directions of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	22 (30) 85
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Receipts from fees and fines for environmental protection and water management funds (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	23 (31) 85
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x 86
Jednostki administracyjne województwa (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Administrative units of the voivodship (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	1 (32) 89
Gminy w 2012 r.	<i>Gminas in 2012.....</i>	2 (33) 89

		Tablica Table	Strona Page
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2012 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2012</i>	3 (34)	90
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2012.....</i>	4 (35)	90
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	5 (36)	92
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	93
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	1 (37)	95
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję i prokuraturę (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police and prosecutor's office (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	2 (38)	97
Wpływ spraw do sądów powszechnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Incoming cases in the common courts (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	3 (39)	97
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	4 (40)	98
Załatwione sprawy rodzinne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Resolved family cases (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	5 (41)	99
Podmioty w krajowym rejestrze sądowym (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Entities of in the national judicial register (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	6 (42)	99
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	100
Ludność (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Population (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	1 (43)	107
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Working and non-working age population (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	2 (44)	107
Ludność według płci i wieku (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Population by sex and age (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	3 (45)	108
Miasta i ludność w miastach (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Towns and urban population (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	4 (46)	109
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Gminas and rural population (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	5 (47)	110
Mediana wieku według płci (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Median age by sex (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	6 (48)	110
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego (2002, 2011)	<i>Population aged 15 and more by de facto marital status (2002, 2011) .....</i>	7 (49)	111
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia (2002, 2011)	<i>Population aged 13 and more by education level (2002, 2011) .....</i>	8 (50)	113

	Tablica Table	Strona Page
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznej w 2011 r.	<i>Population by the structure of national-ethnic identities in 2011</i>	9 (51) 113
Ludność według głównego źródła utrzymania (2002, 2011)	<i>Population by main source of maintenance (2002, 2011)</i>	10 (52) 114
Gospodarstwa domowe według liczby osób (2002, 2011)	<i>Households by number of persons (2002, 2011)</i>	11 (53) 115
Gospodarstwa domowe według składu rodzinnego (2002, 2011)	<i>Households by family composition (2002, 2011)</i>	12 (54) 115
Osoby niepełnosprawne według płci i miejsca zamieszkania (2002, 2011)	<i>Disabled persons by sex and place of residence (2002, 2011)</i>	13 (55) 116
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Vital statistics (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	14 (56) 116
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	15 (57) 117
Małżeństwa zawarte w 2012 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2012</i>	16 (58) 118
Małżeństwa zawarte w 2012 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców ...	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2012</i>	17 (59) 119
Małżeństwa wyznaniowe (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Church or religious marriages (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	18 (60) 120
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2012 r.....	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2012</i>	19 (61) 121
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	20 (62) 122
Urodzenia (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Births (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	21 (63) 122
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	22 (64) 123
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	23 (65) 124
Zgony według płci i wieku zmarłych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Deaths by sex and age of deceased (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	24 (66) 124
Zgony według wybranych przyczyn (2005, 2010, 2011)	<i>Deaths by causes (2005, 2010, 2011)</i>	25 (67) 125
Zgony niemowląt według płci i wieku (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Infant deaths by sex and age (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	26 (68) 126
Zgony niemowląt według przyczyn (2005, 2010, 2011)	<i>Infant deaths by causes (2005, 2010, 2011)</i> ...	27 (69) 127
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Suicides registered by Police (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	28 (70) 128
Przeciętne dalsze trwanie życia (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Life expectancy (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	29 (71) 128
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	30 (72) 129

		Tablica Table	Strona Page
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2011, 2012) ..	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	31 (73)	130
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	32 (74)	131
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants .....</i>	33 (75)	131
Niektóre wyznania religijne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Selected religious denominations (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	34 (76)	132
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	134
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more on the basis of census in 2011 .....</i>	1 (77)	143
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level on the basis of census in 2011 .....</i>	2 (78)	144
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – na podstawie BAEL (2010, 2011, 2012)	<i>Economic activity of the population aged 15 and more - on the LFS basis (2010, 2011, 2012) .....</i>	3 (79)	146
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2012 r. – na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2012 on the LFS basis .....</i>	4 (80)	147
Pracujący	Employment		
Pracujący (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Employed persons (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	5 (81)	148
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Employed persons by employment status (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	6 (82)	149
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average paid employment (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	7 (83)	150
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Full- and part-time paid employment (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	8 (84)	151
Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Hires (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	9 (85)	152
Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Terminations (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	10 (86)	153
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	11 (87)	155
Miejsca pracy wolne i nowo utworzone i zlikwidowane w 2012 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated jobs in 2012 .....</i>	12 (88)	156

	Tablica Table	Strona Page
Bezrobocie		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2005, 2010, 2011, 2012)	13 (89)	157
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2010, 2011, 2012)	14 (90)	157
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2011, 2012)	15 (91)	158
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2005, 2010, 2011, 2012)	16 (92)	160
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2011, 2012)	17 (93)	160
Warunki pracy		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2011, 2012]	18 (94)	161
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2011, 2012]	19 (95)	163
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2005, 2010, 2011, 2012)	20 (96)	165
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2010, 2011, 2012)	21 (97)	165
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2012 r.	22 (98)	167
Choroby zawodowe (2005, 2010, 2011, 2012)	23 (99)	168
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2010, 2011, 2012)	24 (100)	169
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2010, 2011, 2012)	25 (101)	170
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		
Uwagi ogólne	x	171
Wynagrodzenia		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2011, 2012)	1 (102)	174

		Tablica Table	Strona Page
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2012 r.	<i>Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2012</i>	2 (103)	175
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2012 r.	<i>Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2012</i>	3 (104)	176
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2012 r.	<i>Average gross wages and salaries for October 2012</i>	4 (105)	178
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2012 r.	<i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment by great occupational groups for October 2012</i>	5 (106)	180
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Retirees and pensioners (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (107)	181
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Gross retirement pay and pension benefits (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	7 (108)	181
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	182
Gospodarstwa domowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Households (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (109)	187
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Average monthly per capita available income of households (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (110)	187
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average monthly per capita expenditures of households (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	3 (111)	188
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (112)	188
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Households furnished with selected durable goods (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (113)	189
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>At-risk of poverty rates in households (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (114)	190
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	191
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2011, 2012)....	<i>Water-line and sewerage systems (2010, 2011, 2012)</i>	1 (115)	197

		Tablica Table	Strona Page
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	2 (116)	198
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	3 (117)	198
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>House-heating (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	4 (118)	199
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2010, 2011, 2012) .</i>	5 (119)	199
Odpady komunalne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Municipal waste (2005, 2010, 2011, 2012) ....</i>	6 (120)	200
Nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Liquid waste (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	7 (121)	200
Składowiska odpadów komunalnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Landfill sites with municipal waste (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	8 (122)	201
Komunikacja miejska (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Urban transport (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	9 (123)	201
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Generally accessible and estate area green belts (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	10 (124)	201
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwelling stocks (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	11 (125)	202
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	12 (126)	202
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2012 r. ...	<i>Housing allowances paid out in 2012 .....</i>	13 (127)	203
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Administration of grounds for dwelling construction (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	14 (128)	204
Mieszkania, których budowę rozpoczęto (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwellings in which construction has begun (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	15 (129)	204
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwellings completed (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	16 (130)	205
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	17 (131)	206
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	207
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13).....	<i>Education by level (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13).....</i>	1 (132)	212
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13).....	<i>Schools by school governing authority (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13).....</i>	2 (133)	215
Uczniowie według grup wieku (2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Pupils and students by age groups (2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	3 (134)	218

		Tablica Table	Strona Page
Współczynnik skolaryzacji (2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Enrolment rate (2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	4 (135)	218
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	5 (136)	219
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	6 (137)	220
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13).....	<i>Students studying foreign languages in schools for adults (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	7 (138)	222
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Education for people with special educational needs (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	8 (139)	223
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Special educational centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	9 (140)	223
Wychowanie pozaszkolne (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Extracurricular education (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	10 (141)	225
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13].....	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]</i>	11 (142)	225
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13).....	<i>Student dormitories and canteens (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	12 (143)	226
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13).....	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)</i>	13 (144)	226
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13].....	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]</i>	14 (145)	227
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13].....	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]</i>	15 (146)	228
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13].....	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]</i>	16 (147)	229
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]</i>	17 (148)	229
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13].....	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]</i>	18 (149)	230
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]</i>	19 (150)	230

	Tablica Table	Strona Page
Technika oraz szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]	<i>Technical secondary schools as well as general art. schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13] .....</i>	20 (151) 230
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]	<i>Technical schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13] .....</i>	21 (152) 231
Uczniowie i absolwenci techników oraz szkół artystycznych ogólnokształcących dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Students and graduates of technical secondary schools as well as general art schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	22 (153) 231
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	23 (154) 232
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Art schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	24 (155) 232
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13] .....</i>	25 (156) 233
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	26 (157) 233
Szkoły wyższe (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Higher education institutions (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	27 (158) 234
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	28 (159) 234
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	29 (160) 235
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych (2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Academic teachers in higher education institutions (2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	30 (161) 235
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Foreigners — students and graduates by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	31 (162) 236
Studia podyplomowe i doktoranckie (2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Postgraduate and doctoral studies (2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	32 (163) 236
Studia podyplomowe według grup kierunków kształcenia (2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Postgraduate studies by fields of education (2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	33 (164) 237
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	<i>Schools for adults (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13) .....</i>	34 (165) 237
Wychowanie przedszkolne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Pre-primary education (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	35 (166) 238
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 239

		Tablica Table	Strona Page
Pracownicy medyczni w 2012 r.....	<i>Medical personnel in 2012</i>	1 (167)	245
Lekarze specjaliści w 2012 r.	<i>Doctors specialists in 2012</i>	2 (168)	245
Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2012 r.....	<i>Out-patient health care in 2012</i>	3 (169)	246
Stacjonarna opieka zdrowotna w 2012 r.	<i>In-patient health care in 2012</i>	4 (170)	247
Szpitala ogólne w 2012 r.	<i>General hospitals in 2012</i>	5 (171)	248
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2010, 2011, 2012)	<i>Emergency medical services and first aid (2010, 2011, 2012)</i>	6 (172)	249
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Generally available pharmacies and phar- maceutical outlets (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	7 (173)	249
Krwiodawstwo (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Blood donation (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	8 (174)	250
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Incidence of infectious diseases and poison- ings (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	9 (175)	250
Żłobki i kluby dziecięce (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Nurseries and children's clubs</i>	10 (176)	252
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Day-support cetres (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	11 (177)	252
Rodzinna piecza zastępcza (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Family foster care (2005, 2010, 2011, 2012)</i> ...	12 (178)	253
Instyтуcjonalna piecza zastępcza (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Institutional foster care (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	13 (179)	253
Pomoc społeczna stacjonarna (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Stationary social welfare (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	14 (180)	254
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	15 (181)	254
Świadczenia pomocy społecznej (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Social assistance benefits (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	16 (182)	255
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	256
Kultura	Culture		
Książki i broszury wydane (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Books and pamphlets published (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	1 (183)	259
Gazety i czasopisma wydane (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Newspapers and magazines published (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	2 (184)	259
Biblioteki publiczne (z filiami) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Public libraries (with branches) [2005, 2010, 2011, 2012]</i>	3 (185)	260
Muzea (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Museums (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	4 (186)	260
Galerie sztuki (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Art galleries (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	5 (187)	261
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębior- stwa estradowe (2005, 2010, 2011, 2012) ...	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (188)	261

		Tablica Table	Strona Page
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2009, 2011, 2012)	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres (2005, 2009, 2011, 2012) .....</i>	7 (189)	262
Kina stałe (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Fixed cinemas (2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (190)	262
Abonenci telewizji kablowej (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Cable television subscribers (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	9 (191)	263
Abonenci radiowi i telewizyjni (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Radio and television subscribers (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	10 (192)	263
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	11 (193)	264
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2011, 2012)...	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	12 (194)	266
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Occupancy in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	13 (195)	267
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki (2005, 2010, 2011, 2012) ...	<i>Catering establishments in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	14 (196)	267
Sport	Sport		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2006, 2010, 2012)	<i>Physical education organizations and sports clubs (2006, 2010, 2012) .....</i>	15 (197)	268
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2012 r.	<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2012 .....</i>	16 (198)	269
Wybrane obiekty sportowe w 2010 r.	<i>Selected sports facilities in 2010 .....</i>	17 (199)	270
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes.....</i>	x	271
Nauka i technika	Science and technology		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Units and employment in research and development activity (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	1 (200)	275
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	2 (201)	276
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012].....</i>	3 (202)	277
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące) [2010, 2011, 2012]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	4 (203)	277

		Tablica Table	Strona Page
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2010, 2011, 2012]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	5 (204)	278
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012] .....</i>	6 (205)	278
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity [2005, 2010, 2011, 2012] .....</i>	7 (206)	278
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2012 r.	<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2012 .....</i>	8 (207)	279
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2010–2012	<i>Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2010–2012 .....</i>	9 (208)	280
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012] .....</i>	10 (209)	281
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Expenditures on innovation activities in industry by source of funds (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012] .....</i>	11 (210)	283
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Resident inventions and utility models (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	12 (211)	284
Spółeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno – telekomunikacyjne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Enterprises using selected information and communication technologies (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	13 (212)	285
Cele wykorzystania Internetu w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Purpose of using the Internet by enterprises (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	14 (213)	285
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	286
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Price indices of consumer goods and services (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	1 (214)	288
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Retail prices of selected goods and services (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	2 (215)	288
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	3 (216)	291
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average market-place prices received by farmers (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	4 (217)	291
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	292

		Tablica Table	Strona Page
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2006, 2010, 2011, 2012).....	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2006, 2010, 2011, 2012) .....</i>	1 (218)	298
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2010, 2011, 2012).....	<i>Agricultural land area by land type (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	2 (219)	300
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych (2010, 2012)	<i>Farms by area groups (2010, 2012) .....</i>	3 (220)	300
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2009, 2010, 2011]	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2005, 2009, 2010, 2011].....</i>	4 (221)	301
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2009, 2010, 2011]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2005, 2009, 2010, 2011].....</i>	5 (222)	301
Powierzchnia zasiewów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Sown area (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	6 (223)	303
Zbiory i plony wybranych ziemniaków (2006-2010, 2010, 2011, 2012)	<i>Selected crop production and yields (2006-2010, 2010, 2011, 2012) .....</i>	7 (224)	304
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2006-2010, 2010, 2011, 2012)	<i>Area, production and yields of ground vegetables (2006-2010, 2010, 2011, 2012) .....</i>	8 (225)	305
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2006-2010, 2010, 2011, 2012)	<i>Area, production and yields of tree fruit (2006-2010, 2010, 2011, 2012) .....</i>	9 (226)	306
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2006-2010, 2010, 2011, 2012)	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry fields (2006-2010, 2010, 2011, 2012) .....</i>	10 (227)	307
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	11 (228)	308
Drób (2005, 2010, 2011).....	<i>Poultry (2005, 2010, 2011).....</i>	12 (229)	309
Produkcja żywca rzeźnego (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Production of animals for slaughter (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	13 (230)	309
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Production of meat, fats and pluck (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	14 (231)	310
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	15 (232)	310
Ciągniki rolnicze (2005, 2010).....	<i>Agricultural tractors (2005, 2010) .....</i>	16 (233)	311
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12).....	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12) .....</i>	17 (234)	311
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012].....	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]....</i>	18 (235)	312
Skup ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Procurement of major agricultural products (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	19 (236)	313
Ekologiczne gospodarstwa rolne (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Organic farm (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	20 (237)	314

	Tablica Table	Strona Page
Łowiectwo	Hunting	
Ważniejsze zwierzęta łowne (2005, 2010, 2011, 2012)	Major game species (2005, 2010, 2011, 2012)	21 (238) 314
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	Shot of main species (2005/06, 2010/11, 2011/12, 2012/13)	22 (239) 315
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie (2005, 2010, 2011, 2012)	Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts (2005, 2010, 2011, 2012)	23 (240) 315
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2005, 2010, 2011, 2012)	Forest land (2005, 2010, 2011, 2012)	24 (241) 316
Powierzchnia lasów (2005, 2010, 2011, 2012)	Forest areas (2005, 2010, 2011, 2012)	25 (242) 317
Zasoby drzewne na pniu	Growing stock of standing wood	26 (243) 318
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2005, 2010, 2011, 2012)	Renewals, afforestations and other forest breeding work (2005, 2010, 2011, 2012)	27 (244) 319
Pozyskanie drewna (2005, 2010, 2011, 2012)	Removals (2005, 2010, 2011, 2012)	28 (245) 320
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2005, 2010, 2011, 2012)	Trees and shrubs outside the forest and removals (2005, 2010, 2011, 2012)	29 (246) 321
Pożary w lasach (2005, 2010, 2011, 2012)	Forest fires (2005, 2010, 2011, 2012)	30 (247) 321
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 322
Przemysł	Industry	
Produkcja sprzedana przemysłu (2005, 2010, 2011, 2012)	Sold production of industry (2005, 2010, 2011, 2012)	1 (248) 325
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]	2 (249) 326
Produkcja wybranych wyrobów (2005, 2010, 2011, 2012)	Production of selected products (2005, 2010, 2011, 2012)	3 (250) 327
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2010, 2011, 2012)	Average paid employment in industry (2005, 2010, 2011, 2012)	4 (251) 328
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2010, 2011, 2012)	Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2010, 2011, 2012)	5 (252) 330
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	Construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]	6 (253) 332
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012]	7 (254) 332

		Tablica Table	Strona Page
Budynki oddane do użytkowania (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Buildings completed (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	8 (255)	334
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Buildings completed by type of buildings (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	9 (256)	335
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	10 (257)	337
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x	338
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Railway lines operated (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	1 (258)	341
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Hard surface public roads (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	2 (259)	341
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Registered road vehicles and tractors (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	3 (260)	342
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Regular bus communication lines (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	4 (261)	342
Transport samochodowy zarobkowy (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Hire or reward road transport (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	5 (262)	343
Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Rzeszów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Passenger traffic in Rzeszów Airport (2005, 2010, 2011, 2012).....</i>	6 (263)	343
Przeładunek ładunków w portach lotniczych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Freight loaded and unloaded at airports (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	7 (264)	344
Wypadki drogowe i ich ofiary(2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Road traffic accidents and their casualties (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	8 (265)	344
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów (2011, 2012)	<i>Road accidents by culprits, major causes and types of vehicles (2011, 2012) .....</i>	9 (266)	345
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Basic postal services (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	10 (267)	346
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	11 (268)	346
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne.....	<i>General notes .....</i>	x	347
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012].....	<i>Retail sales (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012].....</i>	1 (269)	350

		Tablica Table	Strona Page
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Retail sales by groups (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012] .....</i>	2 (270)	350
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011, 2012]	<i>Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2005, 2010, 2011, 2012] .....</i>	3 (271)	351
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Shops by organizational forms and petrol stations (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	4 (272)	351
Gastronomia (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Catering (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	5 (273)	352
Magazyny handlowe (2005, 2009, 2012)	<i>Trade warehouses (2005, 2009, 2012) .....</i>	6 (274)	352
Targowiska (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Marketplaces (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	7 (275)	353
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW		CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	354
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	1 (276)	359
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	2 (277)	360
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	3 (278)	361
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	4 (279)	362
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	5 (280)	363
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (281)	365
Kapitał zakładowy spółek (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Share capital of companies (2005, 2010, 2011, 2012) .....</i>	7 (282)	366
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2011) ...</i>	8 (283)	367
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE		CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	368
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2005, 2010, 2011, 2012) ...</i>	1 (284)	371
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2012 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by divisions in 2012 .....</i>	2 (285)	373
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2005, 2010, 2011, 2012) ...</i>	3 (286)	374
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2012 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by divisions in 2012 .....</i>	4 (287)	375
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych (2011, 2012)	<i>Revenue and costs of self-government budgetary establishments (2011, 2012) .....</i>	5 (288)	376

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	377
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2011, 2012].....	Investment outlays (current prices) [2010, 2011, 2012].....	1 (289)	381
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2010, 2011, 2012].....	Investment outlays in enterprises (current prices) [2010, 2011, 2012].....	2 (290)	383
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2010, 2011, 2012].....	Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2010, 2011, 2012].....	3 (291)	384
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2011, 2012].....	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2011, 2012].....	4 (292)	385
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2011, 2012].....	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2011, 2012].....	5 (293)	387
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	388
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2009, 2010, 2011].....	Gross domestic product (current prices) [2009, 2010, 2011].....	1 (294)	391
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2009, 2010, 2011].....	Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2009, 2010, 2011].....	2 (295)	392
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2009, 2010, 2011).....	Nominal income in the households sector (2009, 2010, 2011).....	3 (296)	392
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne.....	General notes.....	x	393
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012.....	1 (297)	395
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią oraz zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	State owned enterprises privatized by the direct method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012.....	2 (298)	395

	Tablica Table	Strona Page
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012</i>	3 (299) 396
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.	<i>Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2012</i>	4 (300) 396
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2012 r.	<i>State owned enterprises by legal and organizational status in 2012</i>	5 (301) 396
Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i>	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2005, 2010, 2011, 2012).....	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	6 (302) 397
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2011, 2012) .	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	7 (303) 398
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	8 (304) 400
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	9 (305) 401
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2011, 2012)	<i>Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2011, 2012)</i>	10 (306) 402

SPIS MAP I WYKRESOW**LIST OF MAPS AND GRAPHS**

	Strona Page	
Podział administracyjny województwa podkarpackiego w 2012 r.	<i>Administrative division of Podkarpackie voivodship in 2012</i>	206-207
Podział województwa podkarpackiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)	<i>Division of the Podkarpackie voivodship according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)</i>	206-207
Ludność według płci i wieku w 2012 r.	<i>Population by sex and age in 2012</i>	206-207
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	206-207
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat	<i>Life expectancy at 0 age</i>	206-207
Struktura pracujących w 2012 r.	<i>Structure of employed persons in 2012</i>	206-207
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2012 r. ..	<i>Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2012</i>	206-207
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie	<i>Relative deviations of average wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the voivodship</i>	206-207

SPIS MAP I WYKRESÓW (dok.)

Mieszkania wyposażone w instalacje w 2012 r.
Mieszkania oddane do użytkowania .....
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2012/13 .....
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2012 r. ....
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2011 r. (ceny stałe) .....
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) .....
Dochody i wydatki budżetów jednostek samo- rządu terytorialnego na 1 mieszkańca .....
Struktura wartości dodanej brutto według rodza- jów działalności (ceny bieżące) .....
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2012 r. ....

LIST OF MAPS AND GRAPHS (cont.)

<i>Dwellings fitted with installations in 2012 .....</i>	206-207
<i>Dwellings completed .....</i>	206-207
<i>Education by educational level in the 2012/13 school year .....</i>	206-207
<i>Land use in agricultural holdings in 2012 .....</i>	206-207
<i>Structure of market agricultural output in 2011 (constant prices) .....</i>	206-207
<i>Structure of construction and assembly produc- tion (current prices) .....</i>	206-207
<i>Revenue and expenditure of local self- government entities budgets per capita .....</i>	206-207
<i>Structure of gross value added by kinds of activi- ties (current prices) .....</i>	206-207
<i>Structure of entities of the national economy in 2012 .....</i>	206-207

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 30. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 30.</i>
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>zloty</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	m	= metr <i>metre</i>
egz	= egzemplarz	km	= kilometr <i>kilometre</i>
kpl	= komplet	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
μg	= mikrogram <i>microgram</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>

m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	poz.	= pozycja
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	pkt	= punkt
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	ust.	= ustęp
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
TJ	= teradzul <i>terajoule</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>inter alia</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
r.	= rok	tzw.	= tak zwany
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building ma- terials</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
Kk	= Kodeks karny	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych = <i>United Nations</i>
kl.	= klasa	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scien- tific and Cultural Organization</i>
nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym województwa**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „**wieś**” – pozostałe terytorium województwa.

2. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi; zmiany te spowodowały brak porównywalności danych również przy niezmiennych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano grupowania według następujących grup rodzajów działalności:

- **rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo** – sekcja: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”,

- **przemysł** – sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,

- **budownictwo** – sekcja „Budownictwo”,

- **handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komuni-**

GENERAL NOTES

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to the **administrative division of the voivodship in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas and rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as area located within the administrative borders of these units, while the term “**rural areas**” is understood as the remaining territory of the voivodship.

2. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities - PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. In some cases these changes result in the lack of comparability of data, also if the names of classification levels remain unchanged.

Data in this publication are presented according to the following kind-of-activity groups, covering a few sections of the PKD 2007:

- **agriculture, forestry and fishing** – section: “Agriculture, forestry and fishing”,

- **industry** – sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply, sewerage, waste management and remediation activities”,

- **construction** – section “Construction”,

- **trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication** – sections: “Wholesale and retail trade; repair of motor

kacja – sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”,

- **działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości** – sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”,

- **pozostałe usługi** – sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji, PKD, działów opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”,

- **financial and insurance activities; real estate activities** – sections: “Financial and insurance activities”, “Real estate activities”,

- **other services** – sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities”, “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”.

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of national accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE Rev. 2 sections and division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537) z późniejszymi zmianami, w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dnia 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) z późniejszymi zmianami, w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), w miejsce stosowanej do 31 XII 2010 r..

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od

8. *Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*

1) *the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councilors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) with later amendments, replacing the classification valid until 30 VI 2010;*

2) *the **Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) with later amendments, in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008;*

3) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*

4) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;*

5) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622), in place of the classification used until 31 XII 2010.*

9. *Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

*In order to evaluate production and value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including

towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

Cena producenta definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o należny podatek od towarów i usług (VAT) i powiększona o podatek akcyzowy w przypadku płatnika tych podatków oraz pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty.

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeśli nie zaznaczono inaczej — dla 2005 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źró-

excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in busses with foreign registration).

Producer's price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the value added tax (VAT) due and increased by the excise tax when applicable as well as decreased by applicable rebates and deductions.

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
  - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,
  - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) — as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated — unless otherwise indicated — for 2005 on the basis of the Population and Housing Census 2002, since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011.

13. Data, unless otherwise noted, do not include budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can slightly differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information originating from

deł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate notes.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)

Objawy i stany niedokładnie określone

Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Electricity, gas, steam and air conditioning supply

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

Handel; naprawa pojazdów samochodowych
Trade; repair of motor vehicles

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Zakwaterowanie i gastronomia

Accommodation and catering

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and food service activities

Obsługa rynku nieruchomości

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Real estate activities

Administrowanie i działalność wspierająca

Produkcja skór i wyrobów skórzanych

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Administrative and support service activities

Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Manufacture of leather and related products

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny

Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker

Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania

Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

**działy
divisions**

Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (*Methodological Papers and Classifications*).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R.
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII				
Powierzchnia w km ²	312679	17846	5,7	Area in km ²
Powiaty	314	21	6,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	4	6,2	Cities with powiat status
Gminy	2479	160	6,5	Gminas
Miasta	908	50	5,5	Towns
Miejscowości wiejskie	52577	1662	3,2	Rural localities
Sołectwa	40571	1553	3,8	Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:
pyłowych	52,4	1,7	3,2	particulates
gazowych	216513,7	3360,4	1,6	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3191	229	7,2	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2316	189	8,2	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	820	37	4,5	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	123123,5	1439,1	1,2	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	9580,9	367,6	3,8	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące:				Outlays on fixed assets (current prices) in:
ochronie środowiska:				environmental protection:
w mln zł	10127,8	470,9	4,6	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	4,3	3,7	x	in % of total investment outlays
gospodarce wodnej:				water management:
w mln zł	2787,9	155,4	5,6	in mln zł
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,2	1,2	x	in % of total investment outlays
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY				
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1119803	38152	3,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	290,6	179,2	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ...	67,8	72,2	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Working on sewage network. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION	
	ogółem total			
		Polska = 100 Poland = 100		
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38533,3	2130,0	5,5	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta.....	23336,4	880,7	3,8	urban areas
wieś	15196,9	1249,2	8,2	rural areas
w tym kobiety	19884,0	1087,0	5,5	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	119	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	56,6	56,7	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,0	1,3	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,2	-0,9	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	13850,5	784,9	5,7	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3530,47	3024,50	85,7	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	2136,8	153,8	7,2	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	13,4	16,4	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	283102,5	13747,7	4,9	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	125580,6	14482,4	11,5	sewage distribution ^c
gazowej	137371,4	18725,0	13,6	gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^d (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13722,8	630,2	4,6	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	356,1	295,9	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	52332,4	2560,6	4,9	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1358,1	1202,2	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	999659,5	50544,2	5,1	useful floor area of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	25942,7	23730,2	x	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania: w tysiącach	152,9	6,5	4,3	Dwellings completed: in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	4,0	3,1	x	dwellings
izby	16,6	14,9	x	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	406,2	347,8	x	useful floor area of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^c Including collectors. ^d Based on balance of dwelling stocks.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION^a — as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students of schools^b in thous.:</i>
podstawowych.....	2160,8	125,5	5,8	<i>primary</i>
gimnazjalnych	1161,7	70,6	6,1	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	207,9	12,1	5,8	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	579,7	36,7	6,3	<i>general secondary^d</i>
liceach profilowanych	14,7	0,8	5,2	<i>specialized secondary</i>
technikach ^e	522,5	35,3	6,8	<i>technical secondary^e</i>
artystycznych ogólnokształcących ^f	12,8	0,9	7,1	<i>general art^f</i>
policealnych	334,3	15,4	4,6	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g :				<i>Children attending pre-primary education establishments^g:</i>
w tysiącach.....	1216,5	63,0	5,2	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	716	674	x	<i>per 1000 children aged 3–6</i>
OCHRONA ZDROWIA^h I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII HEALTH CARE^h AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ⁱ :				<i>Medical personnelⁱ:</i>
lekarze	85025	4223	5,0	<i>doctors</i>
dentyści	12491	1039	8,3	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^k	211628	12401	5,9	<i>nurses^k</i>
Przychodnie	19412	1068	5,5	<i>Out-patients departments</i>
Szpitala ogólne.....	913	39	4,3	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	188,8	10,1	5,3	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ^l	11999	600	5,0	<i>Generally available pharmacies^l</i>
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8182	681	8,3	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	131616,5	8734,4	6,6	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 207. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^{c–e} Łącznie z uczniami: ^c — szkół specjalnych przysposabiających do pracy, ^d — uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^e — techników uzupełniających. ^f Dających uprawnienia zawodowe. ^g Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^h Dane podaje się łącznie z MON, MSW i ABW. ⁱ Łącznie z odbywającymi staż; łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarstwa zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarstwach, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^k Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^l Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 10 na str. 241.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 207. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^{c–e} Including students: ^c — special job-training schools, ^d — supplementary general secondary schools, ^e — supplementary technical secondary schools. ^f Leading to professional certification. ^g Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. ^h Data include health care: of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior, the Internal Security Agency. ⁱ Include inters; including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ^k Including master nurses. ^l See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 241.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem	Polska = 100		
	total	Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)				
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	768	43	5,6	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	26709,5	1010,2	3,8	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	447	29	6,5	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	37474,3	1103,8	2,9	Audience in fixed cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	675,4	24,2	3,6	Tourist accommodation establishments ^a in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	22635,4	730,2	3,2	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	14529,4	556,1	3,8	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^b in thous. ha
pod zasiewami ^c	10431,6	300,0	2,9	sown area ^c
grunty ugorowane	439,9	35,0	8,0	fallow land
uprawy trwałe	398,0	11,8	3,0	permanent crops
w tym sady	368,4	9,2	2,5	oh which orchards
ogrody przydomowe	53,5	6,8	12,6	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3206,5	202,5	6,3	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha:				Sown area (as of June) ^c in thous. ha:
zboża	7704,3	227,9	3,0	cereals
ziemniaki	358,8	24,9	7,0	potatoes
warzywa gruntowe ^d	175,5	5,4	3,1	field vegetables ^d
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	28543,8	799,2	2,8	cereals
ziemniaki	8740,4	551,1	6,3	potatoes
warzywa gruntowe ^d	4553,2	121,7	2,7	field vegetables ^d
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	37,0	35,1	94,9	cereals
ziemniaki	244	221	90,6	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9163,8	674,4	7,4	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w mln zł	1178303,6	37022,4	3,1	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	30578	17390	56,9	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^e (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^e (current prices):
w mln zł	170643,8	7291,5	4,3	in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	4428	3425	77,3	per capita in zł

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^c Excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (cd.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem		Polska = 100
	total		Poland = 100
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII			
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km... w tym o nawierzchni ulepszonej w %.....	280719,1 91,9	15630,5 94,1	5,6 x
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt:			
osobowe.....	18744,4	918,1	4,9
ciężarowe ^b i ciągniki siodłowe.....	3178,0	144,5	4,5
Placówki dla usług pocztowych ^c	14382	682	4,7
Telefoniczne łącza główne ^d :			
w tysiącach.....	6177,0	280,2	4,5
w tym standardowe łącza główne na 1000 ludności.....	5182,0 160,3	248,5 131,5	4,8 x
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII			
Sklepy.....	357289	18357	5,1
Liczba ludności na 1 sklep.....	108	116	x
Targowiska stałe.....	2215	131	6,0
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE			
Budżety gmin^e			
Dochody:			
w mln zł.....	78407,5	5168,9	6,6
na 1 mieszkańca w zł.....	3022	2891	95,7
Wydatki:			
w mln zł.....	78491,4	5140,4	6,5
na 1 mieszkańca w zł.....	3025	2875	95,0
Budżety miast na prawach powiatu			
Dochody:			
w mln zł.....	61247,0	1665,2	2,7
na 1 mieszkańca w zł.....	4865	4881	100,3
Wydatki:			
w mln zł.....	63730,8	1766,9	2,8
na 1 mieszkańca w zł.....	5062	5179	102,3
Budżety powiatów			
Dochody:			
w mln zł.....	22522,9	1515,4	6,7
na 1 mieszkańca w zł.....	868	848	97,6
Wydatki:			
w mln zł.....	22476,5	1561,5	6,9
na 1 mieszkańca w zł.....	866	873	100,8
Budżety województw			
Dochody:			
w mln zł.....	15236,1	871,6	5,7
na 1 mieszkańca w zł.....	395	409	103,5
Wydatki:			
w mln zł.....	15760,5	891,0	5,7
na 1 mieszkańca w zł.....	409	419	102,3

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą poczty publicznej i operatorów niepublicznych. ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern operators of the public post office and operators of the non-public. ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2012 R. (dok.)
VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
	total		Poland = 100	
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w mln zł	237627,3	12565,1	5,3	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	6167	5902	95,7	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w mln zł	2877957,5	122317,4	4,3	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	74688	57427	76,9	<i>per capita in zł</i>
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5901	275	4,7	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane.....	1761	87	4,9	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2196	104	4,7	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	2118	104	4,9	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji.....	1944	84	4,3	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	1127	47	4,2	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII).....	3975334	155034	3,9	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register^b (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	123506	6096	4,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	3851828	148938	3,9	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2011 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2011				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w mln zł	1528127	57028	3,7	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	39665	26801	67,6	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w mln zł	1342386	50096	3,7	<i>in mln zł</i>
na 1 pracującego w zł	96262	67682	70,3	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w mln zł	934354	38113	4,1	<i>in mln zł</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	24253	17912	73,9	<i>per capita in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2012 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2012; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000 r. oraz 2005-2009 dokonano przy przyjęciu skorygowanej Powszechnej Ludności i Mieszkań 2011.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 as well as 2005-2009 are based on the revised number Housing Census 2011.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
POWIERZCHNIA						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	17926	17844	17846	17845	17845
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA						
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:						
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i ryba- ctwem)	57,6	58,4	54,5	53,4	51,5
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	29,8	23,8	26,3	27,3	28,3
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	14,6	17,3	15,8	15,2	14,4
5	w tym do produkcji przemysłowej	8,9	10,5	9,0	8,5	7,8
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:						
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczania	90,9	92,8	93,1	93,1	95,2
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d ..	40,9	52,1	54,3	55,1	59,8
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:						
9	pyłowych	4,3	3,9	3,2	2,7	2,3
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	28,1	26,7	25,8	23,4	20,8
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążli- wych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
11	pyłowych	98,0	98,6	98,8	98,5	98,7
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,2	13,8	16,9	24,5	29,6
13	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e na 1 km ² w t	75,3	69,3	74,9	71,5	60,8
14	Odpady komunalne zebrane przez zakłady oczyszczania ^f na 1 mieszkańca w kg	240	165	171	167	173
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową:						
15	służące ochronie środowiska	8,2	5,4	5,4	4,9	3,8
16	służące gospodarce wodnej	1,8	1,2	1,1	1,6	2,4
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej	47,9	47,7	44,5	44,5	44,5
18	na 1 mieszkańca w m ²	4084	4058	3786	3787	3783
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						
19	w liczbach bezwzględnych	34695	43909	41356	37864	38043
20	na 10 tys. ludności	165,2	209,3	197,2	180,5	181,4
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ..	60,1	69,7	71,4	72,1	72,6

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodol środowiska", ust. 7. ^f Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na

^a From own intakes. ^b Water withdrawal at intakes before entering the water network. ^c Since 2010 data are not comparable with data for previous years due to change "Environmental protection", item 7. ^f Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a

liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. na bazie Narodowego Spisu of population, which includes the results of the Population and Housing Census 2002, and since 2010 on the basis of the Population and

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
AREA					
17845	17846	17846	17846	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ENVIRONMENTAL PROTECTION					
				Water withdrawal – in % of total withdrawal - for purposes of:	
53,1	53,2	56,6	54,2	production ^a (excluding agriculture forestry and fishing)	2
27,2	27,4	27,2	31,4	exploitation water supply network ^b	3
15,3	15,2	15,5	13,5	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
8,5	8,5	9,3	7,9	of which for industrial production	5
				Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:	
97,6	98,7	98,2	98,8	treated in % of requiring treatment	6
0,1	0,1	0,1	0,0	untreated per 1 km ² in dam ³	7
61,1	63,4	66,2	68,7	Population connected to wastewater treatment plants ^d in % of total population ^d	8
				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:	
2,0	2,0	2,0	1,7	particulates	9
18,5	21,1	20,5	18,1	gases (excluding carbon dioxide)	10
				Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
98,7	99,4	99,5	99,5	particulates	11
35,6	32,4	38,2	34,7	gases (excluding carbon dioxide)	12
54,4	58,8	117,3	80,6	Generated waste (excluding municipal waste) ^e (during the year) per 1 km ² in t	13
171	169	177	173	Municipal waste collected ^f (during the year) per capita in kg	14
				Outlays on fixed assets (current prices) – in % of total outlays:	
4,0	6,0	3,9	3,7	in environmental protection	15
1,4	1,5	1,0	1,2	in water management	16
				Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
44,5	44,7	44,7	44,7	in % of total area	17
3781	3748	3747	3745	per capita in m ²	18
PUBLIC SAFETY					
				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:	
38702	36885	38790	38152	in absolute numbers	19
184,3	173,4	182,3	179,2	per 10 thous. population	20
72,2	73,3	73,8	72,2	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	21

ogii badania ścieków komunalnych. *d* Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów. *e* Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona zmianę katalogu odpadów.”

in the methodology of municipal wastewater. *d* Population connected to — estimated data, the total population — based on balances. *e* See general notes to the chapter change in the catalogue of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
LUDNOŚĆ ^a						
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	2101375	2098263	2097564	2097338	2099495
2	miasta	854767	846826	849937	850665	859465
3	wieś	1246608	1251437	1247627	1246673	1240030
4	w tym kobiety	1072759	1071981	1071966	1072228	1073378
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	104	104	105	105	105
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	117	118	118	118	118
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						
7	przedprodukcyjnym	578421	484527	468683	454089	441481
8	produkcyjnym	1222021	1301539	1312640	1323015	1333169
9	poprodukcyjnym	300933	312197	316241	320234	325045
10	Małżeństwa na 1000 ludności	5,6	5,6	6,0	6,5	6,6
11	Rozwody na 1000 ludności	0,7	1,3	1,1	1,1	1,1
12	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,2	9,7	9,6	10,0	10,6
13	Zgony ^b na 1000 ludności	8,6	8,7	8,3	8,5	8,7
14	Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	2,6	1,1	1,3	1,5	1,9
15	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,2	7,3	7,0	6,0	5,4
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
16	mężczyźni	71,2	72,0	72,6	72,9	73,1
17	kobiety	79,0	80,3	80,8	80,9	81,3
18	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,9	-1,1	-1,9	-1,5	-1,1
RYNEK PRACY						
Pracujący ^{c,d} (stan w dniu 31 XII):						
19	w tysiącach	945,6	639,1	654,3	677,6	690,8
20	w tym kobiety	465,2	295,8	301,9	309,4	314,3
21	na 1000 ludności	450,1	304,6	311,9	323,1	329,0
22	w sektorze prywatnym w %	77,3	72,5	73,6	74,8	75,7
według rodzajów działalności w %:						
23	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	24,9	24,3	23,5	23,0
24	przemysł i budownictwo	.	27,9	28,5	29,3	28,7
25	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	.	20,0	20,0	20,4	21,5
26	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	.	2,5	2,4	2,3	2,4
27	pozostałe usługi ^e	.	24,8	24,7	24,5	24,3

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). Spisu Rolnego 1996, w latach 2005-2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechny spis w gospodarstwie i działalności wspierającej^Δ, „ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”; „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”.

^a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”. ^b Including infant deaths. ^c By actual workplace and kind of activity (since 2004). ^d Data are compiled from the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census 2010. ^e The term “Other services” refers to the NACE Rev. 2 “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>POPULATION^a</i>					
2101732	2127948	2128687	2129951	Population (as of 31 XII)	1
863096	882262	880736	880726	urban areas	2
1238636	1245686	1247951	1249225	rural areas	3
1074154	1086326	1086587	1087004	of which females	4
105	104	104	104	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
118	119	119	119	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
<i>Population of age (as of 31 XII):</i>					
429414	431007	422157	414324	pre-working	7
1341630	1358887	1360176	1359605	working	8
330688	338054	346354	356022	post-working	9
6,6	6,2	5,8	5,6	Marriages per 1000 population	10
1,1	1,0	1,1	1,0	Divorces per 1000 population	11
10,6	10,3	9,9	9,9	Live births per 1000 population	12
8,9	8,6	8,6	8,6	Deaths ^b per 1000 population	13
1,8	1,7	1,4	1,3	Natural increase per 1000 population	14
5,5	5,2	5,3	5,1	Infant deaths per 1000 live births	15
<i>Life expectancy at the moment of birth:</i>					
73,2	73,7	74,1	74,3	males	16
81,1	81,8	82,0	82,1	females	17
<i>Internal and international net migration for permanent residence</i>					
-0,9	-0,9	-1,0	-0,9	per 1000 population	18
<i>LABOUR MARKET</i>					
<i>Employed persons^{c d} (as of 31 XII):</i>					
667,3	781,8	794,7	784,9	in thousands	19
308,1	371,0	375,6	376,1	of which women	20
317,5	367,4	373,3	368,5	per 1000 population	21
75,0	78,8	79,5	79,9	in private sector in %	22
<i>by kind of activities in %:</i>					
23,8	33,2	32,7	33,1	agriculture, forestry and fishing	23
27,7	24,5	24,8	24,1	industry and construction	24
<i>trade; repair of motor vehicles^b; transportation and storage;</i>					
20,6	18,0	18,3	17,7	accommodation and catering ^b ; information and communication	25
2,3	2,0	2,0	1,9	financial and insurance activities; real estate activities	26
25,6	22,3	22,3	23,2	other services ^e	27

^d Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wy szacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. Powszechnego, cznego Spisu Rolnego 2010. ^e Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Admini- spoeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

^led considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005—2009 — of the Population sections: "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defense; compulsory social security", "Education",

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
RYNEK PRACY (dok.)						
	Przeciętne zatrudnienie:					
	w przemyśle:					
1	w tysiącach		129,3	131,1	138,3	142,6
2	na 1000 ludności		61,6	62,5	65,9	67,9
	w budownictwie:					
3	w tysiącach		21,3	22,4	24,7	27,7
4	na 1000 ludności		10,2	10,7	11,8	13,2
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	182,2	164,0	145,2	126,4	115,6
6	2000 = 100	100,0	90,0	79,7	69,4	63,4
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
7	kobiety	53,4	53,4	56,1	57,9	55,5
8	w wieku 24 lata i mniej	32,8	25,0	23,0	21,5	22,7
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	50,4	52,4	52,8	49,4	39,9
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	1059	436	160	170	176
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	16,2	18,5	16,4	14,2	13,0
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1639,26	2001,53	2088,85	2259,70	2489,98
13	2000 = 100	100,0	122,1	127,4	137,8	151,9
14	w tym: w przemyśle		2017,80	2125,52	2300,14	2506,58
15	w budownictwie		1703,23	1813,04	1967,58	2170,64
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	510,9	487,0	483,5	482,5	481,8
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	377,6	374,3	375,3	378,9	382,5
18	rolników indywidualnych	133,3	112,7	108,2	103,6	99,3
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	719,64	955,13	1028,42	1060,11	1166,82
20	rolników indywidualnych ^b	562,19	722,98	767,03	780,25	827,28
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA						
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
21	wodociągowej	11252,2	12492,7	12676,9	12880,7	12857,1
22	kanalizacyjnej ^c	4096,4	8786,4	9283,3	9748,0	10477,5
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
23	w hektometrach sześciennych	49,5	47,3	46,6	47,2	46,7
24	na 1 mieszkańca w m ³	23,6	22,5	22,2	22,5	22,3
	energii elektrycznej w miastach ^d :					
25	w gigawatogodzinach	428,0	478,8	487,2	495,5	508,7
26	na 1 mieszkańca w kWh	499,7	564,6	573,1	581,5	591,4

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

^c The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 Census 2010. ^d Including payments from non-agricultural social security system in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>LABOUR MARKET (cont.)</i>					
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
129,1	128,1	129,8	127,1	<i>in thousands</i>	1
61,5	60,2	61,0	59,7	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>in construction:</i>	
28,6	28,7	31,3	28,3	<i>in thousands</i>	3
13,6	13,5	14,7	13,3	<i>per 1000 population</i>	4
141,9	142,3	146,2	153,8	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	5
77,9	78,1	80,3	84,4	<i>2000 = 100</i>	6
				<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
50,1	51,6	52,9	50,6	<i>women</i>	7
25,3	24,5	23,8	22,7	<i>aged 24 years and less</i>	8
33,6	37,4	41,6	41,7	<i>out of work for longer than 1 year</i>	9
156	148	152	131	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer</i>	10
15,9	15,4	15,5	16,4	<i>Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %</i>	11
<i>WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS</i>					
2617,50	2753,12	2887,87	3024,50	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	12
159,7	167,9	176,2	184,5	<i>2000 = 100</i>	13
2603,20	2742,92	2879,12	3008,20	<i>of which: in industry</i>	14
2266,43	2295,34	2406,67	2370,96	<i>in construction</i>	15
481,2	472,2	466,5	463,0	<i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	16
				<i>receiving retirement pay and pensions paid by the Social</i>	17
385,8	380,8	379,1	379,2	<i>Insurance Institution</i>	
95,4	91,4	87,4	83,8	<i>farmers</i>	18
				<i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>	
1266,60	1351,01	1423,74	1514,64	<i>paid by the Social Insurance Institution</i>	19
880,67	925,13	958,23	1028,24	<i>farmers^b</i>	20
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS</i>					
				<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
13139,6	13818,2	13460,9	13747,7	<i>water supply</i>	21
11182,0	12414,9	13780,0	14482,4	<i>sewerage^c</i>	22
				<i>Consumption in households:</i>	
				<i>water from water supply systems:</i>	
46,6	46,9	47,3	47,7	<i>in cubic hectometre</i>	23
22,2	22,0	22,2	22,4	<i>per capita in m³</i>	24
				<i>electricity in urban areas^d:</i>	
518,7	532,1	537,4	542,9	<i>in gigawatt-hour</i>	25
600,5	602,8	609,6	616,6	<i>per capita in kWh</i>	26

Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005-2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. *c* Łącznie z kolektorami. *d* W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym

— of the Agricultural Census 1996, in 2005—2009 — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural. *c* Including collectors. *d* In 2000 excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)						
Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):						
mieszkania:						
1	w tysiącach	563,2	601,6	605,5	609,7	614,7
2	na 1000 ludności	268,0	286,7	288,6	290,7	292,8
3	izby na 1000 ludności	946,5	1130,1	1140,0	1151,1	1162,6
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
4	na 1000 ludności	17900,0	22102,7	22326,8	22578,9	22852,5
5	przeciętna 1 mieszkania	66,8	77,1	77,3	77,7	78,0
Mieszkania oddane do użytkowania:						
mieszkania:						
6	w tysiącach	2,9	4,1	4,7	5,3	5,6
7	na 1000 ludności	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7
8	izby na 1000 ludności	6,8	10,5	11,6	14,0	14,1
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
9	na 1000 ludności	151,2	243,6	264,4	320,8	330,2
10	przeciętna 1 mieszkania	109,7	125,3	119,2	126,1	122,7
EDUKACJA ^b I WYCHOWANIE						
Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
11	podstawowych ^d	201,8	158,4	151,4	145,0	139,1
12	gimnazjach	72,7	99,4	94,5	89,1	82,6
13	zasadniczych zawodowych ^e	26,1	14,5	14,8	15,6	16,3
14	liceach ogólnokształcących ^f	50,1	44,5	44,1	43,4	42,5
15	liceach profilowanych	x	12,0	9,5	6,5	4,1
16	technikach ^f	72,0	38,9	40,4	40,9	40,5
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
18	policealnych	9,2	12,0	12,9	14,0	16,5
Absolwenci szkół ^c w tys.:						
19	podstawowych	34,9 ^h	29,3	28,3	26,4	25,4
20	gimnazjów	x	33,6	32,8	30,3	28,8
21	zasadniczych zawodowych ^e	9,5	4,8	4,6	4,2	4,9
22	liceów ogólnokształcących ^f	10,6	14,5	14,1	14,3	14,3
23	liceów profilowanych	x	4,2	3,8	2,8	1,9
24	techników ⁱ	13,9	8,1	8,1	8,9	8,9
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
26	policealnych	3,5	4,0	4,3	4,3	4,5
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{ik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	16,3	15,2	14,8	14,6	14,5

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^d Bez dzieci w wieku 6 lat nającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. ^g Łącznie z uzupełnionymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Based on balances. ^b See general notes to the chapter „Education”, item 1 and 2. ^c Excluding schools for adults, except post-secondary schools. ^d Excluding children aged 6 technical secondary respectively. ^e Leading to professional certification. ^f Data include graduates of 8th and 6th grade. ^g Including supplementary general schools: general as well as special job-training schools.

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)</i>					
				<i>Dwelling stocks^a (in 2000 - inhabited; as of 31 XII):</i>	
				<i>dwellings:</i>	
619,8	619,5*	624,5	630,2	<i>in thousands</i>	1
294,9	291,1*	293,4	295,9	<i>per 1000 population</i>	2
1173,2	1178,8*	1190,1	1202,2	<i>rooms per 1000 population</i>	3
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
23102,0	23178,4*	23443,8	23730,2	<i>per 1000 population</i>	4
78,3	79,6*	79,9	80,2	<i>average per dwelling</i>	5
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
5,5	5,0	5,7	6,5	<i>in thousands</i>	6
2,6	2,3	2,7	3,1	<i>per 1000 population</i>	7
12,8	11,9	13,4	14,9	<i>rooms per 1000 population</i>	8
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
296,9	276,7	315,4	347,8	<i>per 1000 population</i>	9
114,1	118,5	117,8	113,5	<i>average per dwelling</i>	10
<i>EDUCATION^b</i>					
				<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
135,1	130,9	128,6	125,5	<i>primary^d</i>	11
79,6	76,2	73,5	70,6	<i>lower secondary</i>	12
15,9	14,7	13,1	12,1	<i>basic vocational^e</i>	13
41,3	40,1	38,6	36,7	<i>general secondary^f</i>	14
2,7	1,9	1,4	0,8	<i>specialized secondary</i>	15
39,4	38,0	36,4	35,3	<i>technical secondary^f</i>	16
1,0	1,0	0,9	0,9	<i>general art^g</i>	17
13,5	12,5	13,5	15,4	<i>post-secondary</i>	18
				<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>	
24,3	23,1	22,6	.	<i>primary</i>	19
27,4	25,2	25,3	.	<i>lower secondary</i>	20
5,3	5,1	4,6	.	<i>basic vocational^e</i>	21
13,6	14,0	13,5	.	<i>general secondary^f</i>	22
1,1	0,7	0,6	.	<i>specialized secondary</i>	23
9,2	9,4	9,1	.	<i>technical secondary^f</i>	24
0,2	0,2	0,2	.	<i>general art^g</i>	25
4,6	4,0	3,9	.	<i>post-secondary</i>	26
				<i>Graduates of basic vocational , general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^k (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
14,1	13,9	13,2	.		

objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. e, f Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: e — ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f — z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07. k Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami

attending pre-primary education establishments. e, f Since 2004/05 school year including: e — special job-training schools, f — supplementary schools: general secondary and secondary since 2005/06 school year and technical secondary since 2006/07 school year respectively. k Since 2004/05 school year including specialized secondary schools

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.)						
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	61,0	78,0	75,4	73,2	74,7
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	11,3	18,9	19,2	19,1	19,5
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	11,5	6,9	6,3	7,4	10,0
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	3,9	2,6	1,7	1,9	2,1
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
5	miejsca w przedszkolach w tys.	34,6	32,2	32,6	32,4	33,0
dzieci ^d w tys.:						
6	w przedszkolach ^d	33,9	31,1	31,6	32,2	33,8
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	15,8	14,2	14,2	12,7	13,6
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	305	337	357	378	397
OCHRONA ZDROWIA ^e I POMOC SPOŁECZNA						
Pracownicy medyczni ^f (stan w dniu 31 XII):						
9	lekarze	3762	3872	3851	3746	3810
10	lekarze dentyści	751	691	904	901	906
11	pielęgniarki ^g	10425	10198	10405	10575	10846
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^h (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	41,3	42,3	42,7	43,0	46,4
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności (bez między- odziałowego ruchu chorych)	1360,6	1766,7	1747,0	1776,3	1946,5
14	Przychodnie ⁱ (stan w dniu 31 XII)	487	738	822	833	860
15	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	441	543	557	561	569
16	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę	4765	3864	3766	3739	3690
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
17	lekarskie	5,3	5,5	5,8	6,0	6,2
18	stomatologiczne	0,7	0,6	0,7	0,9	0,7
19	Dzieci w żłobkach ^k i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^l	16,1	18,2	19,3	20,9	21,0
KULTURA. TURYSTYKA						
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	715	700	701	701	695
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000						
21	ludności w wol.	4194	4214	4239	4268	4258
22	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	199	197	187	178	174
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
23	na 1000 ludności	3812	3729	3528	3419	3362
24	na 1 czytelnika	19,1	18,9	18,8	19,2	19,4
25	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
26	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^m na 1000 ludności	120	91	87	104	114
27	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	29	34	35	35	36
28	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	245	371	360	407	421

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 16. ^d Od roku 2008 łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespolami określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). ^e W 2012 r. dane podaje się łącznie z MON, MSW i ABW. ^f Od 2005 pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z szpitalnymi; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^l Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” ust. 2. ^k Łącznie z oddziałami żłob

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2. ^b Including branch sections, basic organizational units in another location as well as teaching centres in and in 2000 – the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 16. ^d Since 2008 including entities excluding in division according to type, pre-primary ^e In 2012 data include health care: of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior, the Internal Security Agency. ^f Since 2005 working directly with a patient; including beds and incubators for newborns. ^l See general notes to the chapter “Health care and social welfare” item 2. ^k Including nursery wards. ^l Until 2010 excluding children’s

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>EDUCATION^a (cont.)</i>					
73,9	72,2	69,6	65,9	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
20,6	21,6	15,3	.	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
11,0	12,1	12,3	11,9	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
3,0	3,6	3,8	.	Graduates of schools for adults in thous.	4
35,1	37,8	40,2	42,7	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
35,5	37,3	39,8	42,3	children ^d in thous.:	6
14,6	15,8	18,9	18,3	in nursery schools ^d	7
				in pre-primary sections in primary schools	7
426	419	432	452	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6	8
<i>HEALTH CARE^e AND SOCIAL WELFARE</i>					
3888	3982	4002	4223	Medical personnel ^f (as of 31 XII):	9
891	1000	993	1039	doctors	10
10926	11074	11110	12401	dentists	11
				nurses ^g	11
46,2	44,9	44,9	47,4	Beds in general hospitals ^h (as of 31 XII) per 10 thous. population	12
1841,9	1879,4	1897,1	1941,8	In-patients in general hospitals per 10 thous. population (excluding inter-ward patient transfers)	13
884	898	1039	1068	Out-patient departments ⁱ (as of 31 XII)	14
567	570	590	600	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	15
3707	3733	3608	3550	Population (as of 31 XII) per 1 generally available pharmacy	16
				Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	17
6,2	6,0	6,2	6,4	medical	17
0,8	0,8	0,8	0,8	dental	18
24,1	22,7	30,2	32,7	Children in nurseries ^k and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^l	19
<i>CULTURE. TOURISM</i>					
690	690	679	681	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20
4210	4141	4087	4101	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	21
173	168	164	168	Public library borrowers per 1000 population	22
				Public library loans in vol.:	23
3344	3245	3258	3377	per 1000 population	23
19,3	19,3	19,8	20,1	per borrower	24
0,7	0,6	0,6	0,7	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	25
118	105	115	104	Audience in theatres and music institutions ^m per 1000 population	26
40	44	41	43	Museums with branches (as of 31 XII)	27
444	420	447	474	Museum and exhibition visitors per 1000 population	28

dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; bez cudzoziemców. c Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku 2000 — z roku wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; od roku 2007 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. g Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. h Bez miejsc dziennych na oddziałach kowymi. / Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. m Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

another location, excluding academies of the Ministry of National Defense and the Ministry of Internal Affairs; excluding foreigners. c From the previous academic year, education groups and pre-primary points; since 2007 excluding pre-primary education in the units performing health care activities (until the 2011 defined as health care institution). since 2006 including persons for whom the primary workplace is a medical and nurse practice. g Including master nurses. h Excluding day places in hospital wards; since 2008 clubs. m Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)						
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	44	39	37	35	32
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,7	5,5	5,4	5,2	5,0
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	268	316	460	393	380
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
4	radiowi	159	150	130	123	111
5	telewizyjni	154	144	125	119	106
6	Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	354	312	335	336	355
7	w tym hotele	51	49	54	58	68
8	Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	102,7	87,9	96,2	98,5	101,8
9	Korzystający ^a z noclegów na 1000 ludności	268,7	260,6	269,1	282,6	295,3
ROLNICTWO ^b I LEŚNICTWO						
10	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	904,7	752,8	783,7	767,6	772,1
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	x	92,3	92,7
12	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha	505,0	412,0	432,2	410,3	417,5
w tym w %:						
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	57,0	66,0	64,5	64,3	67,4
14	w tym: pszenica	27,0	31,1	28,6	27,1	31,2
15	żyto	9,9	6,0	5,2	5,0	6,0
16	ziemniaki	17,7	13,0	12,7	12,4	11,2
17	buraki cukrowe	1,6	1,8	1,2	1,4	1,0
Zbiory w tys. t:						
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	730,3	783,5	684,7	795,7	898,1
19	w tym: pszenica	380,9	394,2	339,4	367,7	454,3
20	żyto	101,8	60,5	43,5	50,7	65,1
21	ziemniaki ^f	1681,4	875,9	859,3	1076,5	918,2
22	buraki cukrowe	251,8	259,4	242,5	262,3	193,1
Plony z 1 ha w dt:						
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	25,4	28,8	24,6	30,2	31,9
24	w tym: pszenica	27,9	30,7	27,4	33,0	34,9
25	żyto	20,5	24,3	19,2	24,9	25,8
26	ziemniaki ^f	188	164	157	199	182
27	buraki cukrowe	307	348	487	472	485
Zwierzęta gospodarskie ^d :						
bydło (stan w czerwcu):						
28	w tysiącach sztuk	289,0	177,6	175,6	174,4	163,2
29	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	31,9	23,6	22,4	22,7	21,1
trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
30	w tysiącach sztuk	384,6	368,4	327,9	331,5	320,1
31	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	42,5	48,9	41,8	43,2	41,5
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :						
32	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^g w kg	106,2	135,9	137,8	151,8	120,9
33	mleka krowiego w l	762,6	612,0	516,0	540,1	528,3

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyzoranie(nawozy zielone). ^e Od 2010 r. bez ogrodów

^a Since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^b Data are presented according to the official residence of land user. ^c Since 2010 excluding land of owners of the Agricultural Census. ^d Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^e Since 2010 excluding kitchen

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>CULTURE. TOURISM (cont.)</i>					
30	30	30	29	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
5,0	4,9	5,4	5,8	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
445	424	510	518	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
				Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:	
102	99	99	99	radio	4
98	95	95	95	television	5
369	379	429	452	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)	6
74	84	88	105	of which hotels	7
105,9	106,1	108,1	113,7	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
311,8	327,7	345,5	343,0	Tourists ^a accommodated per 1000 population	9
<i>AGRICULTURE^b AND FORESTRY</i>					
746,8	609,6	628,2	611,1	Agricultural land (as of June) ^{cd} in thous. ha	10
95,5	98,2	96,1	91,0	of which in good agricultural condition in %	11
425,0	309,6	326,8	300,0	Sown area (as of June) ^{de} in thous. ha	12
				of which in %:	
66,6	67,7	64,0	67,9	basic cereals (including cereal mixed)	13
32,0	30,2	31,4	35,7	of which: wheat	14
6,1	5,0	4,3	3,0	rye	15
10,4	11,1	9,7	8,3	potatoes	16
1,1	1,5	1,0	1,3	sugar beets	17
				Crop production in thous. t:	
859,9	646,5	632,8	660,1	basic cereals (including cereal mixed)	18
449,9	352,9	337,3	377,6	of which: wheat	19
63,6	38,8	34,3	23,6	rye	20
853,1	646,0	626,9	551,1	potatoes ^f	21
225,4	174,3	160,5	218,5	sugar beets	22
				Yields per 1 ha in dt:	
30,4	30,8	30,2	32,4	basis cereals (including cereal mixed)	23
33,1	37,7	32,9	35,2	of which: wheat	24
24,6	25,0	24,4	25,8	rye	25
178	188	198	221	potatoes ^f	26
462	381	487	575	sugar beets	27
				Livestock ^d :	
				cattle (as of June):	
146,0	116,7	104,3	102,0	in thousand heads	28
19,6	19,2	16,6	16,7	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	29
				pigs (as of the end of July):	
270,0	300,3	192,0	186,3	in thousand heads	30
36,2	49,3	30,6	30,5	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	31
				Production per 1 ha of agricultural land ^c :	
				of animals for slaughter in terms of meat (including fats	32
131,3	146,9	129,5	131,2	and pluck) ^g in kg	
450,0	446,0	403,9	387,5	of cows' milk in l	33

rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. d W 2010 r. dane przydomowych. g Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale: d In 2010 data gardens. g Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
ROLNICTWO ^a I LEŚNICTWO (dok.)						
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :						
1	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi) w kg	54	102	110	102	96
2	ziemniaki w kg	12	18	12	23	24
3	buraki cukrowe w kg	278	345	309	342	250
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	62	90	88	90	75
5	mleko krowie w l	137	172	159	153	154
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bde} w kg:						
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	49,5	66,1	61,3	64,4	66,1
7	wapniowych	63,2	74,5	6,6	10,7	14,8
8	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{be} w szt.	10,3	14,6	.	16,0	15,2
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	660,7	664,8	667,3	668,8	671,7
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
10	w tysiącach hektarów	650,0	653,6	656,2	657,5	660,8
11	na 1 mieszkańca w ha	0,31	0,31	0,31	0,31	0,31
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	36,3	36,6	36,8	36,8	37,0
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	293,7	279,3	287,6	307,3	308,6
PRZEMYSŁ						
Produkcja sprzedana przemysłu:						
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	.	24236,0	27178,9	29539,1	29924,5
15	rok poprzedni = 100 (ceny stałe) ^f	.	.	112,5	108,2	102,2
16	2005 = 100 (ceny stałe) ^f	.	100,0	112,5	121,7	124,4
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	187376	207291	213609	209866
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	11553	12961	14084	14268
BUDOWNICTWO						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):						
19	w milionach złotych	.	2472,3	3034,1	3222,2	4225,4
20	w tym sektor prywatny w %	.	95,9	96,8	97,6	97,4
21	na 1 mieszkańca w zł	.	1179	1447	1536	2015
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^h :						
22	w kilometrach	992	929	929	929	953
23	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,5	5,2	5,2	5,2	5,3
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						
24	w kilometrach	14511	14030,3	14127,1	14315,4	14494,3
25	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,9	78,6	79,2	80,2	80,9
Samochody osobowe zarejestrowane ⁱ :						
26	w tysiącach sztuk	474,1	627,4	671,0	719,5	781,0
27	na 1000 ludności	225,7	299,0	919,9	343,1	372,0

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy w wadze poubojowej ciepłej. ^d W roku gospodarczym. ^e W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^f Dla lat 2006-2010 ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.), od Polskich Kolei Państwowych (PKP), od 2005 r. również innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej / Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe

^a Data are presented according to the official residence of land user. ^b Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and poultry; in post-slaughter warm weight. ^d In farming year. ^e In 2010 data of the Agricultural Census. ^f For 2006-2010 constant prices 2005 (average current prices 2005), since 2011 well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure. ⁱ Since 2011 including having temporary permission given at the end of the year.

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>AGRICULTURE^a AND FORESTRY (cont.)</i>					
175	155	112	186	Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :	1
29	23	44	49	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	2
302	283	228	350	potatoes in kg	3
80	107	85	82	sugar beets in kg	4
148	166	155	179	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	5
				cows' milk in l	
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{bde} in kg:	
55,4	66,4	65,2	60,9	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
15,4	17,1	14,1	7,5	lime	7
15,8	17,9	.	.	Agricultural tractors (as of June, in 2000 – as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^{be} in units	8
674,8	677,8	682,7	684,7	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
				Forest areas (as of 31 XII):	
663,8	666,8	671,6	674,4	in thousand hectares	10
0,32	0,31	0,32	0,32	per capita in ha	11
37,2	37,4	37,6	37,8	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
312,3	328,3	358,7	358,6	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	13
<i>INDUSTRY</i>					
27635,5	30753,7	35391,6	37022,4	Sold production of industry:	14
90,8	116,6	112,7	103,1	in million zlotys (current prices)	15
113,0	131,8	148,5	153,1	previous year = 100 (constant prices) ^f	16
214073	240186	272722	291320	2005 = 100 (constant prices) ^f	17
13157	14457	16633	17390	per employee in zł (current prices)	18
				per capita in zł (current prices)	
<i>CONSTRUCTION</i>					
4988,2	5649,8	8188,7	7291,4	Sales of construction and assembly production ^g (current prices):	19
98,7	97,7	98,6	98,4	in million zlotys	20
2375	2656	3848	3425	of which private sector in %	21
				per capita in zł	
<i>TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII</i>					
972	981	978	978	Railway lines operated - standard gauge ^h :	22
5,4	5,5	5,5	5,5	in kilometres	23
				per 100 km ² of total area in km	
14737,6	15008,2	15148,6	15630,5	Hard surface public roads (urban and non-urban):	24
82,2	84,1	84,9	87,6	in kilometres	25
				per 100 km ² of total area in km	
803,9	841,2	888,5	918,1	Registered passenger cars ⁱ :	26
381,0	395,3	417,4	431,0	in thousand units	27
				per 1000 population	

poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; 2011 r. ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.). g Zrealizowane przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. h Dane dotyczą sieci kolejowej wydane w końcu roku.

owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh constant prices 2010 (average current prices 2010). g Realized by construction units – by place of performing works. h Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII (dok.)						
Placówki dla usług pocztowych ^a :						
1	w liczbach bezwzględnych	520	468	470	473	475
2	na 100 tys. ludności	24,7	22,3	22,4	22,6	22,6
Telefoniczne łącza główne ^b :						
3	w tysiącach	475,0	532,0	520,0	501,8	422,7
4	na 1000 ludności	226,0	253,5	247,9	239,3	201,3
HANDEL						
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						
5	w milionach złotych	14440,6	15344,7	15727,9	16699,8	20704,2
6	na 1 mieszkańca w zł	6874	7315	7500	7963	9872
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	22,4 ^c	19,9	20,7	18,8	20,2
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	94 ^c	105	101	111	104
FINANSE PUBLICZNE						
Budżety gmin^d						
Dochody:						
9	w milionach złotych	1988,0	3062,2	3458,1	3808,9	4111,6
10	na 1 mieszkańca w zł	1122	1727	1954	2157	2334
Wydatki:						
11	w milionach złotych	2057,9	3042,5	3535,9	3742,2	4109,5
12	na 1 mieszkańca w zł	1161	1716	1998	2119	2332
Budżety miast na prawach powiatu						
Dochody:						
13	w milionach złotych	713,6	864,1	1017,8	1106,2	1265,7
14	na 1 mieszkańca w zł	2172	2662	3107	3339	3775
Wydatki:						
15	w milionach złotych	737,2	920,8	1042,0	1116,7	1251,7
16	na 1 mieszkańca w zł	2243	2837	3181	3371	3733
Budżety powiatów						
Dochody:						
17	w milionach złotych	771,9	895,3	988,8	1105,3	1224,1
18	na 1 mieszkańca w zł	436	505	559	626	695
Wydatki:						
19	w milionach złotych	789,2	904,7	1040,4	1084,8	1203,4
20	na 1 mieszkańca w zł	445	510	588	614	683
Budżet województwa						
Dochody:						
21	w milionach złotych	198,7	307,9	480,9	543,7	698,6
22	na 1 mieszkańca w zł	95	147	229	259	333
Wydatki:						
23	w milionach złotych	201,0	314,2	548,5	513,5	646,0
24	na 1 mieszkańca w zł	96	150	262	245	308

^a Dane dotyczą poczty publicznej; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Dane *a* Data concern public post; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Data are not com

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII (cont.)</i>					
472	473	481	481	Postal service ^a :	1
22,5	22,2	22,6	22,6	in absolute numbers	2
384,1	360,6	303,0	280,2	per 100 thous. population	3
182,8	169,4	142,3	131,5	Fixed main line ^b :	4
				in thousands	
				per 1000 population	
<i>TRADE</i>					
18686,4	17610,4	19498,7	20077,7	Retail sales (current prices):	5
8897	8375	9164	9431	in million zlotys	6
20,9	17,0	17,1	18,3	per capita in zł	7
101	124	125	116	Shops (as of 31 XII) in thous.	8
				Population (as of 31 XII) per 1 shop	
<i>PUBLIC FINANCE</i>					
				Budgets of gminas^d	
4413,5	5157,1	5111,8	5168,9	Revenue:	9
2502	2887	2860	2891	in million zlotys	10
4672,0	5659,7	5352,5	5140,4	per capita in zł	11
2648	3168	2995	2875	Expenditure:	12
				in million zlotys	
				per capita in zł	
				Budgets of cities with powiat status	
1208,2	1471,7	1632,6	1665,2	Revenue:	13
3593	4320	4791	4881	in million zlotys	14
1334,1	1571,8	1801,4	1766,9	per capita in zł	15
3967	4614	5287	5179	Expenditure:	16
				in million zlotys	
				per capita in zł	
				Budgets of powiaty	
1475,2	1602,4	1671,8	1515,4	Revenue:	17
836	897	935	848	in million zlotys	18
1544,5	1654,7	1707,1	1561,5	per capita in zł	19
876	926	955	873	Expenditure:	20
				in million zlotys	
				per capita in zł	
				Budget of voivodship	
1048,1	887,0	929,8	871,6	Revenue:	21
499	417	437	409	in million zlotys	22
1150,1	979,7	962,5	891,0	per capita in zł	23
548	461	452	419	Expenditure:	24
				in million zlotys	
				per capita in zł	

nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 arable due to change in 2004 the method of shop survey. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a						
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
1	w milionach złotych	3927,4	5118,9	5906,8	7028,7	7883,1
2	na 1 mieszkańca w zł	1869	2440	2817	3351	3759
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
3	w milionach złotych	58332,9	77038,3	81563,7	89866,1	97132,8
4	na 1 mieszkańca w zł	27759	36715	38885	42848	46265
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^b — stan w dniu 31 XII						
5	Ogółem: w tysiącach	128,4	139,1	140,7	142,1	144,3
6	na 10 tys. ludności	611,0	662,7	670,6	677,3	687,1
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:						
7	w tysiącach	25,6	30,6	31,7	32,6	32,5
8	1999 = 100	108,9	130,4	135,0	138,5	138,5
w tym:						
9	spółdzielnie	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7
10	spółki handlowe	3,6	5,8	6,1	6,4	6,6
11	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9
12	spółki cywilne	11,6	10,3	10,2	10,3	9,8
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						
13	w tysiącach	102,8	108,4	108,9	109,5	111,7
14	1999 = 100	102,4	108,0	108,6	109,1	111,3
15	na 10 tys. ludności	489,2	516,8	519,4	522,1	532,1
RACHUNKI REGIONALNE ^c						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):						
16	w milionach złotych	28635	37564	40006	43823	48404
17	na 1 mieszkańca w zł	13632	17906	19078	20895	23079
18	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) rok poprzedni = 100	.	105,8	104,9	104,7	106,8
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):						
19	w milionach złotych	25474	33095	35143	38337	42372
20	na 1 mieszkańca w zł	12127	15776	16759	18279	20203
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:						
22	w milionach złotych	22612	27086	28913	30961	33498
23	na 1 mieszkańca w zł	10765	12912	13788	14762	15972
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych rok poprzedni = 100						
24		.	102,0	105,3	104,3	103,6

^a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Dane za lata
^a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of the Act of Accounting. ^b Excluding persons tending private farms in agricultural. ^c Data for 2009 and 2010

2009	2010	2011	2012	SPECIFICATION	No.
<i>INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a</i>					
8535,0	10288,7	13417,7	12565,1	<i>Investment outlays (current prices):</i>	1
4064	4837	6306	5902	<i>in million zlotys</i>	2
				<i>per capita in zł</i>	
				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII: current book-keeping prices):</i>	
102677,9	109173,1	116625,3	122317,4	<i>in million zlotys</i>	3
48854	51304	54787	57427	<i>per capita in zł</i>	4
<i>ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^b — as of 31 XII</i>					
145,0	152,6	151,1	155,0	<i>Total: in thousands</i>	5
689,9	717,2	709,8	727,7	<i>per 10 thous. population</i>	6
				<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
32,7	34,0	34,9	36,9	<i>in thousands</i>	7
139,3	144,7	148,7	157,1	<i>1999 = 100</i>	8
				<i>of which:</i>	
0,7	0,7	0,7	0,8	<i>co-operatives</i>	9
7,0	7,5	8,0	8,7	<i>commercial companies</i>	10
0,9	1,0	1,0	1,2	<i>of which with foreign capital participation</i>	11
9,3	9,5	9,7	9,8	<i>civil law partnerships</i>	12
				<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
112,3	118,6	116,1	118,1	<i>in thousands</i>	13
111,9	118,2	115,7	117,7	<i>1999 = 100</i>	14
534,1	557,4	545,6	554,5	<i>per 10 thous. population</i>	15
<i>REGIONAL ACCOUNTS^c</i>					
50749	52522	57028	.	<i>Gross domestic product (current prices):</i>	16
23886	24691	26801	.	<i>in million zlotys</i>	17
101,2	103,3	105,1	.	<i>per capita in zł</i>	18
				<i>Gross domestic product (constant prices) previous year = 100</i>	
				<i>Gross value added (current prices):</i>	
45099	46259	50096	.	<i>in million zlotys</i>	19
21227	21746	23543	.	<i>per capita in zł</i>	20
				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	21
35163	36244	38113	.	<i>in million zlotys</i>	22
16551	17039	17912	.	<i>per capita in zł</i>	23
				<i>Gross real disposable income in the households sector</i>	
101,0	99,9	100,3	.	<i>previous year = 100</i>	24

zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.
have been adjusted compared to those published previously.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Zaklików	50°49'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Lutowiska	49°00'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Czarna	21°08'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Horyniec Zdrój	23°33'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°49'	202	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°25'	171	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Rzeszowie.
S o u r c e: data of The Inspector of Geodesic and Cartographic Supervision of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2012
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	17846	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	961	100,0	<i>Length of borders in km</i>
ze Słowacją	134	13,9	<i>with Slovakia</i>
z Ukrainą	239	24,9	<i>with Ukraine</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
lubelskim	320	33,3	<i>Lubelskie</i>
małopolskim	186	19,4	<i>Małopolskie</i>
świętokrzyskim	82	8,5	<i>Świętokrzyskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie. oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

S o u r c e: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów and Cartography as well as the Headquarters of the Border Guard.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Tarnica (Bieszczady)	Lutowiska	1346	<i>Highest point — Tarnica (the Bieszczady Mountains)</i>
Najniżej położony punkt — poziom wody Wisły w Chwałowicach	Radomyśl nad Sanem	ok. 138	<i>Lowest point — the water level of Wisła in Chwałowice</i>
Najwyżej położona miejscowość — Wołosate	Lutowiska	ok. 750	<i>Highest located town — Wołosate</i>
Najniżej położona miejscowość — Chwałowice	Radomyśl nad Sanem	ok. 140	<i>Lowest located town — Chwałowice</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Rzeszowie.

Source: data of the Centre of Geodesic and Cartographical Documentation of Podkarpackie Voivodship in Rzeszów.

TABL. 4. **WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE**
HIGHEST MOUNTAIN PEAKS

PASMO RANGE SZCZYTY GÓRSKIE MOUNTAIN PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	PASMO RANGE SZCZYTY GÓRSKIE MOUNTAIN PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>
KARPATY – Bieszczady		KARPATY – Bieszczady (dok.) (cont.)	
Tarnica	1346	Szeroki Wierch	1315
Krzemień	1335	Bukowe Berdo	1311
Halicz	1333	Wielka Rawka	1307
Kopa Bukowska	1320	Płonina Caryńska	1297

Źródło: „Bieszczady” Mapa turystyczna, skala 1:50 000, Wyd. Kartograficzne „Compass”, Kraków 2001.

Source: „Bieszczady” Tourist map, scale 1:50 000, Cartographic Publisher „Compass”, Kraków 2001.

TABL. 5. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE <i>RESERVOIRS</i>	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm ³ <i>Total capacity (at maximum accumulation) in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Maksymalna wysokość piętrzenia w m <i>Maximum height of accumulation in m</i>
Solina	San	1968	472,0	21,1	60,0
Besko	Wisłok	1978	15,5	1,5	28,0
Myczkowce	San	1960	10,9	2,0	15,0

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI**
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI <i>RIVERS</i>	Recypient ^a <i>Recipient^a</i>	Długość w km <i>Length in km</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym na terenie województwa podkarpackiego <i>of which within Podkarpacie voivodship</i>
Wisła	Morze Bałtyckie <i>Baltic Sea</i>	1047	78
San	Wisła	443	443
Wisłok	San	205	205
Wisłoka	Wisła	153	153
Tanew	San	109	44
Lubaczówka	San	88	67
Łęg	Wisła	82	82
Ropa	Wisłoka	78	18
Jasiołka	Wisłoka	76	76
Wiar	San	68	60
Oslawa	San	62	62
Trześniówka-Jamnica	Wisła	57	57
Solinka	San	47	47
Stobnica	Wisłok	47	47

^a Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ.

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

^a River or reservoir into which the water flows.

Source: Regional Board of Water Management in Kraków, Drainage and Water Equipment Board of Podkarpacie in Rzeszów.

TABL. 7. **TEMPERATURY POWIETRZA**
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971-2000	1991-2000	2001-2010	2012	maksimum maximum	minimum minimum	
		1971-2012						
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka Rzeszów-Jasionka Meteorological Station	212	7,9	8,2	8,7	8,8	35,4	-30,9	66,3

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 8. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE**
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktafach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971-2000	1991-2000	2001-2010	2012			
		Średnie ^b Average ^b						
Stacja Meteorologiczna Rzeszów-Jasionka Rzeszów-Jasionka Meteorological Station	212	629	666	725	558	3,5	1911	5,2

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowanych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2013, poz. 1205). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych. Do 2008 r. zgodnie z art. 12 ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisy ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodetic status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2013, item 1205). The Law protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council could have also resolved to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law have not been applied to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils,

terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie jakości wody dostarczonej przez wodociągi opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami); na podstawie wyników badań przeprowadzanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości przeprowadzonych badań, zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej.

Wodę dostarczaną ludności do spożycia uznaje się za odpowiadającą lub nieodpowiadającą wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu na podstawie wyników badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych oraz organoleptycznych.

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów

strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and building constructions which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).

4. Information concerning the quality of water drawn from waterworks is compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 on the quality of drinking water intended for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417 with later amendments); on the basis of results of laboratory tests conducted by the State Sanitary Inspection laboratories or other laboratories with a documented quality system of water analyses recognized by the State Sanitary Inspection. The waterworks are divided into groups according to their 24-hour capacity.

Water supplied to the population for consumption is qualified as meeting or not meeting requirements specified in the above mentioned decree on the basis of results of physicochemical, bacteriological and organoleptic tests.

5. Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment with wastewater treatment plants** concerns the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the

otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzanych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sił, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych, względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoelektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej,

ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated mine drainage water and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage system,
- the amount of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and into other waters, except for territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Multistage treatment (mechanical and biological or mechanical-chemical-biological) of discharged wastewater was classified as a higher rank sewage treatment (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household (farmstead) sewage plants or treatment plants processing only trans-

na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych (pryzagrodowych) lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym usuwaniu biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz **o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m. in. porównywalności wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenku azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia wielkości emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanie-

ported wastewater (i.e., wastewater treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical wastewater treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning urban and rural population using waste treatment plants is given on the basis of estimates of the number of population using wastewater treatment plants which operate on a sewage system.

6. Information regarding the sources and amounts of air pollutant emissions from plants of significant nuisance to air quality as well as **the possession of system to reduce such pollutants and the effects of their utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually, which i.a. assures, comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emissions include organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based

czyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity, Dz. U. 2010 Nr 185, poz. 1243, z późniejszymi zmianami), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 i 2001 – na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Opadów.

Informacje o ilości i rodzajach odpadów dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów na składowiskach.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zreultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajozrazu, zieleni w miastach i wsiach, zadrzewień); formami ochrony przyrody są: parki narodowe,

on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law of 27 IV 2001 on Waste (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243, with later amendments), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for the years 2000 and 2001 — on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless on landfill areas.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics and regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats, formations of animate and inanimate nature as well as fossil remains of plants and animals, greenery landscape in urban and rural areas, woody lands); forms of nature protection

rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „Natura 2000”, która mieści się w ich granicach.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 627, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych; jak również miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include since 2005 the part of the areas within the "Natura 2000" programme, which is located within their borders.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2013, item 627, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

***National parks** include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.*

***Nature reserves** include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals and fungi as well as formations and elements of inanimate nature.*

***Landscape parks** are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.*

***Protected landscape areas** include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.*

***Documentation sites** are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings; as well as sites of fossil plants or animals.*

***Landscape-nature complexes** are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.*

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i źródła oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, sędziwe i okazałe drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

9. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

10. Fundusze ekologiczne – fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzki a także do 2009 r. powiatowe i gminne) oraz do 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych — są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji. Zgodnie z ustawą z dnia 20 XI 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 215, poz. 1664) z dniem 1 I 2010 r. powiatowe oraz gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej uległy likwidacji, a ich przychody z tytułu opłat i kar środowiskowych oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety powiatów i gmin, natomiast z dniem 31 XII 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych uległ likwidacji, a jego przychody z tytułu opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji oraz środki pieniężne i zobowiązania przejęły budżety województw.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected plant, animal and fungi species, their refuges as well as places of reproduction or places of seasonal stay.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as venerable trees and trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

10. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship as well as until 2009 powiat and gmina) and until 2010 Agricultural Land Protection Fund — are funds created from income originating from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: releasing air pollutants, landfilling waste as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground); the fines for violating environmental protection requirements; the repayments of loans granted for investors and the payments for exclusion agricultural land from production. According to the Law on Amending the Environmental Protection Law and some other laws, dated 20 XI 2009 (Journal of Laws No. 215, item 1664) as of 1 I 2010, the powiat and gmina environmental protection and water management funds were liquidated and their revenues from environmental payments and fines as well as cash and liabilities were assumed by the powiats and gminas budgets, while as of 31 XII 2010, the Agricultural Land Protection Fund was liquidated and its revenues from payments for exclusion agricultural land from production as well as cash and liabilities were assumed by the voivodships budgets.

TABL. 1 (9).

STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013		2005	2013	SPECIFICATION
	w ha in ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do 2012 r. increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2012	na 1000 miesz- kańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	1784404	1784573	1784576	-	850,5	837,8	Total area^b
Użytki rolne	983581	962445	943170	-5125	468,8	442,8	Agricultural land
grunty orne	644273	626476	610185	-4080	307,1	286,5	arable land
sady	12997	11733	10793	-287	6,2	5,1	orchards
łąki trwale	119381	118541	117390	-511	56,9	55,1	permanent meadows
pastwiska trwale	156106	154878	154326	+23	74,4	72,5	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	42732	41625	40926	-400	20,4	19,2	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	2034	3339	3841	+146	1,0	1,8	lands under ponds
grunty pod rowami	6058	5853	5709	-16	2,9	2,7	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	691248	710287	727160	+4955	329,5	341,4	Forest land as well as woody and bushy land
lasy	660141	674450	683371	+3205	314,7	320,8	forests
grunty zadrzewione i zak- rzewione	31107	35837	43789	+1750	14,8	20,6	woody and bushy land
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	20399	20287	20433	+51	9,7	9,6	Lands under surface waters
płynącymi	18103	18965	19288	+69	8,6	9,1	flowing
stojącymi	2296	1322	1145	-18	1,1	0,5	standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	73406	76265	79821	+1132	35,0	37,5	Built-up and urbanized areas
tereny mieszkaniowe	7823	10826	12969	+554	3,7	6,1	residential areas
tereny przemysłowe	4500	4725	4862	-35	2,1	2,3	industrial areas
tereny inne zabudowane	4757	6001	6637	+173	2,3	3,1	other built-up areas
tereny zurbanizowane niezabudowane	2892	1481	1412	-29	1,4	0,7	urbanized non- built-up areas
tereny rekreacji i wypo- czynku	2998	3158	3117	+45	1,4	1,5	recreational areas
tereny komunikacyjne	48113	48662	49667	+582	22,9	23,3	transport areas
drogi	42627	43041	44061	+577	20,3	20,7	roads
kolejowe	4136	4202	4207	+9	2,0	2,0	railway
inne ^c	1350	1419	1399	-4	0,6	0,7	others ^c
użytki kopalne	2323	1412	1157	-158	1,1	0,5	minerals
Użytki ekologiczne	1048	1688	1598	-116	0,5	0,8	Ecological arable lands
Nieuzytki	10092	9475	10100	-821	4,8	4,7	Wasteland
Tereny różne ^d	4630	4126	2294	-76	2,2	1,1	Miscellaneous land ^d

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2012. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).
^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp.,
^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowa-
ne do ruchu kołowego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 XII, respectively for 2004 and 2012. ^b Land area (including inland waters). ^c Airports, airport de-
vices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. ^d Land designated for reclama-
tion, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (10). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	96	140	197	177	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	78	112	179	161	<i>Agricultural land</i>
klasy bonitacyjne:					<i>quality classes:</i>
mineralne: I-II	14	18	44	38	<i>mineral: I-II</i>
III	63	90	118	108	<i>III</i>
IV	1	3	17	4	<i>IV</i>
organiczne: IV	-	-	-	-	<i>organic: IV</i>
V-VI	-	1	-	11	<i>V-VI</i>
Inne grunty rolne	-	4	1	1	<i>Other agricultural land</i>
Grunty leśne	18	24	17	15	<i>Forest land</i>
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					<i>designated for:</i>
Na tereny osiedlowe	50	69	68	60	<i>Residential areas</i>
Na tereny przemysłowe	3	11	12	15	<i>Industrial areas</i>
Pod drogi i szlaki komunikacyjne..	2	1	1	1	<i>Roads and communication trails</i>
Pod użytki kopalne	18	34	92	84	<i>Minerals</i>
Na inne cele	23	25	25	18	<i>Other purposes</i>

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (11). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2573	1809	1762	1697	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	2513	1732	1665	1574	devastated
zdegradowane	60	77	97	123	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	171	61	251	300	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	103	56	237	290	agricultural
leśne	29	5	10	10	forest
zagospodarowane	152	44	216	247	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (12). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³			
O G Ó Ł E M	338,2	305,3	306,8	266,8	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, i rybactwem), z ujęć własnych	197,6	162,4	173,6	144,7	54,2	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing), from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	186,3	150,9	165,9	139,1	52,1	surface
podziemne	8,3	7,4	6,7	5,1	1,9	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych	60,2	59,4	49,7	38,3	14,4	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksplotacji sieci wodociągowej ^a	80,4	83,6	83,5	83,8	31,4	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	43,1	42,7	42,6	42,0	15,8	waters: surface
podziemne	37,2	40,9	40,9	41,8	15,7	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (13). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	309,4	271,7	277,2	241,0	100,0	TOTAL
Przemysł	188,2	152,4	166,8	140,4	58,3	Industry
w tym na cele produkcyjne ...	127,2	149,5	160,2	132,9	55,1	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	60,2	59,4	49,7	38,3	15,9	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	61,0	59,9	60,6	62,3	25,8	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (14). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEN W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA I UZUPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP AND COMPLETING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	1826	1193	1648	1230	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napełnianych i uzupełnianych stawów rybnych ^b w ha	2809	2664	2600	2635	Area of filled and completed fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	60204	59351	49698	38295	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	6011	3602	3862	1772	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	3,3	3,0	2,3	1,4	per 1 ha
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	54193	55749	45836	36523	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	19,3	20,9	17,6	13,9	per 1 ha

^a O powierzchni co najmniej 20 ha. ^b O powierzchni co najmniej 10 ha. ^c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

^a Area of 20 ha and more. ^b Area of 10 ha and more. ^c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (15). **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA^a W 2012 R.**
QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^b — w % ludności korzystającej z wodociągów — zaopatrywana w wodę <i>Population^b — in % of population using waterworks — supplied with water</i>	
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>non meeting sanitary requirements</i>
Wodociągi ^c o wydajności w m ³ /d: <i>Waterworks^c with a capacity of m³/24h:</i>		
poniżej 100 ..... <i>below</i>	91,9	8,1
100 — 1000	97,3	2,7
1001 — 10000	94,9	5,1
powyżej 10000 ..... <i>over</i>	100,0	-

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 4. ^b Według szacunków. ^c Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 4. ^b Estimated data. ^c Providing collective water supply of the population.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (16). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	189,2	216,3	227,6	195,2	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	139,4	162,7	171,8	138,5	70,9	<i>discharged directly by plants^b</i>
w tym wody chłodnicze	115,7	141,4	152,1	125,4	64,2	<i>of which cooling water</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną	49,7	53,6	55,8	56,7	29,1	<i>discharged through sewerage system</i>
W tym ścieki wymagające oczyszczania	73,4	74,9	75,5	69,8	35,8	<i>Of which waste water requiring treatment</i>
oczyszczane	68,2	73,9	74,2	68,9	35,3	<i>treated</i>
mechanicznie	10,2	10,7	9,8	8,0	4,1	<i>mechanically</i>
chemicznie ^c	8,9	6,6	6,0	1,8	0,9	<i>chemically^c</i>
biologicznie	16,3	18,0	18,0	18,8	9,6	<i>biologically</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	32,8	38,6	40,4	40,3	20,6	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
nieoczyszczane	5,3	1,0	1,3	0,9	0,5	<i>untreated</i>
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,1	0,9	1,3	0,8	0,4	<i>discharged directly by plants</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>discharged through sewerage system</i>

^a Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich latach. ^b Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^c Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

^a Since 2010 the methodology of examining municipal waste water was changed; data are not fully comparable with data published in previous years. ^b Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. ^c Data concern only to industrial waste water.

TABL. 9 (17). **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2005	2010	2011	2012	ENTITIES
O G Ó Ł E M	106	104	100	103	T O T A L
Odrowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	75	71	65	65	<i>Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment</i>
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	60	61	55	52	<i>possessing waste water treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości	51	55	50	48	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepustowości	9	6	5	4	<i>with insufficient capacity</i>
bez oczyszczalni ścieków	15	10	10	13	<i>not possessing waste water treatment plants</i>
Odrowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	31	33	35	38	<i>Discharging wastewater into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)</i>

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10 (18). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chem- ical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial wastewater treatment plants
Liczba.....	2005	86	37	11	33	5	<i>Number</i>
	2010	74	28	10	34	2	
	2011	66	25	9	31	1	
	2012	64	22	10	31	1	
Przepustowość w dam ³ /d	2005	1083,2	370,1	311,3	397,6	4,2	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2010	714,2	385,0	303,6	24,8	0,8	
	2011	711,4	382,8	303,5	24,6	0,5	
	2012	679,6	350,8	303,6	24,7	0,5	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal^a wastewater treatment plants
Liczba.....	2005	200	5	x	160	35	<i>Number</i>
	2010	222	2	x	181	39	
	2011	226	4	x	184	38	
	2012	229	3	x	189	37	
Przepustowość w dam ³ /d	2005	378,6	0,5	x	85,9 ^b	292,1	<i>Capacity in dam³/24h</i>
	2010	415,2	0,2	x	84,2 ^b	330,8	
	2011	418,3	0,5	x	84,3	333,6	
	2012	421,5	0,5	x	87,6	333,4	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^{cd} w % ludności ogółem	2005	52,1	0,3	x	19,1	32,8	<i>Population connected to wastewater treatment plants^{cd} in % of total population</i>
	2010	63,4	0,1	x	21,7	41,6	
	2011	66,2	0,2	x	23,1	42,9	
	2012	68,7	0,2	x	24,6	43,9	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. *b* Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. *c* Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów. *d* Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 5.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. *b* Refers to equipment for biological treatment. *c* Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances. *d* See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 5.

TABL. 11 (19). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	85	88	84	86	<i>Plants of significant nuisance to air quality^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	66	66	64	64	<i>particulates</i>
gazowych	19	23	21	21	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	15	23	24	24	<i>particulates</i>
gazów	16	18	16	16	<i>gases</i>
emisji	74	78	77	78	<i>emission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych.....	3,9	2,0	2,0	1,7	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	3,3	1,6	1,6	1,4	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	26,7	21,1	20,5	18,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	14,6	10,3	9,8	8,3	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	4,6	3,9	4,0	3,5	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	6,5	6,3	6,1	5,3	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	279,1	358,2	362,3	330,4	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla).....	4,3	10,1	12,7	9,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	98,6	99,4	99,5	99,5	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	13,8	32,4	38,2	34,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 12 (20). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--	----------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM	2005	204	64	284	11	74	126
TOTAL	2010	177	95	334	17	75	120
	2011	172	92	332	16	70	122
	2012	179	92	359	17	72	132
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2005	44	4	41	-	10	x
low	2010	30	7	63	-	10	x
	2011	28	3	61	-	10	x
	2012	35	3	61	-	12	x
średnia.....	2005	63	19	88	-	11	x
moderate	2010	19	12	71	5	5	x
	2011	20	18	72	5	5	x
	2012	23	18	99	5	5	x
wysoka.....	2005	97	41	155	11	53	x
high	2010	128	76	200	12	60	x
	2011	124	71	199	11	55	x
	2012	121	71	199	12	55	x

PRZEPIYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM	2005	4403	1649	3935	2394	1086	804
TOTAL	2010	4356	2435	3976	1916	1352	572
	2011	4296	2044	4018	1744	1267	622
	2012	4432	2127	4634	2070	1494	764
Skuteczność: Efficiency:							
niska.....	2005	520	14	203	-	108	x
low	2010	300	174	504	-	195	x
	2011	189	69	401	-	179	x
	2012	218	69	398	-	188	x
średnia.....	2005	759	347	1006	-	54	x
moderate	2010	399	180	897	42	10	x
	2011	584	708	962	42	10	x
	2012	628	796	1582	42	8	x
wysoka.....	2005	3124	1288	2726	2394	924	x
high	2010	3657	2081	2575	1874	1147	x
	2011	3523	1267	2655	1702	1078	x
	2012	3586	1262	2654	2028	1298	x

TABL. 13 (21). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	96	98	111	103	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	1236,3	1049,5	2093,7	1439,1	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi.....	1090,9	845,0	1983,8	1320,6	<i>recovered</i>
unieszkodliwione	103,9	131,8	64,9	48,7	<i>Treated</i>
w tym składowane ^b	54,2	88,7	37,2	33,5	<i>of which landfilled^b</i>
magazynowane czasowo.....	41,5	72,7	45,0	69,8	<i>temporarily stored</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi.....	88,2	80,5	94,8	91,8	<i>recovered</i>
unieszkodliwione	8,4	12,6	3,1	3,4	<i>treated</i>
w tym składowane ^b	4,4	8,5	1,8	2,3	<i>of which landfilled^b</i>
magazynowane czasowo.....	3,4	6,9	2,1	4,9	<i>temporarily stored</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) w tys. t.....	690,4	312,6	98,7	76,4	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^c; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi z dotychczas składowanych (nagromadzonych ^c) do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t.....	47,2	52,9	51,4	27,9	<i>Waste recovered from landfilled up to now (accumulated^c) by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	76,5	39,4	34,0	29,6	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku).....	0,9	4,1	1,3	5,1	<i>reclaimed (during the year)</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b On own plant grounds and other land. ^c On own plant grounds.

TABL. 14 (22). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2012 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>		
w tys. t <i>in thous. t</i>				
OGÓŁEM	1439,1	1320,6	76,4	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	154,0	108,4	-	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla	5,0	4,6	-	<i>Coal fly ash</i>
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	63,4	61,8	-	<i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7. ^b Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter „Environmental protection”, item 7. ^b On own plant grounds.

TABL. 15 (23). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION	
	w ha <i>in ha</i>				w % powierzchni ogólnej województwa <i>in % of total area of the voivodship</i>		na 1 mieszkańca <i>per capita in m²</i>
OGÓŁEM	851455,9	797643,7	797648,3	797638,7	44,7	3745	TOTAL
w tym:							<i>of which:</i>
Parki narodowe ^b	46636,2	46734,1	46734,1	46741,1	2,6	219	<i>National parks^b</i>
Rezerwy przyrody ^b ..	10733,1	10989,5	10989,5	11114,6	0,6	52	<i>Nature reserves^b</i>
Parki krajobrazowe ^{bc} ..	272819,2	272818,9	272818,9	272786,5	15,3	1281	<i>Scenic parks^{bc}</i>
Obszary chronionego krajobrazu ^c	520215,7	463019,4	463019,1	462930,7	25,9	2173	<i>Areas of protected landscape^c</i>
Stanowiska dokumentacyjne	2,9	24,6	26,6	26,7	0,0	0	<i>Documentation sites</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8. ^b Bez otuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 8. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 16 (24). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
 As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia w ha Area in ha					otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the pro- tected areas)
	parków narodowych		national parks			
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą ^a of grand total number — strictly protected ^a		w tym lasów of which forests	
			razem total			
OGÓŁEM	2005	46636,2	41371,9	20840,1	19153,9	73592,1
TOTAL	2010	46734,1	41201,3	20836,3	19153,9	73592,1
	2011	46734,1	41201,3	20836,3	19153,9	73592,1
	2012	46741,1	41200,7	20832,2	19117,7	73592,1
Bieszczadzki Park Narodowy.....		29202,1	24433,5	18549,5	16835,0	55783,0
Magurski Park Narodowy ^b		17539,0	16767,2	2282,7	2282,7	17809,1

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. ^b Powierzchnia parku w granicach województwa.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. ^b The park area within the voivodship borders.

TABL. 17 (25). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a		SPECIFICATION	
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^b of which strictly protected ^b		
OGÓŁEM	2005	93	10733,1	15,6	TOTAL
	2010	94	10989,5	15,6	
	2011	94	10989,5	15,6	
	2012	95	11114,6	140,7	
Faunistyczne	4	825,6	-	-	Fauna
Krajobrazowe	12	4093,2	-	-	Scenic
Leśne	39	5325,3	-	-	Forest
Torfowiskowe	6	148,4	9,0	9,0	Peat-bog
Florystyczne	26	391,6	4,4	4,4	Flora
Przyrody nieożywionej	8	330,5	127,3	127,3	Inanimate nature

^a Bez otuliny. ^b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a Excluding buffer zones. ^b Area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 18 (26). **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b w ha Area ^b in ha				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water	
OGÓŁEM	2005	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
TOTAL	2010	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
	2011	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
	2012	279652,7	193279,8	60334,5	3671,3
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemysłu		141750,0	89548,0	41356,0	1586,0
Pogórza Przemyskiego		61862,0	37255,0	20048,0	895,0
Gór Stonnych		55976,0	35490,0	15557,0	503,0
Południoworoztoczański ^c		16237,0	10882,0	4853,0	42,0
Puszczy Solskiej ^c		7675,0	5921,0	898,0	146,0
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie		130761,5	100140,4	16700,0	1019,0
Ciśniańsko-Wetliński		50971,5	45129,0	1049,0	330,0
Dolina Sanu		28718,0	23562,4	3039,0	331,0
Czarnorzecko-Strzyżowski		25784,0	12320,0	10846,0	222,0
Jaśliński		25288,0	19129,0	1766,0	136,0
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów		7141,2	3591,4	2278,5	1066,3
Lasy Janowskie ^c		4055,0	2605,0	320,0	1060,0
Pasma Brzanki ^c		3086,2	986,4	1958,5	6,3

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków; bez otuliny. ^c Powierzchnia parku krajobrazowego w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks; excluding buffer zones. ^c The landscape park area within the voivodship borders.

TABL. 19 (27). **POMNIKI PRZYRODY^a**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1528	1375	1411	1388	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa	1154	1153	1179	1153	Individual trees
Grupy drzew	282	167	172	175	Tree clusters
Aleje	52	21	25	24	Alleys
Głazy narzutowe	13	10	10	10	Erratic boulders

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 8.

^a See general notes to the chapter „Environmental protection”, item 8.

TABL. 20 (28). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE^a SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS^a IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	277916,6	621020,0	521397,9	470911,3	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	29754,1	64341,7	89738,1	86463,7	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	11127,8	13245,7	65050,2	81289,2	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	226572,4	507123,5	345843,7	234407,8	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	69456,3	115966,8	69850,7	51473,9	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe.....	153827,2	387432,9	266806,5	171584,2	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych....	15185,4	27264,8	65883,2	61390,6	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	1716,0	6956,4	28610,3	4268,5	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	737,6	3114,8	27651,5	1328,0	of which selective waste collection
unieszkodliwianie i usuwanie odpadów ^b	3489,1	6206,9	10206,3	11026,6	treatment and removal of waste ^b
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	201,5	124,3	3812,5	9920,0	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Zmniejszanie hałasu i wibracji	6223,9	7472,0	2939,4	54435,0	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna.....	61113,6	157927,1	128407,3	155406,2	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	22404,9	65481,4	42835,3	62254,1	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	9375,3	22502,9	25544,6	48071,4	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	1236,0	3043,5	3162,6	2029,6	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	14141,2	18852,7	7547,4	10180,9	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	13956,2	48046,6	49317,4	32870,2	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By localization of investment; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 21 (29). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	2	-	-	-	<i>particulates</i>
gazowych	32	56	-	5	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewage system in km for the transport of:</i>
ścieki	636,4	1449,0	1552,1	388,3	<i>wastewater</i>
wody opadowe	21,0	21,2	15,1	60,3	<i>precipitation water</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Wastewater treatment plants:</i>
obiekty	11	8	6	3	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	10	7	6	3	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	2	5	1	2	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	8	1	5	1	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1	2	-	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	8356	10313	2864	2070	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	8326	9763	2864	1700	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	850	5800	939	720	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	2164	3163	1925	1330	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5342	1350	-	20	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prywatne):					<i>Farmstead treatment facilities (home-stead)</i>
obiekty	-	2	188	12	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	-	12	188	24	<i>capacity in m³/24h</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	-	-	1	-	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	-	9	350	-	<i>capacity in m³/24h</i>

^a W tym chemiczne.

^a Of which chemical.

TABL. 21 (29). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	-	-	1	2	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	-	-	2384	19000	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	1	-	-	-	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	1,7	1,7	-	2,6	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	25000	140000	-	31000	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^a w t/r	-	200	210	8	<i>Capacity of waste utilization systems^a in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d	1716	2965	3854	2010	<i>Capacity of water intake^b in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1476	4878	293	1012	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	217,7	349,2	183,5	262,1	<i>Water-line system in km</i>
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	-	32900	-	-	<i>Capacity of water reservoirs in hm³</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	27,8	9,9	14,8	14,8	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	1,7	6,5	35,6	8,4	<i>Flood embankments in km</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Excluding municipal waste. *b* Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 22 (30). **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	61290,3	48242,3	56994,5	36938,0	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3153,2	6873,9	5097,7	3636,0	9,8	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	48048,5	35133,2	50057,5	21126,0	57,2	Waste water management and protection of water
Gospodarka odpadami	2745,8	1974,5	1839,3	6010,6	16,3	Waste management
Pozostałe dziedziny	7342,9	4260,7	-	6165,4	16,7	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 23 (31). **WPLYWY Z OPLAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Oplaty za korzystanie ze środowiska	29752,6	51408,9	54639,9	52051,2	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	11536,8	11774,0	12343,5	12167,3	Waste water management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	15043,4	16395,1	18421,3	17373,0	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	3157,3	23239,8	23875,1	22510,9	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	247,2	228,5	159,7	284,3	Fines for not meeting environmental protection norms
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	121,8	99,3	52,6	91,1	Norms of discharging waste water into water and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	33,2	24,8	24,5	7,5	Permissible emissions of air pollutants

Źródło: w zakresie opłat — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar — dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: with regard to fees — data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines — data of the Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzonej z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1). Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:

- instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (*Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998*) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011 updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (*Journal of Laws No. 82, item 537*).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1). **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:

- principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),

- oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- b) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- c) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2). Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
  - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3). **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Uwaga.

Z dniem 1 I 2002 r. w województwie podkarpackim powstał nowy powiat – leski, który został wydzielony z powiatu bieszczadzkiego (Dz. U. z 2001 r., Nr 62, poz. 631). Równocześnie z gminy Olszanica do gminy Ustrzyki Dolne przeszło 8 wsi (Dz. U. z 2001 r., Nr 116, poz. 1241).

- territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);
- b) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- c) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

2). **Local self-government administration** comprises:

- a) gminas and cities with powiat status:
- gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
  - offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- b) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);
- c) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

3). **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, inter alia, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.

Note.

On 1 I 2002 a new powiat – Leski powiat – was created in Podkarpackie Voivodship (2001, Journal of Laws No. 62, item 631). It was separated from Bieszczadzki powiat. At the same time 8 villages from Olszanica gmina became a part of Ustrzyki Dolne gmina (2001, Journal of Laws No. 116, item 1241).

Od dnia 1 I 2003 r. gmina wiejska Szerzyny, należąca do 31 XII 2002 r. administracyjnie do powiatu jasielskiego w woj. podkarpackim, przynależy do woj. małopolskiego.

Od dnia 1 I 2010 r. została utworzona gmina wiejska Jaślika w powiecie krośnieńskim.

Z dniem 1 I 2009 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Brzostek (powiat dębicki).

Z dniem 1 I 2010 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Kołaczyce (powiat jasielski) oraz miejscowości wiejskiej Przecław (powiat mielecki).

Z dniem 1 I 2011 r. nadano status miasta miejscowości wiejskiej Pruchnik (powiat jarosławski).

Do Rzeszowa zostały przyłączone:

- z dniem 1 I 2006 r. – miejscowości Słocina i Załęże z gminy Krasne (powierzchnia – 1435 ha, ludność – 4529),
- z dniem 1 I 2007 r. – część Przybyszówki z gminy Świlcza (powierzchnia – 925 ha, ludność – 2068),
- z dniem 1 I 2008 r. – pozostała część Przybyszówki z gminy Świlcza i Zwiężczyca z gminy Boguchwała (powierzchnia – 1423 ha, ludność – 4785),
- z dniem 1 I 2010 r. – części z gmin Tyczyn i Głogów Małopolski (powierzchnia – 1874 ha).

Since 1 I 2003 the rural gmina Szerzyny, which until 31 XII 2002 was within the administrative borders of Jasielski powiat in Podkarpackie Voivodship, has been included in Małopolskie Voivodship.

On 1 I 2010, Jaślika rural gmina was established in Krośnieński powiat.

On 1 I 2009, Brzostek village (Dębicki powiat) was granted city status.

On 1 I 2010, Kołaczyce village (Jasielski powiat) and Przecław village (Mielecki powiat) were granted city status.

On 1 I 2011, Pruchnik village (Jarosławski powiat) was granted city status.

The following were incorporated into Rzeszów:

- *on 1 I 2006 – Słocina and Załęże from Krasne gmina (area – 1435 ha, population – 4529),*
- *on 1 I 2007 – part of Przybyszówka from Świlcza gmina (area – 925 ha, population – 2068),*
- *on 1 I 2008 – the rest of the part of Przybyszówka from Świlcza gmina and Zwiężczyca from Boguchwała gmina (area – 1423 ha, population – 4785),*
- *on 1 I 2010 – parts of Tyczyn and Głogów Małopolski gminas (area – 1874 ha).*

TABL. 1 (32). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powiaty	21	21	21	21	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	4	4	4	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	159	160	160	160	<i>Gminas</i>
miejskie	16	16	16	16	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	29	33	34	34	<i>urban-rural</i>
wiejskie	114	111	110	110	<i>rural</i>
Miasta.....	45	49	50	50	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	1653	1703	1661	1662	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	1547	1548	1552	1553	<i>Village administrator's offices</i>

TABL. 2 (33). **GMINY W 2012 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2012
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							
		5,0— — 19,9 km ²	20,0— — 49,9	50,0— — 99,9	100,0— — 149,9	150,0— — 199,9	200,0— — 249,9	250,0— — 299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM ..... TOTAL	160	3	20	62	42	19	9	2	3
Poniżej 2500	6	-	-	2	-	1	1	1	1
<i>Below</i>									
2500— 4999	14	-	3	6	2	2	1	-	-
5000— 7499	40	2	4	19	8	5	-	1	1
7500— 9999	30	-	1	16	6	3	4	-	-
10000— 14999	36	-	4	13	14	3	2	-	-
15000— 19999	13	1	1	3	4	2	1	-	1
20000— 39999	14	-	3	1	7	3	-	-	-
40000— 99999	6	-	4	2	-	-	-	-	-
100000—199999	1	-	-	-	1	-	-	-	-

TABL. 3 (34). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2012 R.**
 Stan w dniu 31 XII
POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2012
 As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0 — —1499,9 km ²
OGÓŁEM	25	2	1	1	1	14	6
TOTAL							
Poniżej 50000	4	1	1	-	-	1	1
<i>Below</i>							
50000— 74999	10	1	-	-	-	7	2
75000— 99999	3	-	-	-	1	1	1
100000—149999	6	-	-	-	-	5	1
150000—199999	2	-	-	1	-	-	1

TABL. 4 (35). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2012 R.**
 Stan w dniu 31 XII
**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2012**
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM					
TOTAL					
OGÓŁEM	2433	90	431	33	TOTAL
W tym kobiety	455	13	60	4	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU					
BY AGE					
18—29 lat	52	2	5	-	<i>18—29 years</i>
30—39	299	16	37	2	<i>30—39</i>
40—49	685	22	109	2	<i>40—49</i>
50—59	903	31	195	20	<i>50—59</i>
60 lat i więcej	494	19	85	9	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (35). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2012 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2012 (cont.)**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe.....	764	71	332	30	Tertiary
Policealne i średnie.....	1044	18	85	2	Post-secondary and secondary
Zasadnicze (zawodowe).....	563	1	14	1	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe.....	62	-	-	-	Lower secondary and primary
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^b BY OCCUPATIONAL GROUPS^b					
Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierow- nicy.....	184	19	165	21	Public government repre- sentatives, senior officials and managers
Specjaliści.....	501	44	149	11	Professionals
Technicy i inny średni personel....	401	7	34	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi.....	199	4	23	-	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.....	229	8	28	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.....	390	2	15	1	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy.....	226	2	6	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.....	156	-	1	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	59	-	2	-	Elementary occupations
Sily zbrojne.....	19	-	-	-	Armed forces

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 86; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status. ^b See general notes, item 3 on page 86; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

TABL. 5 (36). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	18336	22003	21306	21359	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Administracja państwowa	7249	7281	7244	7204	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	11042	14670	14010	14103	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	7670	9712	8944	8958	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	2927	3625	3672	3650	<i>powiats</i>
województwo.....	445	1333	1394	1495	<i>voivodship</i>

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł

OGÓŁEM	2683,43	3539,34	3762,26	3815,07	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Administracja państwowa	2992,59	4015,65	4150,47	4163,18	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	2469,81	3291,15	3551,00	3626,06	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu.....	2564,51	3208,29	3491,35	3566,59	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	2158,24	3179,82	3403,69	3444,78	<i>powiats</i>
województwo.....	2886,97	4197,61	4324,25	4424,99	<i>voivodship</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 171.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 171.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane statystyczne:
  - o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
  - o orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego – zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym, obowiązującym od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765 z późniejszymi zmianami) – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. *The chapter, statistical data are presented:*
  - *concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the National Police Headquarters conducted in cooperation with the Ministry of Justice,*
  - *concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.*

2. *In regard to presenting statistical information, the term “Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors’ offices, the prison system and notarial services.*

3. *An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88 item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments) – is a fiscal offence.*

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which least one suspect was found is a detected crime.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information system.

4. *The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.*

5. *Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.*

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

6. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze.

7. Sprawą załatwioną jest sprawa, w której: wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami), sprawy zawieszane od dnia 1 I 2004 r. nie są już oznaczone (zakreślone) jako załatwione w sposób formalny.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

8. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
  - zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
  - postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
  - wykonania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami).

9. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

10. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowania danych – w dniu 31 XII 2012 r.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

6. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases.

7. A resolved case is a case with regard to which: a sentence or order has been issued or the proceedings have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case which involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

According to changes to the rules of registering cases in courts, introduced by the directive of the Minister of Justice of 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice of 31 XII 2003, with later amendments) cases suspended since 1 I 2004 are no longer marked as formally finished.

The number of pending cases is the sum of all unresolved cases from the previous years and the cases which were brought in the given year.

8. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
  - prevention and counteracting the demoralization of persons under the age of 18,
  - proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the ages of 13-17,
  - execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments).

9. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

10. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII 2012.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in The National Judicial Register (registration courts).

TABL. 1 (37). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	43909	36885	38790	38152	TOTAL
w tym w miastach	27559	22861	23063	22427	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu – art.148-162 kk	1311	1206	1228	1253	Against life and health – Art. 148-162 Criminal Code
w tym:					of which:
Zabójstwo – art. 148 kk	21	14	14	16	Homicide – Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 kk	598	551	589	614	Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 kk	620	549	528	516	Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163-180 kk ...	10297	7940	8723	8459	Against public safety and safety in transport – Art. 163-180 Cri- minal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a § 1 i 2 kk	9325	7103	7933	7713	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alco- hol or other intoxicant – Art. 178a § 1 and 2 Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189-196 kk	1529	1226	1143	1203	Against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189-196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197-205 kk	147	160	275	207	Against sexual freedom and mo- rals – Art. 197-205 Criminal Code
W tym zgwałcenie – art. 197 kk	68	48	56	44	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece – art. 206-211 kk	1477	1384	1337	1203	Against the family and guardian- ship – Art. 206-211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 kk	1099	917	900	915	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212-217 kk	115	158	134	155	Against good name and personal integrity – Art. 212-217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222-231 kk^a	939	1379	1366	1534	Against the activities of state institu- tions and local self-government – Art. 222-231 Criminal Code ^a
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcyjna- riusza publicznego – art. 222 i 223 kk	143	149	158	197	Battery or active assault on a pub- lic official – Art. 222 and 223 Cri- minal Code
Wywieranie wpływu na funkcyjna- riusza publicznego lub na czyn- ności organu administracji rządo- wej, samorządowej lub państwo- wej bądź spowodowanie ciężkie- go uszczerbku na zdrowiu funk- cjonariusza publicznego pod- czas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 kk	207	330	389	377	Exerting influence on a public offi- cial or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public offi- cial during the performance of offi- cial duties – Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza pub- licznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjne- go RP – art. 226 kk	421	594	657	637	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne – art. 228-231, 250a, 296a i 296b kk	156	288	140	310	Corruption – Art. 228-231, 250a, 296a and 296b Criminal Code

^a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”.
Z r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”.
S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 1 (37). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)**
*ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – art. 232-247 kk	1152	1161	1507	1304	Against the judiciary – Art. 232-247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu – art. 252-264 kk	221	603	265	283	Against public order – Art. 252-264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów – art. 270-277 kk	1878	1685	1383	1328	Against the reliability of documents – Art. 270-277 Criminal Code
Przeciwko mieniu – art. 278-295 kk	20938	16827	18406	18217	Against property – Art. 278-295 Criminal Code
w tym:					<i>of which:</i>
Kradzież rzeczy – art. 278 kk	7776	5805	6347	6797	<i>Property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	270	113	156	137	<i>of which automobile theft</i>
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 kk	181	93	114	115	<i>Wilful short-term theft automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
Kradzież z włamaniem – art. 279 kk	5954	3880	4198	4022	<i>Burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
Rozbój – art. 280 kk	611	350	336	315	<i>Robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
Kradzież rozbójnicza – art. 281 kk	35	26	29	46	<i>Theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 kk	118	121	255	123	<i>Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
Oszustwo – art. 286 i 287 kk	2491	2726	2848	2727	<i>Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu – art. 296-309 kk^a	385	452	299	266	Against economic activity – Art. 296–309 Criminal Code^a
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – art. 310-315 kk	230	327	250	266	Against money and securities trading – Art. 310–315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. 2012 r., poz. 1356)	94	82	44	62	<i>On Sobriety and Alcohol Education (uniform text Journal of Laws 2012, item 1356)</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami)	75	78	102	99	<i>On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 r. Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst Dz. U. 2012 r., poz. 124)	2049	1392	1599	1582	<i>On Counteracting Drug Addiction – laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012, item 124)</i>
Przestępstwa skarbowe – kks	241	100	69	69	Treasury crimes – Penal Fiscal Code
W tym akcyza	203	77	44	46	<i>Of which excise</i>

^a Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 2 (38). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	69,7	73,3	73,8	72,2	TOTAL
w tym przestępstw ^a :					of which of crimes ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	83,4	83,7	85,3	86,3	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpie- czeństwu w komunikacji	99,3	99,3	99,6	99,2	Against public safety and sa- fety in transport
Przeciwko wolności, wolno- ści sumienia i wyznania	93,9	96,2	94,9	94,7	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksual- nej i obyczajności	95,2	94,4	92,4	94,2	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	99,7	100,0	100,0	100,0	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	96,5	91,8	88,1	92,9	Against good name and per- sonal integrity
Przeciwko mieniu	42,0	47,9	50,3	48,1	Against property

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 95 i 96.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 95 and 96.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 3 (39). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW Powszechnych**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	383860	514123	497205	479507	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 80029	21594	21107	21232	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		22943	20830	23491	Concerning offences with mo- tions for punishment
Pozostałe karne i o wykrocze- nia ^a		59770	54765	50844	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	209013	312684	298823	275921	Civil
w tym wieczysto-księgow ^b	140898	189909	195809	184004	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	52126	59476	60891	64230	Family
Z zakresu prawa pracy	8583	3114	4174	3943	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń spo- łecznych	1865	1563	1484	1653	Related to social security law
Gospodarcze ^c	13827	12696	12569	14958	Commercial law ^c

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 3 (39). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH (dok.)**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze <i>REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal</i>					
OGÓLEM	38022	33665	34432	37857	TOTAL
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	} 15246	308	277	262	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		14437	14563	15602	<i>Other criminal and concerning petty offences^d</i>
Cywilne ^{cd}	11907	9948	10537	11154	<i>Civil^d</i>
Z zakresu prawa pracy	872	444	490	567	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	8075	7151	7231	8274	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze	1845	1288	1334	1924	<i>Commercial law</i>

a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. *b* Łącznie ze zbiorami dokumentów. *c* Bez spraw rejestrowych. *d* Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. *b* Including collections of documents *c* Excluding registry cases. *d* Including family cases (i.a., divorce).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (40). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE**
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES
PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓLEM	22907	19458	19062	18902	TOTAL
w tym mężczyźni	21438	17846	17668	17569	<i>of which men</i>
w tym za przestępstwa ^a :					<i>of which for crimes^a:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	1828	1516	1384	1568	Against life and health
w tym:					<i>of which:</i>
Zabójstwo	8	18	8	7	<i>Homicide</i>
Uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1154	1001	879	983	<i>Damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	9216	6805	7479	7235	Against safety in transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	8540	6300	6979	6162	<i>Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	630	536	411	442	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie	39	28	24	22	<i>Of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1180	1185	1141	980	Against the family and guardianship
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	874	748	756	712	<i>Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person</i>
Przeciwko mieniu	5454	4413	4615	4855	Against property
w tym:					<i>of which:</i>
Kradzież rzeczy	1575	1225	1431	1585	<i>Property theft</i>
Kradzież z włamaniem	861	664	625	658	<i>Burglary</i>
Rozbój	302	193	186	169	<i>Robbery</i>

a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 95.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a See Criminal Code articles table 1 on page 95.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (41). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	14920	15510	16394	15406	TOTAL
O rozwód	2812	3127	3162	3003	<i>By divorce</i>
O separację	916	342	326	309	<i>By separation</i>
O alimenty	3902	4842	4843	5080	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a w postępowaniu wyjaśniającym:					<i>Concerning juveniles^a in investigation proceedings:</i>
w związku z demoralizacją	1223	1588	1973	1936	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	3407	3081	3102	2680	<i>involving punishable acts</i>
Nieletnich ^a na posiedzeniu lub rozprawie ^b :					<i>Concerning juveniles^a at session or hearing^b:</i>
w związku z demoralizacją	801	916	1238	1209	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	1859	1614	1750	1189	<i>involving punishable acts</i>

a Dane dotyczą osób. *b* Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons. *b* Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (42). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	10	2	2	2	<i>State owned enterprises</i>
Przedsiębiorstwa zagraniczne	1	1	1	1	<i>Foreign enterprises</i>
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	48	47	46	44	<i>Professional organizations of farmers^b</i>
Spółdzielnie	510	512	523	560	<i>Cooperatives</i>
Spółki jawne	1062	1346	1370	1389	<i>Unlimited partnerships</i>
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	2897	4188	4630	5210	<i>Limited liability companies</i>
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities^c
Stowarzyszenia ^d	2451	3453	3672	3878	<i>Associations^d</i>
Związki zawodowe	354	373	377	375	<i>Trade unions</i>
Izby gospodarcze	9	9	9	9	<i>Economic chambers</i>
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	2277	10175	11346	12874	<i>Total debtors</i>

a Sądem rejestrowym prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa jest sąd rejestrowy w Rzeszowie.

b Prowadzące działalność gospodarczą. *c* Do 2011 r. – "Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej". *d* Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a The National Court Register in Podkarpackie voivodship is maintained by registration court in Rzeszow. *b* Conducting economic activity. *c* Until 2011 – "Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities". *d* Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also included other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

Uwagi ogólne

General notes

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu:
  - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
  - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

- dla lat 2000-2009 - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000-2002 zastosowano podział

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) *the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the results of the last census, taking into account:*
  - a) *changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,*
  - b) *difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;*
- 2) *the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);*
- 3) *documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;*
- 4) *documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.*

2. *Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) were prepared assuming the number of population balanced on:*

- for 2000-2009 – the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000-

administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat - każdorazowy podział administracyjny),

- od 2010 r. - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet — 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45-64 lata, kobiety — 45-59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Stan cywilny faktyczny został określony wtórnie na podstawie: stanu cywilnego prawnego, charakteru związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z reprezentantem gospodarstwa domowego, oraz wzajemnych powiązań między osobami spisany.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler/panna,
- żonaty/zamężna - w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner/partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe - bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec/wdowa,
- rozwiedziony/rozwiedziona,
- separowany/separowana - dotyczy osób:
  - pozostających w separacji prawnej i nie tworzących związków partnerskich z innymi osobami,
  - o stanie cywilnym prawnym żonaty/zamężna - niepozostających w związku małżeńskim i nie tworzących związków partnerskich z innymi osobami.

2002 the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002 was applied; for remaining years – on the administrative division in force at a given moment),

- since 2010 - the basis of the results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010-2011 the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011 was applied).

*3. The working age population refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.*

4. Median age of population is a parameter determining age limit which has already been exceeded by half of population and not yet reached by the second half.

5. De facto marital status of persons has been defined as derivative, based on the: legal marital status, relationships character a given person lives in, i.e. based on information on the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status has been defined:

- single,*
- married - in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,*
- cohabitant (living in the same household - irrespective of their legal marital status),*
- widowed,*
- divorced,*
- separated - it is related to persons:

  - remaining in a legal separation and not creating relationships (cohabitations) with other persons,*
  - legally married but not creating a marriage and not creating relationships (cohabitations) with other persons.**

6. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej.

W 2011 roku zastosowano następującą klasyfikację poziomów wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

7. Narodowość – przynależność narodowa lub etniczna – jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

8. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów - uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. - 20 V, a dla 2011 r. - 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisów.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadających własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno nie wymienionych,
- **utrzymywanych**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub miano-

6. Educational level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the education system in force. The basis for recognizing education level was a certificate (diploma) obtained upon graduation of the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and more.

In 2011 the following classification of educational level has been used: higher, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, completed primary, incomplete primary and without school education.

7. Nationality – national or ethnic identity – is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community.

8. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes — obtained within one year (12 months) before the moment of census (i.e. for 2002 — 20 V and for 2011 — 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people at the moment of the national censuses.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained

wania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do **ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu** zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do **ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł** zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r., rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z własności** zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do **ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych** w 2011 r. zaliczono osoby otrzymujące m in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

9. Przez gospodarstwo domowe rozumie się zespół osób spokrewnionych i niespokrewnionych zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się. Osoby utrzymujące się samodzielnie tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Ze względu na liczbę oraz stosunek pokrewieństwa osób wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

- rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
- nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe).

10. Osobą niepełnosprawną jest osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez

incomes from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population which earns its living from non-earned sources of maintenance includes persons who receive: retirement pay including structural pension for farmers in 2011, pension (resulting from inability to work, family and social pensions) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement benefits, social assistance benefits for people who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population which earns its living from incomes from property includes persons who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population which earns its living from other sources of income not elsewhere specified in 2011 includes persons who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

9. The household is understood as a group of related or unrelated persons, living together and earning their living collectively. Persons who maintain themselves individually, constitute a one person households.

On the basis of the number of persons and their relationship the following types households are distinguished:

- family (one-family, two-family, three-family and more),
- non-family (one person, multipersonal).

10.Disabled person is such person, who has appropriate judgment issued by a body,

organ do tego uprawniony (**osoba niepełnosprawna prawnie**) lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (**osoba niepełnosprawna tylko biologicznie**).

Kryterium do zakwalifikowania danej osoby do zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie było posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego przez odpowiedni organ - w przypadku osób w wieku 16 lat i więcej lub orzeczenia o niepełnosprawności wydawanego osobom do 16 roku życia – bez orzekania o stopniu. W 2011 r. osobom w wieku 16 lat i więcej ustalano trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany, lekki.

11. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony w Polsce przed ślubem);
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zameldowania matki noworodka;
- zgony — według miejsca zameldowania osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

authorized to this (a person legally disabled) or a person, who does not have such judgment, but feels constrained in the ability of performing basic activities for his/her age (a person only biologically disabled).

A criterion for qualifying a given person to the group of disabled people lawfully was to have a decision on the degree of disability issued by an appropriate adjudicating body — in case of people at the age of 16 and more or certificate of disability issued to person under 16 years of age — without deciding the degree. In 2011, three levels of disability were established for persons at the age of 16 and above: substantial, moderate, light.

11. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence in Poland before the marriage is used);
- separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when the person filling petition resides abroad, the place of residence of a spouse has been taken; in cases of unanimous petition of both of persons — residence of husband is used);
- divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when the person filling petition resides abroad, the place of residence of a spouse has been taken);
- births — according to the mother's place of permanent residence;
- deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on marriages refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonical laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezienne,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzic z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezienne współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

12. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

13. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

14. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

15. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. - zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

12. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

13. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

14. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

15. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 - registered for permanent residence,*
- since 2010 – de facto population (population actually residing).*

TABL. 1 (43). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI						
OGÓŁEM	2097798	2102742	2127185	2127845	2128921	TOTAL
mężczyźni	1026072	1028115	1041160	1041588	1042308	males
kobiety.....	1071726	1074627	1086025	1086257	1086613	females
Miasta.....	847958	870498	882758	881491	880421	Urban areas
Wieś.....	1249840	1232244	1244427	1246354	1248500	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII						
OGÓŁEM	2098263	2103505	2127948	2128687	2129951	TOTAL
na 1 km ²	118	118	119	119	119	per 1 km ²
mężczyźni	1026282	1028577	1041622	1042100	1042947	males
kobiety.....	1071981	1074928	1086326	1086587	1087004	females
na 100 mężczyzn	104,5	104,5	104,3	104,3	104,2	per 100 males
Miasta.....	846826	869982	882262	880736	880726	Urban areas
w % ogółu ludności	40,4	41,4	41,5	41,4	41,3	in % of total population
Wieś.....	1251437	1233523	1245686	1247951	1249225	Rural areas
w % ogółu ludności	59,6	58,6	58,5	58,6	58,7	in % of total population

^a Bilans ludności dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. opracowany w oparciu o wyniki spisu: A – z NSP²⁰⁰² – podobnie jak dla 2005 r.; B – z NSP²⁰¹¹ – jak dla lat 2011 i 2012.

^a Balance of population for 2010 is given in two approaches, ie. considering results of national censuses: A – 2002 census – as for the year 2005, B – 2011 census – as for the years 2011 and 2012.

TABL. 2 (44). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
OGÓŁEM	2098263	2103505	2127948	2128687	2129951	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	484527	418987	431007	422157	414324	Pre-working age
mężczyźni	248097	215095	220906	216388	212564	males
kobiety.....	236430	203892	210101	205769	201760	females
Miasta.....	174085	155506	158362	155291	153635	Urban areas
mężczyźni	88920	79767	81022	79419	78689	males
kobiety.....	85165	75739	77340	75872	74946	females
Wieś.....	310442	263481	272645	266866	260689	Rural areas
mężczyźni	159177	135328	139884	136969	133875	males
kobiety.....	151265	128153	132761	129897	126814	females

^a Bilans ludności dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. opracowany w oparciu o wyniki spisu: A – z NSP²⁰⁰² – podobnie jak dla 2005 r.; B – z NSP²⁰¹¹ – jak dla lat 2011 i 2012.

^a Balance of population for 2010 is given in two approaches, ie. considering results of national censuses: A – 2002 census – as for the year 2005, B – 2011 census – as for the years 2011 and 2012.

TABL. 2 (44). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
W wieku produkcyjnym	1301539	1347651	1358887	1360176	1359605	Working age
w tym w wieku mobilnym ..	850837	867189	873297	873256	873113	of chich of mobility age
mężczyźni.....	673441	706726	713831	716571	717801	males
w tym w wieku mobilnym ..	434101	442476	445681	445837	445805	of chich of mobility age
kobiety.....	628098	640925	645056	643605	641804	females
w tym w wieku mobilnym ..	416736	424713	427616	427419	427308	of chich of mobility age
Miasta.....	556276	574686	583327	579154	574255	Urban areas
mężczyźni.....	278044	293311	298071	297229	295847	males
kobiety.....	278232	281375	285256	281925	278408	females
Wieś.....	745263	772965	775560	781022	785350	Rural areas
mężczyźni.....	395397	413415	415760	419342	421954	males
kobiety.....	349866	359550	359800	361680	363396	females
W wieku poprodukcyjnym.....	312197	336867	338054	346354	356022	Post-working age
mężczyźni.....	104744	106756	106885	109141	112582	males
kobiety.....	207453	230111	231169	237213	243440	females
Miasta.....	116465	139790	140573	146291	152836	Urban areas
mężczyźni.....	38065	42807	43160	44853	47063	males
kobiety.....	78400	96983	97413	101438	105773	females
Wieś.....	195732	197077	197481	200063	203186	Rural areas
mężczyźni.....	66679	63949	63725	64288	65519	males
kobiety.....	129053	133128	133756	135775	137667	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	61,2	56,1	56,6	56,5	56,7	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PER- SONS OF WORKING AGE
Mężczyźni.....	52,4	45,5	45,9	45,4	45,3	Males
Kobiety.....	70,7	67,7	68,4	68,8	69,4	Females

^a Bilans ludności dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. opracowany w oparciu o wyniki spisu: A – z NSP'2002 – podobnie jak dla 2005 r.; B – z NSP'2011 – jak dla lat 2011 i 2012.

^a Balance of population for 2010 is given in two approaches, ie. considering results of national censuses: A – 2002 census – as for the year 2005, B – 2011 census – as for the years 2011 and 2012.

TABL. 3 (45). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2011	2012					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM ... TOTAL	2098263	2127948	2128687	2129951	1042947	880726	421599	1249225	621348
0- 2 lata	61144	69681	67179	64631	33161	25339	13025	39292	20136
3- 6	89551	86209	88887	91256	46790	35774	18300	55482	28490
7-12	161994	137126	133632	130972	67223	47626	24322	83346	42901
13-15	101203	79197	76905	74101	38041	25783	13315	48318	24726
16-18	106741	91063	85532	82127	41899	29408	14877	52719	27022
19-24	222364	202526	199255	195066	99909	74910	37844	120156	62065

TABL. 3 (45). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE (cont.)

As of 31 XII

W I E K A G E	2005	2010	2011	2012					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
25-29	167817	182338	181599	178519	91486	76827	38973	101692	52513
30-34	149773	169297	170058	172394	88240	76117	38534	96277	49706
35-39	134389	151871	155874	159396	80979	66114	33246	93282	47733
40-44	140388	134996	136492	138975	70641	53671	26609	85304	44032
45-49	153685	139837	137493	135666	68718	53791	25703	81875	43015
50-54	145026	151864	149933	146850	73703	64779	30223	82071	43480
55-59	117461	141365	143508	145423	71022	70500	32314	74923	38708
60-64	75794	112458	119264	124260	58553	59677	27251	64583	31302
65-69	82488	70543	73758	81429	36198	37190	16392	44239	19806
70-74	75422	73707	72042	68176	28184	28461	11579	39715	16605
75-79	58903	62908	62931	62998	23901	25480	9573	37518	14328
80 lat i więcej ... and more	54120	70962	74345	77712	24299	29279	9519	48433	14780

TABL. 4 (46). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	45	846826	40,4
TOTAL	2010	49	882262	41,5
	2011	50	880736	41,4
	2012	50	880726	41,3
Poniżej 2000		6	9985	0,5
<i>Below</i>				
2000- 4999		13	40661	1,9
5000- 9999		14	96163	4,5
10000-19999		7	103699	4,9
20000-49999		6	258487	12,1
50000-99999		3	189703	8,9
100000 i więcej		1	182028	8,5
<i>and more</i>				

TABL. 5 (47). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	143	1251437	59,6
TOTAL	2010	144	1245686	58,5
	2011	144	1247951	58,6
	2012	144	1249225	58,7
Poniżej 2000		2	3724	0,2
<i>Below</i>				
2000-4999		21	80188	3,8
5000-6999		34	206936	9,7
7000-9999		43	359439	16,9
10000 i więcej		44	598938	28,1
<i>and more</i>				

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (48). **MEDIANA WIEKU WEDŁUG PŁCI**
Stan w dniu 31 XII
MEDIAN AGE BY SEX
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	34,6	36,5	36,9	37,3	TOTAL
mężczyźni	33,0	35,0	35,4	35,9	males
kobiety	36,3	38,0	38,4	38,8	females
Miasta	35,8	37,7	38,1	38,6	Urban areas
mężczyźni	33,5	35,7	36,2	36,6	males
kobiety	38,2	39,9	40,3	40,7	females
Wieś	33,9	35,6	36,0	36,4	Rural areas
mężczyźni	32,7	34,5	34,9	35,3	males
kobiety	35,2	36,8	37,2	37,6	females

TABL. 7 (49). **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^a**
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a

STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002			2011			DE FACTO MARITAL STATUS
	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
	w tys. <i>in thous.</i>						
O G Ó Ł E M	1668,1	697,0	971,2	1784,0	754,5	1029,5	T O T A L
Kawalerowie, Panny	503,5	212,5	291,0	539,2	219,4	319,8	<i>Single</i>
Żonaci, Zameężne	964,3	396,9	567,4	1009,1	422,5	586,6	<i>Married</i>
Partnerzy, Partnerki	7,2	4,0	3,2	10,6	7,1	3,4	<i>Cohabitants</i>
Wdowcy, Wdowy	143,3	52,2	91,1	154,4	61,8	92,7	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni, Rozwie- dzone	28,7	19,8	8,8	46,3	30,7	15,6	<i>Divorced</i>
Separowani, Separa- wane	13,1	6,0	7,1	7,8	3,9	4,0	<i>Separated</i>
Nieustalony	8,0	5,5	2,5	16,6	9,1	7,4	<i>Unknown</i>
Mężczyźni	806,7	329,1	477,5	865,1	356,7	508,4	Males
Kawalerowie	281,3	110,7	170,7	307,0	118,0	189,0	<i>Single</i>
Żonaci	479,5	196,8	282,7	500,0	208,9	291,1	<i>Married</i>
Partnerzy	3,6	2,0	1,6	5,3	3,6	1,7	<i>Cohabitant</i>
Wdowcy	21,3	7,6	13,7	23,7	9,3	14,4	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni	11,2	7,0	4,2	18,6	11,5	7,2	<i>Divorced</i>
Separowani	5,8	2,5	3,4	3,1	1,4	1,8	<i>Separated</i>
Nieustalony	3,9	2,6	1,3	7,3	4,1	3,2	<i>Unknown</i>
Kobiety	861,4	367,8	493,6	918,9	397,8	521,1	Females
Panny	222,2	101,9	120,4	232,2	101,5	130,7	<i>Single</i>
Zameężne	484,8	200,1	284,7	509,1	213,5	295,6	<i>Married</i>
Partnerki	3,6	2,0	1,6	5,3	3,5	1,7	<i>Cohabitant</i>
Wdowy	122,0	44,6	77,4	130,7	52,5	78,2	<i>Widowed</i>
Rozwiedzione	17,5	12,8	4,6	27,7	19,2	8,4	<i>Divorced</i>
Separowane	7,3	3,5	3,8	4,7	2,5	2,2	<i>Separated</i>
Nieustalony	4,1	2,9	1,2	9,3	5,0	4,3	<i>Unknown</i>

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 7 (49). **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^a (dok.)**
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a (cont.)

STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002			2011			DE FACTO MARITAL STATUS
	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
	w odsetkach <i>in %</i>						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Kawalerowie, Panny	30,2	30,5	30,0	30,2	29,1	31,1	<i>Single</i>
Żonaci, Zamężne	57,8	56,9	58,4	56,6	56,0	57,0	<i>Married</i>
Partnerzy, Partnerki	0,4	0,6	0,3	0,6	0,9	0,3	<i>Cohabitants</i>
Wdowcy, Wdowy	8,6	7,5	9,4	8,7	8,2	9,0	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni, Rozwie- dzone	1,7	2,8	0,9	2,6	4,1	1,5	<i>Divorced</i>
Separowani, Separo- wane	0,8	0,9	0,7	0,4	0,5	0,4	<i>Separated</i>
Nieustalony	0,5	0,8	0,3	0,9	1,2	0,7	<i>Unknown</i>
Mężczyźni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Males
Kawalerowie	34,9	33,6	35,7	35,5	33,1	37,2	<i>Single</i>
Żonaci	59,4	59,8	59,2	57,8	58,6	57,3	<i>Married</i>
Partnerzy	0,4	0,6	0,3	0,6	1,0	0,3	<i>Cohabitant</i>
Wdowcy	2,6	2,3	2,9	2,7	2,6	2,8	<i>Widowed</i>
Rozwiedzeni	1,4	2,1	0,9	2,2	3,2	1,4	<i>Divorced</i>
Separowani	0,7	0,7	0,7	0,4	0,4	0,3	<i>Separated</i>
Nieustalony	0,5	0,8	0,3	0,8	1,1	0,6	<i>Unknown</i>
Kobiety	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Females
Panny	25,8	27,7	24,4	25,3	25,5	25,1	<i>Single</i>
Zamężne	56,3	54,4	57,7	55,4	53,7	56,7	<i>Married</i>
Partnerki	0,4	0,5	0,3	0,6	0,9	0,3	<i>Cohabitant</i>
Wdowy	14,2	12,1	15,7	14,2	13,2	15,0	<i>Widowed</i>
Rozwiedzone	2,0	3,5	0,9	3,0	4,8	1,6	<i>Divorced</i>
Separowane	0,8	1,0	0,8	0,5	0,6	0,4	<i>Separated</i>
Nieustalony	0,5	0,8	0,2	1,0	1,3	0,8	<i>Unknown</i>

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 8 (50). **LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a**
POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATION LEVEL^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym poziom wykształcenia Of which educational level				
		wyższe tertiary	policealne ^b i średnie post secondary ^b and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne lower secondary	podstawowe primary
W TYS. IN THOUS.						
OGÓŁEM 2002	1740,4	147,2	533,4	413,5	-	556,7
TOTAL 2011	1835,8	266,0	555,7	398,8	101,9	348,3
W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM 2002	100,0	8,5	30,6	23,8	-	32,0
TOTAL 2011	100,0	14,5	30,3	21,7	5,5	19,0
mężczyźni ..... <i>males</i>	100,0	12,3	27,9	28,0	6,1	17,2
kobiety ..... <i>females</i>	100,0	16,6	32,5	15,8	5,1	20,6
Miasta ..... <i>Urban areas</i>	100,0	21,7	36,2	16,3	4,6	11,4
mężczyźni ..... <i>males</i>	100,0	19,8	33,9	21,3	5,1	10,0
kobiety ..... <i>females</i>	100,0	23,4	38,2	11,8	4,1	12,6
Wieś ..... <i>Rural areas</i>	100,0	9,3	26,0	25,6	6,2	24,5
mężczyźni ..... <i>males</i>	100,0	7,1	23,7	32,6	6,7	22,3
kobiety ..... <i>females</i>	100,0	11,4	28,3	18,8	5,8	26,7

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. ^b W 2011 r. łącznie z osobami posiadającymi dyplom ukończenia kolegium.

^a Results of the National Population and Housing Censuses. ^b In 2011 including persons with college diploma.

TABL. 9 (51). **LUDNOŚĆ WEDŁUG STRUKTURY IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNEJ^a**
W 2011 R.
POPULATION BY THE STRUCTURE OF NATIONAL-ETHNIC IDENTITIES^a
IN 2011

Identyfikacja narodowo-etniczna	Ogółem Total		National-ethnic identity
	w tys. in thous.	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	2127,3	100,0	GRAND TOTAL
Wyłącznie polska	2080,7	97,8	Polish only
Polska i niepolska	7,5	0,4	Polish and Non-Polish
Wyłącznie niepolska	4,5	0,2	Non-Polish only
Nieustalona ^b	34,6	1,6	Unknown ^b

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań. ^b Lub bez przynależności narodowo-etnicznej.

^a Results of the National Population and Housing Censuses. ^b Or without national or ethnic identity.

TABL. 10 (52). LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA^a
POPULATION BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem ^b Grand Total ^b	Praca Work			Niezarobkowe źródła Non-earned sources				Pozostałe dochody osobno niewymienione ^f Other sources of income not elsewhere specified ^f	Na utrzymaniu Maintained persons	Nieustalone źródło utrzymania Unknown source of maintenance
		razem total	najemna hired	na własny rachunek ^c own-account workers ^c	razem total	emerytura ^d retirement pay ^d	renta ^e pension ^e	zasiłki i świadczenia benefits			

W TYS. IN THOUS.

OGÓŁEM 2002	2103,8	616,2	485,5	130,7	584,0	294,5	195,9	42,5	-	871,9	30,7
TOTAL 2011	2127,3	708,5	586,6	121,9	524,0	360,7	119,3	44,0	39,9	714,0	139,6
Mężczyźni 2002	1029,5	339,9	263,7	76,2	248,9	118,9	84,7	25,3	-	425,3	14,8
Males 2011	1041,3	403,5	327,1	76,4	214,4	137,1	56,8	20,6	19,3	336,4	66,8
Kobiety..... 2002	1074,3	276,3	221,8	54,5	335,1	175,6	111,2	17,2	-	446,6	15,9
Females 2011	1086,0	304,9	259,5	45,4	309,6	223,6	62,6	23,5	20,6	377,5	72,8
Miasta..... 2002	853,1	265,6	235,3	30,3	221,6	110,4	69,6	17,0	-	344,5	20,7
Urban areas 2011	881,7	309,3	272,4	36,8	216,6	154,8	43,8	18,0	20,1	265,2	69,9
Wieś 2002	1250,8	350,6	250,2	100,4	362,4	184,2	126,3	25,5	-	527,4	10,0
Rural areas 2011	1245,6	399,2	314,2	85,1	307,4	205,9	75,5	26,1	19,8	448,8	69,7

W ODSETKACH IN PERCENT

OGÓŁEM 2002	100,0	29,3	23,1	6,2	27,8	14,0	9,3	2,0	-	41,4	1,5
TOTAL 2011	100,0	33,3	27,6	5,7	24,6	17,0	5,6	2,1	1,9	33,6	6,6
Mężczyźni 2002	100,0	33,0	25,6	7,4	24,2	11,5	8,2	2,5	-	41,3	1,4
Males 2011	100,0	38,7	31,4	7,3	20,6	13,2	5,5	2,0	1,9	32,3	6,4
Kobiety..... 2002	100,0	25,7	20,6	5,1	31,2	16,3	10,4	1,6	-	41,6	1,5
Females 2011	100,0	28,1	23,9	4,2	28,5	20,6	5,8	2,2	1,9	34,8	6,7
Miasta..... 2002	100,0	31,1	27,6	3,6	26,0	12,9	8,2	2,0	-	40,4	2,4
Urban areas 2011	100,0	35,1	30,9	4,2	24,6	17,6	5,0	2,0	2,3	30,1	7,9
Wieś 2002	100,0	28,0	20,0	8,0	29,0	14,7	10,1	2,0	-	42,2	0,8
Rural areas 2011	100,0	32,0	25,2	6,8	24,7	16,5	6,1	2,1	1,6	36,0	5,6

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. b Dochody z własności tylko w pozycji Ogółem. c-e łącznie: c – z dochodami z wynajmu, d – z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych, e – ze świadczeniem rehabilitacyjnym. f W 2002 roku zaliczone do niezarobkowych źródeł.

a Results of the Population and Housing Censuses. b Incomes from owning only in the position of Grand total. c-e Including: c – incomes from rent d – structural pension for farmers, e – rehabilitation benefit. f In 2002 included into the non-earned sources.

TABL. 11 (53). **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG LICZBY OSÓB**
HOUSEHOLDS^a BY NUMBER OF PERSONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Gospodarstwa domowe w tys. Households in thous.					Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in household	
		ogółem total	o liczbie osób by number of persons					
			1	2	3	4		5 i więcej 5 and more
OGÓŁEM	2002	615,9	117,8	114,6	107,8	117,7	158,1	3,4
TOTAL	2011	648,7	125,6	138,6	120,9	115,1	148,5	3,3
Miasta	2002	285,0	65,8	60,2	57,2	56,7	45,2	2,9
<i>Urban area</i>	2011	313,2	73,9	80,1	66,1	52,7	40,5	2,8
Wieś	2002	330,9	52,0	54,4	50,6	61,0	112,9	3,8
<i>Rural area</i>	2011	335,5	51,7	58,6	54,8	62,4	108,0	3,7

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 12 (54). **GOSPODARSTWA DOMOWE^a WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO**
HOUSEHOLDS^a BY FAMILY COMPOSITION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002			2011			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w tys. in thous.						
OGÓŁEM	615,9	285,0	330,9	648,7	313,2	335,5	TOTAL
Jednorodzinne	431,9	201,9	230,0	421,3	206,7	214,6	<i>One-family</i>
Dwurodzinne	53,6	12,5	41,1	70,4	19,0	51,5	<i>Two-family</i>
Trzyrodzinne i większe	3,3	0,6	2,7	6,3	1,4	5,0	<i>Three-family and more</i>
Nierodzinne	127,1	70,0	57,1	150,6	86,1	64,4	<i>Non-family</i>
jednoosobowe	117,8	65,8	52,0	125,6	73,9	51,7	<i>one person</i>
wielosobowe	9,2	4,1	5,1	25,0	12,2	12,8	<i>multipersonal</i>

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 13 (55). OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA^a
DISABLED PERSONS BY SEX AND PLACE OF RESIDENCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2011	2002	2011	SPECIFICATION
	w tys. in thous.		na 1000 ludności per 1000 population		
Ogółem	316,1	249,5	150	117	Total
mężczyźni	152,0	117,8	148	113	males
kobiety	164,1	131,7	153	121	females
Miasta	116,9	103,3	137	117	Urban areas
Wieś	199,2	146,2	159	117	Rural areas

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 14 (56). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	11782	9183	823	2686	20525	18289	149	2236
TOTAL	2010	13213	10214	149	2087	21990	18288	115	3702
	2011	12323	9242	189	2371	21130	18214	112	2916
	2012	11859	8940	151	2228	21064	18402	107	2662
Miasta	2005	4760	3444	397	1691	7604	6505	60	1099
Urban areas	2010	5585	4020	88	1343	8576	6825	42	1751
	2011	4976	3431	95	1468	8232	6812	33	1420
	2012	4770	3300	92	1335	8191	6799	41	1392
Wieś	2005	7022	5739	426	995	12921	11784	89	1137
Rural areas	2010	7628	6194	61	744	13414	11463	73	1951
	2011	7347	5811	94	903	12898	11402	79	1496
	2012	7089	5640	59	893	12873	11603	66	1270

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 14 (56). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)
VITAL STATISTICS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separa- cje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2005	5,6	4,4	39,0	1,3	9,7	8,7	7,3	1,1
TOTAL	2010	6,2	4,8	7,0	1,0	10,3	8,6	5,2	1,7
	2011	5,8	4,3	8,9	1,1	9,9	8,6	5,3	1,4
	2012	5,6	4,2	7,1	1,0	9,9	8,6	5,1	1,3
Miasta.....	2005	5,6	4,1	46,9	2,0	9,0	7,7	7,9	1,3
Urban areas	2010	6,3	4,6	10,0	1,5	9,7	7,7	4,9	2,0
	2011	5,6	3,9	10,8	1,7	9,3	7,7	4,0	1,6
	2012	5,4	3,7	10,4	1,5	9,3	7,7	5,0	1,6
Wieś.....	2005	5,6	4,6	33,8	0,8	10,2	9,3	6,9	0,9
Rural areas	2010	6,1	5,0	4,9	0,6	10,8	9,2	5,4	1,6
	2011	5,9	4,7	7,5	0,7	10,4	9,2	6,1	1,2
	2012	5,7	4,5	4,7	0,7	10,3	9,3	5,1	1,0

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 15 (57). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a Difference between contracted and dis- solved marriages ^a		
		ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
			męża husband	żony wife		ogółem total		w tym przez rozwód of which by divorce	
OGÓŁEM	2005	11782	11016	6250	2080	2686	22,5	5,5	259
TOTAL	2010	13213	9917	5808	2022	2087	19,7	4,2	2626
	2011	12323	10340	5910	2059	2371	20,4	4,7	1239
	2012	11859	9999	5704	2067	2228	19,7	4,4	1141
Miasta.....	2005	4760	4742	2255	796	1691	23,9	8,5	-838
Urban areas	2010	5585	4439	2295	801	1343	22,3	6,7	240
	2011	4976	4498	2191	839	1468	21,3	7,0	-436
	2012	4770	4337	2184	818	1335	20,6	6,3	-470
Wieś.....	2005	7022	6274	3995	1284	995	21,5	3,4	1096
Rural areas	2010	7628	5478	3513	1221	744	18,1	2,5	2386
	2011	7347	5842	3719	1220	903	19,8	3,1	1675
	2012	7089	5662	3520	1249	893	19,1	3,0	1611

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 16 (58). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2012 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2012

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej 60 and more
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	11859	503	4823	4393	1266	419	241	145	69
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej and less	69	40	26	3	-	-	-	-	-
20-24	2644	360	1951	298	30	5	-	-	-
25-29	5506	91	2364	2756	274	20	1	-	-
30-34	2263	10	426	1107	599	106	13	2	-
35-39	689	1	46	188	276	150	25	3	-
40-49	373	1	8	38	78	121	113	13	1
50-59	196	-	2	-	7	16	78	77	16
60 lat i więcej and more	119	-	-	3	2	1	11	50	52
W tym wyznaniowe ^a Of which church or religious marriages ^a									
OGÓŁEM	8940	284	3841	3574	866	226	81	38	30
TOTAL									
19 lat i mniej and less	28	13	14	1	-	-	-	-	-
20-24	2006	204	1552	234	15	1	-	-	-
25-29	4535	60	1929	2332	202	12	-	-	-
30-34	1711	6	317	875	448	62	3	-	-
35-39	404	1	25	109	170	87	10	2	-
40-49	160	-	4	23	29	58	42	4	-
50-59	59	-	-	-	1	5	24	21	8
60 lat i więcej and more	37	-	-	-	1	1	2	11	22
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM	4770	122	1577	2017	619	197	113	81	44
TOTAL									
19 lat i mniej and less	22	14	7	1	-	-	-	-	-
20-24	782	83	577	104	14	4	-	-	-
25-29	2237	23	803	1278	120	12	1	-	-
30-34	1044	2	165	514	306	47	8	2	-
35-39	332	-	19	98	136	66	12	1	-
40-49	172	-	4	19	39	56	49	4	1
50-59	103	-	2	-	4	11	34	43	9
60 lat i więcej and more	78	-	-	3	-	1	9	31	34
W tym wyznaniowe ^a Of which church or religious marriages ^a									
OGÓŁEM	3300	49	1159	1559	394	82	24	15	18
TOTAL									
19 lat i mniej and less	5	3	2	-	-	-	-	-	-
20-24	538	34	421	77	6	-	-	-	-
25-29	1750	11	611	1035	87	6	-	-	-
30-34	749	1	115	391	216	24	2	-	-
35-39	163	-	9	48	74	28	4	-	-
40-49	54	-	1	8	11	22	11	1	-
50-59	22	-	-	-	-	1	5	11	5
60 lat i więcej and more	19	-	-	-	-	1	2	3	13

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 16 (58). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2012 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2012 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej 19 and less	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50-59	60 lat i więcej 60 and more
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM	7089	381	3246	2376	647	222	128	64	25
TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	47	26	19	2	-	-	-	-	-
20-24	1862	277	1374	194	16	1	-	-	-
25-29	3269	68	1561	1478	154	8	-	-	-
30-34	1219	8	261	593	293	59	5	-	-
35-39	357	1	27	90	140	84	13	2	-
40-49	201	1	4	19	39	65	64	9	-
50-59	93	-	-	-	3	5	44	34	7
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	41	-	-	-	2	-	2	19	18
W tym wyznaniowe ^a <i>Of which church or religious marriages^a</i>									
OGÓŁEM	5640	235	2682	2015	472	144	57	23	12
TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	23	10	12	1	-	-	-	-	-
20-24	1468	170	1131	157	9	1	-	-	-
25-29	2785	49	1318	1297	115	6	-	-	-
30-34	962	5	202	484	232	38	1	-	-
35-39	241	1	16	61	96	59	6	2	-
40-49	106	-	3	15	18	36	31	3	-
50-59	37	-	-	-	1	4	19	10	3
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	18	-	-	-	1	-	-	8	9

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 17 (59). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2012 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU**
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2012

POPZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Popzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM	11859	11135	148	576
GRAND TOTAL				
Kawalerowie..... <i>Single</i>	11109	10759	59	291
Wdowcy..... <i>Widowers</i>	125	44	50	31
Rozwiedzeni..... <i>Divorced</i>	625	332	39	254

TABL. 17 (59). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2012 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2012 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM	4697	4315	58	324
TOTAL				
Kawalerowie..... Single	4265	4096	17	152
Wdowcy..... Widowers	63	26	21	16
Rozwiedzeni..... Divorced	369	193	20	156
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM	7050	6720	87	243
TOTAL				
Kawalerowie..... Single	6750	6574	41	135
Wdowcy..... Widowers	59	17	28	14
Rozwiedzeni..... Divorced	241	129	18	94

TABL. 18 (60). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM 2005	9183	3444	5739
TOTAL			
2010	10214	4020	6194
2011	9242	3431	5811
2012	8940	3300	5640
Kościół Katolicki	8923	3293	5630
Kościół Polskokatolicki.....	1	-	1
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	7	2	5
Kościół Ewangelicko-Augsburski	1	1	-
Kościół Zielonoświątkowy	7	3	4
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	1	1	-

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 20 (62). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2686	2087	2371	2228	TOTAL
rozwoy małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	736	781	913	870	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1950	1306	1458	1358	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	1057	819	935	853	1
2	607	387	406	393	2
3	196	75	90	83	3
4 i więcej	90	25	27	29	4 and more
Miasta	1691	1343	1468	1335	Urban areas
rozwoy małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	515	530	598	546	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1176	813	870	789	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	679	518	581	506	1
2	354	242	229	225	2
3	106	46	49	45	3
4 i więcej	37	7	11	13	4 and more
Wieś	995	744	903	893	Rural areas
rozwoy małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	221	251	315	324	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	774	493	588	569	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	378	301	354	347	1
2	253	145	177	168	2
3	90	29	41	38	3
4 i więcej	53	18	16	16	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age of 18.

TABL. 21 (63). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	20525	21990	21130	21064	8191	12873	Live births
chłopcy	10652	11310	10821	10898	4265	6633	<i>males</i>
dziewczęta	9873	10680	10309	10166	3926	6240	<i>females</i>
Małżeńskie	18635	19578	18716	18436	6956	11480	Legitimate
chłopcy	9705	10043	9569	9536	3611	5925	<i>males</i>
dziewczęta	8930	9535	9147	8900	3345	5555	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	1890	2412	2414	2628	1235	1393	Illegitimate
chłopcy	947	1267	1252	1362	654	708	<i>males</i>
dziewczęta	943	1145	1162	1266	581	685	<i>females</i>
Urodzenia martwe	97	94	94	79	29	50	Stillbirths
chłopcy	50	61	54	38	15	23	<i>males</i>
dziewczęta	47	33	40	41	14	27	<i>females</i>

TABL. 22 (64). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

L A T A Y E A R S WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>6 and over</i>

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	20525	9594	6601	2610	887	443	390
TOTAL 2010	21990	10543	7611	2602	765	260	208
..... 2011	21130	10049	7456	2476	719	231	199
2012	21064	9816	7625	2478	708	259	178
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	763	702	58	3	-	-	-
20-24.....	3959	2862	945	126	20	5	1
25-29.....	7728	4194	2850	533	109	32	10
30-34.....	5725	1642	2769	969	233	82	30
35-39.....	2388	362	904	709	253	89	71
40-44.....	482	54	97	136	89	47	59
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	19	-	2	2	4	4	7

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM 2005	100,0	46,7	32,2	12,7	4,3	2,2	1,9
TOTAL 2010	100,0	47,9	34,6	11,8	3,5	1,2	0,9
..... 2011	100,0	47,6	35,3	11,7	3,4	1,1	0,9
2012	100,0	46,6	36,2	11,8	3,4	1,2	0,8
19 lat i mniej..... <i>and less</i>	100,0	92,0	7,6	0,4	-	-	-
20-24.....	100,0	72,3	23,9	3,2	0,5	0,1	0,0
25-29.....	100,0	54,3	36,9	6,9	1,4	0,4	0,1
30-34.....	100,0	28,7	48,4	16,9	4,1	1,4	0,5
35-39.....	100,0	15,2	37,9	29,7	10,6	3,7	3,0
40-44.....	100,0	11,2	20,1	28,2	18,5	9,8	12,2
45 lat i więcej..... <i>and more</i>	100,0	-	10,5	10,5	21,1	21,1	36,8

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 23 (65). **PŁODNOŚĆ KOBIEI I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility - live births per 1000 women aged:						
15-49 ^{ab}	37,3	40,7	39,4	39,5	37,1	41,1
15-19 ^a	11,1	12,3	11,5	11,0	10,3	11,5
20-24	57,3	53,1	50,8	49,0	35,6	57,9
25-29	91,5	90,5	87,5	88,0	78,3	95,6
30-34	60,8	71,5	68,0	68,5	69,3	67,8
35-39	26,8	29,8	29,5	30,8	31,0	30,7
40-44	6,3	6,9	6,8	7,1	6,8	7,3
45-49 ^b	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dziętności ogólnej	1,271	1,315	1,265	1,266	1,144	1,352
<i>Total fertility</i>						
Reprodukcji brutto	0,611	0,638	0,617	0,611	0,549	0,655
<i>Gross reproduction</i>						
Dynamiki demograficznej	1,122	1,202	1,160	1,145	1,205	1,110
<i>Demographic dynamics</i>						

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 24 (66). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	18289	9784	8505	6505	3508	2997	11784	6276	5508
TOTAL 2010	18288	9686	8602	6825	3678	3147	11463	6008	5455
..... 2011	18214	9563	8651	6812	3489	3323	11402	6074	5328
..... 2012	18402	9591	8811	6799	3534	3265	11603	6057	5546
0 lat.....	107	61	46	41	25	16	66	36	30
1- 4 lata	14	10	4	4	2	2	10	8	2
5- 9	14	9	5	1	1	-	13	8	5
10-14	15	7	8	2	1	1	13	6	7
15-19	67	54	13	18	15	3	49	39	10
20-24	92	73	19	29	20	9	63	53	10
25-29	108	88	20	28	23	5	80	65	15
30-34	147	122	25	53	41	12	94	81	13
35-39	179	148	31	73	62	11	106	86	20
40-44	250	190	60	93	71	22	157	119	38
45-49	415	299	116	161	113	48	254	186	68
50-54	756	571	185	300	215	85	456	356	100
55-59	1081	783	298	456	305	151	625	478	147
60-64	1369	920	449	629	382	247	740	538	202
65-69	1335	881	454	557	348	209	778	533	245
70-74	1808	1088	720	714	406	308	1094	682	412
75-79	2600	1405	1195	963	507	456	1637	898	739
80-84	3400	1487	1913	1168	515	653	2232	972	1260
85 lat i więcej and more	4645	1395	3250	1509	482	1027	3136	913	2223

TABL. 24 (66). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP									
OGÓŁEM 2005	868	949	790	768	865	679	934	1003	867
TOTAL 2010	860	930	792	773	871	684	921	971	872
2011	856	918	796	773	827	723	915	980	850
2012	864	920	811	772	839	711	929	975	884
0 lat ^a	508	560	452	501	586	408	513	543	481
1- 4 lata	15	21	9	11	11	11	18	28	7
5- 9	13	16	10	2	5	-	20	23	15
10-14	13	12	14	5	5	5	17	15	19
15-19	47	75	19	36	59	12	54	84	22
20-24	55	86	23	44	60	28	63	102	21
25-29	60	96	23	36	58	13	78	124	30
30-34	86	139	30	70	107	32	98	164	28
35-39	114	185	40	113	190	34	114	181	44
40-44	182	272	88	175	271	82	185	272	93
45-49	304	432	172	294	433	168	310	431	176
50-54	510	768	250	453	697	241	555	817	259
55-59	748	1112	402	647	943	396	844	1254	409
60-64	1125	1606	697	1081	1439	780	1165	1751	616
65-69	1720	2562	1050	1584	2251	1061	1832	2817	1040
70-74	2582	3759	1752	2454	3435	1783	2672	3983	1730
75-79	4132	5912	3052	3811	5375	2880	4347	6266	3169
80-84	7451	9555	6362	6686	8300	5797	7925	10388	6700
85 lat i więcej <i>and more</i>	15356	17265	14661	13976	16218	13125	16123	17874	15499

^a Na 100 tys. urodzeń żywych.

^a Per 100 thous. live births.

TABL. 25 (67). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
	na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>					
OGÓŁEM 2005	868	949	790	768	934	TOTAL
2010	860	930	792	773	921	
2011	856	918	796	773	915	
Choroby zakaźne i pasożytnicze	8	8	7	9	6	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
w tym gruźlica układu oddechowego	1	2	1	1	1	<i>of which tuberculosis of the respiratory system</i>
Nowotwory	198	233	164	197	198	<i>Neoplasms</i>
w tym nowotwory złośliwe	184	220	150	186	183	<i>of which malignant neoplasms</i>
Zaburzenia wydzielania wewnątrz- nego, stanu odżywienia i prze- miany metabolicznej	9	8	10	8	9	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
w tym cukrzyca	8	7	9	7	9	<i>of which diabetes mellitus</i>

^a Z orzeczoną przyczyną zgonu. Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a With stated cause of death. In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 25 (67). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN^a (dok.)
DEATHS BY CAUSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Męż- czyźni	Kobiety	Miasta	Wieś	SPECIFICATION
	Total	Males	Females	Urban areas	Rural areas	
na 100 tys. ludności per 100 thous. population						
Choroby układu nerwowego	14	13	15	17	12	Diseases of the nervous
Choroby układu krążenia	430	406	454	368	475	Diseases of the circulatory system
w tym:						of which:
choroba nadciśnieniowa	12	12	12	10	13	hypertensive disease
choroba niedokrwienności serca	91	99	82	83	96	ischaemic heart disease
w tym ostry zawał serca	39	49	30	39	40	of which acute myocardial infarction
choroby naczyń mózgowych	77	67	86	61	88	cerebrovascular disease
miażdżyca	114	90	138	92	130	atherosclerosis
Choroby układu oddechowego	44	57	32	37	49	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego	34	40	27	36	32	Diseases of the digestive system
w tym choroby wątroby	12	19	6	16	10	of which liver diseases
Choroby układu moczowo- płciowego	13	13	12	12	13	Diseases of the genitourinary system
Objawy i stany niedokładnie okre- szone ^Δ	49	51	47	38	57	Symptoms and ill-defined conditions ^Δ
Zewnętrzne przyczyny zachoro- wania i zgonu	50	81	21	44	54	External causes of disease and death
w tym wypadki komunikacyjne ...	13	20	5	10	14	of which transport accidents

a Z rzeczoną przyczyną zgonu. Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

Δ With stated cause of death. In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 26 (68). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	149	78	71	60	28	32	89	50	39
TOTAL	2010	115	63	52	42	24	18	73	39	34
	2011	112	58	54	33	15	18	79	43	36
	2012	107	61	46	41	25	16	66	36	30
0-27 dni 0-27 days		82	47	35	28	17	11	54	30	24
0- 6		62	36	26	21	14	7	41	22	19
w tym 0 of which 0		43	27	16	16	12	4	27	15	12
7-13		9	7	2	2	1	1	7	6	1
14-20		7	3	4	1	1	-	6	2	4
21-27		4	1	3	4	1	3	-	-	-
28-29 dni 28-29 days		-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 miesiąc 1 month		10	6	4	4	3	1	6	3	3
2		2	-	2	1	-	1	1	-	1
3		-	-	-	-	-	-	-	-	-
4		3	2	1	1	1	-	2	1	1
5		3	2	1	3	2	1	-	-	-
6		3	2	1	2	1	1	1	1	-
7		1	-	1	-	-	-	1	-	1
8		2	1	1	2	1	1	-	-	-
9		-	-	-	-	-	-	-	-	-
10		-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 miesięcy 11 month		1	1	-	-	-	-	1	1	-

TABL. 26 (68). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
NA 100 TYS. URODZEŃ ŻYWYCH PER 100 THOUS. LIVE BIRTHS									
OGÓŁEM 2005	726	732	719	789	713	871	689	744	629
TOTAL 2010	523	557	487	490	540	436	544	568	519
.....2011	530	536	524	401	357	447	612	650	573
..... 2012	508	560	452	501	586	408	513	543	481
0-27 dni <i>0-27 days</i>	389	431	344	342	399	280	419	452	385
0- 6	294	330	256	256	328	178	318	332	304
w tym 0 <i>of which 0</i>	204	248	157	195	281	102	210	226	192
7-13	43	64	20	24	23	25	54	90	16
14-20	33	28	39	12	23	-	47	30	64
21-27	19	9	30	49	23	76	-	-	-
28-29 dni <i>28-29 days</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 miesiąc <i>1 month</i>	47	55	39	49	70	25	47	45	48
2	9	-	20	12	-	25	8	-	16
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	14	18	10	12	23	-	16	15	16
5	14	18	10	37	47	25	-	-	-
6	14	18	10	24	23	25	8	15	-
7	5	-	10	-	-	-	8	-	16
8	9	9	10	24	23	25	-	-	-
9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 miesięcy <i>11 month</i>	5	9	-	-	-	-	8	15	-

TABL. 27 (69). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a

PRZYCZYNY ZGONÓW	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban Areas	Wieś Rural areas	CAUSES OF DEATHS	
							w liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>
OGÓŁEM 2005	149	726	732	719	789	689	TOTAL
.....2010	115	523	557	487	490	544	
..... 2011	112	530	536	524	401	612	
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	54	256	259	252	146	326	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	46	218	194	243	170	248	<i>Congenital anomalies^Δ</i>
w tym wrodzone wady serca...	13	62	46	78	61	62	<i>of which congenital anomalies of heart</i>
Pozostałe przyczyny zgonu	12	57	83	29	85	39	<i>Other causes of deaths</i>

^a Z orzeczoną przyczyną zgonu. Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a With stated cause of death. In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10th Revision)".

TABL. 28 (70). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	270	251	197	233	190	TOTAL
w tym dokonane	223	190	152	192	162	of which committed
Miasta	127	98	77	85	63	Urban areas
Wieś	143	153	119	148	127	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	7	2	2	-	-	14 and less
15-19	20	15	10	14	12	15-19
20-29	50	43	37	33	29	20-29
30-49	108	90	64	80	65	30-49
50-69	66	87	73	90	70	50-69
70 lat i więcej	19	13	11	16	14	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójstw o nieustalonym wieku oraz w 2010 r. – w podziale na miasta i wieś – również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 – data by urban and rural areas – cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Rzeszów.

TABL. 29 (71). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified					
	0	15	30	45	60	
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2005	72,04	57,69	43,38	29,59	17,89
TOTAL	2010	73,73	59,27	44,89	31,02	19,01
	2011	74,08	59,57	45,19	31,21	19,19
	2012	74,34	59,92	45,58	31,68	19,46
Miasta		75,64	61,18	46,65	32,74	20,35
Urban areas						
Wieś		73,40	59,00	44,79	30,90	18,81
Rural areas						
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2005	80,26	66,04	51,23	36,67	22,98
TOTAL	2010	81,75	67,26	52,45	37,80	24,04
	2011	81,96	67,51	52,66	38,07	24,23
	2012	82,12	67,61	52,80	38,16	24,37
Miasta		82,43	67,83	52,99	38,31	24,51
Urban areas						
Wieś		81,89	67,44	52,65	38,03	24,25
Rural areas						

TABL. 30 (72). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagra- nicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM 2005	20317	9568	10011	738	22702	9970	11610	1122	-2385	
TOTAL 2010	19486	9202	9377	907	21415	9723	10829	863	-1929	
2011	19648	9205	9457	986	21825	9954	10920	951	-2177	
2012	18156	8368	8848	940	20103	9224	9939	940	-1947	
Miasta..... 2005	7865	2810	4655	400	11245	4246	6245	754	-3380	
Urban areas 2010	7886	2977	4448	461	10698	4332	5790	576	-2812	
2011	7999	2925	4560	514	10945	4410	5915	620	-2946	
2012	7479	2768	4251	460	9804	4041	5171	592	-2325	
Wieś..... 2005	12452	6758	5356	338	11457	5724	5365	368	995	
Rural areas 2010	11600	6225	4929	446	10717	5391	5039	287	883	
2011	11649	6280	4897	472	10880	5544	5005	331	769	
2012	10677	5600	4597	480	10299	5183	4768	348	378	
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM 2005	9,6	4,5	4,7	0,4	10,8	4,7	5,5	0,5	-1,2	
TOTAL 2010	9,2	4,3	4,4	0,4	10,1	4,6	5,1	0,4	-0,9	
2011	9,2	4,3	4,4	0,5	10,3	4,7	5,1	0,4	-1,0	
2012	8,5	3,9	4,2	0,4	9,4	4,3	4,7	0,4	-0,9	
Miasta..... 2005	9,3	3,3	5,5	0,5	13,3	5,0	7,4	0,9	-4,0	
Urban areas 2010	8,9	3,4	5,0	0,5	12,1	4,9	6,6	0,7	-3,2	
2011	9,1	3,3	5,2	0,6	12,4	5,0	6,7	0,7	-3,3	
2012	8,5	3,1	4,8	0,5	11,1	4,6	5,9	0,7	-2,6	
Wieś..... 2005	9,9	5,4	4,2	0,3	9,1	4,5	4,3	0,3	0,8	
Rural areas 2010	9,3	5,0	4,0	0,4	8,6	4,3	4,0	0,2	0,7	
2011	9,3	5,0	3,9	0,4	8,7	4,4	4,0	0,3	0,6	
2012	8,6	4,5	3,7	0,4	8,2	4,2	3,8	0,3	0,3	

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 31 (73). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	19579	16020	3559	21580	16020	5560
TOTAL	2010	18579	15044	3535	20552	15044	5508
	2011	18662	15272	3390	20874	15272	5602
	2012	17216	13991	3225	19163	13991	5172
Miasta	2005	7465	5664	1801	10491	7165	3326
<i>Urban areas</i>	2010	7425	5588	1837	10122	6861	3261
	2011	7485	5753	1732	10325	7034	3291
	2012	7019	5429	1590	9212	6243	2969
Wieś	2005	12114	10356	1758	11089	8855	2234
<i>Rural areas</i>	2010	11154	9456	1698	10430	8183	2247
	2011	11177	9519	1658	10549	8238	2311
	2012	10197	8562	1635	9951	7748	2203

NA 1000 LUDNOŚCI

PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2005	9,3	7,6	1,7	10,2	7,6	2,6
TOTAL	2010	8,7	7,1	1,7	9,7	7,1	2,6
	2011	8,8	7,2	1,6	9,8	7,2	2,6
	2012	8,1	6,6	1,5	9,0	6,6	2,4
Miasta	2005	8,8	6,7	2,1	12,4	8,5	3,9
<i>Urban areas</i>	2010	8,4	6,3	2,1	11,5	7,8	3,7
	2011	8,5	6,5	2,0	11,7	8,0	3,7
	2012	8,0	6,2	1,8	10,5	7,1	3,4
Wieś	2005	9,6	8,2	1,4	8,8	7,0	1,8
<i>Rural areas</i>	2010	9,0	7,6	1,4	8,4	6,6	1,8
	2011	9,0	7,6	1,3	8,5	6,6	1,9
	2012	8,2	6,9	1,3	8,0	6,2	1,8

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 34 (76). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE**
 Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
	jednostki ^d kościelne <i>church units^a</i>				duchowni <i>clergy</i>			
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>								
Kościół Rzymskokatolicki ^b	610	624	626	629	1837	1933	1936	1943
Kościół Greckokatolicki ^c	33	34	34	33	17	.	.	.
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>								
Kościół Polskokatolicki	6	6	5	5	8	6	5	5
Prawosławne <i>Orthodox</i>								
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d ..	16	17	17	17	15	25	25	25
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>								
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	1	1	1	1	2	1	1	1
Kościół Chrześcijan Baptystów	1	3	3	.	2	-	-	.
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	10	12	12	11	4	3	2	3
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	2	2	2	2	2	2	2	2
Kościół Zielonoświątkowy	11	11	11	11	17	18	19	18
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa..	4	4	4	4	62	57	54	67
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	6	5	5	5	21	17	20	19
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	14	13	13	13	71	66	66	59
Kościół Chrystusowy	1	12 ^e	1	1	1	12 ^e	-	-
Nowoapostolski Kościół w Polsce	-	1	1	1	-	-	-	-
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej.....	-	2	2	2	-	2	2	2
Islamskie <i>Muslim</i>								
Liga Muzułmańska w RP	-	1	.	.	-	-	.	.
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>								
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	-	-	5	.	-	-	-	.
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^f	-	1	1	1	-	-	-	-
Inne <i>Other</i>								
Związek Wyznania Świadków Jehowy	59	61	.	.	-	-	.	.
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	1	1	1	1	1	3	3	3

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: przemyskiej i rzeszowskiej. ^c Dane dotyczą dekanatów: przemyskiego i sanockiego. ^d Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej. ^e Dane dla kraju. ^f Do 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses of Przemyśl and Rzeszów. ^c Data concern deanates of Przemyśl and Sanok. ^d Data concern diocese of Przemyśl-Nowy Sącz. ^e Data for the country. ^f Until 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

TABL. 34 (76). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS (cont.)
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	2005	2010	2011	2012
	wierni, wyznawcy <i>adherents, faithful</i>			
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>				
Kościół Rzymskokatolicki ^a	1311338	1304270	1321372	1354034
Kościół Greckokatolicki ^b	.	.	.	.
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>				
Kościół Polskokatolicki	670	944	1034	1084
Prawosławne <i>Orthodox</i>				
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^c ..	20250	20200	20200	20200
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>				
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	195	194	194	194
Kościół Chrześcijan Baptystów	44	65	64	.
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	364	286	283	297
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	17	18	18	18
Kościół Zielonoświątkowy	721	694	695	700
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa...	434	411	456	437
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	133	112	115	110
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	264	249	244	239
Kościół Chrystusowy	60	-	45	45
Nowoapostolski Kościół w Polsce	-	22	22	23
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	-	24	24	24
Islamskie <i>Muslim</i>				
Liga Muzułmańska w RP	-	50	.	.
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>				
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	-	-	164	.
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^d	-	60	60	80
Inne <i>Other</i>				
Związek Wyznania Świadków Jehowy	-	3662	.	.
Kościół Jezusa Chrystusa „Syjon” w Rzeszowie	18	26	27	27

^a Dane dotyczą diecezji: przemyskiej i rzeszowskiej. ^b Dane dotyczą dekanatów: przemyskiego i sanockiego. ^c Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej. ^d Do 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

^a Data concern dioceses of Przemyśl and Rzeszów. ^b Data concern deanates of Przemyśl and Sanok. ^c Data concern diocese of Przemyśl-Nowy Sącz. ^d Until 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej i obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Badanie nie obejmuje osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych. Prezentowane dane opracowano na podstawie:

1) Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r. (tabl.1 i 2);

2) reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – BAEL (tabl. 3 i 4) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym; badaniem nie są objęte osoby nieobecne w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Dane BAEL dla okresu 2010–2012 uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników NSP 2011, oraz przy zastosowaniu nowej metodologii, zgodnie z którą poza zakresem badania pozostaną osoby przebywające poza gospodarstwem domowym przez okres co najmniej 12 miesięcy. Dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami badań dla okresów wcześniejszych, publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowią praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data on economic activity of population concern the actually living population and cover persons aged 15 and more, who are members of households in the dwellings selected on a random basis. The survey does not cover persons living in collective accommodation establishment and homeless. Presented data were compiled on the basis:

1) of the National Census of Population and Housing Census as of 31 III 2011 (tables 1 and 2);

2) of representative Labour Force Survey – LFS (tables 3 and 4). The sample survey conducted on a quarterly basis. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth.

The LFS data for 2010–2012 were generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the 2011 Census, as well as using new methodology, according to which the survey does not cover persons absent in households for 12 months and more. The data are not fully comparable to the surveys' results for the previous periods published in the previous edition of the Yearbook.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job in the surveyed week.

Economically active persons include employed and unemployed persons.

Employed persons are all persons aged 15 and more who within the surveyed week:

1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as a paid employee, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their

rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- 1) w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- 2) aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- 3) były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem lub danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem lub danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 3 i 4 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

own economic activity outside agriculture or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm or conducting a family-owned business outside agriculture,

- 2) *had work but did not perform it:*
  - a) *due to illness, maternity leave or vacation,*
  - b) *due to other reasons, but the break in employment did not exceed:*
    - 3 months,
    - exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries (since the 1st quarter 2006).

In accordance with international standards, pupils who entered into a vocational or particular job training contract with a company or natural persons were also included among employed persons if they received wages and salaries.

Unemployed persons, according to LFS, are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:

- 1) *within the reference week were not employed,*
- 2) *actively sought work, i.e., within a 4-week period undertaken real activity (the last week being the reference week) to find work,*
- 3) *were available for work within a fortnight period after the reference week.*

Unemployed persons also include persons who did not seek work because they were provided with it and were waiting to start it for no longer than three months as well as were available for that work.

Economically inactive persons are persons aged 15 and more who are not classified either as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **employment rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) or in a given group.

The **unemployment rate** for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population or to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 3 and 4 can differ from the amount given in the item “total”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozda-
wczości oraz szacunków (m.in. w zakresie
gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wyko-
nujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód;
do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku
pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowa-
nie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachun-
ek, a mianowicie:
  - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców
gospodarstw indywidualnych w rolnictwie
(łącznie z pomagającymi członkami ich rod-
zin), z pewnymi wyłączeniami w latach
2005-2009; patrz ust. 5 na str.136,
  - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z poma-
gającymi członkami ich rodzin; z wyłącze-
niem wspólników spółek, którzy nie pracują
w spółce) podmiotów prowadzących działal-
ność gospodarczą poza gospodarstwami in-
dywidualnymi w rolnictwie,
  - c) inne osoby pracujące na własny rachunek,
np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami
ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez
agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolni-
czych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni
powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek
rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpaster-
skie.

3. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione
w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym
w danym zakładzie pracy lub na danym stanowi-
sku pracy, w tym również osoby, które zgodnie
z obowiązującymi przepisami pracują w skróco-
nym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodli-
wych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy,
np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to
osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują
stałe w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepeł-
nozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to
osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich
głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu
w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełno-
zatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przy-
jęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób
w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodar-
stwach indywidualnych w rolnictwie wed-
ług stanu w dniu 31 XII** w latach 2002-2009
wyszacowano na podstawie wyników Narodowego
Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002
oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz
od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu
Rolnego 2010.

Employment

1. *Data were compiled on the basis of reports
as well as estimates (i.a. in regard to private
farms in agriculture).*

2. *Data regarding **employment** concern per-
sons performing work providing earnings or in-
come and include:*

- 1) *employees hired on the basis of an employ-
ment contract (labour contract, posting, ap-
pointment, election or service relation);*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
  - a) *owners, co-owners, and leaseholders of pri-
vate farms in agriculture (including contrib-
uting family workers), with some exceptions
in 2005-2009, see item 5 on page 136,*
  - b) *owners and co-owners (including contributing
family workers; excluding partners in compa-
nies who do not work in them) of entities
conducting economic activity other than that
related to private farms in agriculture,*
  - c) *other self-employed persons, e.g., persons
practicing learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers
and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-ope-
ratives (agricultural producers' co-operatives and
co-operatives established on their basis agri-
cultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. **Full-time paid employees** are persons em-
ployed on a full-time basis, as defined by a given
company or for a given position, as well as per-
sons who, in accordance with regulations, work
a shortened work-time period, e.g. due to hazard-
ous conditions, or a longer work-time period, e.g.
property caretaker. **Part-time paid employees**
are persons who, in accordance with labour con-
tracts, regularly work on a part-time basis. **Part-
time paid employees in the main workplace** are
persons who declared that the given workplace is
their main workplace.

4. *Data concerning **employment as of 31 XII**
are presented without converting part-time paid
employees into full-time paid employees, each
person being listed once according to the **main
job**.*

5. *Data concerning **employed persons on pri-
vate farms in agriculture as of 31 XII** in 2002-
2009 were estimated on the basis of the results of
the Population and Housing Census as well as
the Agricultural Census 2002 as well as since
2010 on the basis of the Agricultural Census
2010.*

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
  - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
  - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadającymi użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarło umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

8. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 29.

9. Dane o pracujących w tabl. 5 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2005-2009 the following employed persons are not included:*
  - a) *on farms with the area of more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
  - b) *on farms with the area of up to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *since 2010 the whole number of employed persons on those farms are included independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including those producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) ***the employment as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) ***the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. ***Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commission (wages and salaries of these persons depend on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

8. *Data according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 29.*

9. *Data regarding employment in table 5 are presented by permanent places of work and actually conducted business activity.*

z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

11. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

12. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobotnie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern the number of hires and the number of terminations and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

11. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) they were actually free to take on the reporting day;
- 2) the employer made attempts to find persons willing to take a job;
- 3) in case of finding adequate persons, the employer would be ready to employ them immediately.

12. Newly created jobs are jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 69, item 415 with later amendments), are classified as unemployed.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za **jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.**

2. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle

An unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and is less than 60, in case of women and less than 65 in case of men, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 69, item 415 with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sud-

zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zleczenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Pu-

den event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) *during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;*
- 2) *when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.*

*Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:*

- 1) *during a business trip;*
- 2) *during a training within the scope of common self-defense;*
- 3) *at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) *practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
- 2) *performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- 3) *carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*
- 4) *performing the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *serving supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public*

blicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wzniesieniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, na-

Administration by students, who receive scholarships.

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to the **events** which cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact — mode of injury 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

6. The **accident ratio** is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

1) data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion

grań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnięcia); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

8. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

9. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 23 podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 869).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

- 2) *data concern exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;*
- 3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

8. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence or health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

9. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 23 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (77). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU^a 2011 R.**

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF THE CENSUS^a IN 2011

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^b Activity rate ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^b Employment rate ^b	Stopa bezrobocia Unemployment rate				
		razem total	pracujący employed	bezrobotni ^c unemployed ^c						w tys. in thous.		w % in %	
OGÓŁEM TOTAL	1784,0	911,6	782,5	129,1	734,3	138,1	55,4	47,5	14,2				
miasta urban areas	754,5	363,2	303,8	59,5	322,2	69,1	53,0	44,3	16,4				
wieś rural areas	1029,5	548,4	478,7	69,7	412,1	69,0	57,1	49,8	12,7				
w tym w wieku produkcyjnym ^d of which of working age ^d	1358,9	875,7	746,9	128,7	357,3	125,9	71,0	60,6	14,7				
15–24 lata	318,1	100,6	67,2	33,4	195,9	21,6	33,9	22,7	33,2				
25–34	351,6	250,1	210,3	39,9	48,6	52,8	83,7	70,4	15,9				
35–44	288,3	223,5	197,9	25,6	36,4	28,4	86,0	76,1	11,4				
45–54	290,0	213,7	191,1	22,6	58,8	17,5	78,4	70,1	10,6				
55–64	256,4	100,3	92,7	7,5	145,0	11,1	40,9	37,8	7,5				
65 lat i więcej and more	279,7	23,4	23,3	0,1	249,6	6,6	8,6	8,5	0,6				
Mężczyźni Men	865,1	500,4	434,0	66,4	298,8	66,0	62,6	54,3	13,3				
w tym w wieku produkcyjnym ^d of which of working age ^d	714,5	487,7	421,4	66,3	164,8	62,0	74,7	64,6	13,6				
15–24 lata	162,6	59,1	41,2	18,0	93,4	10,1	38,8	27,0	30,4				
25–34	179,7	138,4	118,6	19,8	16,1	25,1	89,6	76,7	14,3				
35–44	146,6	118,5	106,4	12,1	14,1	14,0	89,3	80,2	10,2				
45–54	146,0	112,2	100,8	11,3	24,9	8,9	81,8	73,6	10,1				
55–64	122,5	59,9	54,9	5,1	57,1	5,5	51,2	46,9	8,5				
65 lat i więcej and more	107,7	12,2	12,1	0,1	93,1	2,3	11,6	11,5	0,6				
Kobiety Women	918,9	411,2	348,5	62,7	435,6	72,1	48,6	41,2	15,3				
w tym w wieku produkcyjnym ^d of which of working age ^d	644,5	388,0	325,6	62,4	192,6	63,9	66,8	56,1	16,1				
15–24 lata	155,5	41,4	26,0	15,5	102,5	11,6	28,8	18,1	37,3				
25–34	171,9	111,7	91,7	20,0	32,5	27,7	77,5	63,6	17,9				
35–44	141,7	105,0	91,6	13,5	22,3	14,4	82,5	71,9	12,8				
45–54	143,9	101,5	90,3	11,2	33,8	8,6	75,0	66,7	11,1				
55–64	133,9	40,3	37,9	2,5	87,9	5,6	31,4	29,5	6,1				
65 lat i więcej and more	172,0	11,2	11,1	0,1	156,5	4,3	6,7	6,6	0,6				

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat.

^a See Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Men aged 18–64, women aged 18–59.

TABL. 2 (78).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU^a 2011 R.

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS^a IN 2011

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej ^b Activity rate ^b	Wskaźnik zatrud- nienia ^b Employ- ment rate ^b	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		razem total	pracujący employed	bezrobot- ni ^c unem- ployed ^c					
		w tys. in thous.		w % in %					
OGÓŁEM	1784,0	911,6	782,5	129,1	734,3	138,1	55,4	47,5	14,2
TOTAL									
Wyższe	266,0	210,2	190,8	19,4	55,8	0,0	79,0	71,7	9,3
Tertiary									
Policealne	44,4	29,7	25,7	4,1	14,7	-	66,9	57,8	13,7
Post-secondary									
Średnie zawodowe	316,1	215,5	185,1	30,4	100,6	0,0	68,2	58,5	14,1
Vocational secondary									
Średnie ogólnokształcące	195,2	97,5	78,9	18,6	97,7	0,0	49,9	40,4	19,1
General secondary									
Zasadnicze zawodowe	398,8	269,2	228,0	41,2	129,6	0,0	67,5	57,2	15,3
Basic vocational									
Gimnazjalne i podstawowe	406,5	87,9	72,6	15,2	318,7	-	21,6	17,9	17,3
Lower secondary and primary									
Podstawowe nieukończone ^d	18,0	1,0	0,9	0,1	17,1	-	5,4	4,9	10,0
Primary not completed ^d									
Nieustalone	138,9	1,0	1,0	0,1	0,3	138,0	x	x	x
Unknown									
Mężczyźni	865,1	500,4	434,0	66,4	298,8	66,0	62,6	54,3	13,3
Men									
Wyższe	109,7	88,6	81,8	6,8	21,1	0,0	80,8	74,6	7,7
Tertiary									
Policealne	11,3	8,4	7,2	1,2	2,9	-	74,1	63,5	14,3
Post-secondary									
Średnie zawodowe	167,4	126,1	110,4	15,8	41,3	-	75,3	65,9	12,5
Vocational secondary									
Średnie ogólnokształcące	69,9	41,3	34,2	7,1	28,6	0,0	59,0	48,9	17,2
General secondary									
Zasadnicze zawodowe	249,5	182,6	157,0	25,6	66,8	-	73,2	62,9	14,0
Basic vocational									

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Including persons without school education.

TABL. 2 (78). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU^a 2011 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 III
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS^a IN 2011 (cont.)
As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawodowo <i>Economically inactive persons</i>	Nieustalony status na rynku pracy <i>Unknown status on the labour market</i>	Współczynnik aktywności zawodowej ^b <i>Activity rate^b</i>	Wskaźnik zatrudnienia ^b <i>Employment rate^b</i>	Stopa bezrobocia <i>Unemployment rate</i>
		razem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezrobotni ^c <i>unemployed^c</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>		w % <i>in %</i>					
Mężczyźni (dok.) Men (cont.)									
Gimnazjalne i podstawowe <i>Lower secondary and primary</i>	185,2	52,6	42,8	9,8	132,7	-	28,4	23,1	18,6
Podstawowe nieukończone ^d <i>Primary not completed^d</i>	5,7	0,5	0,4	0,1	5,2	-	8,1	6,8	16,4
Nieustalone ..... <i>Unknown</i>	66,4	0,3	0,3	0,0	0,1	65,9	x	x	x
Kobiety ..... Women	918,9	411,2	348,5	62,7	435,6	72,1	48,6	41,2	15,3
Wyższe..... <i>Tertiary</i>	156,3	121,6	109,0	12,6	34,7	0,0	77,8	69,7	10,4
Policealne ..... <i>Post-secondary</i>	33,1	21,4	18,5	2,9	11,8	-	64,5	55,8	13,4
Średnie zawodowe ..... <i>Vocational secondary</i>	148,7	89,3	74,7	14,6	59,3	0,0	60,1	50,2	16,4
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	125,3	56,2	44,7	11,5	69,1	0,0	44,9	35,7	20,5
Zasadnicze zawodowe ..... <i>Basic vocational</i>	149,3	86,6	71,0	15,6	62,7	0,0	58,0	47,5	18,0
Gimnazjalne i podstawowe <i>Lower secondary and primary</i>	221,3	35,3	29,9	5,4	186,0	-	15,9	13,5	15,3
Podstawowe nieukończone ^d <i>Primary not completed^d</i>	12,4	0,5	0,5	0,0	11,9	-	4,2	4,0	4,4
Nieustalone ..... <i>Unknown</i>	72,5	0,3	0,2	0,0	0,1	72,1	x	x	x

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. ^c Osoby w wieku 15–74 lata. ^d Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. ^c Persons aged 15–74. ^d Including persons without school education.

TABL. 3 (79). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ -
na podstawie BAEL**
*ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE -
on the LFS basis*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages		kwartaly quarters					
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	1669	1672	1654	1622	1652	1677	1667	POPULATION in thous.
Mężczyźni.....	813	818	809	796	800	821	817	Men
Kobiety.....	855	854	846	825	852	856	850	Women
Aktywni zawodowo.....	945	941	931	906	920	954	942	Economically active persons
mężczyźni.....	517	519	512	505	505	520	520	men
kobiety.....	429	422	418	401	415	434	422	women
Pracujący.....	835	824	807	783	811	826	810	Employed persons
mężczyźni.....	459	460	448	438	447	457	448	men
kobiety.....	376	364	360	344	364	369	362	women
Bezrobotni ^a	110	117	123	124	110	128	132	Unemployed persons ^a
mężczyźni.....	58	59	65	67	59	62	72	men
kobiety.....	52	58	58	57	51	65	60	women
Bierni zawodowo.....	724	731	724	715	732	723	725	Economically inactive persons
Mężczyźni.....	297	299	296	291	295	301	297	Men
Kobiety.....	427	432	428	424	437	422	428	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %.....	56,6	56,3	56,3	55,9	55,7	56,9	56,5	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni.....	63,6	63,4	63,3	63,4	63,1	63,3	63,6	men
kobiety.....	50,2	49,4	49,4	48,6	48,7	50,7	49,6	women
Miasta.....	54,5	54,5	55,2	54,4	55,4	56,0	55,3	Urban areas
Wieś.....	58,2	57,6	56,9	57,0	56,0	57,5	57,4	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIE- NIA w %.....	50,0	49,3	48,8	48,3	49,1	49,3	48,6	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni.....	56,5	56,2	55,4	55,0	55,9	55,7	54,8	men
kobiety.....	44,0	42,6	42,6	41,7	42,7	43,1	42,6	women
Miasta.....	47,0	47,2	47,7	46,9	48,1	47,8	48,2	Urban areas
Wieś.....	52,2	50,8	49,5	49,3	49,7	50,3	48,9	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %.....	11,6	12,4	13,2	13,7	12,0	13,4	14,0	UNEMPLOYMENT RA- TE in %
mężczyźni.....	11,2	11,4	12,7	13,3	11,7	11,9	13,8	men
kobiety.....	12,1	13,7	13,9	14,2	12,3	15,0	14,2	women
Miasta.....	13,7	13,5	13,6	13,9	13,1	14,4	12,9	Urban areas
Wieś.....	10,3	11,7	12,9	13,5	11,2	12,6	14,8	Rural areas

^a Osoby w wieku 15-74 lata.

^a Persons aged 15-74.

TABL. 4 (80). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2012 R. - na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2012 on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popula- tion	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Eco- nomi- cally inactive persons	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaź- nik za- trudnie- nia Em- ployment rate	Stopa bezro- bocia Unem- ployment rate
		ogółem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a				
		w tys. in thous.						
OGÓŁEM ..... TOTAL	1667	942	810	132	725	56,5	48,6	14,0
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyj- nym ^b	1240	902	770	131	339	72,7	62,1	14,5
<i>of which of working age^b</i>								
15—24 lata	260	82	48	34	178	31,5	18,5	41,5
25—34	320	275	227	47	46	85,9	70,9	17,1
35—44	268	235	208	27	33	87,7	77,6	11,5
45—54	266	206	190	16	60	77,4	71,4	7,8
55 lat i więcej	553	145	137	8	407	26,2	24,8	5,5
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	278	225	205	21	52	80,9	73,7	9,3
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	406	278	239	39	128	68,5	58,9	14,0
Średnie ogólnokształcące..... <i>General secondary</i>	144	68	54	15	75	47,2	37,5	22,1
Zasadnicze zawodowe	442	288	243	45	155	65,2	55,0	15,6
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	397	83	70	13	315	20,9	17,6	15,7
<i>Lower secondary, primary incomplete primary and without school education</i>								

a Osoby w wieku 15-74 lata. *b* Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.

a Persons aged 15-74. *b* Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 5 (81). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	
				ogółem total	z liczby ogółem – kobiety of total number– women
OGÓŁEM TOTAL	639138	781765	794727	784946	376100
sektor publiczny	.	165634	163018	157727	99186
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	.	616132	631709	627219	276914
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	158941	259524	259764	259769	137065
<i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>					
Przemysł	152153	152750	152274	150535	40710
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	135239	135501	135059	133720	37698
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	26114	38985	44470	38708	4030
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	89058	96589	99751	93943	49204
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	27325	28414	29437	28636	5982
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7058	8091	8867	8982	5989
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	4221	7589	7381	7414	2358
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10152	9611	9691	9426	6674
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5893	5938	6063	5791	2919
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13037	13028	14284	14113	7149
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10131	15045	15246	18611	8103
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	27749	31446	31008	31558	18657
<i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>					
Edukacja	55646	57511	57260	56306	43050
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	38609	42391	43237	44939	35734
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekrea- cją	5698	6509	7114	7160	4218
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	7353	8344	8880	9055	4258
<i>Other service activities</i>					

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 136.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 136.

TABL. 6 (82). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM	2005 353797	349476	466	3255
TOTAL	2010 376854	372486	340	3501
	2011 378022	373527	390	3575
	2012 370018	365668	429	3422
sektor publiczny ..... public sector	142639	142636	3	-
sektor prywatny ..... private sector	227379	223032	426	3422
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .... Agriculture, forestry and fishing	3860	3414	-	107
Przemysł ..... Industry	120758	119523	2	1138
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... of which manufacturing	109054	107843	1	1115
Budownictwo ..... Construction	20988	20413	-	525
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	49719	48698	11	997
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	9305	9134	-	171
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	3722	3575	-	147
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	6781	6767	-	14
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities	5052	4627	412	13
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	4129	4121	-	8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	5810	5732	-	76
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	10097	10044	1	52
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .... Public administration and defence; compulsory social security	30970	30970	-	-
Edukacja ..... Education	54593	54566	-	27
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	37630	37494	-	136
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	6017	6013	3	1
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	575	565	-	10

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 7 (83). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employ- ing mo- re than 9 per- sons ^a	
OGÓŁEM	389651	416669	423484	412544	362233	TOTAL
sektor publiczny	162491	147700	144730	141220	141179	public sector
sektor prywatny	227160	268969	278754	271324	221054	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5152	5042	5191	5184	3042	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	129344	128041	129772	127085	119937	Industry
w tym przetwórstwo przemysło- we	116588	115584	117506	115069	108303	of which manufacturing
Budownictwo	21283	28701	31338	28294	20817	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	59383	69997	68995	64468	47834	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa	15005	12509	13058	12710	9032	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4367	5660	5656	5401	3414	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2472	5403	7221	7210	6526	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	6480	5389	5282	5288	4660	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4233	4890	5137	4597	3899	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	7062	7621	8249	8748	5680	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9646	10600	10778	10453	9784	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	27347	31460	30629	30618	30607	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	55435	55056	55222	54484	54079	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	35077	37859	37725	38730	36911	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4875	5574	5963	6104	5532	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2490	2867	3268	3170	480	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 8 (84). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	327810	148936	21666	12839
TOTAL 2010	349857	160518	22629	13901
..... 2011	350176	160370	23351	14396
..... 2012	340777	157013	24891	15582
sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	128656	84247	13980	9923
sektor prywatny ..... <i>private sector</i>	212121	72766	10911	5659
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2894	623	520	352
Przemysł ..... <i>Industry</i>	115411	30216	4112	1390
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... <i>of which manufacturing</i>	103975	27256	3868	1254
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	19816	2049	597	198
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	46560	23639	2138	1341
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	8901	1092	233	107
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	3019	2133	556	390
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	6173	1989	594	181
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	4489	3532	138	106
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	3777	1844	344	250
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	5391	2681	341	232
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	9222	2885	822	596
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .... <i>Public administration and defence; compulso- ry social security</i>	29866	17650	1104	669
Edukacja ..... <i>Education</i>	44303	34598	10263	7424
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	35640	29108	1854	1343
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	4860	2732	1153	906
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	455	242	110	91

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 9 (85). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
			kobiety women	podjmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM	2005	68377	23765	11912	35196	1675	20,7
TOTAL	2010	62628	22066	9553	32945	1334	17,9
	2011	73527	25626	10879	47615	1120	20,8
	2012	62150	21362	8751	39232	903	17,5
sektor publiczny		10879	5947	1765	6854	199	8,1
public sector							
sektor prywatny.....		51271	15415	6986	32378	704	23,3
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing		464	144	93	275	5	16,0
Przemysł		21346	5234	3109	13669	323	17,7
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		20234	4975	2992	12906	313	18,6
of which manufacturing							
Budownictwo		8315	427	1052	4796	23	37,5
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		11096	5522	1774	6675	252	23,2
Transport i gospodarka magazynowa		1701	179	134	1177	10	18,6
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		720	493	144	377	22	21,9
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		909	334	177	660	5	13,9
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		337	244	86	205	11	6,9
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		490	162	73	355	7	13,1
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1196	608	143	932	11	22,5
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities		5280	1544	200	3548	14	55,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulso- ry social security		4019	1890	593	2741	53	13,5
Edukacja		2665	1966	334	1764	53	5,6
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2873	2262	726	1674	103	7,8
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		596	275	101	275	9	12,4
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		143	78	12	109	2	31,8
Other service activities							

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (86). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
 TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Z liczby ogółem Of total number						Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		Ogółem Total	kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment con- tract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z ur- lopow wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM	2005	63791	22632	10091	5083	3990	2881	18,9
TOTAL	2010	57473	20266	8786	4340	2288	1330	16,4
	2011	70053	24492	8443	4836	3062	1135	19,8
	2012	66327	21770	10574	3923	2850	936	18,7
sektor publiczny ..... public sector		13251	6472	1554	326	1477	196	9,9
sektor prywatny ..... private sector		53076	15298	9020	3597	1373	740	24,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .... Agriculture, forestry and fishing		432	143	53	5	27	6	14,8
Przemysł ..... Industry		23143	6073	4285	1365	1001	263	19,3
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... of which manufacturing		21783	5724	4011	1306	826	239	20,1
Budownictwo ..... Construction		10321	458	1258	412	169	66	46,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		11027	5235	2081	1079	171	284	23,0
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage		1848	164	193	205	139	13	20,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ		729	439	138	66	8	34	21,9

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopow bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 10 (86). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		prze- niesieni na eme- ryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z ur- lopow wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	1178	401	82	162	2	9	18,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities	537	240	267	38	25	13	11,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	394	143	88	17	40	5	10,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	1007	476	153	80	54	14	18,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	5394	1711	404	168	68	11	56,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulso- ry social security	3427	1661	65	60	366	41	11,6
Edukacja ..... Education	3723	2425	999	67	507	66	7,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	2601	1921	448	171	237	101	7,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	448	204	43	26	33	7	9,3
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	118	76	17	2	3	3	26,0

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopow bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 11 (87). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNO-KSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych (zawodo- wych) basic vocational
OGÓŁEM	2005	10420	4315	2918	3603	1231	2668
TOTAL	2010	7608	3023	2652	2321	955	1680
	2011	8559	3304	3080	2651	945	1883
	2012	6263	2683	2391	1907	773	1192
sektor publiczny		1493	976	1084	256	84	69
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		4770	1707	1307	1651	689	1123
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.		76	19	34	29	7	6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		2343	627	547	871	324	601
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe		2244	593	516	845	306	577
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo		444	42	78	112	36	218
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		1167	631	296	476	220	175
Transport i gospodarka magazynowa		112	27	38	36	13	25
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>		96	68	14	46	9	27
Informacja i komunikacja		154	60	88	43	11	12
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		71	51	49	7	15	-
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		68	18	31	22	8	7
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		124	65	83	17	13	11
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		182	56	35	41	51	55
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		485	291	337	83	35	30
<i>Public administration and defence; compulso- ry social security</i>							
Edukacja		237	169	198	20	9	10
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		615	504	504	94	6	11
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		82	53	57	9	14	2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		7	2	2	1	2	2
<i>Other service activities</i>							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 12 (88). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2012 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w je- dnostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties employ- ing more than 9 persons	ogółem total	w tym w je- dnostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in enti- ties employ- ing more than 9 persons
OGÓŁEM	1635	230	1335	20340	13310	15710	11385
TOTAL							
sektor publiczny	226	20	.	2910	.	2605	.
public sector							
sektor prywatny	1409	210	.	17430	.	13105	.
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing	11	5	-	265	128	146	80
Przemysł	1122	148	938	7035	5704	4837	4295
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe	1099	144	919	6605	5422	4494	3997
of which manufacturing							
Budownictwo	26	-	26	2748	1104	2966	1868
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	34	4	34	3868	1944	2960	1879
Transport i gospodarka magazynowa	25	4	25	652	334	578	260
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	56	-	11	724	329	671	126
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	107	35	88	278	127	158	50
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .... Financial and insurance activities	9	1	9	96	60	108	47
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	13	-	8	91	66	65	49
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20	16	5	692	289	314	185
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ... Administrative and support service activities	17	3	17	736	656	672	597
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulso- ry social security	97	9	92	975	957	512	505
Edukacja	27	2	27	746	647	1100	974
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	57	3	49	946	767	399	381
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14	-	6	266	154	105	78
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	-	-	-	222	44	119	11
Other service activities							

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABLE 13 (89). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
**REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani	163956	142263	146208	153807	Registered unemployed persons
w tym kobiety	87626	73359	77403	77880	<i>of which women</i>
Z liczby ogółem - bezrobotni:					<i>Of total number - unemployed persons:</i>
dotychczas niepracujący	47117	38115	38168	37145	<i>previously not employed</i>
w tym absolwenci ^a	10513	10522	11023	10879	<i>of which school-leavers^a</i>
w tym szkół wyższych ^b	2575	3272	3189	3049	<i>of which of tertiary education^b</i>
bez kwalifikacji zawodowych	31973	28708	36716	37983	<i>without occupational qualifications</i>
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5417	3645	3342	4700	<i>terminated for company reasons</i>
długotrwale bezrobotni ^c	110315	77259	83120	86490	<i>long-term unemployed^c</i>
posiadający prawo do zasiłku samotnie wychowujący co naj- mniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	18047	20569	20578	23290	<i>possessing benefit rights bringing up single-handed at least one child aged 18 and less</i>
niepełnosprawni	3077 ^d	6782	7279	7725	<i>disabled persons</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e w %	18,5	15,4	15,5	16,4	Registered unemployment rate^e in %
Oferty pracy	376	961	961	1178	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 139.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes, item 2 on page 139.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABLE 14 (90). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
**NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	151774	174505	155543	162909	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					<i>Of total number:</i>
kobiety	69415	80784	72417	72813	<i>women</i>
dotychczas niepracujący	54378	54878	44798	34748	<i>previously not employed</i>
zwolnieni z przyczyn dotyczą- cych zakładu pracy	2751	2786	2727	4457	<i>Terminated for company reasons</i>
Bezrobotni wyrejestrowani	158111	174186	151598	155310	Persons removed from unem- ployment rolls
Z liczby ogółem:					<i>Of total number:</i>
kobiety	70512	78583	68373	72336	<i>women</i>
z tytułu podjęcia pracy	69648	71738	71161	70759	<i>received jobs</i>

^a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (91). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2011		2012	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>								
OGÓŁEM	163956	87626	142263	73359	146208	77403	153807	77880
TOTAL								
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>								
24 lata i mniej	41050	21876	34837	17613	34775	18146	34978	17095
<i>and less</i>								
25—34	51899	29955	43916	24800	45578	26699	47686	26982
35—44	37187	21086	27860	15510	28740	16358	30975	16869
45—54	29053	13511	25959	12689	25699	12752	26806	12960
55 lat i więcej	4767	1198	9691	2747	11416	3448	13362	3974
<i>and more</i>								
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA <i>BY EDUCATIONAL LEVEL</i>								
Wyższe	10224	6968	16608	11271	18781	13149	20155	13943
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe	40571	25313	35979	20815	37325	22204	39397	22483
<i>Post-secondary as well as voca- tional secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	12601	9340	14737	9774	15388	10430	15818	10257
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	57652	27021	43892	18961	44223	19292	46968	19223
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	42908	18984	31047	12538	30491	12328	31469	11974
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (91). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2011		2012	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab}
 BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}

3 miesiące i mniej ..... months and less	33837	14316	41715	18389	36513	15477	41241	17297
3— 6	22388	11619	23438	12338	23553	12350	24116	11874
6—12	21882	11124	23916	12146	25256	13536	24361	11443
12—24	22858	12135	26250	13798	28583	16181	27055	14467
Powyżej 24 miesięcy ..... More than 24 months	62991	38432	26944	16688	32303	19859	37034	22799

WEDŁUG STAŻU PRACY^b
 BY WORK SENIORITY^b

Bez stażu pracy ..... No work seniority	47117	27819	38115	21906	38168	22617	37145	21369
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej ..... and less	22516	13326	20908	11866	22276	12711	23912	13117
1— 5	32947	16155	31173	15299	32204	16717	34646	17181
5—10	22106	11596	17757	8969	18571	9554	20166	10011
10—20	25341	13870	19591	10049	19921	10315	20940	10318
20—30	12450	4628	11736	4471	11722	4578	12737	4732
powyżej 30 lat ..... more than 30 years	1479	232	2983	799	3346	911	4261	1152

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2012 r. wśród bezrobotnych było 26903 osoby (w tym 10276 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2012 among the unemployed were 26903 persons (of which 10276 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 16 (92). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	5768	4064	2843	3230	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	2954	2270	1651	1861	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3212	4745	1339	2132	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1443	1691	510	851	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	15685	29946	10850	19106	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	8818	17597	6475	11829	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	2255	1551	1572	Started a social useful works
w tym kobiety	-	1089	766	795	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	41016	57481	42554	48689	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 17 (93). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	258,5	615,7	371,8	432,9	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	129,0	197,6	184,3	207,9	48,0	Unemployment benefits
Szkolenia	6,2	17,7	5,6	7,9	1,8	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	23,9	154,2	48,0	83,0	19,2	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	15,1	35,1	9,2	11,9	2,7	Public works
Prace interwencyjne	16,6	22,6	18,2	14,7	3,4	Intervention works
Stypendia za okres stażu	38,2	143,3	68,3	69,7	16,1	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 139.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 139.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy Work conditions

TABL. 18 (94). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	lżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2005	3384	19	36	3329	20	895	2234	TOTAL
	2010	3539	9	29	3501	47	1016	2197	
	2011	3838	19	28	3791	42	1075	2317	
	2012	3467	14	22	3431	49	1204	2078	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		64	-	2	62	1	15	47	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł		1253	4	12	1237	8	430	800	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie		31	1	-	30	-	9	20	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe		1079	3	11	1065	6	369	692	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		66	-	1	65	-	28	38	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		77	-	-	77	2	24	50	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo		362	4	5	353	6	94	254	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		411	1	2	408	6	171	216	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa		200	3	-	197	3	58	133	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		35	-	-	35	-	17	18	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja		12	-	-	12	-	6	4	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		25	-	-	25	1	7	16	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		43	-	1	42	1	14	26	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		51	-	-	51	3	20	28	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		87	1	-	86	2	24	57	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		199	-	-	199	4	77	103	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja		223	1	-	222	7	76	110	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		454	-	-	454	6	179	236	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		32	-	-	32	1	10	20	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa		16	-	-	16	-	6	10	<i>Other service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 18 (94). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	lżej- szych light	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more		
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)									
OGÓŁEM	2005	6,99	0,04	0,07	6,88	0,04	1,85	4,61	TOTAL
	2010	7,07	0,02	0,06	6,99	0,09	2,03	4,39	
	2011	7,19	0,04	0,05	7,10	0,08	2,01	4,34	
	2012	6,47	0,03	0,04	6,40	0,09	2,25	3,88	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		11,34	-	0,35	10,99	0,18	2,66	8,33	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		8,28	0,03	0,08	8,17	0,05	2,84	5,28	Industry
górnictwo i wydobywanie		7,39	0,24	-	7,15	-	2,15	4,77	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.		8,03	0,02	0,08	7,92	0,04	2,75	5,15	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		10,99	-	0,17	10,83	-	4,66	6,33	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		11,29	-	-	11,29	0,29	3,52	7,33	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		8,70	0,10	0,12	8,49	0,14	2,26	6,11	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4,24	0,01	0,02	4,21	0,06	1,77	2,23	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		6,89	0,10	-	6,78	0,10	2,00	4,58	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3,92	-	-	3,92	-	1,90	2,02	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		1,62	-	-	1,62	-	0,81	0,54	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2,62	-	-	2,62	0,10	0,73	1,67	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		7,25	-	0,17	7,09	0,17	2,36	4,39	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		3,59	-	-	3,59	0,21	1,41	1,97	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		5,14	0,06	-	5,08	0,12	1,42	3,37	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		6,36	-	-	6,36	0,13	2,46	3,29	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		3,93	0,02	-	3,91	0,12	1,34	1,94	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		10,30	-	-	10,30	0,14	4,06	5,35	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		4,48	-	-	4,48	0,14	1,40	2,80	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		1,78	-	-	1,78	-	0,67	1,12	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 19 (95). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł industry		budownictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transporta- tion and storage</i>	opieka zdrowot- na i po- moc społec- zna <i>human health and social work activi- ties</i>	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemys- łowe <i>of which manu- facturing</i>					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY <i>EVENTS CAUSING INJURY</i>									
OGÓŁEM	2005	3384	52	1549	1411	280	277	185	443
TOTAL	2010	3539	59	1333	1176	385	436	113	460
	2011	3838	64	1477	1296	473	404	180	497
	2012	3467	64	1253	1079	362	411	200	454
w tym: <i>of which:</i>									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi		110	-	54	47	6	11	6	14
<i>Persons contacting with electrical current, temperature, hazardous substances and chemical prepara- tions</i>									
Zderzenie z/uderzenie w nierucho- my obiekt		880	20	270	216	78	85	75	126
<i>Persons colliding with/struck by a stationary object</i>									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		724	15	306	270	111	96	38	55
<i>Persons struck by a moving object</i>									
w tym przez spadający obiekt		298	7	120	112	52	41	16	21
<i>of which by a falling object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		563	6	262	248	65	92	12	36
<i>Persons contacting with a sharp, rough, coarse object</i>									
Uwięzienie, zmiżdżenie		224	6	139	122	21	19	6	10
<i>Persons trapped, crushed</i>									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne <i>Persons under physical or mental stress</i>		322	4	90	76	33	51	19	40
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		98	-	11	1	3	9	24	21
<i>Persons suffering aggression from person or animal</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 19 (95). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowot- na i po- moc społec- zna human health and social work activi- ties
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing				
OGÓŁEM 2005	6274	78	3134	2878	611	492	293	663
TOTAL 2010	6945	127	2932	2636	844	822	221	759
..... 2011	7440	114	3072	2720	1098	780	321	781
..... 2012	6797	123	2778	2354	802	785	385	704
w tym: of which:								
Niewłaściwy stan czynnika material- nego ..... Inappropriate condition of material objects/agents	593	11	305	249	59	55	23	57
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy ..... work	308	6	167	145	60	23	7	19
stanowiska pracy ..... work post	344	6	151	130	52	45	15	34
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym ..... Absence or inappropriate use of material objects/agents	571	15	272	236	94	81	15	31
Nie używanie sprzętu ochronnego..... Not using protective equipment	110	1	56	51	18	10	5	6
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika ..... Inappropriate wilful employee action	439	7	247	204	42	41	25	22
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b ..... Inappropriate mental-physical condi- tion of employee ^b	160	-	43	38	27	24	12	11
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika ..... Incorrect employee action	3581	58	1401	1191	416	442	207	363

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 20 (96). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1272	1235	1195	1287	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	8	1	4	7	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	630	685	664	685	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	88	81	98	93	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	22	15	13	23	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	175	165	167	173	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	106	67	64	57	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur	19	15	9	6	<i>extreme temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych	3	1	3	4	<i>hazardous materials</i>
inne wydarzenia	229	206	177	246	<i>other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 21 (97). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zagrożenie Hazard							
		związane connected with		z uciążliwością pracy strenuous conditions		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery			
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors		
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2005	118	82	77	50	26	19	15	13
TOTAL	2010	99	77	60	46	25	21	14	10
	2011	94	73	60	46	21	18	13	10
	2012	93	73	61	47	19	17	12	9
sektor publiczny		70	59	41	31	25	23	4	4
public sector									
sektor prywatny		99	77	67	52	18	15	15	11
private sector									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		102	61	43	24	33	33	26	4
Agriculture, forestry and fishing									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 141.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 141.

TABL. 21 (97). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with			czynnikami me- chanicznymi zwią- zanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particu- larly dangerous machinery		
	ogółem grand total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł..... Industry	140	111	98	78	23	19	19	14
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	186	186	155	155	31	31	-	-
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	147	114	103	80	23	19	21	15
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... electricity, gas, steam and air con- ditioning supply	39	36	21	18	11	11	7	7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	85	75	34	28	35	33	16	13
Budownictwo ..... Construction	61	49	29	21	18	16	14	12
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	20	17	13	10	3	3	4	4
Transport i gospodarka magazy- nowa ..... Transportation and storage	94	76	24	11	69	65	1	1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	13	7	13	7	-	-	-	-
Edukacja ..... Education	5	5	5	5	-	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activ- ities	38	27	26	16	12	10	-	-

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 141.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 141.

TABL. 22 (98). ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2012 R.
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wyeeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>					
OGÓŁEM	340,7	165,6	72,8	84,1	116,1
TOTAL					
sektor publiczny	191,0	92,9	17,9	22,6	68,1
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	381,6	185,5	87,9	100,9	129,2
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	188,6	156,1	30,2	23,1	121,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	399,3	214,6	111,6	122,9	154,5
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	372,5	115,6	43,3	23,3	51,0
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	415,1	226,5	119,2	132,7	163,0
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	191,7	83,4	58,1	63,7	62,7
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	312,1	184,6	68,1	63,5	156,8
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	390,0	195,1	39,0	62,0	140,6
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	328,1	108,9	45,4	52,3	56,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	362,2	34,2	11,1	14,9	17,6
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	103,3	33,3	11,8	22,6	22,6
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	456,7	221,2	-	221,2	19,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	410,7	125,0	-	96,0	125,0
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	96,8	19,0	-	15,0	4,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	139,2	103,0	10,4	21,9	84,3
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 141.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 141.

TABL. 23 (99). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		DISEASES	
	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnio- nych <i>per 100 thous. paid employees</i>		
OGÓŁEM	2005	90	22,6	TOTAL
	2010	51	12,1	
	2011	53	12,3	
	2012	38	8,8	
Astma oskrzelowa		1	0,2	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pę- cherzyków płucnych		1	0,2	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodo- wane nadmiernym wysiłkiem głosowym		6	1,4	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby skóry		2	0,5	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		2	0,5	<i>Chronic diseases of locomotor system relat- ed to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu ner- wowego wywołane sposobem wykonywania pracy		2	0,5	<i>Chronic diseases of peripheral nervous sys- tem related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślima- kowego spowodowany hałasem		7	1,6	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Zespół wibracyjny		2	0,5	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		15	3,5	<i>Infectious and parasitic diseases or their se- quels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 24 (100). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a

Stan w dniu 31 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki kwe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^b <i>Entitlements arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	21622	71518	4058	31191	2270	3612	38719
TOTAL	2010	23429	56977	1881	18436	1606	3304	284
	2011	20372	51093	2184	17229	2042	2054	312
	2012	17852	32645	1657	12961	1960	1508	560
sektor publiczny		5246	8606	224	3380	1085	1094	367
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		12606	24039	1433	9581	875	414	193
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1199	982	-	63	-	3	4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		12195	22090	1561	10890	946	381	364
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		710	1394	-	574	-	1	147
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		8339	17996	1383	7878	945	295	165
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1743	875	2	1752	1	83	19
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1403	1825	176	686	-	2	33
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		2666	3628	29	162	-	3	19
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		794	2209	19	420	4	39	27
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		867	505	48	1278	3	975	12
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		38	38	-	27	1	26	4
<i>Information and communication</i>								
Edukacja		-	42	-	-	-	-	3
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		80	3097	-	121	1004	81	123
<i>Human health and social work activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 141. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 141. ^b Or particular character.

TABL. 25 (101). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupa- tional accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occu- pational acci- dents compen- sations
OGÓŁEM 2005	965	937	2175	2084
TOTAL 2010	1282	1237	2466	2408
..... 2011	1297	1265	2665	2560
..... 2012	1158	1134	3100	2992
sektor publiczny ..... public sector	366	362	3011	2986
sektor prywatny ..... private sector	792	772	3142	2994
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing	26	23	3446	3009
Przemysł ..... Industry	578	566	3061	2832
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	15	15	7827	7827
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	492	481	2952	2676
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	27	27	3426	3426
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	44	43	2425	2467
Budownictwo ..... Construction	121	118	5245	5331
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	143	137	2275	2332
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	45	45	3496	3496
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	2	2	6450	6450
Edukacja ..... Education	16	16	2563	2563
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	226	226	2477	2477

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności, ust. 7 na str. 141.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities, item 7 on page 141.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Prezentowane dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 1 (w części dotyczącej podmiotów z liczbą pracujących powyżej 9 osób) nie obejmują wynagrodzeń zatrudnionych w organizacjach społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. *Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.*

The data presented do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in table 1 (in part concerning economic entities employing up to 9 persons) do not include wages and salaries of employees in social and political organizations, trade unions and others.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,*
- *payments from profit and balance surplus in co-operatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

4. Dane w tabl. 2–5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2012 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów). Jeżeli badaną zbiorowość pracowników, uporządkowaną pod względem wysokości wynagrodzenia miesięcznego od wielkości najmniejszej do największej, podzielimy na 10 równych części, to otrzymamy 9 wielkości oddzielających te części, które nazywamy decylami. Uporządkowaną zbiorowość podzielimy na 4 równe części, to otrzymamy trzy wielkości oddzielające te części – zwane kwartylami. Podział zbiorowości na 2 równe części – wyznacza jedną wartość zwaną medianą lub wynagrodzeniem środkowym. Z powyższego wynika, że piąty decyl oraz drugi kwartył równe są medianie oraz, że decyle określają najwyższe wynagrodzenia (w złotych) w grupach decylowych, a kwartyle – w grupach kwartylowych.

4. Data in tables 2–5 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2012. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12: of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees). If the surveyed population of employees is ordered by their growing monthly earnings, and divided into 10 equal parts, then we will arrive at 9 values marking the boundary between those parts, which we call decile earnings. If the ordered population is divided into 4 equal parts, then we will get 3 values separating those intervals, which will be called quartile earnings. The division of the population into 2 equal parts defines a value called a median. This implies that the fifth decile and second quartile of earnings are each equal to the median; and that decile of earnings and quartile of earnings determine the highest earnings (in zlotys) in decile groups and quartile groups respectively.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach poza-rolniczego

Social security benefits

1. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures), and since 2009 from the sources gathered in the open pension funds – OFE.

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security sys-

systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym prowadzący działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wyplacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono, dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

tem, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2 Among others, the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;*
- 2) outworkers;*
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;*
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) clergy;*
- 7) farmers;*
- 8) war and military invalids, combatants.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;*
- 2) pensions resulting from an inability to work;*
- 3) family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABL. 1 (102). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM	2001,53	2753,12	2887,87	3024,50	3152,36	TOTAL
sektor publiczny	2336,28	3293,21	3483,10	3632,57	3632,58	public sector
sektor prywatny	1759,99	2454,01	2575,91	2704,85	2845,66	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2593,03	3440,84	3897,75	4151,12	4772,65	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2017,80	2742,92	2879,19	3008,20	3067,26	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1951,52	2646,62	2790,84	2929,94	2989,02	of which manufacturing
Budownictwo	1703,23	2295,34	2406,67	2370,96	2546,06	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1489,53	2042,42	2158,73	2280,48	2375,84	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1872,05	2092,06	2131,71	2212,38	2360,14	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1231,51	1667,23	1704,38	1808,89	1881,76	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2937,02	6297,80	5457,32	5666,96	5960,67	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3178,95	3799,10	4066,88	4186,19	4448,22	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2191,98	2795,75	2894,40	3248,33	3308,87	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2222,43	2971,88	2999,33	3205,77	3639,43	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1138,04	1523,79	1638,43	1765,57	1719,06	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2809,77	3775,35	3965,03	4033,58	4033,61	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2298,40	3310,81	3547,48	3750,69	3761,33	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1859,65	2797,91	2913,70	3017,86	3047,53	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1907,66	2548,36	2581,85	2645,83	2673,91	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	2120,08	2274,14	2268,36	2369,71	1951,08	Other service activities

TABL. 2 (103). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹ-
DZIERNIK² 2012 R.
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR
OCTOBER² 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
		ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
a – w tys. osób in thous. persons											
b – w odsetkach in percent											
OGÓŁEM	a	387,9	210,3	177,6	142,2	52,6	89,6	245,7	157,7	88,0	
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
przedziały wynagrodzeń ³ ; ranges of wages and salaries ³ :											
Do 1500,00 zł	Do 1500,00 zł	a	38,6	22,6	16,0	1,0	0,2	0,8	37,6	22,4	15,2
zł and less	zł and less	b	10,0	10,7	9,0	0,7	0,4	0,9	15,3	14,2	17,4
1500,01–1947,86	1500,01 zł–50% PW	a	66,1	30,6	35,5	12,8	3,0	9,8	53,3	27,6	25,7
		b	17,0	14,6	20,1	9,0	5,7	10,9	21,7	17,5	29,1
1947,87– 2610,13	50– 67% PW	a	85,1	43,2	41,9	31,0	10,7	20,3	54,1	32,5	21,6
		b	22,0	20,6	23,7	21,8	20,3	22,8	22,1	20,7	24,4
2610,14– 2921,79	67–75% PW	a	34,6	18,3	16,3	15,4	5,2	10,2	19,2	13,1	6,1
		b	8,9	8,7	9,2	10,8	9,9	11,3	7,8	8,3	7,0
2921,80– 3895,72	75–100% PW	a	76,8	45,5	31,3	34,7	13,7	21,0	42,1	31,8	10,3
		b	19,9	21,7	17,6	24,5	26,2	23,4	17,1	20,1	11,9
3895,73– 4869,65	100–125% PW	a	43,1	22,8	20,3	24,9	9,0	15,9	18,2	13,8	4,4
		b	11,1	10,9	11,4	17,5	17,1	17,7	7,4	8,8	5,1
4869,66– 5843,58	125–150% PW	a	20,6	11,4	9,2	11,6	4,3	7,3	9,0	7,1	1,9
		b	5,3	5,4	5,1	8,1	8,2	8,1	3,7	4,5	2,1
5843,59– 6817,51	150–175% PW	a	9,0	5,8	3,2	4,1	2,0	2,1	4,9	3,8	1,1
		b	2,3	2,8	1,8	2,9	3,8	2,4	2,0	2,4	1,2
6817,52– 7791,44	175–200% PW	a	4,4	3,1	1,3	2,0	1,2	0,8	2,4	1,9	0,5
		b	1,1	1,5	0,7	1,4	2,3	0,9	1,0	1,2	0,6
7791,45– 8765,37	200–225% PW	a	3,1	2,2	0,9	1,5	0,9	0,6	1,6	1,3	0,3
		b	0,8	1,0	0,5	1,1	1,7	0,7	0,6	0,8	0,3
8765,38– 9739,30	225–250% PW	a	1,6	1,1	0,5	0,9	0,6	0,3	0,7	0,5	0,2
		b	0,4	0,5	0,3	0,6	1,2	0,3	0,3	0,3	0,2
9739,31–10713,23	250–275% PW	a	1,2	0,7	0,5	0,6	0,4	0,2	0,6	0,3	0,3
		b	0,3	0,3	0,2	0,5	0,7	0,3	0,2	0,2	0,2
10713,24–11687,16	275–300% PW	a	0,9	0,7	0,2	0,6	0,5	0,1	0,3	0,2	0,1
		b	0,2	0,3	0,1	0,4	0,9	0,1	0,1	0,1	0,1
11687,17–20000,00	300% PW–20000,00	a	2,3	1,8	0,5	1,0	0,8	0,2	1,3	1,0	0,3
		b	0,6	0,8	0,3	0,7	1,5	0,2	0,5	0,6	0,3
Od 20000,01 zł	Od 20000,01 zł	a	0,5	0,5	0,0	0,1	0,1	0,0	0,4	0,4	0,0
zł and more	zł and more	b	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,3	0,1

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do Rocznika. ³ Ustalone na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (PW = 3895,72 zł) dla gospodarki narodowej w październiku 2012 roku.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the Yearbook. ³ Established on the basis of product of gross wages and salaries (PW = 3895,72 zł) for national economy in October 2012.

TABL. 3 (104). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2012

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	3125,10	3273,09	2949,99	TOTAL
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	6,6	7,3	5,8	5895,58	6464,07	5043,12	<i>Managers</i>
Specjaliści	24,0	14,1	35,5	3964,55	4539,38	3693,96	<i>Professionals</i>
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,6	3,7	1,4	4188,05	4429,75	3417,11	<i>science and engineering professionals</i>
specjaliści do spraw zdrowia	6,1	1,3	11,7	3360,20	5072,43	3143,09	<i>health professionals</i>
specjaliści nauczania i wychowania	9,6	5,1	14,6	4258,95	4405,26	4197,45	<i>teaching professionals</i>
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	4,2	2,5	6,3	3729,43	4402,13	3412,85	<i>business and administration professionals</i>
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,5	0,7	0,1	3667,42	3752,09	3166,83	<i>information and communications technology professionals</i>
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,0	0,8	1,4	5295,51	6337,93	4618,62	<i>legal, social and cultural professionals</i>
Technicy i inny średni personel	11,5	10,1	13,2	3189,96	3478,71	2929,69	<i>Technicians and associate professionals</i>
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,2	4,6	1,7	3570,69	3744,88	3003,12	<i>science and engineering associate professionals</i>
średni personel do spraw zdrowia	2,0	1,5	2,5	2541,42	2824,87	2343,33	<i>health associate professionals</i>
średni personel do spraw biznesu i administracji	5,1	2,9	7,6	3363,52	3853,08	3141,74	<i>business and administration associate professionals</i>
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	0,9	0,6	1,3	2463,98	1859,03	2780,84	<i>legal, social, cultural and related associate professionals</i>
technicy informatycy	0,3	0,5	0,1	2576,30	2624,10	2142,65	<i>information and communications technicians</i>
Pracownicy biurowi	7,5	6,3	8,9	2617,93	2631,77	2606,27	<i>Clerks</i>
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,8	1,5	4,3	2518,81	2339,18	2590,88	<i>general and keyboard clerks</i>
pracownicy obsługi klienta	0,7	0,3	1,2	2884,70	3785,64	2607,25	<i>customer services clerks</i>
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,5	4,3	2,6	2628,64	2647,98	2589,97	<i>numerical and material recording clerks</i>
pozostali pracownicy obsługi biura	0,5	0,2	0,8	2733,10	2712,64	2740,36	<i>other clerical support workers</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1 na str. 30.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1 on page 30.

TABL. 3 (104). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2012 R. (dok.)
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2012 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,5	8,0	13,5	1997,32	2153,03	1888,32	<i>Service and sales workers</i>
pracownicy usług osobistych	2,3	1,8	2,9	2023,71	2263,20	1850,53	<i>personal service workers</i>
sprzedawcy i pokrewni	5,7	2,7	9,3	2000,35	2362,99	1873,02	<i>sales workers</i>
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,6	0,2	1,0	2142,50	2214,12	2126,20	<i>personal care workers</i>
pracownicy usług ochrony	1,9	3,3	0,3	1914,11	1912,19	1936,60	<i>protective services workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,1	0,2	0,1	3197,12	3344,32	2712,23	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16,7	24,4	7,7	2636,21	2796,32	2035,92	<i>Craft and related trades workers</i>
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,9	5,2	0,1	2488,48	2488,70	2472,67	<i>building and related trades workers, excluding electricians</i>
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,2	11,1	0,7	2991,43	3035,70	2185,91	<i>metal, machinery and related trades workers</i>
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5	0,7	0,3	2746,29	2990,73	2004,80	<i>handicraft and printing workers</i>
elektrycy i elektronicy	1,9	3,2	0,3	2973,76	3030,95	2230,09	<i>electrical and electronic trades workers</i>
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,2	4,2	6,3	2152,63	2340,29	2005,21	<i>food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	14,4	22,6	4,6	2674,79	2713,49	2450,65	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	6,2	9,6	2,1	2840,64	2937,66	2331,64	<i>stationary plant and machine operators</i>
monterzy	2,1	1,9	2,2	2569,05	2606,76	2529,81	<i>assemblers</i>
kierowcy i operatorzy pojazdów	6,1	11,1	0,3	2542,90	2538,37	2775,64	<i>drivers and mobile plant operators</i>
Pracownicy przy pracach prostych	8,7	7,0	10,7	2107,08	2405,57	1876,33	<i>Elementary occupations</i>
w tym:							<i>of which:</i>
pomocze domowe i sprzątaczkarki	3,5	0,5	7,3	1844,16	1861,79	1842,82	<i>house keepers and cleaning persons</i>
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,8	3,8	1,4	2513,16	2670,55	2017,60	<i>labourers in mining, construction, manufacturing and transport</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1 na str. 30.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1 on page 30.

TABL. 4 (105). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.¹
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2012¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women

a – w zł

in zł

b – ogółem = 100
total = 100

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	a	3125,10	3273,09	2949,99	3613,46	3959,50	3410,17	2842,48	3043,92	2482,09
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym <i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	a	4369,88	5046,86	3951,33	4429,53	5040,08	4136,39	4256,79	5055,36	3485,29
	b	139,8	154,2	133,9	122,6	127,3	121,3	149,8	166,1	140,4
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym <i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	a	3582,81	4177,31	2897,45	3461,75	4246,52	3054,57	3652,96	4156,16	2727,22
	b	114,6	127,6	98,2	95,8	107,2	89,6	128,5	136,5	109,9
Policealne	a	2791,08	2903,78	2741,23	2935,33	3022,50	2909,02	2623,28	2822,50	2493,83
<i>Post-secondary</i>	b	89,3	88,7	92,9	81,2	76,3	85,3	92,3	92,7	100,5
Średnie zawodowe	a	2795,40	2980,32	2532,13	3066,61	3478,06	2839,24	2700,17	2887,30	2322,49
<i>Vocational secondary</i>	b	89,4	91,1	85,8	84,9	87,8	83,3	95,0	94,9	93,6
Średnie ogólnokształcące	a	2519,27	2716,91	2352,40	2685,78	2982,37	2565,00	2455,39	2660,49	2231,03
<i>General secondary</i>	b	80,6	83,0	79,7	74,3	75,3	75,2	86,4	87,4	89,9
Zasadnicze zawodowe	a	2433,79	2629,02	1988,45	2565,49	2903,68	2028,93	2404,20	2575,98	1976,17
<i>Basic vocational</i>	b	77,9	80,3	67,4	71,0	73,3	59,5	84,6	84,6	79,6
Gimnazjalne	a	1979,76	2053,32	1668,53	2135,65	2135,65	-	1969,37	2046,43	1668,53
<i>Lower secondary</i>	b	63,4	62,7	56,6	59,1	53,9	-	69,3	67,2	67,2
Podstawowe i niepełne podstawowe <i>Primary and incomplete primary</i>	a	2430,78	2578,30	2076,34	2516,76	2862,53	2043,78	2394,90	2488,10	2100,22
	b	77,8	78,8	70,4	69,6	72,3	59,9	84,3	81,7	84,6

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (105). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK¹ 2012 R. (dok.)
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER¹ 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women

a – w zł
in zł
b – ogółem = 100
total = 100

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

24 lata i mniej and less	a	2139,19	2226,80	1908,65	2216,43	2299,77	2149,02	2131,81	2222,65	1857,67
	b	68,5	68,0	64,7	61,3	58,1	63,0	75,0	73,0	74,8
25-34	a	2796,08	2940,64	2591,69	3008,54	3145,25	2922,90	2721,62	2898,54	2384,21
	b	89,5	89,8	87,9	83,3	79,4	85,7	95,7	95,2	96,1
35-44	a	3210,98	3450,93	2968,98	3672,07	4095,21	3467,64	2943,84	3249,71	2476,69
	b	102,7	105,4	100,6	101,6	103,4	101,7	103,6	106,8	99,8
45-54	a	3274,71	3438,16	3129,85	3699,65	4060,24	3512,23	2895,52	3113,04	2590,28
	b	104,8	105,0	106,1	102,4	102,5	103,0	101,9	102,3	104,4
55-59	a	3482,48	3573,66	3358,33	3872,20	4176,11	3639,52	3144,75	3250,47	2897,55
	b	111,4	109,2	113,8	107,2	105,5	106,7	110,6	106,8	116,7
60-64	a	4175,50	4157,83	4353,66	4940,21	5000,45	4669,16	3701,77	3716,00	3290,13
	b	133,6	127,0	147,6	136,7	126,3	136,9	130,2	122,1	132,6
65 lat i więcej and more	a	7110,04	6373,28	.	8371,51	7536,69	.	4046,45	4046,45	-
	b	227,5	194,7	.	231,7	190,3	.	142,4	132,9	-

WEDŁUG STAŻU PRACY
BY WORK SENIORITY

Do 1,9 roku and less	a	2187,43	2292,41	2040,44	2596,04	2920,40	2390,80	2099,39	2208,58	1916,97
	b	70,0	70,0	69,2	71,8	73,8	70,1	73,9	72,6	77,2
2,0- 4,9	a	2434,05	2514,13	2315,37	2727,73	2834,84	2656,32	2356,62	2462,02	2161,68
	b	77,9	76,8	78,5	75,5	71,6	77,9	82,9	80,9	87,1
5,0- 9,9	a	2859,16	3019,12	2644,29	3216,55	3410,14	3095,69	2726,11	2932,18	2354,06
	b	91,5	92,2	89,6	89,0	86,1	90,8	95,9	96,3	94,8
10,0-14,9	a	3153,01	3382,47	2868,27	3725,53	4259,00	3433,60	2910,80	3177,02	2440,77
	b	100,9	103,3	97,2	103,1	107,6	100,7	102,4	104,4	98,3
15,0-19,9	a	3342,33	3567,71	3086,88	3908,18	4399,61	3652,67	3036,38	3324,85	2537,59
	b	107,0	109,0	104,6	108,2	111,1	107,1	106,8	109,2	102,2
20 lat i więcej and more	a	3453,78	3626,24	3273,72	3756,17	4116,46	3542,84	3159,70	3351,71	2809,51
	b	110,5	110,8	111,0	103,9	104,0	103,9	111,2	110,1	113,2

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (106). **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH² ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.**
DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment¹ BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2012)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)											
	a – ogółem total	b – mężczyźni men	c – kobiety women	pierwszej first	drugiej second	trzeciej third	czwartej fourth	piątej (medi- ana) fifth (medi- an)	szóstej sixth	siódmej seventh	ósmiej eight	dziewiętej ninth
OGÓŁEM	a	1500,95	1745,56	2025,41	2332,84	2644,72	2995,32	3444,30	4065,70	5035,24		
TOTAL	b	1498,61	1763,74	2097,45	2427,15	2762,93	3112,23	3551,16	4158,76	5328,51		
	c	1524,76	1734,73	1971,59	2229,88	2531,26	2856,29	3291,16	3937,82	4774,61		
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Public government representatives senior officials and managers</i>	a	2193,87	2960,65	3588,59	4197,19	4894,78	5484,71	6223,27	7540,95	10216,93		
	b	2198,23	3047,56	3795,68	4409,20	5108,53	5844,76	6919,50	8324,90	11665,72		
	c	2190,12	2745,74	3285,09	3894,15	4565,57	5150,62	5681,38	6298,42	7974,30		
Specjaliści	a	2234,73	2634,52	2934,49	3275,84	3630,54	4043,62	4450,37	4891,65	5780,44		
<i>Professionals</i>	b	2381,87	2885,78	3302,89	3654,11	4046,71	4456,11	4960,31	5689,34	7132,81		
	c	2192,76	2550,40	2829,17	3097,71	3447,35	3819,72	4257,35	4639,31	5252,48		
Technicy i inny średni personel	a	1724,20	2102,37	2405,76	2625,55	2855,17	3141,61	3557,98	4049,56	4918,57		
<i>Technicians and associate professionals</i>	b	1599,67	2216,06	2530,98	2830,33	3157,50	3536,13	3942,32	4512,73	5458,80		
	c	1786,45	2061,39	2318,73	2506,73	2680,04	2900,01	3161,19	3623,67	4305,34		
Pracownicy biurowi	a	1542,63	1689,50	1888,62	2100,10	2362,46	2614,05	2931,02	3362,40	4028,58		
<i>Clerks</i>	b	1504,95	1655,69	1835,70	2095,04	2365,37	2627,76	2979,31	3428,42	4122,74		
	c	1580,64	1721,86	1905,76	2104,67	2357,68	2602,91	2897,27	3316,68	3948,87		
Pracownicy usług i sprzedawcy	a	1486,88	1494,04	1510,53	1596,09	1708,55	1877,78	2042,94	2298,68	2766,60		
<i>Service and sales workers</i>	b	1486,41	1493,27	1500,87	1593,06	1705,77	1945,58	2219,81	2598,48	3426,30		
	c	1487,23	1494,62	1521,30	1598,58	1709,78	1855,04	1989,87	2141,26	2447,43		
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	a	1674,74	1913,34	2202,51	2398,51	2668,49	3286,68	3662,28	4381,68	5349,01		
<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	b	1624,81	1759,45	2009,30	2290,01	2740,01	3344,39	4257,79	4926,68	5804,63		
	c	1884,51	2098,34	2396,76	2576,51	2625,01	2673,51	3121,68	3336,01	3645,51		
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	a	1494,85	1673,72	1843,99	2126,13	2379,66	2647,17	2979,18	3344,18	4029,39		
<i>Craft and related trades workers</i>	b	1495,69	1734,66	1998,48	2296,66	2585,25	2874,70	3187,44	3542,05	4271,65		
	c	1492,27	1547,16	1655,77	1752,26	1861,80	2047,54	2245,78	2450,57	2703,79		
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	a	1547,66	1772,60	2022,01	2258,59	2519,37	2770,54	3057,35	3426,26	3977,90		
<i>Plant and machine operators and assemblers</i>	b	1538,78	1788,58	2077,61	2297,20	2562,44	2821,64	3109,72	3474,74	4027,37		
	c	1577,31	1726,50	1846,55	2001,86	2254,86	2541,97	2713,83	3093,44	3641,14		
Pracownicy przy pracach prostych	a	1490,11	1503,70	1626,75	1732,07	1841,24	1995,01	2155,18	2426,69	2947,94		
<i>Elementary occupations</i>	b	1488,98	1498,18	1635,30	1816,33	2058,95	2286,68	2560,81	2968,49	3621,29		
	c	1491,20	1516,89	1622,78	1704,40	1777,14	1876,20	1995,65	2127,16	2359,46		

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt 1 na str. 30.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes, item 8, point 1 on page 30.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 (107). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	486990	472174	466521	463011	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.....	374283	380787	379104	379171	Persons receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury.....	197706	242893	244751	248498	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	113128	73229	69512	65595	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne.....	63449	64665	64841	65078	family pensions
Rolnicy indywidualni.....	112707	91387	87417	83840	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 (108). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł.....	5267,7	7187,9	7482,2	7926,2	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł.....	4289,9	6173,4	6477,0	6891,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	955,13	1351,01	1423,74	1514,64	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł.....	2558,3	4291,1	4551,4	4882,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1078,33	1472,22	1549,66	1637,33	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł.....	1037,3	914,8	910,5	923,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	764,13	1041,04	1091,58	1172,78	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł.....	694,2	967,5	1015,0	1086,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł.....	911,79	1246,74	1304,53	1390,73	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł.....	977,8	1014,5	1005,2	1034,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł.....	722,98	925,13	958,23	1028,24	Average monthly retirement pay and pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 172.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 172.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za lata 2005–2009 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2005–2009 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods

(lekarские, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwalego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
  - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do tej grupy pracujących zaliczono również pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej,
  - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
  - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń społecznych, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

(a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) employed persons include:
  - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); employees of agricultural production co-operatives were also included in this group of employees,
  - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
  - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), of which rental of buildings connected with conducting economic activity as well as persons practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives.
- 2) persons maintained from social benefits, for whom the main source of maintenance is among others: retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i skłatkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z tytułu własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy)

3) dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid: with income from hired labour, social security benefits, other social benefits as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practicing a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);

- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury, renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z obowiązującą na lata 2009-2012 nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na

- 4) *income from property (interest, shares in company profits including dividends) and income from rental of buildings (net income i.e. revenues minus expenditures and possible taxes, coming from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity as well as land);*
- 5) *income from social benefits which includes i.a.: retirement pay; pensions, social security benefits and other social benefits.*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted for the years 2009-2012 in the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

6. Consumption of foodstuffs (in terms of

kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. Zagrożenie ubóstwem - gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, z późniejszymi zmianami) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Minimum egzystencji, uznane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego.

quantity) in households includes articles purchased for cash, also with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

7. Risk of poverty – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of so-called original OECD equivalence scale.

“Legal” poverty threshold is the amount, which according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2008 No. 115, item 728, with later amendments), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a biological existence or psychophysical human development.

The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household.

TABL. 1 (109). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1773	1956	1984	1927	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,50	3,31	3,27	3,11	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,11	1,19	1,17	1,10	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	1,05	1,04	1,00	0,95	<i>receiving social benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,85	0,88	0,84	0,79	<i>of which retirement pay or pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,30	1,03	1,04	1,01	<i>dependents</i>

^a W 2005 r. – pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a In 2005 – receiving social security benefits and social assistance benefits.

Uwaga do tablic 2–5

Dane za lata 2010-2011 skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 182.

Note to tables 2–5

Data for the years 2010 and 2011 were revised comparing to published in the previous edition of the Yearbook; see general notes, item 1 on page 182.

TABL. 2 (110). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2011 ^a	2012	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	619,02	907,31	936,62	959,12	<i>Available income</i>
w tym dochód do dyspozycji	590,71	865,69	900,05	921,85	<i>of which disposable income</i>
w tym dochody:					<i>of which income:</i>
z pracy najemnej	269,93	470,34	485,23	509,59	<i>from hired work</i>
z pracy na własny rachunek	41,65	56,44	55,96	48,75	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	211,91	282,23	290,30	293,12	<i>from social security benefi</i>
z pozostałych świadczeń społecznych	44,83	45,72	46,12	54,59	

^a Bez błędu względnego szacunków.

^a Without relative error of estimates.

TABL. 3 (111). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2011 ^a	2012	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	589,25	818,61	840,3	842,39	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	560,94	776,99	803,73	805,12	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	179,88	228,48	234,67	242,31	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	12,31	18,21	19,41	20,63	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	32,10	43,93	41,13	43,16	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	109,62	143,48	157,27	164,97	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	29,49	45,87	41,72	39,83	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	31,87	41,87	40,17	40,89	health
w tym artykuły farmaceutyczne	x	28,69	28,16	27,55	of which pharmaceutical products
transport	49,50	84,41	91,93	77,51	transport
łączość	29,53	32,19	32,47	33,08	communication
rekreacja i kultura	34,44	54,70	56,16	59,34	recreation and culture
edukacja ^c	5,73 ^d	8,42	10,15	8,15 ^e	Education ^c
restauracje i hotele	8,85	11,74	17,37	16,12	restaurants and hotels
inne towary i usługi	29,19	43,67	45,52	41,61	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	x	22,61	22,05	23,09	of which personal care

^a Bez błędu względnego szacunków. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^{d, e} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^d - 13,89%, ^e - 11,60%.

^a Without relative error of estimates. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^c Including pre-school education. ^{d, e} Relative error of estimates exceeds 10% and is: ^d - 13,89%, ^e - 11,60%.

TABL. 4 (112). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,97	7,71	7,44	7,49	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	5,93	4,90	4,78	4,91	of which bread
Mięso w kg	4,52	4,83	4,77	4,87	Meat in kg
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne	x	2,16	2,15	2,22	of which processed meat and other meat preparations
Ryby ^a w kg	0,30	0,35	0,33	0,32	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l	5,75	4,46	4,22	4,29	Milk ^b in l
Napoje mleczne i jogurty w kg	0,50	0,76	0,71	0,69	Milk based beverages and yoghurt in kg

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (112). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sery w kg	0,96	0,97	0,93	0,95	Cheese in kg
Jaja w szt	16,47	14,07	13,83	13,52	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,49	1,41	1,34	1,33	Oils and fats in kg
w tym masło	x	0,31	0,28	0,28	of which butter
Owoce ^a w kg	3,39	3,29	3,07	3,17	Fruit ^a in kg
Warzywa w kg	13,45	10,81	10,66	10,76	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	x	5,38	5,20	5,09	of which potatoes
Cukier w kg	1,64	1,60	1,45	1,43	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l	x	6,99	7,60	7,44	Non-alcoholic beverages in l

^a Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

^a Including seeds and edible kernel.

TABL. 5 (113). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,4	99,1	99,3	99,6	Refrigerator
Zamrażarka	43,2	40,0	34,1	31,6	Freezer
Automat pralniczy	73,1	84,3	86,6	89,4	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	2,6	8,6	9,3	11,2	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	31,6	47,7	50,5	52,0	Microwave oven
Samochód osobowy	52,6	66,9	66,4	64,4	Passenger car
Odtwarzacz płyt kompaktowych	x	8,8	4,6	5,3	Compact disc player
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	38,4	39,9	36,4	32,2	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	97,9	98,3	98,4	98,6	Television set
Odtwarzacz DVD	x	48,0	48,0	42,9	DVD player

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 5 (113). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a (dok.)**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Telefon komórkowy	59,2	85,2	87,0	88,9	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz wideo	43,1	23,9	11,6	x	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	x	11,2	9,1	8,8	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	44,0	62,2	68,0	70,4	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	48,0	49,7	48,1	Digital camera
Komputer osobisty	37,4	65,4	67,0	66,9	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu ...	22,0	59,5	62,2	62,6	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szerokopasmowym	x	x	59,8	62,6	of which broadband access
Drukarka	x	42,3	40,2	36,0	Printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (114). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
AT-RISK OF POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:					Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	22,0	19,8	21,6	20,7	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa	22,6	6,9	6,8	8,6	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	14,9	5,7	7,1	7,0	subsistence minimum

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 186.

^a See general notes, item 7 on page 186.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 29.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. — gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zdrój uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o **zużyciu wody z wodociągów** w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w bu-

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 29.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply systems** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e., conduits providing water to the distribution network and since 2003 providing gas.

Data regarding the **length of the sewage system**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas supply connections** leading to buildings (including non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding **consumption of water from water supply system** in households include quantity of water collected from water supply systems by facilities installed in a building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewage systems** include the

dynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczenia ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw oraz zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pośpieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miej-

population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in case of sewage — sewage inlets.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.*

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

*5. Since 2005 data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** include households in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.*

*Data regarding the **consumption of gas from gas supply** concern all the households.*

*The **consumption of electricity and gas from gas supply system** in households is established on the basis of an estimated system of payments.*

*6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348 with later amendments).*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

***Boiler-house** is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

*7. Information regarding **urban transport** concerns **bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-*

skiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni poniżej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni powyżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwały-

urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.*

***8. Data on municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

***9. Data on liquid waste** concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewage system.*

***10. Strolling and recreational parks** are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.*

***Lawns** are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.*

***Estate green belts** are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.*

Dwellings

***1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).*

***A dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally*

mi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII 2012 r.

3. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
  - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
  - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą

separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the number of rooms in dwellings also include rooms used exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. *Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks as of 31 XII 2012.*

3. *As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:*

- 1) **housing cooperatives** – *member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);*
- 2) **gminas** (municipal) – *dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;*
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – *dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;*
- 5) **natural persons** – *dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:*
  - *can be an owner of a whole real estate, for example an individual detached house,*
  - *can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling, for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included*

mieszkańców. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkańców i użytkowników) w danym budynku;

6) **towarzystw budownictwa społecznego;**

7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze nie sprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

4. Informacje o **mieszkania, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości ze środków gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do

dwelling in building of housing cooperatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

*The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;*

6) **public building society;**

7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

4. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina funds (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings comple-

użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);

- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

4. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania oraz mieszkaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

ted by natural persons conducting economic activity included in private construction);

- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

4. Information regarding completed dwellings, as well as dwellings which construction has started concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

The division of dwellings into buildings of housing cooperatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, foundations, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

Infrastruktura komunalna Municipal infrastructure

TABL. 1 (115). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	13181,2	13460,9	13747,7	Water supply
miasta	2715,3	2828,5	2905,0	urban areas
wieś	10465,9	10632,4	10842,7	rural areas
Kanalizacyjna ^a	12414,9	13780,0	14482,4	Sewage ^a
miasta	3027,1	3205,6	3338,4	urban areas
wieś	9387,8	10574,4	11144,0	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.				Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	294351	299677	304879	Water supply system
miasta	88897	90536	91651	urban areas
wieś	205454	209141	213228	rural areas
Kanalizacyjne	209470	231423	239568	Sewage system
miasta	75714	80165	81441	urban areas
wieś	133756	151258	158127	rural areas
Zdroje uliczne	152	158	148	Street outlets
miasta	111	109	107	urban areas
wieś	41	49	41	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	46,9	47,3	47,7	Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas
w hm ³	26,8	26,8	26,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	30,5	30,4	30,4	per capita in m ³
Wieś w hm ³	20,1	20,5	21,0	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³ ...	53,6	55,8	56,7	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane	53,6	55,8	56,7	of which treated

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (116). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	655,4	678,7	686,7	686,0	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	302,5	325,3	325,8	327,1	urban areas
Wieś	352,8	353,4	360,9	358,8	rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h	1091,4	1196,4	1219,4	1231,7	In GWh
miasta	478,8	532,1	537,4	542,9	urban areas
wieś	612,6	664,3	682,0	688,8	rural areas
W kWh·h:					In kWh:
miasta:					urban areas:
na 1 mieszkańca	564,6	605,3*	609,6	616,6	per capita
na 1 odbiorcę ^a	1582,6	1635,9	1649,5	1659,5	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1736,3	1879,7	1889,7*	1919,7	rural areas per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (117). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
 Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	18063,4	18524,7	18560,6	18725,0	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1893,6	1894,2	1868,0	1880,9	of which transmission
miasta	316,7	342,5	338,0	351,8	urban areas
wieś	1576,9	1551,7	1529,9	1529,1	rural areas
Miasta	3208,7	3682,1	3752,9	3826,3	Urban areas
Wieś	14854,7	14842,6	14807,7	14898,7	Rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	327637	340406	342554	345821	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta	91092	106511	108333	110553	Urban areas
Wieś	236545	233895	234221	235268	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	443,4	455,1	458,4	461,7	Consumers of gas from gas supply system^a in thous.
Miasta	252,7	260,1	262,9	264,8	Urban areas
Wieś	190,7	195,0	195,5	196,9	Rural areas
Zużycie gazu z sieci^b (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system^b (during the year):
W hm ³	254,5	249,8	244,6	235,6	In hm ³
miasta	145,2	150,4	145,7	140,6	urban areas
wieś	109,2	99,4	98,9	95,0	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	121,3	117,4	114,9	110,7	Per capita in m ³
miasta	171,3	171,1	165,3	159,7	urban areas
wieś	87,4	79,6	79,3	76,1	rural areas

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (118). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1348,7	1132,0	1014,5	1012,6	918,3	94,3	Heating network in km
w tym przesyłowa.....	875,9	783,9	658,3*	651,7	586,5	65,2	of which transmission
Kotłownie	627	931	825*	927	539	388	Boiler rooms (houses)
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ.....	5407,3*	8250,6	6476,0*	6682,1	6583,1	99,0	Sale of heating energy (during a year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewa- nych centralnie w dam ³	63396	72269	73798*	72466	71377	1090	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	36988	45057	44644*	44707	44076	631	of which residential buildings

TABL. 5 (119). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					Population – in thous. – using ^a :
wodociągu	1552,5	1610,8	1616,5	1621,7	water supply system
miasta	773,7	806,5	808,3	809,0	urban areas
wieś	778,8	804,2	808,1	812,8	rural areas
kanalizacji	1056,6	1210,1	1291,8	1309,9	sewage system
miasta	704,8	745,6	753,5	755,5	urban areas
wieś	351,7	464,4	538,3	554,5	rural areas
gazu	1463,0	1530,3	1528,7	1547,1	gas supply system
miasta	744,4	782,0	782,2	787,2	urban areas
wieś	718,5	748,3	746,5	759,9	rural areas
Ludność – w % ogółu ludności ^b – – korzystająca ^a z:					Population – in % of total population ^b – – using ^a :
wodociągu	74,0	75,7	75,9	76,1	water supply system
miasta	91,4	91,8	91,8	91,9	urban areas
wieś	62,2	64,4	64,8	65,1	rural areas
kanalizacji	50,4	56,9	60,7	61,5	sewage system
miasta	83,2	84,9	85,6	85,8	urban areas
wieś	28,1	37,2	43,1	44,4	rural areas
gazu	69,7	71,9	71,8	72,6	gas supply system
miasta	87,9	89,0	88,8	89,4	urban areas
wieś	57,4	59,9	59,8	60,8	rural areas

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansów.

^a Estimated data. ^b Based on balances.

TABL. 6 (120). **ODPADY KOMUNALNE^a**
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane ^b w tys. t	346,3	359,8	376,7	367,6	255,8	<i>Municipal waste collected^b in thous. t</i>
zmieszane	334,8	321,5	332,7	323,3	220,6	<i>mixed</i>
w tym wysegregowane ..	0,1	34,8	19,3	8,6	-	<i>of which segregated</i>
miasta	247,0	227,8	236,7	228,4	148,9	<i>urban areas</i>
wieś	87,8	93,6	96,0	95,0	71,7	<i>rural areas</i>
zebrane selektywnie	11,5	38,3	44,1	44,3	35,1	<i>collected separately</i>
w tym:						<i>of which:</i>
papier i tektura	3,1	7,3	7,7	7,1	3,9	<i>paper and cardboard</i>
szkło	5,0	15,1	17,0	18,1	15,4	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne	1,8	9,6	9,9	10,8	9,2	<i>plastic</i>
metale	0,5	1,7	3,5	1,2	1,0	<i>metals</i>
wielkogabarytowe	0,3	0,9	1,1	1,5	1,4	<i>largesize</i>
biodegradowalne	-	1,3	2,0	2,8	1,6	<i>biodegradable</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8 na str. 193. ^b Dane szacunkowe.

^a See general notes to the Yearbook, item 8 on page 193. ^b Estimated data.

TABL. 7 (121). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	298,5	317,2	312,2	<i>Liquid waste^b removed (during the year) in dam³</i>
miasta	83,0	74,1	78,2	<i>urban areas</i>
wieś	215,4	243,1	234,0	<i>rural areas</i>
w tym z gospodarstw domowych	146,5	181,1	179,3	<i>of which from households</i>
miasta	38,9	35,0	36,7	<i>urban areas</i>
wieś	107,6	146,2	142,7	<i>rural areas</i>
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	144,0	131,3	128,3	<i>Septic tanks in thous. (as of 31 XII)</i>
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	0,6	0,9	1,1	<i>Household waste water treatment systems in thous. (as of 31 XII)</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 193. ^b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 9 on page 193. ^b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (122). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII): liczba	47	26	26	25	8	17	Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII): number area in ha
powierzchnia w ha	111,5	71,1	67,3	63,7	19,2	44,5	
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (ciągu roku) w ha czynnych	-	9,3	10,0	8,4	8,4	8,4	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	1,0	-	-	8,6	-	8,6	

TABL. 9 (123). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	3101	2793	3221	3295	Transportation network:
Tabor autobusowy w szt.	525	484	491	473	Bus fleet in units
liczba miejsc w tys.	50	44,3	43,2	41,2	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	74	58,2	54,0	48,2	Transport of passengers ^b (during the year) in mln

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 10 (124). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2011		2012		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w ha	1433,9	1770,6	1469,9	1852,7	1531,3	1908,0	1550,7	T O T A L in ha
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	1,4	0,1	1,3	0,1	1,3	0,1	1,3	in % of total area space of the voivodship ^a
na 1 mieszkańca ^b w m ² ...	16,9	8,4	16,7	8,7	17,4	9,0	17,6	per capita ^b in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:								Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo-wypoczynkowe	441,6	670,7	470,2	681,0	472,9	722,2	490,8	strolling-recreational parks
zielenie	215,6	299,7	250,6	276,3	226,9	286,4	228,4	lawns
Tereny zieleni osiedlowej...	776,7	800,2	749,1	895,4	831,5	899,4	831,5	Estate green belts

^a, ^b W przypadku miast obliczono: ^a – w % ogólnej powierzchni miast, ^b – na 1 mieszkańca miast.

^a, ^b For urban areas calculated: ^a – in % total urban areas space, ^b – per capita in urban areas.

Mieszkania Dwellings

TABL. 11 (125). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2011	2012			SPECIFICATION
		A	B		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	601,6	623,3	619,5	624,5	630,2	300,6	329,6	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys. ...	2371,2	2483,2	2508,5	2533,3	2560,6	1154,3	1406,4	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	46377,2	48963,2	49322,5	49904,5	50544,2	20769,1	29775,1	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:								Dwelling stocks average:
liczba izb w mieszkaniu	3,94	3,98	4,05	4,06	4,06	3,84	4,27	number of rooms in a dwe- lling
powierzchnia użytkowa w m ² :								useful floor area in m ² :
1 mieszkania.....	77,1	78,6	79,6	79,9	80,2	69,1	90,3	per dwelling
na 1 osobę.....	22,1	23,3	23,2	23,4	23,7	23,6	23,8	per person
liczba osób ^b na:								number of persons ^b :
1 mieszkanie.....	3,49	3,38	3,43	3,41	3,38	2,93	3,79	per dwelling
1 izbę.....	0,88	0,85	0,85	0,84	0,83	0,76	0,89	per room

^a Na podstawie bilansów; dane za 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem wyników spisów powszechnych z 2002 r. (porównywalnie z danymi za 2005 r. – wariant A) i z 2011 r. (porównywalnie z danymi za lata 2011 i 2012 – wariant B). ^b Do przeliczeń przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

^a Based on balances; data for 2010 are given in two approaches, i.e. considering results of national censuses 2002 (comparably with the data for 2005 – variant A) and 2011 (comparably with the data for 2011 i 2012 – variant B). ^b Calculations are based on the total number of population as of 31 XII.

TABL. 12 (125). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania – w % – wyposażone w Dwellings – in % – fitted with				
		wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas- -line system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓLEM	2010	94,2	91,0	88,7	74,5	76,2
TOTAL	2011	94,2	91,1	88,8	74,3	76,4
	2012	94,3	91,2	88,9	74,2	76,6
Miasta	2010	98,4	97,4	96,4	89,9	89,0
Urban areas	2011	98,4	97,4	96,4	89,6	89,1
	2012	98,4	97,5	96,4	89,5	89,2
Wieś	2010	90,4	85,2	81,8	60,6	64,5
Rural areas	2011	90,5	85,3	81,9	60,4	64,8
	2012	90,5	85,5	82,1	60,3	65,1

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych. Dane za 2010 r. zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

^a Based on balances of dwelling stocks. Data for 2010 have been changed in relation to the data published in previous edition of the Yearbook.

TABL. 13 (127). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2012 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out user to					
		gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych housing community	prywatnych private	towarzystw budowni- ctwa społecz- nego public building society	innych others
a – liczba wypłaconych dodat- ków number of allowances							
b – kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł							
c – przeciętna wysokość dodat- ku w zł average value of allowances in zł							

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	a	200623	63024	87645	22182	11321	2313	14138
TOTAL	b	32344,9	9533,5	15161,5	3749,6	1656,4	456,4	1787,4
	c	161,22	151,27	172,99	169,04	146,32	197,33	126,42
Miasta.....	a	185374	61569	84227	20629	4040	1943	12966
Urban areas	b	29943,0	9290,5	14514,1	3499,8	685,0	356,4	1597,1
	c	161,53	150,90	172,32	169,65	169,56	183,44	123,18
Wieś	a	15249	1455	3418	1553	7281	370	1172
Rural areas	b	2401,9	243,0	647,4	249,8	971,4	100,0	190,2
	c	157,51	167,00	189,42	160,86	133,42	270,24	162,33

W % OGÓŁEM
IN % OF TOTAL

OGÓŁEM	a	100,0	31,4	43,7	11,1	5,6	1,2	7,0
TOTAL	b	100,0	29,5	46,9	11,6	5,1	1,4	5,5
Miasta.....	a	100,0	33,2	45,4	11,1	2,2	1,0	7,0
Urban areas	b	100,0	31,0	48,5	11,7	2,3	1,2	5,3
Wieś	a	100,0	9,5	22,4	10,2	47,7	2,4	7,7
Rural areas	b	100,0	10,1	27,0	10,4	40,4	4,2	7,9

TABL. 14 (128). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo <i>Area of grounds transferred to investor for dwelling construction</i>			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe <i>Area of grounds in gminas stock for dwelling construction</i>			
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		wielorodzinne <i>multi-family</i>		jednorodzinne <i>single-family</i>	
			spółdzielcze <i>cooperatives</i>	osób fizycznych <i>of natural persons</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>	razem <i>total</i>	w tym uzbrojone <i>of which developed</i>
				w ha		in ha		
OGÓŁEM	2005	81,8	7,7	64,4	289,7	75,0	3083,5	970,0
TOTAL	2010	84,8	0,3	79,4	284,8	136,2	1331,3	722,1
	2011	86,6	5,0	72,2	271,1	133,0	1342,7	736,4
	2012	54,4	0,6	47,3	200,8	63,1	1627,0	798,5
Miasta	2005	29,1	6,8	15,2	285,8	72,0	1944,9	371,1
<i>Urban areas</i>	2010	23,9	0,2	21,2	211,3	62,8	361,9	133,4
	2011	35,8	5,0	26,3	201,5	62,9	375,1	157,6
	2012	19,7	0,6	15,0	199,6	62,0	440,9	157,0
Wieś	2005	52,7	0,9	49,2	3,9	3,0	1138,6	598,9
<i>Rural areas</i>	2010	60,9	0,1	58,2	73,5	73,4	969,4	588,7
	2011	50,8	-	45,9	70,2	70,1	967,6	578,8
	2012	34,7	-	32,3	1,2	1,1	1186,1	641,5

TABL. 15 (129). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Ogółem.....	3995	7615	8419	7453	<i>Total</i>
Spółdzielcze	129	495	358	170	<i>Cooperatives</i>
Komunalne (gminne).....	132	114	-	16	<i>Municipal (gminas)</i>
Zakładowe	-	2	-	119	<i>Company</i>
Indywidualne	3657	6116	6858	5681	<i>Private</i>
Spoleczne czynszowe.....	48	-	-	-	<i>Public building society</i>
Na sprzedaż lub wynajem	29	888	1203	1467	<i>For sale or rent</i>

TABL. 16 (130). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Mieszkania	4080	4965	5697	6526	Dwellings
miasta	1804	2296	2712	3292	urban areas
wieś.....	2276	2669	2985	3234	rural areas
Spółdzielcze	351	365	331	539	Co-operative
Komunalne (gminne).....	41	102	68	8	Municipal (gmina)
Zakładowe	9	2	59	-	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	182	673	1055	1383	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	110	63	-	-	Public building society
Indywidualne.....	3387	3760	4184	4596	Private
miasta	1118	1265	1281	1464	urban areas
wieś.....	2269	2495	2903	3132	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	346	376	462	550	Dwellings per 1000 marriages contracted
miasta	379	411	545	690	urban areas
wieś.....	324	350	406	456	rural areas
Izby	22046	25213	28534	31669	Rooms
miasta	8616	10170	11452	13342	urban areas
wieś.....	13430	15043	17082	18327	rural areas
Spółdzielcze	972	1190	1000	1633	Co-operative
Komunalne (gminne).....	62	219	114	16	Municipal (gmina)
Zakładowe	28	17	218	-	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	506	2014	3096	4116	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	314	158	-	-	Public building society
Indywidualne.....	20164	21615	24106	25904	Private
miasta	6775	7129	7343	7877	urban areas
wieś.....	13389	14486	16763	18027	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	511082	588569	671153	740381	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	201520	231310	260791	299787	urban areas
wieś.....	309562	357259	410362	440594	rural areas
Spółdzielcze	18953	20995	18310	29990	Co-operative
Komunalne (gminne).....	1252	4200	2705	277	Municipal (gmina)
Zakładowe	795	550	3527	-	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	11200	40009	60371	84495	For sale or rent

TABL. 16 (130). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² (dok.)					Usable floor space of dwellings in m² (cont.)
Społeczne czynszowe	5358	3183	-	-	Public building society
Indywidualne.....	473524	519632	586240	625619	Private
miasta	165146	172437	182905	190607	urban areas
wieś.....	308378	347195	403335	435012	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m².....	125,3	118,5	117,8	113,5	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	111,7	100,7	96,2	91,1	urban areas
wieś.....	136,0	133,9	137,5	136,2	rural areas
Spółdzielcze	54,0	57,5	55,3	55,6	Co-operative
Komunalne (gminne).....	30,5	41,2	39,8	34,6	Municipal (gmina)
Zakładowe	88,3	275,0	59,8	-	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	61,5	59,4	57,2	61,1	For sale or rent
Społeczne czynszowe	48,7	50,5	-	-	Public building society
Indywidualne.....	139,8	138,2	140,1	136,1	Private
miasta	147,7	136,3	142,8	130,2	urban areas
wieś.....	135,9	139,2	138,9	138,9	rural areas

TABL. 17 (131). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

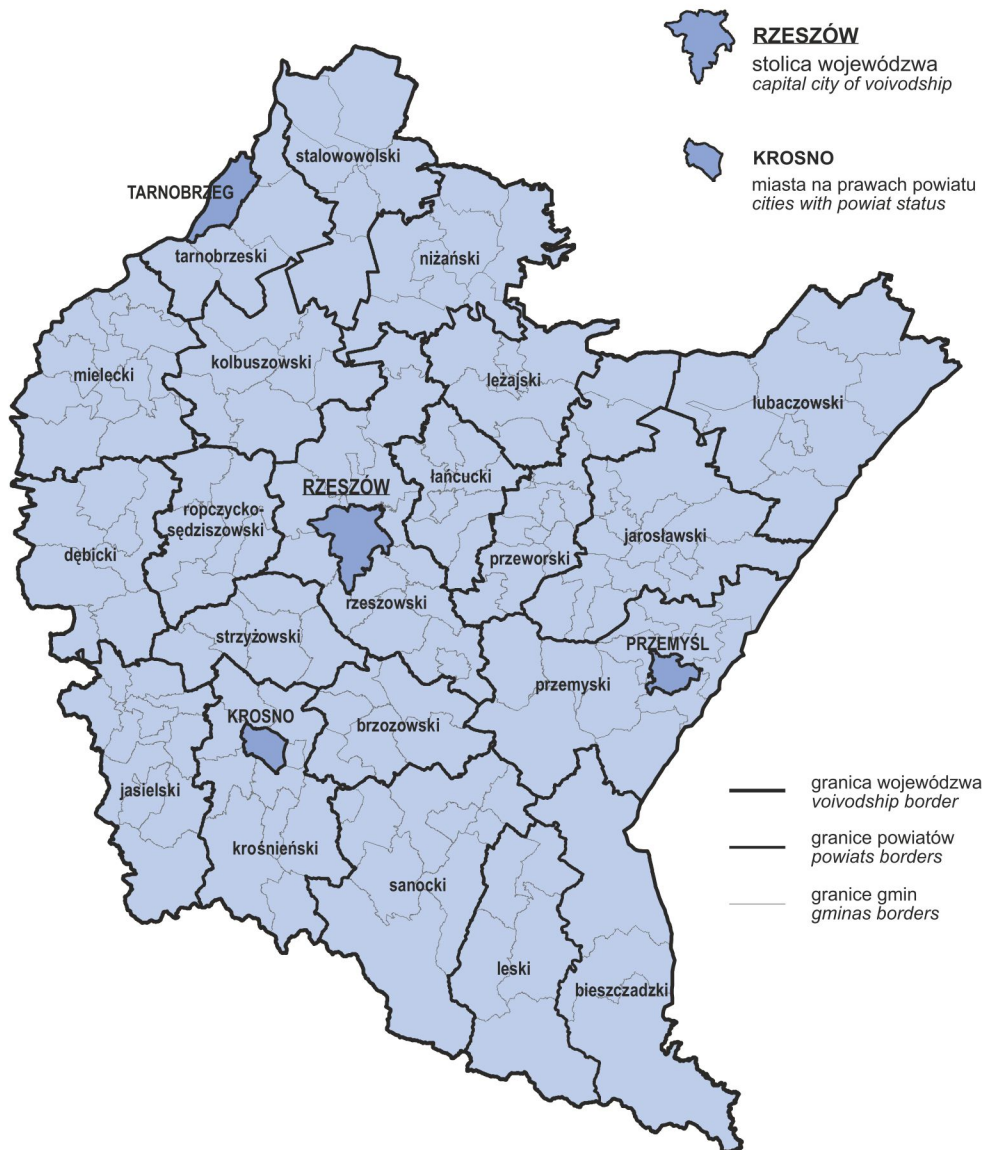
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM.....	2005	4080	3387	0,2	0,8	1,6	97,4	693	6,6	34,1	45,2	14,1
TOTAL	2010	4965	3760	0,3	1,8	3,9	94,0	1205	4,0	29,0	40,6	26,5
	2011	5697	4184	0,1	1,0	2,7	96,2	1513	2,8	30,3	45,9	21,0
	2012	6526	4596	0,2	2,1	4,8	92,9	1930	2,6	25,3	46,5	25,6
Miasta.....	2005	1804	1118	0,4	1,1	1,4	97,1	686	6,7	34,4	45,6	13,3
Urban areas	2010	2296	1265	0,6	3,8	7,5	88,1	1031	3,9	30,6	41,5	24,1
	2011	2712	1281	0,2	2,3	3,5	93,9	1431	2,9	32,0	45,9	19,2
	2012	3292	1464	0,7	4,6	10,9	83,8	1828	2,3	25,8	45,8	26,0
Wieś.....	2005	2276	2269	0,1	0,8	1,6	97,5	7	-	-	-	100,0
Rural areas	2010	2669	2495	0,1	0,8	2,1	97,0	174	4,6	19,5	35,1	40,8
	2011	2985	2903	0,1	0,4	2,3	97,2	82	-	-	46,3	53,7
	2012	3234	3132	0,0	0,9	2,0	97,1	102	7,8	15,7	57,8	18,6

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN 2012

As of 31 XII

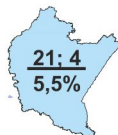
PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)

Stan w dniu 31 XII

DIVISION OF THE PODKARPACKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS)

As of 31 XII

Liczba powiatów, liczba miast na prawach powiatu
Udział w ogólnej liczbie ludności^a w %

Number of powiats, number of cities with powiat status
Share in total number of population^a in %

Podregiony (NTS 3):

Subregions (NTS 3):

33 – krośnieński

Powiaty *Powiats* (NTS 4)

bieszczadzki	(3)
brzozowski	(6)
jasielski	(10)
krośnieński	(10)
leski	(5)
sanocki	(8)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)
City with powiat status (NTS 4)

Krosno	(1)
--------	-----

34 – przemyski

Powiaty *Powiats* (NTS 4)

jarosławski	(11)
lubaczowski	(8)
przemyski	(10)
przeworski	(9)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)
City with powiat status (NTS 4)

Przemysł	(1)
----------	-----

35 – rzeszowski

Powiaty *Powiats* (NTS 4)

kolbuszowski	(6)
łańcucki	(7)
ropczycko-	
sędziszowski	(5)
rzeszowski	(14)
strzyżowski	(5)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)
City with powiat status (NTS 4)

Rzeszów	(1)
---------	-----

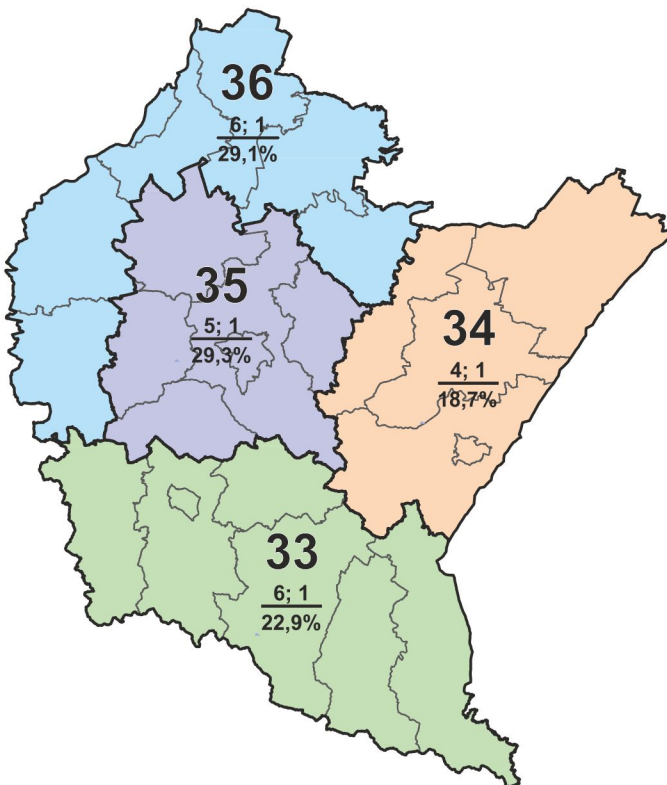
36 – tarnobrzeski

Powiaty *Powiats* (NTS 4)

dębicki	(7)
leżajski	(5)
mielecki	(10)
niżański	(7)
stalowowolski	(6)
tarnobrzeski	(4)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4)
City with powiat status (NTS 4)

Tarnobrzeg	(1)
------------	-----

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).
Number gminas (NTS) is given in brackets.

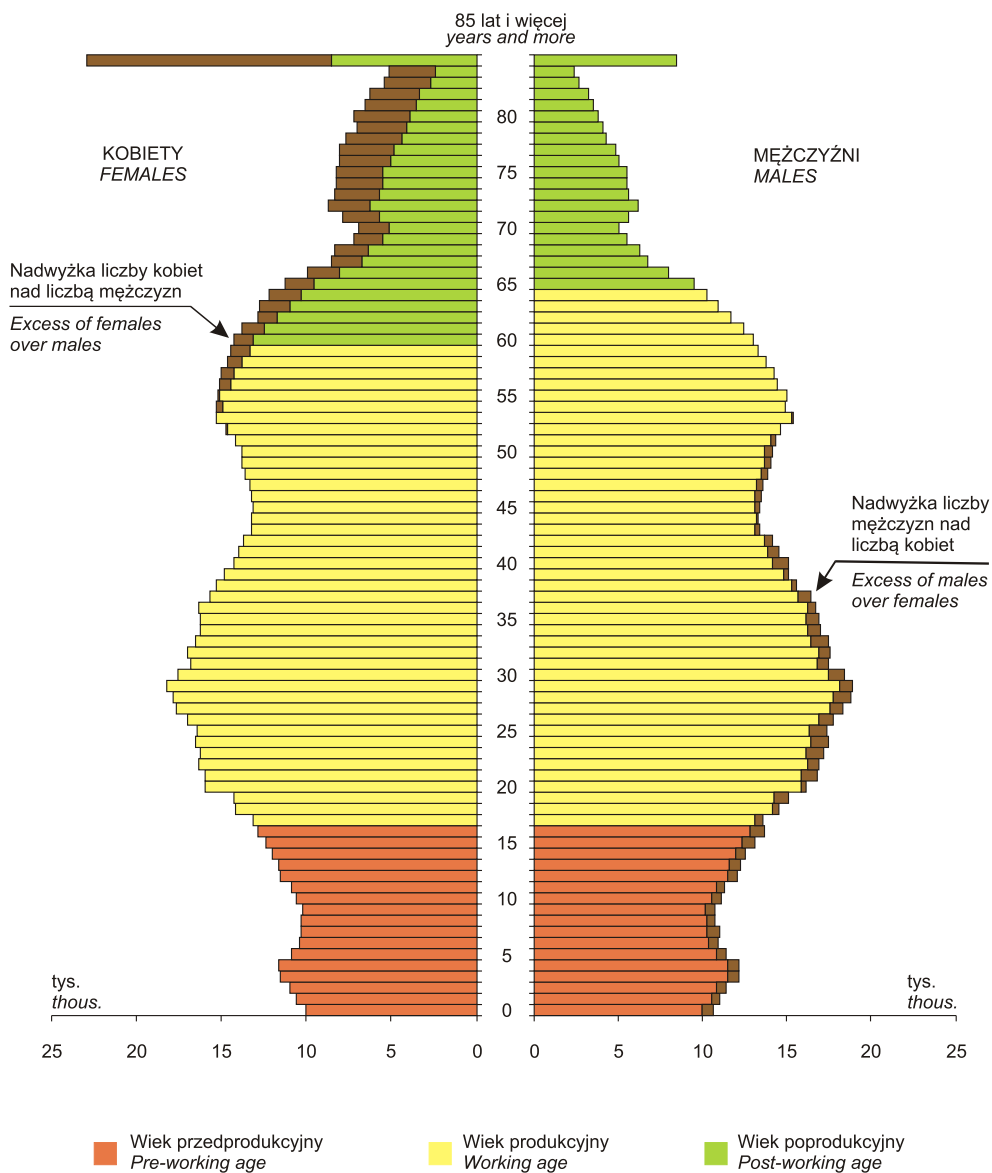
^a Odpowiednio dla województwa - udział w kraju, dla podregionów - udział w województwie.
a Respectively: for voivodship - share in country, for subregions - share in voivodship.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2012 R.

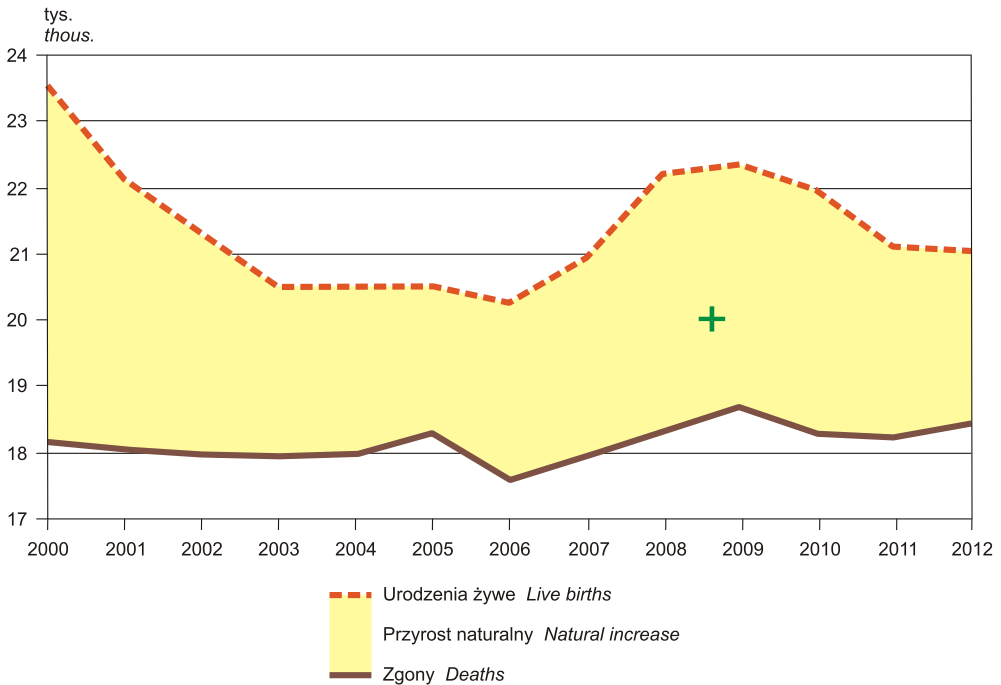
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2012

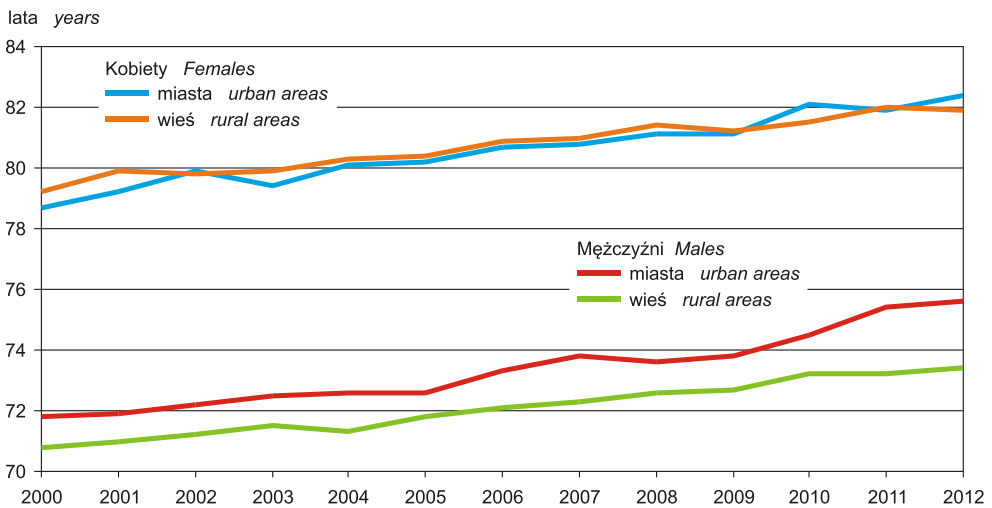
As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

**PRZECĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB
 W WIEKU 0 LAT**
LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

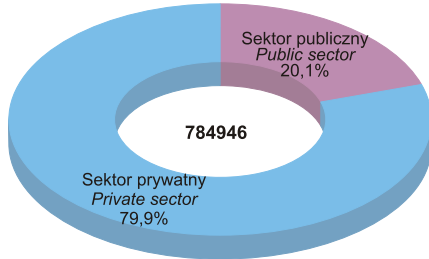
STRUKTURA PRACUJĄCYCH⁴ W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS⁴ IN 2012

As of 31 XII

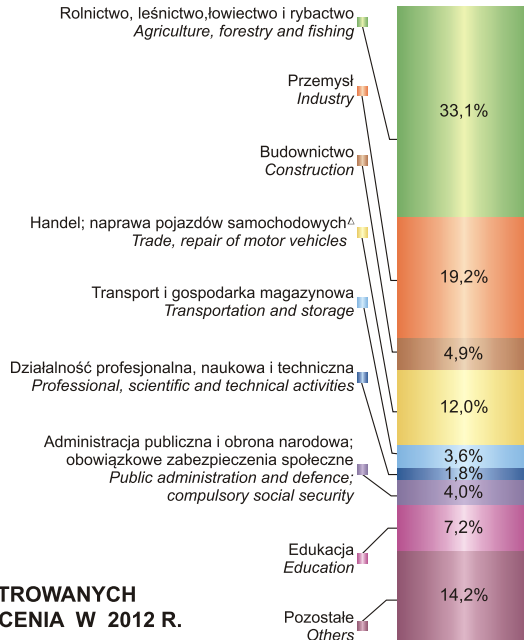
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

⁴ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie - dane szacunkowe.

⁴ By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture - estimated data.

WEDŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

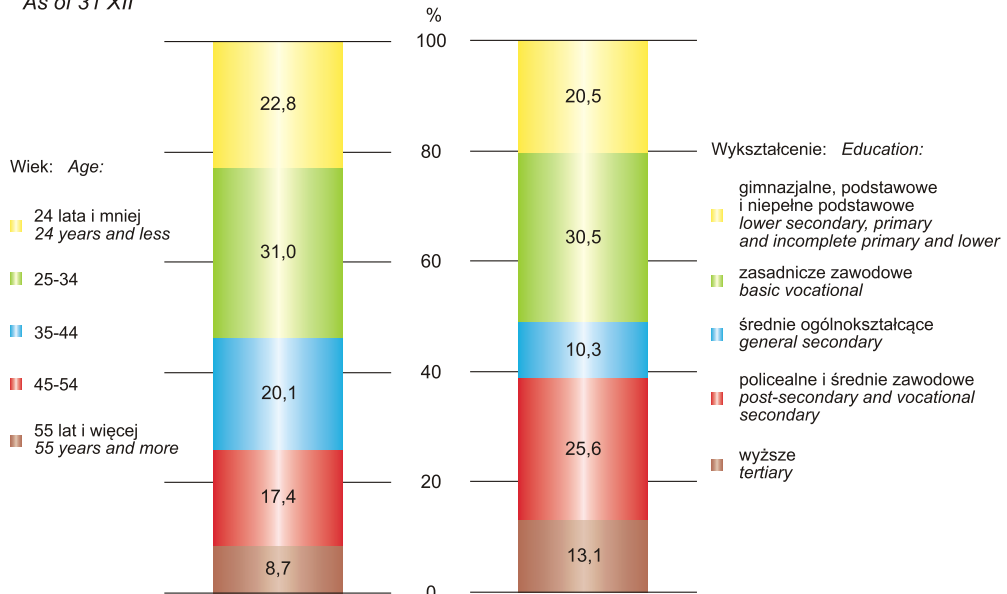

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2012 R.

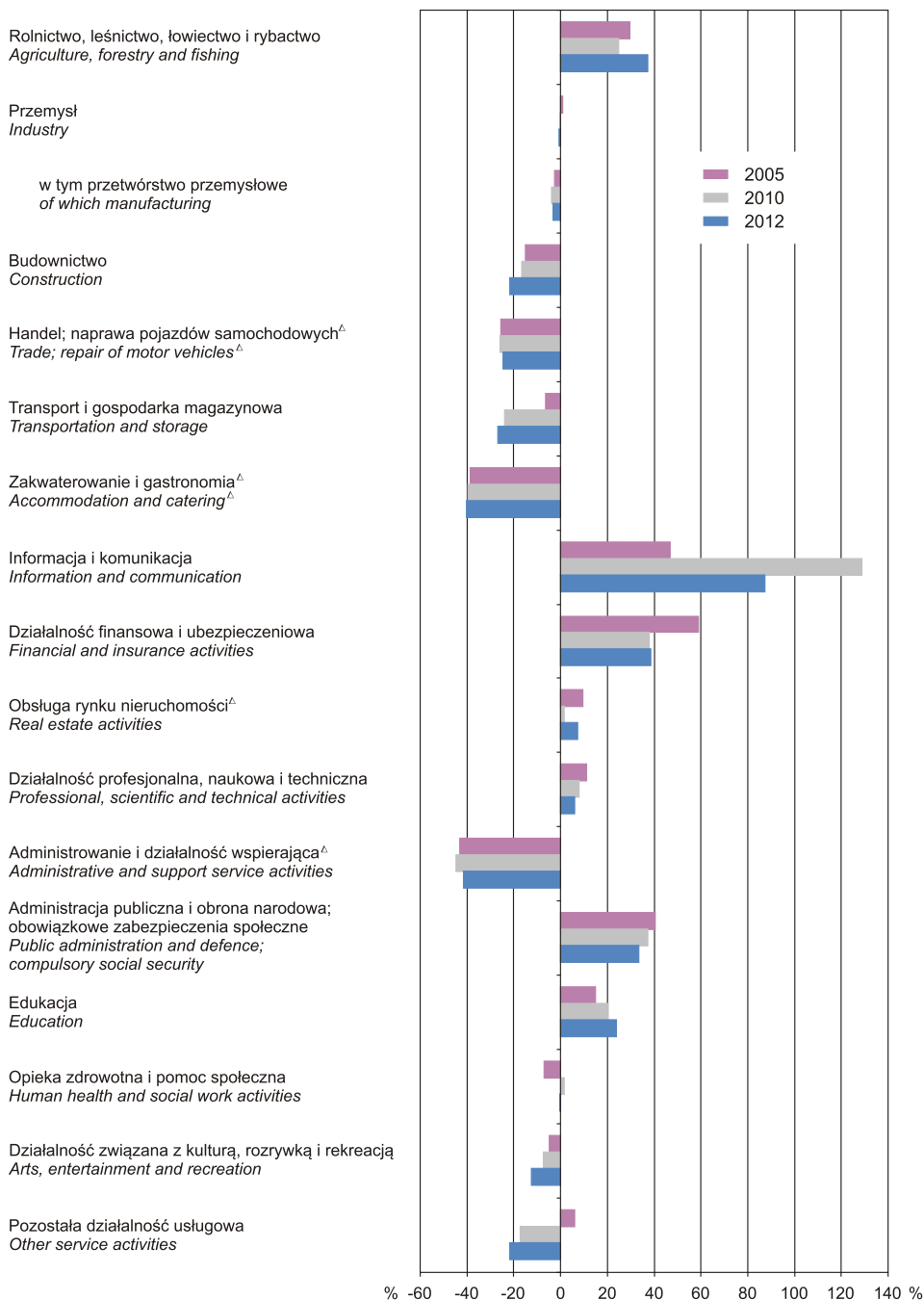
Stan w dniu w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2012

As of 31 XII

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE^a
RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE VOIVODSHIP^a

^a Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.

^a Concern monthly gross wages and salaries.

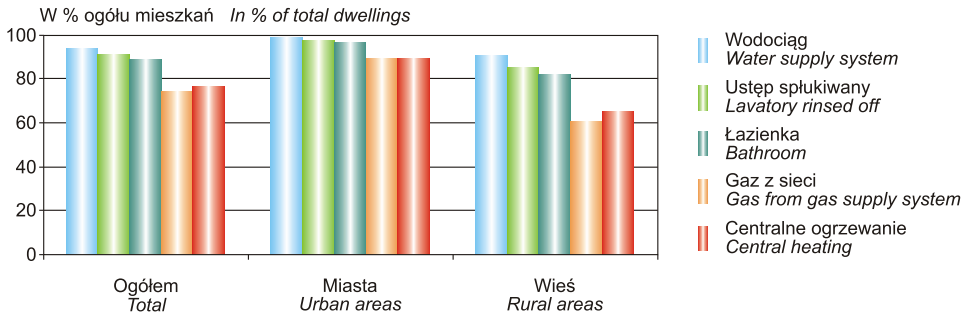

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

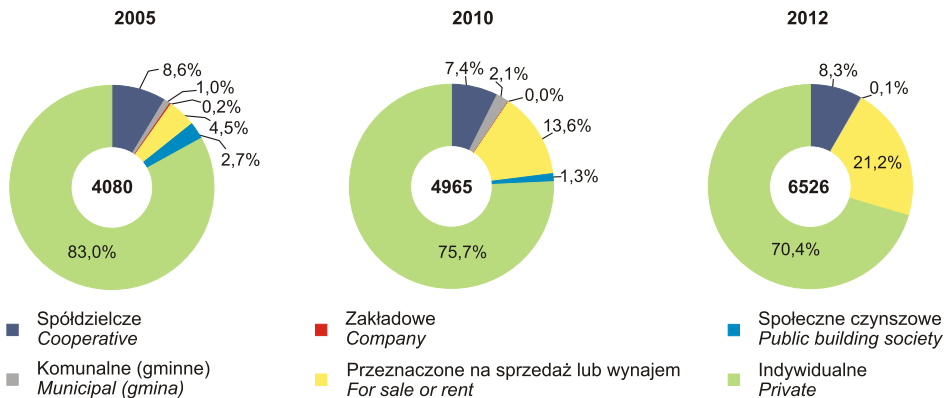
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2012

As of 31 XII

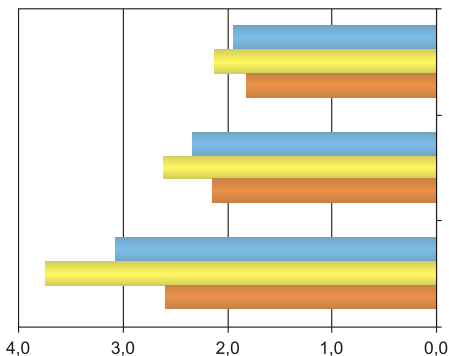

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

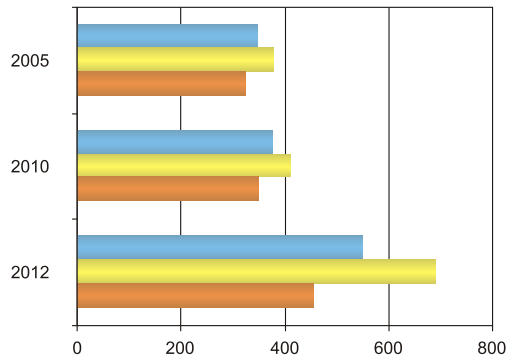
DWELLINGS COMPLETED

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

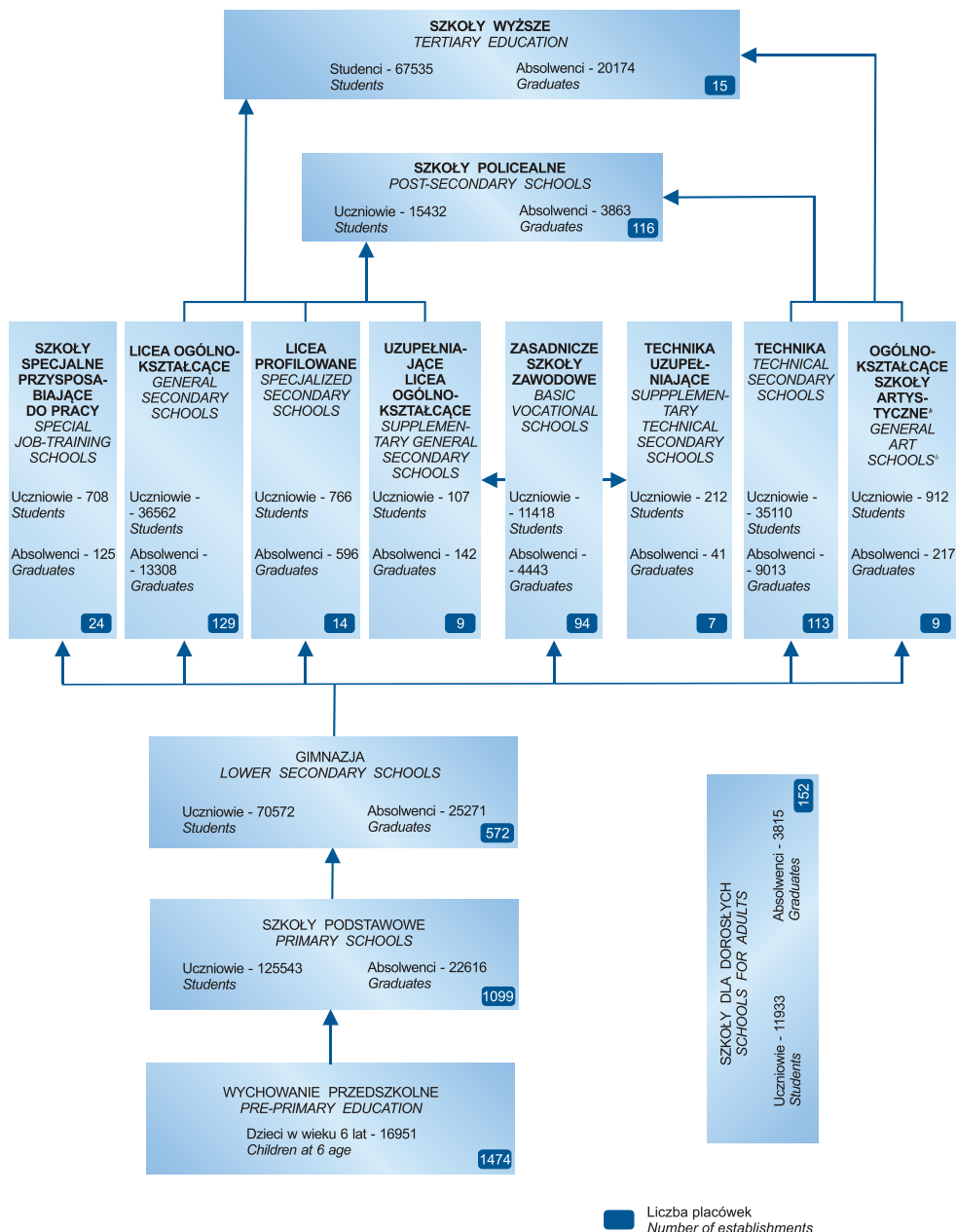

NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

■ Ogółem / Total
■ Miasta / Urban areas
■ Wieś / Rural areas

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2012/2013^a
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2012/2013 SCHOOL YEAR^a

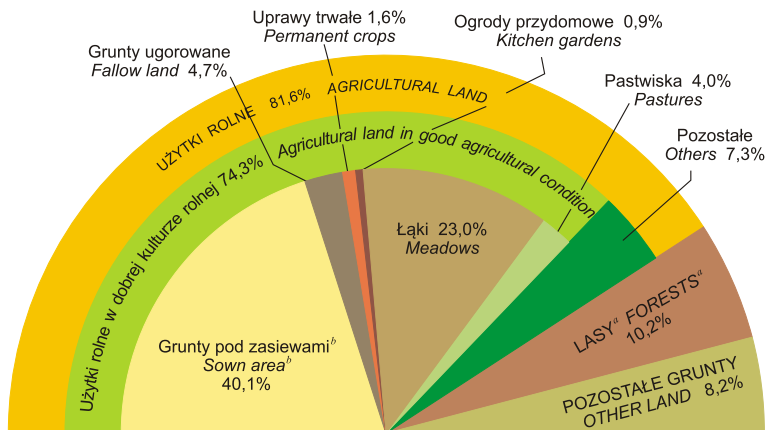
^a Stan na początku roku szkolnego; łącznie ze szkołami specjalnymi. Absolwenci z roku szkolnego 2011/2012. ^b Dające uprawnienia zawodowe.
^a As of beginning of the school year; including special schools. Graduates from the school year 2011/2012. ^b Leading to professional certification.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2012 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2012

As of June

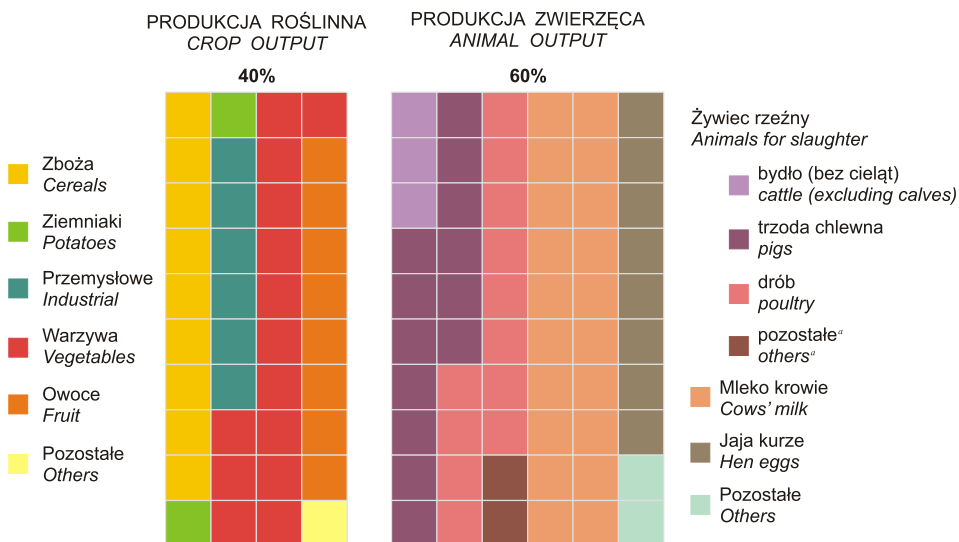

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).

^a Including land connected with silviculture. ^b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2011 R. (ceny stałe)

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2011 (constant prices)

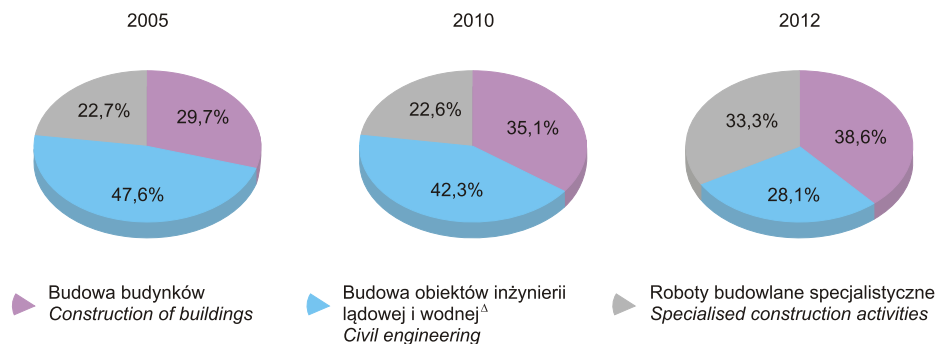

^a Cielęta, owce, konie, kozy i króliki.

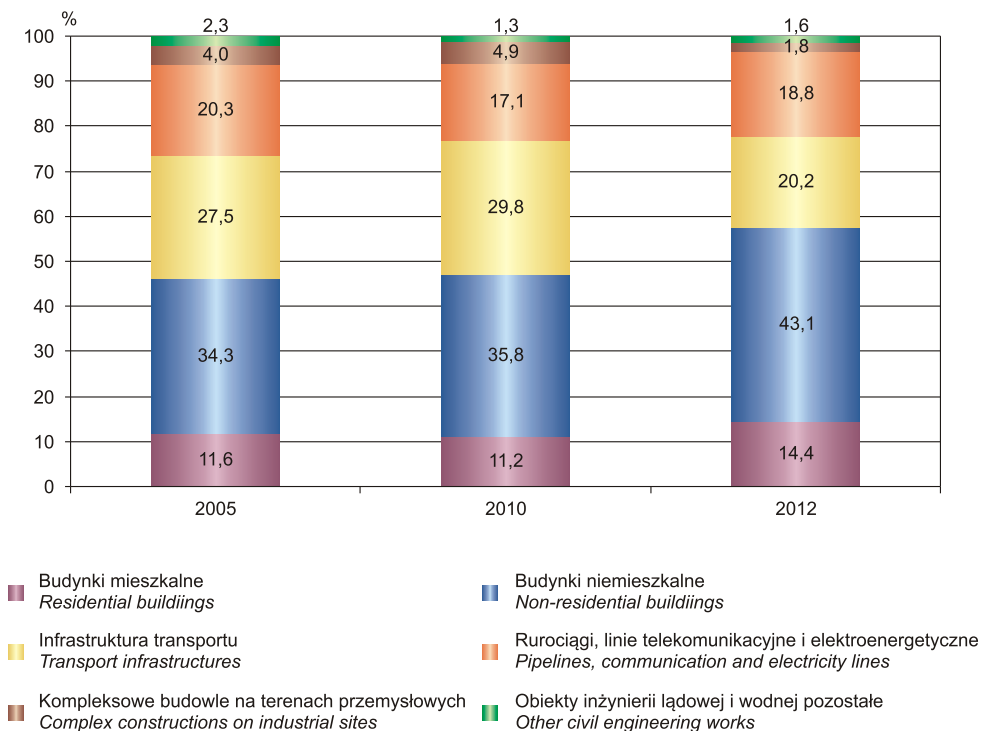
^a Calves, sheep, horses, goats and rabbits.

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW
 BY DIVISIONS

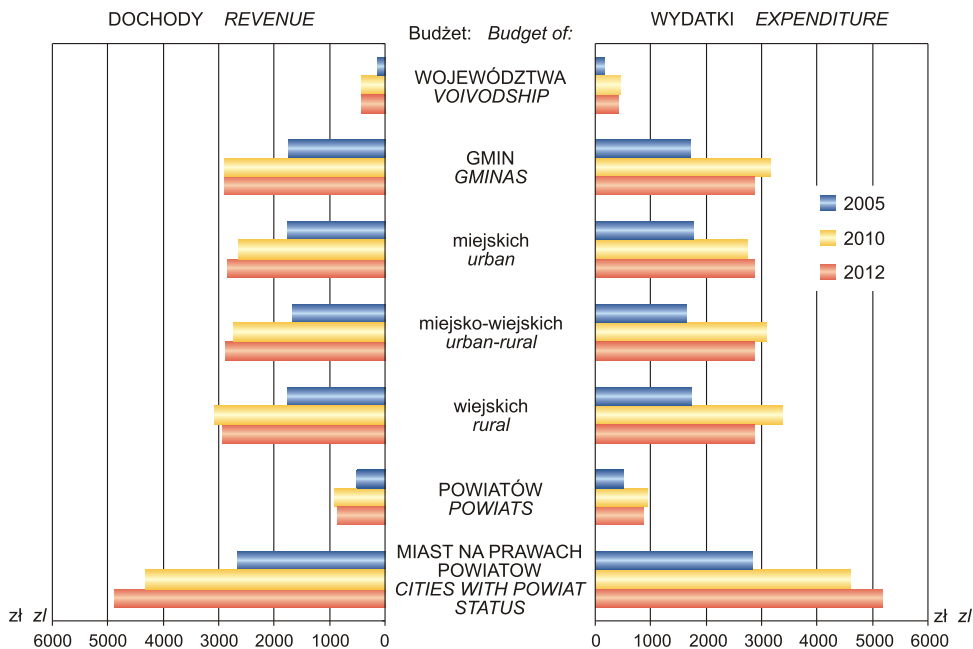

WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
 BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

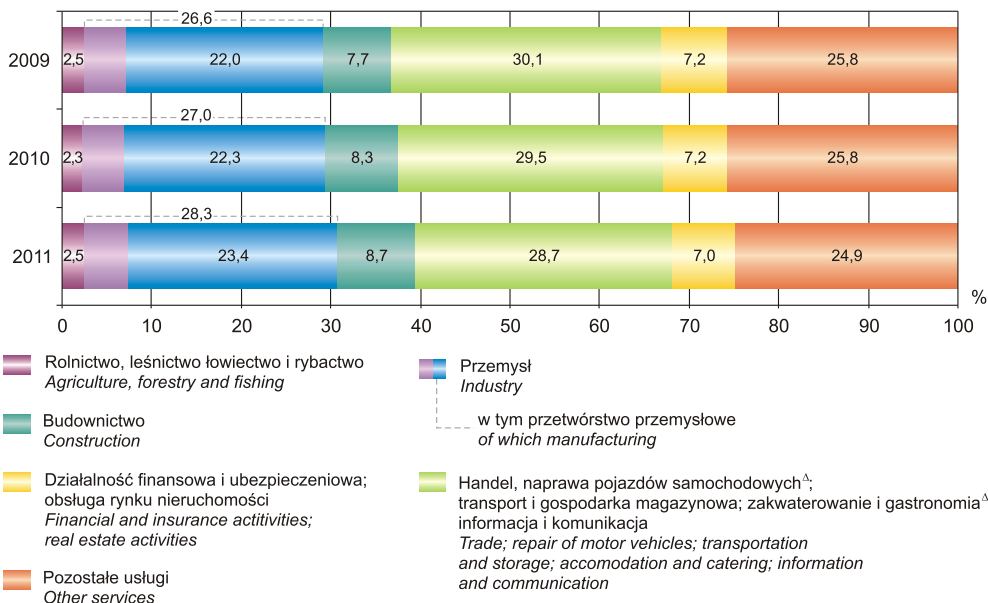
^aWykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi bez podwykonawców.
^aRealized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie Voivodship without subcontractors participation.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA
REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS PER CAPITA

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)

STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

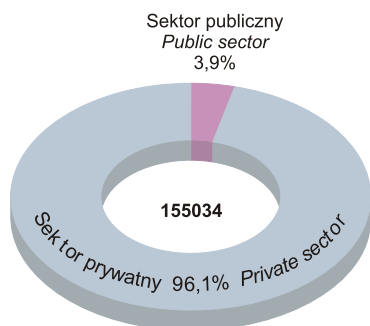
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2012 R.

Stan w dniu 31XII

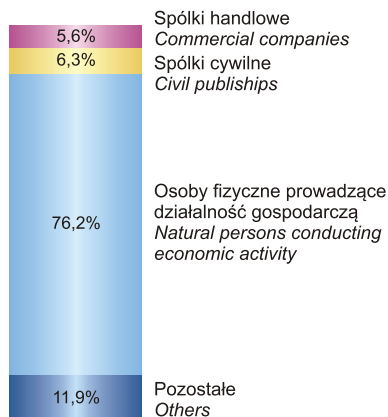
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2012

As of 31 XII

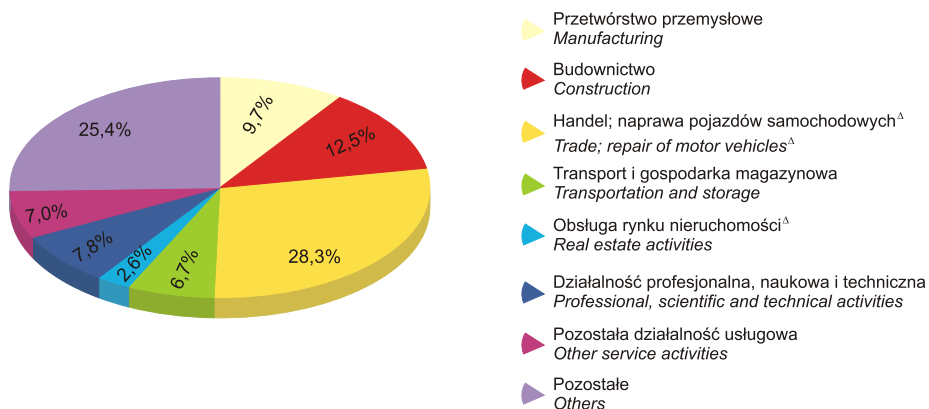
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^Δ Excluding persons tending private farms in agriculture.

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

– od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
– od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) działające do zakończenia cyklu kształcenia ujmowano odpowiednio w szkołach ponadgimnazjalnych (zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach).

Ponadto od 1 IX 2011 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 5 lat, a w latach 2004/05 – 2010/11 w wieku 6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego, tj. w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przed-szkolnych.

Od roku szkolnego 2009/10 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej.

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

2. Among schools covered by the educational system, there are:

– since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,
– since the 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover upper secondary (post-primary) schools (for graduates from 8-year primary schools) operating until the end of the education cycle were included respectively in the structure of upper secondary schools (basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools).

Moreover, since 1 IX 2011 an obligatory 1-year pre-primary education has been introduced for children at the age of 5 and in 2004/05 – 2010/11 school years children at the age of 6 in pre-primary education establishments, i.e. in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as since the 2008/09 school year in pre-primary education groups and pre-primary points.

Since the 2009/10 school year, upon the request of parents, children at the age of 6 can start education in the first grade of primary school.

3. Information regarding art schools leading to professional certification – unless otherwise

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół: dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 6) licea profilowane – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;

*indicated – refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.*

4. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) administration entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools), simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade;
- 6) specialized secondary schools – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade;
- 7) technical secondary schools;

- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

8. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) policealne szkoły (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

10. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/2009 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 6) licea profilowane dla dorosłych – stopniowo likwidowane; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika dla dorosłych – stopniowo likwidowana; w roku szkolnym 2012/13 po raz pierwszy brak naboru do klas pierwszych;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na pod-

- 8) *supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade;*

- 9) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools);*

- 10) *special job-training schools.*

8. Post-secondary schools – educating in day, evening and weekend form since the 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) *post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year) in which graduates do not receive the title of licentiate;*
- 3) *colleges of social work (3-year) –since the 2005/06 school year.*

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);*
- 3) *do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).*

10. Schools for adults educating in weekend form since the 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) *primary schools for adults as well as until the 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;*
- 2) *lower secondary schools for adults as well as until the 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;*
- 3) *basic vocational schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade;*
- 6) *specialized secondary schools for adults – phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade;*
- 7) *technical secondary schools for adults –*

budowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub placówkach wykonujących działalność leczniczą (do roku szkolnego 2011/12 określanymi jako zakłady opieki zdrowotnej; łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

15. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

16. Dane dotyczące:

1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — specjalnych ośrodków szkolno-

phased out; in the 2012/13 school year for the first time there was not recruitment to the 1st grade;

8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school.*

11. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special educational care centres, other educational institutions or the unit performing health care activities (until the 2011/12 school year defined as health care institutions; including health resorts treatment).

12. Special educational centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

15. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers concern full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

16. Data regarding:

1) *pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year — special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centre,*

wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego; 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiuje; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2012/13 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2011—30 IX 2012).

17. Studenci zamiejscowych jednostek organizacyjnych zostali wykazani w miejscu siedzib tych jednostek zamiejscowych.

18. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych.

19. Współczynnik skolaryzacji:

1) **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;

2) **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

20. **Internat** to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania.

Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

21. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

22. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

extracurricular education as well as boarding-school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;

2) *tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies. Graduates are shown from the previous academic year (e.g., for the 2012/13 academic year, graduates from 1 X 2011—30 IX 2012 academic year).*

17. *Students attending organizational units in another location are shown according to real location of those organizational units.*

18. *Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults.*

19. Enrolment rate:

1) **gross** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;*

2) **net** — *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.*

20. *A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence.*

A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.

21. *Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.*

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

22. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (132). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
SZKOŁY <i>SCHOOLS</i>					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1181	1144	1123	1099	<i>primary</i>
gimnazja	541	568	567	572	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	17	24	24	24	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	98	98	95	94	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	139	126	128	129	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	7	13	14	9	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	86	24	21	14	<i>specialized secondary</i>
technika	127	114	113	113	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	19	10	8	7	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	8	9	9	9 ^b	<i>general art^a</i>
policealne	132	116	119	116	<i>post-secondary</i>
wyższe	17	15	16	15	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	87	155	150	152	<i>for adults</i>
gimnazja	4	6	6	7	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	2	3	3	3	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	28	48	44	60	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	15	61	62	51	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	2	-	-	-	<i>specialized secondary</i>
technika	4	7	6	4	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	32	30	29	27	<i>supplementary technical</i>
POMIESZCZENIA SZKOLNE^c <i>CLASSROOMS^c</i>					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	10737	12099	11984	11867	<i>primary</i>
gimnazja	4261	4889	4831	4807	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	275	281	332	338	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	1787	2080	2110	2056	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	-	3	3	-	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	269	39	33	28	<i>specialized secondary</i>
technika	1878	2283	2282	2262	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	-	21	5	11	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	129	105	105	101	<i>general art^a</i>
policealne	157	154	160	167	<i>post-secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 18 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.
^c Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 18 art schools giving only artistic education. ^c Excluding classrooms in schools for adults and in special schools.

TABL. 1 (132). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	12442	11545	11104	10762	primary ^b
gimnazja ^b	7207	6772	6656	6362	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	779	1163	1066	1029	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	2701	2950	2780	2588	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	639	157	104	63	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	2432	3211	3086	2991	technical secondary ^{bde}
policealne	428	449	455	490	post-secondary
wyższe ^f	3288	2969	3004	2995	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	22926	17851	16651	16951	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	158388	130939	128636	125543	primary
gimnazja	99416	76180	73499	70572	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	307	646	667	708	special upper secondary job-training
zasadnicze zawodowe	14157	14018	12480	11418	basic vocational
licea ogólnokształcące	44289	39813	38286	36562	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	173	334	270	107	supplementary general
licea profilowane	12049	1878	1407	766	specialized secondary
technika	38005	37685	36038	35110	technical secondary
technika uzupełniająca	856	330	326	212	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^h	1107	998	945	912 ⁱ	general art ^h
policealne	11975	12452	13490	15432	post-secondary
wyższe	78394	73336	70933	67535	tertiary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 210.
^{b-e} Łącznie ze szkołami: ^b – dla dorosłych, ^c – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^d – uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, ^e – ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 35 (165) na str. 238. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 928 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 15 on page 210.
^{b-e} Including: ^b – schools for adults, ^c – special job-training schools, ^d – supplementary schools respectively: general secondary schools and technical secondary schools, ^e – general art schools leading to professional certification. ^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments also described in table 35 (165) on page 238. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 928 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (132). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					<i>Schools (cont.):</i>
dla dorosłych.....	6931	12053	12257	11933	<i>for adults</i>
gimnazja.....	429	650	568	512	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe.....	123	174	174	110	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	2130	4150	4224	6903	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	850	5081	5543	2705	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	178	-	-	-	<i>specialized secondary</i>
technika.....	134	307	145	75	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	1314	1691	1603	1628	<i>supplementary technical</i>
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	29250	23127	22616	.	<i>primary</i>
gimnazja.....	33564	25169	25271	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	13	101	125	.	<i>special upper secondary job-training</i>
zasadnicze zawodowe.....	4763	4971	4443	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	14514	13835	13308	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	132	142	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	4234	737	596	.	<i>specialized secondary</i>
technika.....	9368	9344	9013	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	98	41	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	206	217	217 ^b	.	<i>general art^a</i>
policealne.....	3989	4030	3863	.	<i>post-secondary</i>
wyższe	18946	21790	20174	.	<i>tertiary</i>
dla dorosłych.....	2584	3621	3815	.	<i>for adults</i>
gimnazja.....	117	219	196	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe.....	46	35	66	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące.....	939	1002	1236	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	117	1855	1838	.	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	29	-	-	.	<i>specialized secondary</i>
technika.....	1336	36	25	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	474	454	.	<i>supplementary technical secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 217 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 217 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (133). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12
Szkoły podstawowe ..... Primary schools	1181	1144	1123	1099	158388	130939	128636	125543	29250	23127	22616
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..... Central (government) administration entities	3	2	2	2	277	254	283	287	53	26	44
Jednostki samorządu terytorialnego ..... Local self-government entities	1157	1113	1082	1026	156956	129162	126363	122351	29016	22820	22097
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne ..... Social organizations and associations	18	23	32	59	844	899	1340	2061	142	155	317
Organizacje wyznaniowe ..... Religious organizations	2	3	3	5	268	515	477	596	22	102	91
Pozostałe ..... Other	1	3	4	7	43	109	173	248	17	24	67
Gimnazja ..... Lower secondary schools	541	568	567	572	99416	76180	73499	70572	33564	25169	25271
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..... Central (government) administration entities	1	-	1	-	17	-	15	-	3	8	-
Jednostki samorządu terytorialnego ..... Local self-government entities	522	542	533	532	97955	73994	71006	67931	33167	24432	24279
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne ..... Social organizations and associations	13	16	22	28	684	968	1140	1212	163	353	422
Organizacje wyznaniowe ..... Religious organizations	4	7	8	9	685	1038	1113	1204	196	328	518
Pozostałe ..... Others	1	3	3	3	75	180	225	225	35	48	52
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	115	122	119	118	14464	14664	13147	12126	4776	5072	4568
Jednostki administracji centralnej (rządowej) ..... Central (government) administration entities	1	1	2	1	9	41	75	57	-	-	25
Jednostki samorządu terytorialnego ..... Local self-government entities	111	116	111	111	14148	14075	12458	11458	4690	4933	4350
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne ..... Social organizations and associations	1	2	3	3	247	340	347	337	72	102	109

^{a-c} Łącznie ze szkołami: *a* – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* – technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^{a-c} Including: *a* - special job-training schools, *b* - supplementary general secondary schools, *c* - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (133). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates			
	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	
Zasadnicze szkoły zawodowe^a (dok.) Basic vocational schools^a (cont.)												
Organizacje wyznaniowe	2	1	1	1	60	42	24	18	14	17	14	
Religious organizations												
Pozostałe	-	2	2	2	-	166	243	256	-	20	70	
Others												
Licea ogólnokształcące^b	146	139	142	138	44462	40147	38556	36669	14514	13967	13450	
General secondary schools^b												
Jednostki samorządu terytorialnego	133	123	125	121	43474	38732	36998	35121	14189	13555	12851	
Local self-government entities												
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	6	7	7	7	314	347	360	361	103	119	127	
Social organizations and associations												
Organizacje wyznaniowe	4	6	6	7	558	923	1008	920	202	244	442	
Religious organizations												
Pozostałe	3	3	4	3	116	145	190	267	20	49	30	
Others												
Licea profilowane	86	24	21	14	12049	1878	1407	766	4234	737	596	
Specialized secondary schools												
Jednostki samorządu terytorialnego	85	24	21	14	12027	1878	1407	766	4234	737	596	
Local self-government entities												
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-	
Social organizations and associations												
Technika^c	154	133	130	129	39968	39013	37309	36234	8262	9659	9271	
Technical secondary schools^c												
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	8	8	8	549	1068	994	973	100	232	235	
Central (government) administration entities												
Jednostki samorządu terytorialnego	146	118	114	113	38800	37262	35662	34683	8014	9243	8899	
Local self-government entities												
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	1	1	1	271	368	335	330	59	97	81	
Social organizations and associations												

^{a-c} Łącznie ze szkołami: ^a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^{a-c} Including: ^a - special job-training schools, ^b - supplementary general secondary schools, ^c - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (133). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12
Technika^a (dok.) Technical secondary schools^a (cont.)											
Organizacje wyznaniowe	2	3	4	5	348	232	227	208	89	67	56
Religious organizations											
Pozostałe	-	3	3	2	-	83	91	40	-	20	-
Others											
Szkoły policealne	132	116	119	116	11975	12452	13490	15432	3989	4030	3863
Post-secondary schools											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	3	3	3	-	131	109	104	-	32	49
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	54	36	35	32	6087	4554	4697	4487	2101	1628	1599
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	5	6	8	1140	233	403	689	490	72	77
Social organizations and associations											
Pozostałe	57	72	75	73	4748	7534	8281	10152	1398	2298	2138
Others											
Szkoły wyższe	17	15	16	15	78394	73336	70933	67535	18946	21790	20174
Tertiary education											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	7	7	7	51797	48805	49219	37069	12857	10793	10307
Central (government) administration entities											
Organizacje wyznaniowe	-	-	-	-	2555	1276	1852	1685	805	611	580
Religious organizations											
Pozostałe	10	8	9	8	24042	23255	19862	28781	5284	10386	9287
Others											
Szkoły dla dorosłych	87	155	150	152	5158	12053	12257	11933	2584	3621	3815
Schools for adults											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	3	2	2	78	103	74	51	27	12	21
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	66	61	57	59	4199	4977	4477	4351	2146	1297	1345
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	3	16	17	17	118	765	874	906	100	372	326
Social organizations and associations											
Pozostałe	16	75	74	74	763	6208	6832	6625	311	1940	2123
Others											

a-c Łącznie ze szkołami: *a* – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* – technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a-c Including: *a* - special job-training schools, *b* - supplementary general secondary schools, *c* - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (134). **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010/11		2011/12		2012/13	
	w % ludności danej grupy wieku		in % of population of given age group			
7–12 lat	96,2	93,5	93,2			
13–15	96,1	95,0	94,6			
16–18	94,7	94,4	94,0			
19–21 lat	24,8	24,6	24,4			

Ź r ó d ł o: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (135). **WSPÓLCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓL- NIENIE	Grupy wieku Age groups	2010/11			2011/12			2012/13			SPECIFI- CATION
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
		w %		in %							
BRUTTO GROSS											
Szkoły:											Schools:
podstawowe	7-12	95,5	95,5	95,5	96,3	96,0	96,5	95,9	95,7	96,0	primary
gimnazja	13-15	97,0	98,1	95,9	96,3	97,2	95,3	95,9	96,8	95,0	lower second- ary
zasadnicze zawodowe ^d ...	16-18	16,3	23,7	8,6	15,6	22,7	8,2	14,9	21,6	7,9	basic voca- tional ^d
licea ogóln- kształcące i profilowane ^b	16-18	56,3	42,9	70,0	58,1	44,7	72,1	57,3	44,3	70,7	general second- ary ^b
technika ^c	16-18	45,0	55,3	34,4	45,7	56,0	34,9	46,2	57,0	34,9	technika second- ary ^c
policealne	19-21	12,5	7,6	17,6	13,7	8,6	19,0	16,3	9,7	23,3	post-secondary
NETTO NET											
Wychowanie przedszkolne ^d	6	84,5	86,1	82,9	77,9	81,4	74,2	79,3	82,0	76,5	Pre-primary education ^d
Szkoły:											Schools:
podstawowe	7-12	93,7	93,8	93,7	93,4	93,4	93,4	93,1	93,2	93,0	primary
gimnazja	13-15	93,9	93,7	94,1	93,4	93,2	93,6	92,9	92,7	93,1	lower second- ary
zasadnicze zawodowe ^d ...	16-18	14,2	20,7	7,6	13,5	19,8	7,0	12,7	18,5	6,7	basic voca- tional ^d
licea ogóln- kształcące i profilowane ^b	16-18	46,0	31,7	60,7	46,8	32,2	61,9	45,9	31,8	60,5	general second- ary ^b
technika ^c	16-18	31,3	37,9	24,5	31,6	38,6	24,3	32,7	39,7	25,5	technika second- ary ^c
policealne	19-21	6,2	3,3	9,3	6,3	6,3	3,3	6,7	3,2	10,3	post-secondary

a–c Łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Ź r ó d ł o: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a–c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. d Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments.

S o u r c e: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (136). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-
SECONDARY SCHOOLS

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Computers ^a in schools				
			ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and youth			
				razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access		
					razem total	w tym szerokopasmowy of which broadband connection	
Podstawowe..... <i>Primary</i>	2005/06 2010/11 2011/12 2012/13	88,7 95,9 97,0 96,9	930 1229 1224 1206	12082 21322 21504 22033	9850 17457 17440 17640	7536 16250 16334 16806	3757 9199 9361 9684
Gimnazja..... <i>Lower secondary</i>	2005/06 2010/11 2011/12 2012/13	74,7 82,7 82,2 80,9	445 564 554 553	6369 10318 10362 10649	5254 8399 8338 8453	4957 8201 8161 8304	2555 5536 5605 5606
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	2005/06 2010/11 2011/12 2012/13	12,2 31,6 33,7 35,1	20 34 39 36	330 795 952 1013	242 702 771 795	234 687 749 766	133 508 560 537
Licea ogólnokształcące ^b <i>General secondary ^b</i>	2005/06 2010/11 2011/12 2012/13	59,0 70,5 70,4 71,7	154 168 174 168	2808 4447 4938 4788	2199 3493 3724 3613	2040 3375 3625 3535	1571 2199 2488 2484
Licea profilowane ..... <i>Specialized secondary</i>	2005/06 2010/11 2011/12 2012/13	11,6 29,2 28,6 28,6	23 9 7 5	404 144 114 95	303 130 100 87	294 130 100 87	215 89 70 56
Technika ^c <i>Technical secondary ^c</i>	2005/06 2010/11 2011/12 2012/13	40,9 78,2 75,4 76,7	165 286 278 277	3360 7371 7481 7656	2697 5974 5998 6041	2398 5916 5922 5985	1959 4389 4478 4342
Policealne ..... <i>Post-secondary</i>	2005/06 2010/11 2011/12 2012/13	31,8 57,8 57,1 63,8	46 60 59 75	897 1546 1730 2178	685 1176 1340 1794	639 1142 1329 1786	361 799 945 996

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. ^b, ^c Including: ^b – supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 6 and 7

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 6 (137). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach total pupils and students at schools									
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specjalizowanych secondary ^d	technikach ^d technical secondary ^d	policealnych ^e post-secondary ^e	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski <i>English</i>	2005/06	271100	58,9	62,0	57,0	78,9	37,4	96,1	94,5	91,7	43,7
	2010/11	282178	95,0	95,1	94,9	93,8	54,3	98,8	100,0	94,9	5,3
	2011/12	278693	97,0	96,6	97,2	96,9	56,8	98,8	100,0	96,5	4,2
	2012/13	270566	97,3	96,4	97,9	97,7	58,6	98,2	100,0	96,0	41,8
Francuski <i>French</i>	2005/06	11398	0,4	0,6	0,2	1,4	1,3	12,8	8,3	5,9	3,1
	2010/11	8364	0,2	0,3	0,1	1,7	0,6	12,1	12,5	4,1	-
	2011/12	8348	0,1	0,3	-	2,6	0,3	11,6	18,5	4,0	-
	2012/13	8037	0,2	0,5	-	2,8	-	11,7	18,7	3,8	-
Niemiecki <i>German</i>	2005/06	122797	13,1	13,4	13,0	22,2	27,9	73,6	78,2	80,0	21,2
	2010/11	110889	4,8	4,6	4,9	57,1	29,3	66,6	59,7	74,9	-
	2011/12	117278	3,9	5,0	3,1	76,4	28,5	61,2	62,5	75,2	-
	2012/13	110675	3,1	3,9	2,6	76,7	28,0	60,6	56,4	73,4	4,7
Rosyjski..... <i>Russian</i>	2005/06	14028	0,7	0,0	1,0	0,3	25,6	7,1	10,2	11,3	1,6
	2010/11	9014	0,1	0,0	0,2	1,8	13,0	7,4	9,0	6,4	-
	2011/12	8349	0,1	0,0	0,2	2,8	8,1	7,0	6,7	6,3	-
	2012/13	7472	0,1	0,0	0,2	2,4	7,7	7,1	11,0	5,7	-
Hiszpański <i>Spanish</i>	2005/06	661	0,0	0,0	-	0,0	-	-	-	-	0,0
	2010/11	2288	-	-	-	0,8	-	3,0	-	-	-
	2011/12	2099	-	-	-	1,1	-	3,4	-	-	-
	2012/13	3080	0,0	0,1	-	1,7	-	4,9	-	0,0	-

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII ^{b-d} łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych oraz bez szkół dla dorosłych.

^a In the 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b-d} including: ^b – special job-training schools in the 2005/06 school year, ^c – supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work, excluding adults schools.

TABL. 6 (137). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)
 PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students								
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^d technical secondary ^d	policealnych ^e post-secondary ^e
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas						

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE (dok.)
 OBLIGATORY EDUCATION (cont.)

Włoski 2005/06	73	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8
<i>Italian</i> 2010/11	393	-	-	-	0,1	-	0,6	-	0,2	-
2011/12	500	-	-	-	0,1	-	0,7	-	0,3	-
2012/13	604	-	-	-	0,2	-	0,8	-	0,5	-
Inne 2005/06	2676	-	-	-	0,1	-	-	-	-	1,3
<i>Others</i> 2010/11	2359	0,0	-	0,0	-	0,3	5,7	-	-	1,0
2011/12	1544	0,0	-	0,0	-	0,2	3,9	-	-	0,8
2012/13	1558	-	-	-	0,0	0,2	3,2	-	0,5	5,0

NAUCZANIE DODATKOWE^f
 ADDITIONAL EDUCATION^f

Angielski ... 2005/06	47822	21,1	22,5	20,3	13,0	-	0,5	4,1	1,0	4,4
<i>English</i> 2010/11	7226	2,8	2,7	2,8	3,6	-	0,7	-	1,0	8,4
2011/12	4323	1,6	2,1	1,3	1,9	-	0,8	-	0,9	6,5
2012/13	3146	1,1	1,5	0,9	1,5	-	0,8	0,0	0,5	6,5
Francuski 2005/06	2786	0,2	0,2	0,2	2,1	-	0,5	-	0,1	1,5
<i>French</i> 2010/11	1502	0,1	0,2	0,1	1,1	-	0,7	1,4	0,5	0,6
2011/12	1670	0,2	0,3	0,1	0,7	-	1,7	1,1	0,7	0,5
2012/13	2079	0,2	0,3	0,1	0,5	-	3,1	0,0	0,9	0,0
Niemiecki .. 2005/06	52512	7,9	8,9	7,3	37,8	-	1,5	3,0	2,6	6,0
<i>German</i> 2010/11	30407	8,9	8,7	9,0	18,8	-	3,5	16,6	6,7	4,6
2011/12	25749	9,0	9,3	8,8	10,7	-	7,9	9,9	8,0	5,1
2012/13	23674	7,8	9,2	6,8	10,7	-	9,2	12,7	7,6	3,2
Inne 2005/06	7764	1,8	0,1	2,9	3,5	-	2,7	0,1	0,3	2,8
<i>Others</i> 2010/11	4725	0,8	0,1	1,2	1,6	-	4,4	-	1,6	3,0
2011/12	4917	0,7	0,1	1,1	1,7	-	6,0	-	1,1	1,5
2012/13	4548	0,5	0,1	0,8	2,1	-	5,5	-	1,1	0,0

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 xii. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych oraz bez szkół dla dorosłych ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2005/06 school year as of 31 xii. ^{b-d} Including: ^b – special job-training schools in the 2005/06 school year, ^c – supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/2011 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work, excluding adults schools. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (138). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH**
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total students at school</i>						
		gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych <i>basic vocational</i>	liceach ogólnokształcących ^a <i>general secondary^a</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technikach ^b <i>technical secondary^b</i>	policealnych <i>post-secondary</i>	
Angielski ..... <i>English</i>	2010/11	15246	72,2	78,7	84,7	-	62,8	55,7
	2011/12	15914	81,0	80,5	90,7	-	68,8	48,9
	2012/13	17553	85,5	100,0	91,8	-	66,3	56,8
Francuski ..... <i>French</i>	2010/11	34	-	-	0,2	-	-	0,2
	2011/12	-	-	-	-	-	-	-
	2012/13	-	-	-	-	-	-	-
Niemiecki ..... <i>German</i>	2010/11	2101	27,8	21,3	9,0	-	29,7	4,6
	2011/12	1562	18,5	10,3	6,9	-	25,2	3,0
	2012/13	1359	14,5	-	4,4	-	28,8	3,0
Rosyjski..... <i>Russian</i>	2010/11	493	-	-	3,4	-	7,6	0,3
	2011/12	361	-	-	2,0	-	6,0	0,5
	2012/13	522	-	-	2,3	-	3,8	1,9
Inne ..... <i>Others</i>	2010/11	95	-	-	-	-	-	1,0
	2011/12	261	-	-	1,9	-	-	0,7
	2012/13	78	-	-	-	-	-	0,6

a, b Łącznie ze szkołami: *a* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* – technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: *a* – supplementary general secondary schools, *b* – supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (139). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>				absolwenci <i>graduates</i>			
Szkoły podstawowe	3258	2778	2711	2745	397	606	599	<i>Primary schools</i>
w tym specjalne	1205	955	873	857	238	209	160	<i>of which special</i>
Gimnazja	2760	2362	2460	2435	815	717	798	<i>Lower secondary schools</i>
w tym specjalne	1304	1076	1099	1018	464	295	335	<i>of which special</i>
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	307	648	667	708	13	101	125	<i>Special job-training schools</i>
Zasadnicze szkoły zawodowe	994	852	773	771	286	264	216	<i>Basic vocational schools</i>
w tym specjalne	913	693	617	595	273	237	172	<i>of which special</i>
Licea ogólnokształcące ^b	326	331	372	298	86	135	138	<i>General schools^b</i>
w tym specjalne	84	226	243	144	15	98	84	<i>of which special</i>
Licea profilowane	147	41	31	12	29	18	13	<i>Specialized schools</i>
w tym specjalne	28	16	17	10	8	9	7	<i>of which special</i>
Technika ^c	227	81	91	142	61	14	13	<i>Technical schools^c</i>
w tym specjalne	53	-	-	23	29	-	-	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	23	34	45	46	2	9	20	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne	11	33	41	46	-	9	20	<i>of which special</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 210. ^{b, c} Łącznie z: ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 11 on page 210. ^{b, c} Including: ^b – supplementary general secondary schools, ^c – supplementary technical sec-ondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (140). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPI ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2011	2012	SPECIFICATION
------------------	-------------------	------	------	------	---------------

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b
 SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b

Ośrodki	24	23	23	23	<i>Centres</i>
Miejsca	1691	1419	1371	1296	<i>Places</i>
Wychowankowie	1493	1055	1017	942	<i>Residents</i>

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2012 r. 3 ośrodki z 99 wychowankami).

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2012 were 3 centres with 99 residents).

TABL. 9 (140). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPI ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE (dok.0)**
SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2011	2012	SPECIFICATION
------------------	-------------------	------	------	------	---------------

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b (dok.)
 SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b (cont.)

Wychowankowie (dok.)					Residents (cont.)
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	13	-	1	-	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	106	67	76	73	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	18	4	1	1	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową ^c ...	60	37	35	31	motor-skill impaired ^c
z upośledzeniem umysłowym	1094	835	784	713	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	39	9	10	9	socially maladjusted

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE
 YOUTH EDUCATION CENTRES

Ośrodki	1	1	1	1	Centres
Miejsca	60	80	84	84	Places
Wychowankowie	61	80	71	79	Residents

OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE
 REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

Ośrodki	9	11	11	13	Centres
Miejsca	552	652	681	707	Places
Wychowankowie	520	597	601	617	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	283	342	357	372	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	223	255	244	245	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi. ^c W latach 2011 i 2012 dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres. ^c In 2011 and 2012 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL.10 (141). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informaty- cznych informati- cal	technic- znych technical	przedmio- towych subject	sporto- wych sports	turystycz- no-krajo- znaw- czych tourist	innych others	
OGÓŁEM ..... 2005 ^b TOTAL	19	10730		324	x	2308	x		
	2010	22868	151	209	934	2594	187	18793	
	2011	46056	78	285	2266	25594	724	17109	
	2012	29	62836	98	103	1949	38811	263	21612
Młodzieżowe domy kultury ..... Youth community centres	4	19431	51	84	133	1014	203	17946	
Ogniska pracy pozaszkolnej ..... Extracurricular interest groups	6	3458	40	15	302	316	45	2740	
Pozostałe placówki ..... Other institutions	19	39947	7	4	1514	37481	15	926	

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. – od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. – do 31 X) roku badanego. ^b Stan w dniu 31 X.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 – from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 – to 31 X) of the surveyed year. ^b As of 31 X.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (142). **INTERNATY I BURS Y SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

SZKÓŁY SCHOOLS	2012/13		2005/06 ^a	2010/11	2011/12	2012/13	
	placówki establish- ments	miejsca beds	korzystający boarders				
			ogółem total				
OGÓŁEM ..... TOTAL	45	4665	4189	3339	3422	3513	75,3
Internaty..... Boarding-schools	32	3090	2631	2081	2249	2357	76,3
szkoly podstawowe i gimnazja ..... primary and lower secondary	1	1	-	-	-	-	-
zasadnicze szkoly za- wodowe i technika ^b basic vocational and technical secondary ^b	23	2649	2518	1749	1924	2035	76,8
licea ogólnokształcące ^c general secondary ^c	8	440	113	332	325	322	73,2
Bursy ..... Dormitories	13	1575	1558	1258	1173	1156	73,4

^a Stan w dniu 31 X. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b – technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b, ^c Including: ^b – supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, ^c – supplementary general secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (143). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE <i>STUDENT DORMITORIES</i>					
Domy	20	22	23	23	<i>Dormitories</i>
Miejsca	5780	5547	5805	5747	<i>Beds</i>
Korzystający:					<i>Boarding</i>
studenci	5093	5291	5136	4814	<i>students</i>
w % ogółu studentów	6,5	7,2	7,2	7,1	<i>in % of total students</i>
uczestnicy studiów doktór- ranckich ^a	x	23	23	26	<i>students of doctoral studies^a</i>
w % ogółu uczestników	x	6,2	5,8	6,1	<i>in % of total students of doc- toral studies</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE <i>STUDENT CANTEENS</i>					
Stołówki	3	1	1	1	<i>Canteens</i>
Miejsca	585	50	50	30	<i>Places</i>

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 13 (144). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING^a
SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13			SCHOOLS	
				ogółem ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholar- ships recipients			
					socjalne social	rektora dia najlep- szych studen- tów vice- chancel- lor to the best students		otrzymu- jący stypen- dia w % ogółu studen- tów danej grupy szkół scholar- ship recipients in % of total students of a given group of schools
OGÓŁEM	29285	23014	20490	19868	12749	3662	29,4	TOTAL
Uniwersytety	7576	7534	5976	5248	3318	1127	24,6	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	4997	5377	5744	6025	4127	1018	33,8	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomicz- ne	5982	282	195	114	72	24	10,3	<i>Academies of economics</i>
Pozostałe szkoły	10730	9821	8575	8481	5232	1493	31,0	<i>Other schools</i>

^a Łącznie z cudzoziemcami; w latach akademickich 2010/11 i 2011/12 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; in the 2010/11 and 2011/12 academic years excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 14 (145). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06		2010/11		2011/12		2012/13	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Szkoły	1152	164	1115	176	1095	178	1072	175
<i>Schools</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe	2	2	3	3	2	2	3	3
<i>sports and athletic</i>								
filialne	95	1	71	1	65	1	46	-
<i>branch</i>								
artystyczne ^a	4	4	4	4	4	4	4	4
<i>arts ^a</i>								
Pomieszczenia szkolne	10737	2851	12099	3312	11984	3281	11867	3301
<i>Classrooms</i>								
Oddziały	8634	2578	7980	2406	7801	2405	7622	2373
<i>Sections</i>								
Uczniowie	157183	58363	129984	51795	127763	51930	124686	51317
<i>Pupils</i>								
w tym kobiety	76668	28484	63421	25312	62473	25402	60874	25106
<i>of which females</i>								
w tym I klasa	23563	8688	20337	8457	21092	8792	19655	8204
<i>of which 1st grade</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe	434	434	1022	1022	569	569	1029	1029
<i>sports and athletic</i>								
filialne	2034	42	1232	22	1029	13	780	-
<i>branch</i>								
artystyczne ^a	487	487	501	501	534	534	537	537
<i>arts ^a</i>								
Absolwenci	29012	11058	22918	9003	22456	8817	.	.
<i>Graduates</i>								
w tym kobiety	14159	5399	11214	4431	10931	4282	.	.
<i>of which females</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa spor- towe	101	101	120	120	185	185	.	.
<i>sports and athletic</i>								
filialne	17	-	54	-	71	-	.	.
<i>branch</i>								
artystyczne ^a	91	91	63	63	85	85	.	.
<i>arts ^a</i>								
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>								
1 szkołę	136,4	355,9	116,6	294,3	116,7	291,7	116,3	293,2
<i>school</i>								
1 pomieszczenie szkolne	14,6	20,5	10,7	15,6	10,7	15,8	10,5	15,5
<i>classroom</i>								
1 oddział	18,2	22,6	16,3	21,5	16,4	21,6	16,4	21,6
<i>section</i>								

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 15 (146). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06		2010/11		2011/12		2012/13	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
Gimnazja	511	111	536	122	537	123	541	126
<i>Lower secondary</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa sportowego	5	3	2	2	2	2	3	3
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	.	.	1	1	-	-	-	-
<i>with job-training sections^a</i>								
Pomieszczenia szkolne	4261	1785	4889	2132	4831	2089	4837	2062
<i>Classrooms</i>								
Oddziały	4049	1664	3465	1388	3382	1347	3257	1302
<i>Sections</i>								
Uczniowie	98112	43547	75104	33343	72400	32254	69554	31483
<i>Pupils</i>								
w tym kobiety	48103	21487	36433	16217	35085	15620	33768	15260
<i>of which females</i>								
w tym I klasa	31628	13889	24538	10939	23300	10468	22609	10380
<i>of which 1st grade</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa sportowego	530	441	240	240	256	256	754	754
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	.	.	46	46	-	-	.	.
<i>with job-training sections^a</i>								
Absolwenci	33100	14881	24874	10933	24936	11256	.	.
<i>Graduates</i>								
w tym kobiety	16336	7434	12293	5487	12207	5527	.	.
<i>of which females</i>								
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>								
sportowe i mistrzostwa sportowego	160	124	76	76	382	382	.	.
<i>sports and athletic</i>								
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	.	.	-	-	-	-	.	.
<i>with job-training sections^a</i>								
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>								
1 szkołę	192,0	392,3	140,1	273,3	134,8	262,2	128,6	249,9
<i>school</i>								
1 pomieszczenie szkolne	23,0	24,4	15,4	15,6	15,0	15,4	14,4	15,3
<i>classroom</i>								
1 oddział	24,2	26,2	21,7	24,0	21,4	23,9	21,4	24,2
<i>section</i>								

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (147). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13
Szkoły ..... <i>Schools</i>	78	81	79	79
Oddziały ..... <i>Sections</i>	459	460	450	402
Uczniowie ..... <i>Students</i>	13244	13325	11863	10823
w tym kobiety ..... <i>of which females</i>	3163	3266	2836	2592
w tym I klasa ..... <i>of which 1st grade</i>	5102	4867	4162	3843
Absolwenci..... <i>Graduates</i>	4490	4730	4264	.
w tym kobiety ..... <i>of which females</i>	1236	1267	1167	.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (148). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
 DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW
 KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
 (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2010/11	2011/12
	uczniowie <i>students</i>				absolwenci <i>graduates</i>		
OGÓŁEM ..... TOTAL	13244	13325	11863	10823	4490	4730	4264
w tym: <i>of which:</i>							
Ekonomiczne i administracyjne..... <i>Business and administration</i>	850	609	535	441	339	281	262
Inżynieryjno-techniczne..... <i>Engineering and engineering trades</i>	5727	5853	5082	4730	1720	2018	1661
Produkcji i przetwórstwa ..... <i>Manufacturing and processing</i>	1988	1173	1010	982	702	402	344
Architektury i budownictwa..... <i>Architecture and building</i>	2128	2689	2582	2331	702	860	926
Rolnicze, leśne i rybactwa..... <i>Agriculture, forestry and fishery</i>	154	42	38	23	60	16	13
Usług dla ludności ..... <i>Personal services</i>	2394	2954	2614	2309	966	1149	1056

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).
 Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 18–21

W roku szkolnym 2012/13 nie odbył się nabór do klas I w uzupełniających liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i technikach uzupełniających, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 208.

Note to tables 18–21

In the 2012/13 school year a recruitment to 1 st grade wasn't held in supplementary general secondary schools, specialized secondary schools and supplementary technical secondary schools, see general notes, item 7 on page 208.

TABL. 18 (149). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	139	129	131	127	Schools
Oddziały	1438	1359	1315	1246	Sections
Uczniowie	44340	39921	38313	36525	Students
w tym kobiety	27488	25840	24868	23623	of which females
w tym I klasa	15263	13296	12181	11704	of which 1st grade
Absolwenci	14499	13869	13366	.	Graduates
w tym kobiety	9093	8977	8706	.	of which females

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt. 4-5 na str. 208.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary general schools; see general notes, item 7, point 4-5 on page 208.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (150). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	85	23	20	13	Schools
Oddziały	405	68	52	29	Sections
Uczniowie	12021	1862	1390	756	Students
w tym kobiety	6890	1299	958	520	of which females
w tym klasa I	3444	491	321	-	of which 1 st grade
Absolwenci	4226	728	589	.	Graduates
w tym kobiety	2389	528	427	.	of which females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt 6 na str. 208.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 7, point 6 on page 208.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (151). TECHNIKA^a ORAZ SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^b
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b
FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	152	133	130	128	Schools
Oddziały	1328	1499	1457	1406	Sections
Uczniowie	39921	39013	37309	36211	Students
w tym kobiety	14335	15078	14385	13831	of which females
w tym I klasa	12252	10071	9801	10096	of which 1st grade
Absolwenci	8239	9659	9271	.	Graduates
w tym kobiety	3152	3824	3780	.	of which females

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 7, pkt. 7, 9 na str. 208, 209. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 7, point 7 and 9 on page 208 and 209.
^b Leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (152). **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL^a SCHOOLS FOR YOUTH^b (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły	144	124	121	119	Schools
Oddziały	1328	1456	1407	1347	Sections
Uczniowie	38814	38015	36364	35299	Students
w tym kobiety	14335	14342	13680	13160	of which females
w tym I klasa	12013	9884	9593	9883	of which 1st grade
Absolwenci	8033	9442	9054	.	Graduates
w tym kobiety	3024	3658	3612	.	of which females

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust 7, pkt. 7-8 na str. 208.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 7, point 7 and 8 on page 208.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (153). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a ORAZ SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH^b DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG
GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS
WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH (EXCLUDING SPECIAL SCHOOLS) BY
FIELDS OF EDUCATION**

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^c	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2009/10	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^c
	uczniowie students				absolwenci graduates				
O G Ó Ł E M	40790	39013	37309	36211	8328	9381	9659	9271	T O T A L
Artystyczne	2155	1072	1008	975	358	230	238	238	Arts
Społeczne	6211	3671	3185	2849	1656	1199	1054	949	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administra- cyjne	2860	1900	2048	2282	732	432	401	494	Business and administra- tion
Fizyczne ^d	151	174	213	193	20	22	52	38	Physical sciences ^d
Informatyczne	702	5163	5134	5094	-	977	1101	1174	Computing
Inżynieryjno-techniczne	12815	9612	8915	8801	2794	2576	2505	2302	Engineering and engineer- ing trades
Produkcji i przetwórstwa	1755	969	888	829	444	303	261	231	Manufacturing and pro- cessing
Architektury i budownictwa	3576	4499	4503	4500	735	861	1118	1026	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	1031	720	720	531	197	272	237	136	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	117	96	97	127	14	20	21	23	Veterinary
Usług dla ludności	8521	9855	9487	9010	1233	2304	2337	2383	Personal services
Usług transportowych	313	786	725	714	54	58	184	161	Transport services
Ochrony środowiska	583	496	386	306	91	127	150	116	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^d Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical schools. ^b Leading to professional certification. ^c According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^d Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 23 (154). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2009/10	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie <i>students</i>				absolwenci <i>graduates</i>				
O G Ó Ł E M	38814	38015	36364	35299	8033	9186	9442	9054	T O T A L
Artystyczne	213	74	63	63	63	35	21	21	Arts Social and behavioural science
Społeczne	6211	3671	3185	2849	1656	1199	1054	949	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	2860	1900	2048	2282	732	432	401	494	Business and administration
Fizyczne ^c	151	174	213	193	20	22	52	38	Physical sciences ^c
Informatyczne	702	5163	5134	5094	-	977	1101	1174	Computing
Inżynierijno-techniczne	12815	9612	8915	8801	2794	2576	2505	2302	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1755	969	888	829	444	303	261	231	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	3576	4499	4503	4500	735	861	1118	1026	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	1031	720	720	531	197	272	237	136	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	117	96	97	127	14	20	21	23	Veterinary
Usług dla ludności	8487	9855	9487	9010	1233	2304	2337	2383	Personal services
Usług transportowych	313	786	725	714	54	58	184	161	Transport services
Ochrony środowiska	583	496	386	306	91	127	150	116	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 24 (155). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	29	36	36	38	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	29	36	36	38	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	3493	2932	2999	3016	Pupils
w tym kobiety	2049	1834	1881	1887	of which females
Absolwenci	563	392	369	.	Graduates
w tym kobiety	291	245	223	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	18	24	25	27	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	10	15	16	18	of which educating only in the art subjects
Uczniowie	1976	1868	1848	1840	Students
w tym kobiety	1219	1177	1186	1178	of which females
Absolwenci	295	336	325	.	Graduates
w tym kobiety	171	230	224	.	of which females
w tym ogólnokształcące szkoły artystyczne <i>of which general art. schools</i>					
Szkoły	8	9	9	9	Schools
Uczniowie	1107	998	945	912	Students
w tym kobiety	747	736	705	671	of which females
Absolwenci	206	195	217	.	Graduates
w tym kobiety	128	146	168	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 (156). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
Szkoły.....	131	114	117	114	Schools
Oddziały.....	469	551	608	648	Sections
Uczniowie.....	11964	12419	13449	15386	Students
w tym kobiety.....	5758	8543	9134	10731	of which females
Absolwenci.....	3989	4021	3843	.	Graduates
w tym kobiety.....	2163	2980	2804	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 26 (157). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding
special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2012/13	2005/06	2009/10	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students				absolwenci graduates				
OGÓŁEM	14608	12419	13449	15386	4629	4589	4021	3843	TOTAL
w tym:									of which:
Pedagogiczne.....		1284	1238	687		461	506	256	Education science and teacher training
Artystyczne.....	153	25	44	317	96	8	12	-	Arts
Spoleczne.....	1168	468	356	215	324	153	119	102	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administra- cyjne.....	1583	2097	2790	2780	436	549	463	495	Business and administra- tion
Informatyczne.....	2283	610	675	985	747	312	146	196	Computing
Inżynierijno-techniczne.....	142	159	234	141	72	112	56	68	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	-	102	142	111	20	32	27	56	Manufacturing and pro- cessing
Architektury i budownictwa.....	55	95	57	142	29	15	57	11	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	54	61	115	106	-	23	11	36	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne.....	2067	2347	2413	2706	784	1028	968	1013	Health
Opieki społecznej.....	886	428	383	916	282	203	124	148	Social services
Usług dla ludności.....	1491	3034	2865	2794	491	1097	1020	865	Personal services
Ochrony środowiska.....	120	-	19	11	24	33	-	-	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa.....	2052	1348	1682	2808	652	379	331	390	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 27 (158). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
2005/06	17	3288	78394	18946	
2010/11	15	2969	73336	21790	
2011/12	16	3004	70933	20174	
2012/13	15	2995	67535	.	
Uniwersytety	1	1231	21298	7315	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	754	17814	3638	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	2	20	1105	578	Academies of economics
Pozostałe szkoły	11	990	27318	8643	Other

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 210. ^b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2011/12.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 15 on page 210. ^b According to type of school – from 2011/12 academic year.

TABL. 28 (159). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b		
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM							GRAND TOTAL
2005/06	78394	44004	40567	23319	37827	20685	
2010/11	73336	42147	39946	23065	33390	19082	
2011/12	70933	40787	41270	24013	29663	16774	
2012/13	67535	38494	40848	23720	26687	14774	
Uniwersytety	21298	15089	15565	10834	5733	4255	Universities
Wyższe szkoły techniczne	17814	7041	12940	5558	4874	1483	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1105	702	213	174	892	528	Academies of economics
Pozostałe szkoły	27318	15662	12130	7154	15188	8508	Other

^{a, b} Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

^{a, b} Data 2005/06 academic years concern: *a* – day study system, *b* – evening, weekend and extramural study system.

TABL. 29 (160). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM	2005/06 18946	12197	8733	5602	10213	6595	GRAND TOTAL
	2010/11 21790	13919	10699	6597	11091	7322	
	2011/12 20174	13213	10582	6823	9592	6390	
Uniwersytety	7315	5543	4872	3587	2443	1956	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	3638	1546	2790	1269	848	277	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	578	376	35	26	543	350	<i>Academies of economics</i>
Pozostałe szkoły	8643	5748	2885	1941	5758	3807	<i>Other</i>

^{a, b} Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaoczných i eksternistycznych.

^{a, b} *Data 2005/06 academic years concern: a – day study system, b – evening, weekend and extramural study system.*

TABL. 30 (161). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOLACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2012/13	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym kobiety <i>of which females</i>			
OGÓŁEM	2969	3004	2995	1236	1233	1233	TOTAL
Profesorowie	682	697	710	117	125	134	<i>Professors</i>
w tym z tytułem naukowym profesora	649	658	671	111	114	126	<i>of which titled only</i>
Docenci	24	29	26	11	12	12	<i>Assistant professors</i>
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	-	-	1	-	-	<i>of which with scientific degree of habilitated doctor^c (HD)</i>
Adiunkci	1045	1035	1047	461	461	465	<i>Tutors</i>
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	9	9	-	4	3	<i>of which with scientific degree of habilitated doctor^b (HD)</i>
Asystenci	462	433	429	245	219	226	<i>Assistant lecturers</i>
Pozostali	756	810	783	402	416	396	<i>Others</i>

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 210.

^a *Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 15 on page 210. b The habilitated doctors degree (hd), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.*

TABL. 31 (162). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM 2005/06	358	198	46	39	TOTAL
2010/11	1131	629	227	151	
2011/12	1295	697	262	167	
2012/13	1644	863	.	.	
studia: stacjonarne	1569	816	235	147	studies: full-time programmes
niestacjonarne	75	47	27	20	part-time programmes
Uniwersytety	80	48	21	15	Universities
Wyższe szkoły techniczne	54	16	6	1	Technical universities
Pozostałe szkoły wyższe	1510	799	235	151	Other

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół — z roku szkolnego 2011/12.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school — for 2011/12 school year.

TABL. 32 (163). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2012/13	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2012/13	SPECIFICATION
	słuchacze studiów podyplomowych ^a students of postgraduate studies ^a			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplo- mowych certificates issued to students of postgraduate studies		uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies			
OGÓŁEM	5438	5047	4648	3262	3429	370	394	424	TOTAL
w tym kobiety	3634	3341	3130	2079	2248	201	208	212	of which fe- males
Uniwersytety	2019	1578	1553	1171	1232	322	333	350	Universities
Wyższe szkoły techniczne	656	355	416	467	319	48	61	74	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	100	187	219	35	174	-	-	-	Academies of economics
Pozostałe szkoły wyższe	2663	2927	2460	1589	1704	-	-	-	Others

^a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII.

TABL. 33 (164). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2012/13	2010/11	2011/12	FIELDS OF EDUCATION ^a
	słuchacze studiów podyplomowych ^b <i>students of postgraduate studies ^b</i>			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgrad- uate studies</i>		
O G Ó Ł E M	5438	5047	4648	3262	3429	T O T A L
w tym:						<i>of which</i>
Artystyczne	104	80	73	74	37	<i>Arts</i>
Humanistyczne ^c	378	388	308	106	284	<i>Humanities ^c</i>
						<i>Social and behavioural science</i>
Społeczne	140	393	205	176	178	<i>Business and administration</i>
Ekonomiczne i administracyjne	1714	1507	1881	1081	1231	<i>Law</i>
Prawne	132	-	-	85	-	<i>Life science ^d</i>
Biologiczne ^d	30	-	20	30	-	<i>Physical science ^e</i>
Fizyczne ^e	-	20	-	16	-	<i>Mathematics and statistics</i>
Matematyczne i statystyczne	37	20	101	19	80	<i>Engineering and engineer- ing trades</i>
Inżynieryjno-techniczne	355	122	148	113	122	<i>Agriculture</i>
Rolnicze	-	-	21	-	21	<i>Health</i>
Medyczne	30	-	-	-	-	<i>Parsonal services</i>
Usług dla ludności	70	-	-	15	-	

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII. ^c Łącznie z teologią. ^{d, e} Między innymi: ^d – biologia (w tym specjalności: botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia) i ochrona środowiska, ^e – astronomia, fizyka, chemia, geologia, geografia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII. ^c Including theology. ^{d, e} Among others: ^d – biology (of which specialities: botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology) and environmental science, ^e – astronomy, physics, chemistry, geology, geography.

TABL. 34 (165). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Gimnazja	2005/06	4	15	429	81	117	27
Lower secondary	2010/11	6	27	650	126	219	47
schools	2011/12	6	25	568	119	196	43
	2012/13	7	23	512	111	.	.
Zasadnicze szkoły	2005/06	2	5	123	17	46	4
zawodowe	2010/11	3	11	174	21	35	8
Basic vocational	2011/12	3	13	174	25	66	11
schools	2012/13	3	8	110	15	.	.
Licea ogólnokształ-	2005/06	43	112	2980	1256	1056	551
cające ^a	2010/11	109	334	9231	4158	2857	1366
General secondary	2011/12	106	361	9767	4326	3074	1519
schools ^a	2012/13	111	359	9608	4252	.	.
Licea profilowane	2005/06	2	6	178	107	29	20
Specialized second-	2010/11	-	5	137	73	-	-
ary schools	2011/12	-	-	-	-	-	-
	2012/13	-	-	-	-	.	.
Technika ^b	2005/06	36	48	1448	293	x	x
Technical secondary	2010/11	37	90	1998	358	510	65
schools ^b	2011/12	35	82	1748	291	479	117
	2012/13	31	77	1703	219	.	.

^{a, b} Łącznie z: ^a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^b – technikami uzupełniającymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^{a, b} Including: ^a – supplementary general secondary schools, ^b – supplementary technical secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 35 (166). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Placówki	1304	1364	1410	1474	Establishments
miasta	287	336	360	380	urban areas
wieś	1017	1028	1050	1094	rural areas
Przedszkola	412	445	479	516	Nursery schools
w tym specjalne	1	3	5	7	of which special
miasta	211	239	255	273	urban areas
wieś	201	206	224	243	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	892	837	845	822	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	8	8	10	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	74	78	126	Pre-primary
Miejsca:					Places:
Przedszkola	32186	37806	40161	42690	Inursery schools
w tym specjalnych	16	22	40	69	of which special
Miasta	21885	25863	26970	28364	Urban areas
Wieś	10301	11943	13191	14326	Rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	178	175	196	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1555	1661	3029	Pre-primary
Dzieci	45290	54630	60117	63035	Children
miasta	23771	28398	30537	31736	urban areas
wieś	21519	26232	29580	31299	rural areas
w tym w wieku 6 lat	22926	17851	16651	16951	of which aged 6
5 lat	10084	15616	19140	20024	of which aged 5
Przedszkola	31082	37289	39761	42310	Nursery schools
w tym specjalne	4	15	30	46	of which special
miasta	21662	25696	26908	28309	urban areas
wieś	9420	11593	12853	14001	rural areas
w tym w wieku 6 lat	10698	8453	7923	8484	of which aged 6
5 lat	8542	10371	10837	11941	of which aged 5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	14208	15847	18907	18302	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	12228	9398	8713	8398	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	136	110	152	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1358	1339	2271	Pre-primary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	494	617	656	674	3—6
3—5	324	543	617	638	3—5
6 lat	964	845	779	793	6
5 lat	432	731	895	895	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	338	419	432	452	3—6
3—5 lat	297	425	451	468	3—5
1 przedszkole	75	84	83	82	Nursery school
100 miejsc	97	99	99	99	100 places

U w a g a. Od roku szkolnego 2010/11 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do roku szkolnego 2011/12 określanych jako zakłady opieki zdrowotnej), z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

N o t e. Since 2010/11 school year – excluding pre-primary education in the units performing health care activities (until the 2011/12 school year defined as health care institutions), in which in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej - podaje się po raz pierwszy łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654) z późniejszymi zmianami, która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. — zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),

b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale - ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) - lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1039);

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami);

4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późniejszymi zmianami), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;

5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 651 i 742);

6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care — unless otherwise stated — are given for the first time including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and the Internal Security Agency excluding health care in prisons.

2. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112, item 654) with later amendments, replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units (until 2011 — health care facilities) performing health care activities in the following areas:

a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),

b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts, detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, and sanatoria).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039);

3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments);

4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027, with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;

5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012 item 651 and 742);

Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410) z późniejszymi zmianami, która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207); 7) ustawa z dnia 6 IX 2008 r. prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 4, poz. 271) z późniejszymi zmianami.

3. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych — od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną — również położnego.

4. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779) z późniejszymi zmianami.

5. Rodzaje poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594).

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

Do porad chirurgicznych zaliczono porady udzielone w poradniach urazowo-ortopedycznych.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

7. Dane o łózkach w placówkach **stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

8. Dane o łózkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra

6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (Journal of Laws No. 191, item 1410) with later amendments, specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 — law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);

7) the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2008 (Journal of Laws No. 4, item 271) with later amendments.

3. Data regarding medical personnel concerns persons employed in: units engaged health care activities, professional practices — since 2006, pharmacies, and since 2005 social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

4. Data on doctor specialists and dental specialists concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779) with later amendments.

5. Types of clinics in out-patient health care facilities are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594).

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

Surgical consultations included consultations provided in orthopaedic trauma clinics.

6. Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

7. Data regarding beds in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

8. Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 — places (beds and incubators) for newborns.

In general hospitals (table 5), types of wards

Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szcękową, neurochirurgię, kardiologię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

9. Dane o szpitalach psychiatrycznych nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

11. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria, działające na obszarze uzdrowska, wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

12. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

13. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

14. Dane o zachorowaniach podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

15. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235) opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy żłobki działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

16. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887) z późniejszymi zmianami.

17. Placówka wsparcia dziennego wspiera

are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594). Surgical wards included: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in communicable diseases wards — observation communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards — pulmonology wards.

9. Data regarding psychiatric hospitals do not include psychiatric wards in general hospitals.

10. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

11. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

12. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

13. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

14. Data regarding disease incidence are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

15. According to the Law on Childcare for Children Younger than 3 Years, dated 4 II 2011 (Journal of Laws No. 45, item 235) care can be organized in the form of a nurseries, children's clubs, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries were operated on the basis of the regulation on health care facilities.

16. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (Journal of Laws No. 149, item 887) with later amendments.

funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) specjalistycznej — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) pracy podwórkowej — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) w połączonych formach, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

18. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- c) zawodowa — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa), w tym:
  - zawodowa specjalistyczna — umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
  - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art.

17. Day-support centre — supports the family in its care and education functions.

It may be operated in the form of:

- 1) care centre, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) specialist centre — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) street work — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a street-worker,
- 4) in a combination of the forms i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

18. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- a) related,
- b) non-professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- c) professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:
  - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments), underage mothers with children,
  - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child

12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) z późniejszymi zmianami,

— zawodowa niespokrewniona z dzieckiem, wielodzietna (funkcjonuje nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

- 2) **rodzinny dom dziecka** — w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

19. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:

- a) interwencyjnego — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
  - b) rodzinnego — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
  - c) socjalizacyjnego — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
  - d) specjalistyczno-terapeutycznego — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy

on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493) with later amendments,

— professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of law, i.e. until 31 XII 2014);

- 2) **foster home** — placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

19. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) care and education centre shall be run as:

- a) an intervention — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
- b) a family — educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,
- c) a socialization — provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- d) a specialist therapy — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;

- 2) regional care and therapy centre — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family

zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

20. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami).

21. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

- 3) *pre-adoptive intervention centre — a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.*

20. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments).

21. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (167). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a W 2012 R.**
 Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a IN 2012
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Lekarze	4223	Doctors
w tym kobiety	2218	of which women
Lekarze dentyści	1039	Dentists
w tym kobiety	765	of which women
Farmaceuci	1171	Pharmacists
w tym kobiety	950	of which women
Pielęgniarki	12401 ^b	Nurses
Położne	1647 ^c	Midwivec
Fizjoterapeuci	1815 ^d	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^e	675	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 240; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^{b-d} W tym magistry: ^b – pielęgniarstwa – 1122, ^c – położnictwa – 247, ^d – fizjoterapii i rehabilitacji – 1028. ^e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 3 on page 240; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local self-government administration and National Health Fund. ^{b-d} Of which masters: ^b – of nursing – 1122, ^c – of midwifery – 247, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 1028. ^e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (168). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a W 2012 R.**
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a IN 2012
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
OGÓLEM	3068	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:		of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	141	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	436	Surgery ^b
Chorób płuc	90	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	350	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	63	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	88	Cardiology ^c

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 240. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii, chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 240. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardio surgery, vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 2 (168). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a W 2012 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a IN 2012 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Medycyny rodzinnej	451	General practitioners
Neurologii ^{bc}	162	Neurology ^{bc}
Okulistyki	81	Ophthalmology
Onkologii ^d	22	Oncology ^d
Otolaryngologii ^{bc}	67	Otolaryngology ^{bc}
Pediatrici	174	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	214	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^b	104	Psychiatry ^b
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^f	20	Radiology and diagnostic imaging ^f
LEKARZE SPECJALIŚCI W % OGÓŁU LEKARZY	72,6	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	140	DENTISTS OF TOTAL
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:		of which dentists with specialization
Chirurgii stomatologicznej	26	Oral surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	11	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	28	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	4	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	30	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	16	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	25	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ		DENTAL SPECIALISTS IN % OF TOTAL
W % OGÓŁU LEKARZY DENTYSTÓW	13,5	DENTISTS

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 i 4 na str. 240. ^b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{c-f} Także: ^c – neuropatologii, ^d – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, ^e – otorynolaryngologii, ^f – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 3 and 4 on page 240. ^b Including children's specialists. ^{c-f} Also: ^c – neuropathology, ^d – oncological pathology, children's oncology and haematology, ^e – otorynolaryngology, ^f – oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (169). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a W 2012 R.**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1068	Out-patients departments (as of 31 XII)
miasta	630	urban areas
wieś	438	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	578	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	387	urban areas
wieś	191	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	15311,9	Consultations provided ^c in thous.
miasta	11488,5	urban areas
wieś	3823,5	rural areas
lekarskie	13570,0	doctors
w tym specjalistyczne	4968,2	of which specialized
stomatologiczne	1741,9	stomatological

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 239 i ust. 5 na str. 240. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 2 on page 239 and item 5 on page 240. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 (170). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a W 2012 R.**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII		
<i>FACILITIES – as of 31 XII</i>		
Szpitala ogólne ^b	39	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	2	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	2	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	1	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	22	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	15	Nursing homes
Hospicja	6	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe:		Health resort treatment:
sanatoria	20	sanatoria
szpitale	4	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII		
<i>BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII</i>		
Szpitala ogólne	10100	General hospitals
Szpitala psychiatryczne	698	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	65	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	25	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	1254	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	629	Nursing homes
Hospicja	107	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe:		Health resort treatment:
sanatoria	3083	sanatoria
szpitale	902	hospitals
LECZENI		
<i>IN-PATIENTS</i>		
Szpitala ogólne ^d	413393	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	5355	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego	574	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	34	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	2396	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	1361	Nursing homes
Hospicja	1167	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze ^e :		Health resort treatment patients ^e :
w sanatoriach	48668	in sanatoria
w szpitalach	11750	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 239. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 239. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^e Ponadto 2962 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 2 on page 239. ^b See general notes, item 6 on page 239. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Excluding inter-ward patient transfers. ^e Moreover 2962 health resort patients were treated as out-patient.

Source: in regard to general hospitals – data of the ministry of health and the ministry of interior, in regard to long-term facilities – data of the ministry of health; in regard to psychiatric facilities – data of the institute of psychiatry and neurology.

TABL. 5 (171). SZPITALA OGÓLNE^a W 2012 R.
GENERAL HOSPITALS^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	39	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	10100	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	47,4	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:		of which in specified wards :
Chorób wewnętrznych	1306	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	452	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	1886	Surgical
Pediatrycznych	688	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1092	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	283	Oncological
Intensywnej terapii	156	Intensive therapy
Zakaźnych	198	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	402	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	148	Dermatological
Neurologicznych	598	Neurological
Psychiatrycznych	439	Psychiatric
Leczeni w tys.	432,2	In-patients in thous.
w tym na oddziałach :		of which in specified wards :
chorób wewnętrznych	59,4	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	29,9	of which cardiological ^b
chirurgicznych	93,6	surgical
pediatrycznych	28,6	paediatric
ginekologiczno-położniczych	64,5	gynaecological-obstetric
onkologicznych	13,5	oncological
intensywnej terapii	3,7	intensive therapy
zakaźnych	7,8	communicable
gruźlicy i chorób płuc	9,5	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	4,2	dermatological
neurologicznych	25,1	neurological
psychiatrycznych	5,6	psychiatric
Wypisani w tys.	399,5	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	8,7	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	2030,3	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko ^c	43,4	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,7	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	243	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6-8 na str. 240. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Ź r ó d ł o : dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 6-8 on page 240. ^b Including intensive cardiological care wards/Including. ^c Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

S o u r c e : data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (172). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	84	92	84	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	51	56	51	basic
specjalistyczne	33	36	33	specialists
Szpitalne oddziały ratunkowe	11	12	11	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	10	8	10	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d				Calls to the occurrence places ^d
w tysiącach	115,4	131,6	135,5	in thousands
na 1000 ludności	54,3	61,9	63,6	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :				Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	126,0	134,4	136,6	in thousands
w tym:				of which
dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat	8,7	11,3	10,9	children and youth at the age of 0–18
w wieku 65 lat i więcej	49,5	47,3	52,2	aged 65 and more
na 1000 ludności	59,2	63,2	64,2	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 241. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 12 on page 241. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (173). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Apteki	543	570	590	600	Pharmacies
w tym prywatne	543	565	585	597	of which private
w tym na wsi	148	131	137	141	of which in rural areas
Punkty apteczne	107	120	123	122	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	106	117	120	119	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3228	3084	2986	2950	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	4927	5038	4856	4805	of which in rural areas
1 aptekę	3864	3733	3608	3550	pharmacy
w tym na wsi	8456	9509	9109	8860	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	965	1041	1102	1065	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 241.

^a See general notes, item 13 on page 241.

TABL. 8 (174). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	9	9	9	8	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	19,3	21,7	23,7	23,7	Blood donors in thous.
w tym honorowi	19,3	21,7	23,6	23,7	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	39,3	43,4	47,7	48,6	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	38,8 ^d	44,4	50,2	49,3	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: Dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: Data of the National Blood Center.

TABL. 9 (175). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	414	302	503	421	19,7	14,2	23,6	19,8	Tuberculosis
Tęžec	2	2	-	-	0,1	0,1	-	-	Tetanus
Krztusiec	23	28	41	134	1,1	1,3	1,9	6,3	Whooping cough
Odra	1	-	3	1	0,0	-	0,1	0,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby	115	113	133	236	5,5	5,3	6,3	11,1	Viral hepatitis
typ A	-	6	3	7	-	0,3	0,1	0,3	type A
typ B	44	67	62	145	2,1	3,1	2,9	6,8	type B
typ C	71	40	68	84	3,4	1,9	3,2	3,9	type C

TABL. 9 (175). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Różyczka	298	201	610	364	14,2	9,4	28,7	17,1	Rubella
AIDS ^a	-	4	4	2	-	0,2	0,2	0,1	AIDS ^a
Salmonellozy	1111	805	608	639	53,0	37,8	28,6	30,0	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	4	2	-	-	0,2	0,1	-	-	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	40	4	14	9	1,9	0,2	0,7	0,4	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1065	1989	2244	1707	259,3	423,1	505,0	397,9	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica)	324	457	581	685	15,4	21,5	27,3	32,2	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu...	43	37	68	49	2,0	1,7	3,2	2,3	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	126	99	156	73	6,0	4,7	7,3	3,4	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu .	48	26	29	21	2,3	1,2	1,4	1,0	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyuszniczy nagminne)	1922	107	102	111	91,6	5,0	4,8	5,2	Mumps
Grypa ^c	13406	15936	46991	26376	639,1	749,2	2208,4	1238,9	Influenza ^c
Choroby weneryczne	17	7	8	8	0,8	0,3	0,4	0,4	Veneral diseases
Szczepieni przeciw wścieklicznie	704	588	822	1071	33,6	27,6	38,6	50,3	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Hygiene – PZH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (176). ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Żłobki	15	15	19	31	<i>Nurseries</i>
w tym publiczne	x	15	19	20	<i>of which public</i>
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach ..	10	9	10	7	<i>Nursery wards of nursery schools</i>
Kluby dziecięce	-	-	1	1	<i>Children's clubs</i>
Miejsca	1203	1571	1985	2208	<i>Places in thous.</i>
w żłobkach	1203	1571	1973	2188	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	-	-	12	20	<i>in children's clubs</i>
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	2071	2715	3615	3276	<i>Children staying (during the year) in thous.</i>
w żłobkach	2071	2715	3580	3256	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	-	-	35	20	<i>in children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecię- cych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	54,0	57,8	75,8	87,1	<i>Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach i kla- bach dziecięcych :					<i>Children staying in nurseries and chil- dren's clubs:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,0	22,6	29,9	32,7	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	92,4	100,9	102,7	97,6	<i>per 100 places</i>

^a Miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi; w 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi.

U w a g a. Obok żłobków i klubów dziecięcych w 2012 r. (stan w dniu 31 XII) działało także 4 placówki prowadzące działalność gospodarczą w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3, nie wpisane do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, w których było 59 miejsc i przebywało w ciągu roku 72 dzieci.

^a *Places and children - including nursery wards; in 2005 including weekly nurseries.*

N o t e. Besides nurseries and children's clubs in 2012 (as of 31 XII) there were 4 institutions which provide private childcare services for children younger than 3 years, do not register of nurseries and children's clubs, where there were 59 places and 72 children were staying during the year.

TABL. 11 (177). PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO
DAY-SUPPORT CETRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) <i>centres (as of 31 XII)</i>				wychowankowie w tys. <i>residents in thous.</i>				
OGÓLEM	66	54	63	67	3104	2136	2487	2379	TOTAL
Opiekuńcze	63	51	56	59	2900	2008	2207	2097	<i>General care</i>
Specjalistyczne	3	3	7	6	204	128	280	256	<i>Specialized</i>
W połączonych formach ...	-	-	-	2	-	-	-	26	<i>In a combination of the forms</i>

TABL. 12 (178). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1195	1287	1288	1391	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	1008	1036	1031	841	<i>Related foster families</i>
dzieci ^b	1364	1364	1347	1133	<i>children ^b</i>
Niezawodowe	-	-	-	493	<i>Non-professional foster families</i>
dzieci ^b	-	-	-	697	<i>children ^b</i>
Zawodowe ^c	5	25	42	29	<i>Professional foster families ^c</i>
dzieci ^b	15	80	143	100	<i>children ^b</i>
Rodzinne domy dziecka	-	-	-	2	Foster homes
dzieci ^d	-	-	-	12	<i>children ^d</i>

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, w 2012 r. – w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, in 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 13 (179). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA ^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII								
Placówki opiekuńczo- wychowawcze	35	36	36	37	915	937	887	830 ^b	65	89	94	85	<i>Care and education centres</i>
interwencyjne	2	1	1	2	27	12	10	25	-	-	-	-	<i>intervention</i>
rodzinne	8	7	7	8	65	54	50	60	2	3	4	1	<i>family</i>
socjalizacyjne	22	23	23	26	738	640	606	709	43	65	74	84	<i>socialization</i>
łączące zadania placówek ^c	3	5	5	1	85	231	221	36	20	21	16	-	<i>combining tasks of the centres ^c</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 243. ^b W tym wychowanków w wieku 0–3 lata i w wieku 4–6 lat oraz sierot i niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 19 on page 243. ^b Of which residents at age 0–3 and at age 4–6, 61 orphans and disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 14 (180). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA**^a
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	65	67	76	79	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b					Places ^b
ogółem	5472	5283	5559	5676	total
na 10 tys. ludności	26,1	24,8	26,1	26,6	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b					Residents ^b
ogółem	5072	5266	5351	5431	total
w tym kobiety	2435	2136	2349	2347	of which women
w tym do lat 18	159	115	155	140	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	886	885	1289	1574	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	24,2	24,7	25,1	25,5	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	77	222	91	65	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.
^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 15 (181). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ**^a WEDŁUG GRUP
MIESZKAŃCÓW
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b, w których mogą przebywać	65	67	76	79	Homes and facilities (excluding branches)^b in which may be
osoby w podeszłym wieku	17	20	20	21	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy dorośli niepełnosprawni intelektualnie	11	15	15	15	chronically ill with somatic disorders
dzieci i młodzież niepełnosprawni intelektualnie	6	7	7	7	mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	7	6	6	5	children and young mentally retarded
niepełnosprawni fizycznie	9	13	13	13	chronically mentally ill
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	-	5	6	6	physically handicapped
bezdomni	3	2	2	2	mothers with dependent children and pregnant women
inne osoby	12	10	16	18	homeless
	-	5	8	9	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents.

TABL. 15 (181). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Mieszkańcy w domach i zakładach dla^b ...	5072	5266	5351	5431	Residents in homes and facilities for^b
osoby w podeszłym wieku	1007	1026	1001	1032	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	1025	732	683	673	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	716	545	549	540	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	509	398	394	334	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	1317	1722	1753	1805	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	-	75	82	91	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	8	16	22	13	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	490	644	721	785	homeless
inne osoby	-	108	146	158	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Including branches.

TABL. 16 (182). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2005 2010 2011 2012	203883 142288 135582 160625	138318,4 195409,7 197003,3 185152,9	TOTAL
Pomoc pieniężna	87829	122444,2	Monetary assistance	
w tym:			of which:	
Zasiłek stały	8084	29096,9	Permanent benefit	
Zasiłek okresowy	26850	47052,7	Temporary benefit	
Zasiłek celowe	52576	45422,0	Appropriated benefit	
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	96	344,9	Assistance to reach self-dependence and to continue education	
Pomoc niepieniężna	72796	62708,8	Non-monetary care	
w tym:			of which:	
Schronienie	174	521,3	Shelter	
Posiłek	67568	30392,2	Meals	
Ubranie	331	69,0	Clothing	
Sprawienie pogrzebu	108	259,5	Burial	
Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	4527	31397,7	Attendance services and specialized attendance services	
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	21	68,0	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 244. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
 Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 21 on page 244. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times
 Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia na zewnątrz.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A borrower is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

4. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**,
- **entertainment activities**.

6. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** od 2011 r. opracowano na podstawie sprawozdawczości rocznej.

7. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: minipleksy – posiadające od 3 do 7 sal i multipleksy – posiadające 8 sal i więcej.

8. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych. W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościnnie) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty”

6. *Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** od 2011 r. is based on annual reporting data.*

7. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.*

8. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

— hotels and similar facilities. the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,

— other facilities, the group “miscellaneous fa-

zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hostele, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiekтах i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych** lub **pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. **Placówki gastronomiczne** w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Począwszy od 2002 r. informacje o uczniowskich klubach sportowych UKS i wznaniowych klubach sportowych oraz klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, uczniowskie kluby sportowe UKS i wznaniowe kluby sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

3. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka rodzajów sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

4. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

ilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, hostels, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments.

3. *Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.*

4. *Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.*

5. *Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.*

Sport

1. *Since 2002 information regarding student sports clubs UKS and religious sports clubs as well as sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.*

2. *Data regarding physical education organizations include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs", student sports clubs UKS and religious sports clubs) and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.*

3. *In the category of persons practising sports, one person may be indicated more than once depending upon the number of sports practiced. Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual sports.*

4. *In the category coaches and sports instructors, one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports taught.*

Kultura Culture

TABL. 1 (183). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Wydawnictwa naukowe <i>Scientific publications</i>	Podręczniki dla szkół wyższych <i>University textbooks</i>	Wydawnictwa zawodowe <i>Professional publications</i>	Podręczniki szkolne <i>School textbooks</i>	Wydawnictwa popularne <i>Popular science</i>	Literatura piękna <i>Belles-lettres</i>		SPECIFICATION
							razem <i>total</i>	w tym dla dzieci i młodzieży <i>of which for children and youth</i>	
Tytuły 2005	323	121	51	23	-	77	46	5	Titles
2010	706	254	56	67	5	201	108	15	
2011	680	237	78	47	1	187	106	24	
2012	867	329	89	51	3	231	132	32	
Nakład w tys. egz. ... 2005	370,7	42,2	18,8	47,6	-	66,4	190,9	4,8	Number of copies in thous.
2010	622,2	88,5	20,6	94,4	11,5	313,3	62,9	31,0	
2011	469,4	81,1	27,0	71,7	1,6	178,4	67,3	42,3	
2012	599,0	104,3	30,9	69,9	13,7	249,8	72,9	57,5	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Zakładu Statystyki Wydawnictw Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the Department of Publication Statistics of the National Library.

TABL. 2 (184). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Ukazujące się <i>Published as specified</i>									SPECIFICATION
		w tygodniu <i>weekly</i>		w miesiącu <i>monthly</i>		1 raz <i>once</i>			nieregularnie <i>irregularly</i>		
		6-2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	3-2 razy <i>times</i>	1 raz <i>once</i>	na 2 miesiące <i>bimonthly</i>	w kwartale <i>quarterly</i>	w półroczu <i>half-yearly</i>		w roku <i>yearly</i>	
Tytuły 2005	187	4	9	7	46	15	46	2	21	37	Titles
2010	231	3	13	6	45	23	60	10	34	37	
2011	241	2	12	5	47	30	63	11	32	39	
2012	239	2	13	5	43	26	77	11	34	28	
Nakład w tys. egz. . 2005	38154,3	24386,9	12417,2	246,6	697,8	132,2	192,1	0,8	11,3	69,4	Number of copies in thous.
2010	26048,6	15137,5	5229,4	3284,0	1297,1	357,6	572,0	10,2	21,9	138,9	
2011	22540,8	13658,4	4606,3	392,4	1707,8	1653,9	432,4	24,0	16,4	49,2	
2012	23395,3	12726,0	4796,6	2450,5	1409,8	997,2	852,1	20,3	13,9	128,9	

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Zakładu Statystyki Wydawnictw Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the Department of Publication Statistics of the National Library.

TABL. 3 (185). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	700	690	679	681	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	583	565	556	558	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII) ...	46	59	56	56	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	38	42	43	45	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	8842,4	8812,3	8700,2	8734,4	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5268,4	5118,7	5036,3	5064,0	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	413,6	357,6	349,5	356,9	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	177,7	150,0	144,9	145,4	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach wol.	7825,2	6905,9	6935,5	7191,9	<i>in thousands vol.</i>
w tym na wsi	3532,4	2995,7	2972,2	3160,3	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19	19	20	20	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20	20	21	22	<i>of which in rural areas</i>

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (186). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	34	44	41	43	<i>Museums with branches^a</i>
Muzealia ^a w tys.	550,1	850,6	861,1	869,0	<i>Museum exhibits^a in thous.</i>
Wystawy czasowe:					<i>Temporary exhibitions:</i>
własne ^b	174	190	166	151	<i>own^b</i>
obce ^c	97	96	99	113	<i>exterior^c</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	778,2	894,2	952,0	1010,2	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^d	345,9	288,4	302,2	294,6	<i>of which primary and secondary school students^d</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (187). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	4	7	6	7	6	1	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	81*	139	160	127	123	4	<i>Exhibitions^a</i>
w tym z zagranicy	8	9	31	4	4	-	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	89*	161	174	130	126	4	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	71,0	132,5	283,8	97,9	97,4	0,5	<i>Visitors in thous.</i>

^a W kraju.^a In Poland.TABL. 6 (188). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne					<i>Theatres and music institutions</i>
2005	3	1652	1099	190,4	
2010	3	1354	1458	223,9	
2011	3	1335	1458	244,4	
2012	3	1520	1611	221,4	
Teatry	2	669	597	99,5	<i>Theatres</i>
dramatyczne	1	429	344	58,4	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	240	253	41,1	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne.....	-	-	22	9,7	<i>Music theatres</i>
Filharmonie	1	851	981	106,4	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	-	-	9	4,8	<i>Symphonic and chamber orchestras choirs</i>
Zespoły pieśni i tańca	-	-	2	1,0	<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estradowe					<i>Entertainment enterprises</i>
2005	1	-	162	24,6	
2010	3	-	172	282,3	
2011	3	-	213	92,9	
2012	3	-	101	25,6	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 7 (189). DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE
 Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2011	2012			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Institucje	333	324	310	338	88	250	<i>Institutions</i>
domy kultury	56	83	75	73	42	31	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	142	127	131	153	33	120	<i>cultural centres</i>
kluby	28	16	17	19	10	9	<i>clubs</i>
świetlice	107	98	87	93	3	90	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	258	300	392	456	222	234	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	15540	17051	12118	12077	5440	6637	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	2226,5	2377,6	2102,4	2290,2	1466,7	823,5	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	311	340	359	430	241	189	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) . w tym dzieci i młodzież ^a	7469	6176	7002	5749	2995	2754	<i>Course graduates (during the year)</i> <i>of which children and youth ^a</i>
Zespoły artystyczne	1281	1363	1308	1353	604	749	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych w tym dzieci i młodzież ^a	23803	23477	23037	23172	10925	12247	<i>Members of artistic ensembles</i> <i>of which children and youth ^a</i>
Koła (kluby)	441	513	1057	1232	576	656	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	10397	14975	26647	24054	10334	13720	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	4331	4446	8319	6871	3590	3281	<i>of which children and youth ^a</i>

^a W wieku poniżej 15 lat.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a Below the age of 15.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 8 (190). KINA STAŁE
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	39	30	30	29 ^a	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	35	30	30	29	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	1	1	<i>of which multiplexes</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII) .	42	34	42	46	<i>Audience (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	38	34	42	46	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	9	9	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	11624	10383	11483	12306	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	10965	10383	11483	12306	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	1557	1557	<i>of which multiplexes</i>
Seanse	20717	20042	24475	37550	<i>Screenings</i>
w tym miasta	20681	20042	24475	37550	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	3138	15197	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	531	668	816	1295	<i>per cinema</i>
Widzowie	663032	901504	1085168	1103767	<i>Audience</i>
w tym miasta	662042	901504	1085168	1103767	<i>of which in urban areas</i>
w tym multiplexy	-	-	94826	320958	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	17001	30050	36172	28061	<i>per cinema</i>
na 1 seans	32	45	44	29	<i>per screening</i>

^a W tym 2 miniplexy.

^a Of which 2 miniplexes.

TABL. 9 (191). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	116642	139221	145049	148880	TOTAL
Na 1000 ludności	56	65	68	70	Per 1000 population

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Source: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 10 (192). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tysiącach in thousands				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	313,7	211,6	210,3	211,9	150	99	99	100	Radio subscribers
miasta	165,4	119,6	119,0	119,9	195	136	135	136	urban areas
wieś	148,3	91,9	91,3	92,0	119	74	73	74	rural areas
Abonenci telewizyjni	302,4	202,9	201,6	202,8	144	95	95	95	Television subscribers
miasta	159,4	114,5	113,7	114,3	188	130	129	130	urban areas
wieś	143,0	88,4	87,9	88,5	114	71	70	71	rural areas

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 11 (193). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^c	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII).....	312^b	379^b	429	452	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	230	296	329	346	of which open all year
Obiekty hotelowe	116	171	164	173	Hotels and similar facilities
hotele.....	49	84	88	105	hotels
motele.....	3	6	4	4	motels
pensjonaty.....	10	10	10	11	boarding houses
inne obiekty hotelowe	54	71	62	53	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	196 ^b	208 ^b	265	279	Other facilities
domy wycieczkowe	8	6	7	7	excursion hostels
schroniska	2	3	3	3	shelters
schroniska młodzieżowe	49	41	39	39	youth hostels
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	48	38	36	36	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	13	16	15	12	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	20	22	20	19	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	24	20	20	19	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	19	29	23	28	public tourist cottages
pokoje gościnne	.	.	35	38	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	.	41	56	agrotourism lodgings
inne obiekty	61	71	62	58	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	18436^b	22577^b	23006	24205	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	13660	17309	18436	19411	of which open all year
Obiekty hotelowe	5587	8021	7841	8668	Hotels and similar facilities
hotele.....	3281	4863	5119	6093	hotels
motele.....	149	177	121	121	motels
pensjonaty.....	453	541	523	560	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1704	2440	2078	1894	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	12849 ^b	14556 ^b	15165	15537	Other facilities
domy wycieczkowe	541	465	514	508	excursion hostels
schroniska	60	70	85	85	shelters
schroniska młodzieżowe	2175	2112	1912	1942	youth hostels
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	2120	1977	1777	1807	of which school youth hostels
kempingi, pola biwakowe	835	1072	1131	904	camping sites, tent camp sites
ośrodki wczasowe	2195	2454	2409	2228	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	2188	2261	2221	2199	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	1091	1088	977	1091	public tourist cottages ^c
pokoje gościnne	.	.	805	808	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	.	610	842	agrotourism lodgings
inne obiekty	3764	5034	4501	4930	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (193). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	546755^b	697000^b	735233	730177	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	62178	68030	70224	76515	<i>of which foreign tourists</i>
Obiekty hotelowe	297036	440151	470003	467060	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	194659	294756	323200	353915	<i>hotels</i>
motele	10753	11434	9995	8964	<i>motels</i>
pensjonaty	22240	14910	18040	16661	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	69384	119051	118768	87520	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	249719 ^b	256849 ^b	265230	263117	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	26916	17880	18438	15309	<i>excursion hostels</i>
schroniska	2843	5537	4403	5774	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	26176	30171	28771	27938	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	24189	24774	23164	22426	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe	9712	6176	3566	3139	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	54750	39900	35949	35399	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	50445	54727	59820	50680	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	10319	12660	13374	13949	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne	.	.	10839	10611	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	.	5483	7583	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	68558	89798	84587	92735	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	1540609^b	2059123^b	2172886	2284453	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	130093	153762	154126	147661	<i>of which foreign tourists</i>
Obiekty hotelowe	515045	776926	834484	823516	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	321063	516413	563244	604013	<i>hotels</i>
motele	12649	15580	12709	11290	<i>motels</i>
pensjonaty	42537	42219	48162	45708	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	138796	202714	210369	162505	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	1025564 ^b	1282197 ^b	1338402	1460937	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	52053	37513	44318	30796	<i>excursion hostels</i>
schroniska	4916	7850	5198	6814	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	76201	96255	84560	77375	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	70508	84885	72873	68163	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe	17959	14246	9460	7479	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	211506	195970	184345	187540	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	178010	198225	213906	192464	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	39218	45854	46583	49836	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne	.	.	38909	38752	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	.	25525	36188	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	445701	686284	685598	833693	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (194). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011 ^a	2012 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	62178^b	68030^b	70224	76515	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	46088	60524	62518	68812	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele.....	35892	49712	51528	58583	<i>hotels</i>
motele.....	1503	1503	1898	1889	<i>motels</i>
pensjonaty.....	394	341	554	198	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	8299	8968	8538	8142	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	16090 ^b	7506 ^b	7706	7703	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	2217	687	1269	798	<i>excursion hostels</i>
schroniska	64	153	166	182	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe.....	2505	2168	1133	1041	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	2391	1686	678	605	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe.....	385	103	62	139	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe.....	663	210	53	100	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	2477	1066	1479	1042	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	47	157	18	65	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne	.	.	200	310	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	.	78	188	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	7732	2962	3248	3838	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi.....	130093^b	153762^b	154126	147661	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	87438	127422	127915	122951	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele.....	68532	97965	101886	106138	<i>hotels</i>
motele.....	1668	1773	2266	2156	<i>motels</i>
pensjonaty.....	807	826	1055	564	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	16431	26858	22708	14093	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	42655 ^b	26340 ^b	26211	24710	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	3271	934	2502	1070	<i>excursion hostels</i>
schroniska	79	170	178	188	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe.....	4996	3648	2811	1979	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe	4845	2738	1715	1187	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi, pola biwakowe.....	707	195	125	369	<i>camping sites, tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe.....	2623	458	254	195	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynko- we	10328	5066	5218	4149	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	57	533	51	196	<i>public tourist cottages^c</i>
pokoje gościnne	.	.	592	713	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	.	.	281	426	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	20594	15336	14199	15425	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (195). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych <i>occupancy rate of bed places</i>				stopień wykorzystania pokoi <i>occupancy rate of rooms</i>				
Obiekty hotelowe	26,7	28,0	30,2	28,2	30,0	34,0	37,0	34,4	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele.....	27,0	29,8	31,3	29,5	30,4	36,4	38,8	36,2	<i>hotels</i>
motele.....	29,8	27,8	28,1	27,6	31,8	30,1	28,6	26,1	<i>motels</i>
pensjonaty.....	29,5	23,9	25,9	25,9	17,4	24,7	27,6	28,5	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe..	25,1	25,1	28,7	24,9	31,4	30,5	35,0	30,6	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty.....	33,9	33,8	33,0	35,0	x	x	x	x	<i>Other facilities</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 258.

^a See general notes, item 4 on page 258.

TABL. 14 (196). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
 Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
 As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary <i>Bars</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastronomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION	
OGÓŁEM.....	2005 ^a	108	94	70	19	TOTAL
	2010 ^a	154	100	56	29	
	2011 ^b	147	87	58	27	
	2012^b	161	88	57	23	
Obiekty hotelowe	138	58	6	6	<i>Hotels and similar facilities</i>	
hotele	100	42	1	4	<i>hotels</i>	
motele	4	-	-	-	<i>motels</i>	
pensjonaty.....	5	3	4	-	<i>boarding houses</i>	
inne obiekty hotelowe	29	13	1	2	<i>other hotel facilities</i>	
Pozostałe obiekty	23	30	51	17	<i>Other facilities</i>	
domy wycieczkowe	1	-	4	-	<i>excursion hostels</i>	
schroniska	-	1	-	1	<i>shelters</i>	
schroniska młodzieżowe.....	-	-	9	-	<i>youth hostels</i>	
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	-	8	-	<i>of which school youth hostels</i>	
kempingi, pola biwakowe.....	-	1	-	1	<i>camping sites, tent camp sites</i>	
ośrodki wczasowe.....	2	6	7	-	<i>holiday centres</i>	
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5	8	10	5	<i>training-recreational centres</i>	
zespoły domków turystycznych ^c	3	1	2	3	<i>public tourist cottages^c</i>	
pokoje gościnne.....	2	2	2	2	<i>rooms for rent</i>	
kwatery agroturystyczne.....	-	-	1	2	<i>agrotourism lodgings</i>	
inne obiekty.....	10	11	16	3	<i>miscellaneous facilities</i>	

^a Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^b Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

Sport

Sport

TABL. 15 (197). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
 Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2012	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ^a PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS^a				
Jednostki organizacyjne	737	647	674	<i>Organizational entities</i>
Członkowie.....	50211	40213	38113	<i>Members</i>
Ćwiczący ^b	53369	43936	41913	<i>Persons practising sports^b</i>
KLUBY SPORTOWE^c SPORTS CLUBS^c				
Jednostki organizacyjne	555	663	703	<i>Organizational entities</i>
Członkowie.....	40344	47850	40794	<i>Members</i>
Ćwiczący	35922	41837	41318	<i>Persons practising sports</i>
mężczyźni	32156	37131	36343	<i>males</i>
kobiety	3766	4706	4975	<i>females</i>
w tym juniorzy ^d	20769	22671	21736	<i>of which juniors^d</i>
Sekcje sportowe.....	806	972	962	<i>Sports sections</i>
Trenerzy	358	461	560	<i>Coaches</i>
klasy M (mistrzowskiej)	16	33	56	<i>M class (champion)</i>
klasy I.....	73	89	127	<i>I class</i>
klasy II.....	269	339	377	<i>II class</i>
Instruktorzy sportowi	824	1070	1089	<i>Sports instructors</i>
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	590	575	522	<i>Other persons conducting sports activities</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 258. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^d Dane obejmują: młodzieżowców, juniorów i juniorów młodszych.

^a See general notes, item 2 on page 258. ^b Estimated data. ^c Excluding Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^d Data include: youths, juniors and younger juniors.

TABL. 16 (198). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a**
W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a
IN 2012
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU ^b	Sekcje Sections	Ćwiczący ^a Persons practising sport ^a			Trenerzy ^a Coaches ^a	Instruktorzy sportowi ^a Sports instructors ^a	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS ^b
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^c	3	195	180	189	3	7	Acrobatics ^c
Badminton	2	97	25	72	-	4	Badminton
Biathlon ^c	3	40	10	40	3	2	Biathlon ^c
Boks	7	170	18	109	4	8	Boxing
Brydż sportowy	5	88	15	12	-	3	Bridge
Hokej na lodzie	1	130	-	84	4	4	Ice hockey
Jeździectwo ^c	10	141	87	51	6	19	Equestrian sports ^c
Judo	4	86	26	60	3	4	Judo
Kajakarstwo	1	12	3	-	-	1	Canoeing
Karate ^c	29	2144	582	1579	8	91	Karate ^c
Kolarstwo górskie	8	99	16	14	1	1	Mountain cycling
Kolarstwo szosowe	3	63	16	56	1	3	Road cycling
Koszykówka	25	872	292	571	34	13	Basketball
Lekkoatletyka	20	785	354	560	22	26	Athletics
Łucznictwo	4	113	63	103	3	4	Archery
Łyżwiarstwo szybkie ^c	1	61	26	56	3	1	Speed skating ^c
Narciarstwo alpejskie	10	157	66	60	1	10	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne	2	21	7	21	1	2	Classic skiing
Piłka nożna ^c	533	26277	397	13492	328	501	Football ^c
Piłka ręczna	6	273	35	150	6	9	Handball
Piłka siatkowa	68	2446	874	1516	38	90	Volleyball
Pływanie	10	467	213	409	9	10	Swimming
Podnoszenie ciężarów	7	128	28	80	2	3	Weight lifting
Sport lotniczy ^c	19	867	68	157	2	62	Air sport ^c
Strzelectwo sportowe ^c	3	71	29	52	-	6	Sports shooting ^c
Szachy	34	1273	355	727	2	41	Chess
Szermierka	2	38	15	38	2	-	Fencing
Tenis stołowy	39	824	181	447	7	33	Table tennis
Tenis	9	408	99	205	3	15	Tennis
Zapasy styl klasyczny	2	71	10	64	3	4	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	2	72	5	48	-	5	Free style wrestling
Żeglarstwo ^c	8	232	60	7	2	9	Yachting ^c

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. ^b Do 2009 r. określane jako dyscypliny sportu. ^c Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religious Sports Clubs. ^b Until 2009 defined as disciplines. ^c A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 17 (199). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym dostosowane do osób niepełnosprawnych <i>Of which adapted for the disabled</i>	SPECIFICATION
Stadiony	307	94	<i>Stadiums</i>
w tym piłkarskie	234	59	<i>of which football</i>
Boiska do gier wielkich	422	101	<i>Fields for big games</i>
w tym piłkarskie	422	101	<i>of which football</i>
Boiska do gier małych	106	12	<i>Fields for small games</i>
koszykówki	32	4	<i>basketball</i>
piłki ręcznej	10	1	<i>handball</i>
piłki siatkowej	64	7	<i>volleyball</i>
Boiska uniwersalne-wielozada- niowe	132	48	<i>Universal and multipurpose sports fields</i>
Korty tenisowe	96	25	<i>Tennis courts</i>
Hale sportowe	38	25	<i>Sports halls</i>
Salę gimnastyczne ^b	100	35	<i>Gyms^b</i>
Pływalnie	61	34	<i>Swimming pools</i>
Tory sportowe	12	4	<i>Sports tracks</i>
Lodowiska sztuczne	11	2	<i>Artificial skating rinks</i>
Ścieżki rowerowe w km	873,1	179,5	<i>Bicycle paths-length in km</i>

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z salami pomocniczymi.^a Excluding schools facilities. ^b Including auxiliary gym.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
  - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
  - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research and industrial research** included in 2011, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
  - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included in dependent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619),
  - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),

badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),

- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe ;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)–4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
- d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

c) *other units classified into NACE division 72 “Scientific research and development”;*

- 2) **auxiliary scientific units** - *archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;*
- 3) **economic entities** *(not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;*
- 4) **higher education institutions;**
- 5) **other units** – *institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in items 1)–4), e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.*

2. **Employment in R&D includes:**

- 1) **researchers (RSE):**
- a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
- b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
- c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
- d) *PhD students conducting R&D(FTE);*
- 2) **technicians and equivalent staff** *are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;*
- 3) **other supporting staff** *include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.*

3. **Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.**

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne - wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna obejmuje całość działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

6. Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe nakłady poniesione na wprowadzenie innowacji produktowych i procesowych.

7. Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek wyrobu lub usługi, które są nowe lub istotnie ulepszone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonolenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.

8. Innowacja procesowa to wdrożenie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystry-

*The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.*

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Intramural expenditures – presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D

Since 2003, capital expenditures on fixed assets comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project; until 2002, expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. Innovation activities are all scientific, technological, organisational, financial and commercial steps which actually, or are intended to, lead to the implementation of innovations. Some innovation activities are themselves innovative, others are not novel activities but are necessary for the implementation of innovations. Innovation activities also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation.

6. Expenditures on product and process innovations include expenditures on R&D (intramural and extramural), acquisition of knowledge from external sources (patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of product and process innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparation for the implementation of product and process innovations.

7. A product innovation is the market introduction of a good or service that is new or significantly improved with respect to its characteristics or intended uses. This includes significant improvements in technical specifications, components and materials, incorporated software, user friendliness or other functional characteristics.

8. A process innovation is the implementation of new or significantly improved production or

bucji i wspierania działalności w zakresie wyrobów i usług.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o przedsiębiorstwach dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 i zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji: przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, budownictwo, handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja, obsługa rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), administrowanie i działalność wspierająca, pozostała działalność usługowa – naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego

3. Pojęcie **administracja publiczna** odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. Pojęcie **handel elektroniczny** (e-handel) odnosi się do sprzedaży i zakupów produktów (wyrobów i usług), towarów i materiałów dokonywanych poprzez sieci komputerowe za pomocą metod zaprojektowanych specjalnie do otrzymywania lub składania zamówień. Podczas, gdy zamówienia powinny być dokonywane za pośrednictwem ww. metod, płatności i dostawy nie muszą być przeprowadzane on-line. Transakcje e-handlu wykluczają zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail) lub faksem.

delivery methods and supporting methods in range of goods and services.

9. A patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. A utility model eligible for protection – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Information society

1. *The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.*

2. *Data on enterprises concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev.2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities; other service activities (repair of computers and communication equipment).*

3. **Public authorities** refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.

4. **An e-Commerce transaction** is the sale or purchase of goods or services conducted over computer networks by methods specifically designed for the purpose of receiving or placing of orders. The goods or services are ordered by those methods, but the payment and the ultimate delivery of the goods or services do not have to be conducted online. e-Commerce transactions exclude orders made by manually typed e-mail messages.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (200). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI
Stan w dniu 31 XII
UNITS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	53	67	83	111	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty gospodarcze	48	55	68	92	Economic entities
Szkoły wyższe.....	3	8	7	7	Higher education institutions

B. ZATRUDNIENI ^a
EMPLOYMENT ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION	
	ogółem total			praco- wnicy nauko- wo-bada- wczy research- ers	technicy i praco- wnicy równor- zędni techni- cians and equiva- lent staff	pozostały personel other suppor- ting staff		
OGÓŁEM	1474,2	4079,3	2851,3	3832,0	2491,3	887,3	453,4	TOTAL
w tym:								of which:
Podmioty gospodarcze	977,9	3413,6	2209,5	3103,7	1913,5	809,4	380,8	Economic entities
Szkoły wyższe.....	490,3	655,1	#	630,1	516,8	67,9	45,4	Higher education institutions

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (201). **ZATRUDNIENI^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym other
		wyższym higher					
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)		
	doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)					
OGÓŁEM	2005	3129	142	209	806	1532	440
TOTAL	2010	6045	198	272	1158	3440	977
	2011	6622	#	276	#	4193	855
	2012	7019	183	293	1177	4444	922
w tym: of which:							
Podmioty gospodarcze	2005	1272	-	-	21	857	394
<i>Economic entities</i>	2010	3752	#	#	23	2780	946
	2011	4310	-	-	33	3481	796
	2012	4591	-	-	46	3703	842
Szkoły wyższe	2005	1849	142	209	783	669	46
<i>Higher education institutions</i>	2010	2280	197	270	1134	#	#
	2011	2288	#	#	#	694	53
	2012	2322	181	292	1118	683	48

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (202). **NAKŁADY WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012					
	ogółem grand total				nakłady ^a		expenditures ^a		w tym maszyny, urządzenia techniczne i na- rzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment as well as transport equipment
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwale capital		
					razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total		
				w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	111,5	508,3	542,2	634,4	370,0	251,2	264,4	126,1	
TOTAL									
w tym: of which:									
Podmioty gospodarcze	85,3	277,5	319,6	458,6	308,6	209,2	150,0	#	
<i>Economic entities</i>									
Szkoły wyższe	26	230,0	221,5	163,7	52,7	36,7	111,0	#	
<i>Higher education institutions</i>									

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (203). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	508,3	542,2	634,4	TOTAL
w tym:				of which:
Przyrodniczych	68,1	78,1	91,0	<i>Natural sciences</i>
Inżynierskich i technicznych	354,9	427,3	499,9	<i>Engineering and technology</i>
Społecznych	18,0	#	9,8	<i>Social sciences</i>
Humanistycznych	#	#	6,4	<i>Humanities</i>

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (204). **NAKLĄDY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2010	2012	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	508,3	542,2	634,4	100,0	100,0	TOTAL
w tym sektor:						of which sector:
Rządowy.....	128,3	98,7	94,3	25,2	14,9	Government
Przedsiębiorstw	244,1	285,7	414,8	48,0	65,4	Business enterprise

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (205). **NAKLĄDY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development	SPECIFICATION
		podstawowe basic	stosowane ^b applied ^b		
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM					TOTAL
2005	85,6	16,8	13,7	55,1	
2010	298,5	34,4	24,3	239,8	
2011	298,3	36,7	13,3	238,0	
2012	370,0	37,7	37,6	294,6	
w tym:					of which:
Podmioty gospodarcze	308,6	1,1	26,4	281,2	Economic entities
Szkoły wyższe	52,7	34,8	6,7	11,3	Higher education institutions

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. ^b Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets. ^b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 7 (206). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %				
OGÓŁEM	76,4	55,5	51,8	55,1	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty gospodarcze	83,3	75,1	77,3	73,1	Economic entities
Szkoły wyższe.....	60,0	#	41,9	48,8	Higher education institutions

TABL. 8 (207). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYŚLE ^a W 2012 R.**
SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY ^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2010-2012 Products – in % – introduced into the market during 2010-2012			
	ogółem total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przedsiębiorstwa only to the enterprise	
OGÓŁEM ..... TOTAL	9,5	5,6	4,0	5,5
sektor publiczny	16,4	15,3	1,1	3,8
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	9,2	5,1	4,1	5,5
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe ..... Of which manufacturing	14,0	8,1	5,9	8,1
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	1,8	0,5	1,4	0,4
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja napojów	79,4	-	79,4	0,7
<i>Manufacture of beverages</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	17,2	9,8	7,4	4,1
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	2,9	2,6	0,3	0,1
<i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	10,1	7,9	2,1	8,4
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	6,3	5,2	1,1	2,8
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja metali	4,6	1,9	2,7	2,4
<i>Manufacture of basic metals</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	25,7	22,3	3,4	5,7
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4,8	1,5	3,2	2,8
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	19,4	8,5	10,9	15,4
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2010–2012.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices apply to products introduced into the market during 2010–2012.

TABL. 9 (208). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYSŁE ^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2010–2012**
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY ^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2010–2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2010–2012 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2010–2012</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM	39,8	30,9	18,3	31,8
TOTAL				
sektor publiczny	37,5	22,9	14,6	29,2
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	40,1	31,9	18,8	32,1
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe	41,2	33,5	19,7	32,2
Of which manufacturing				
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	28,6	22,4	8,2	22,4
<i>Manufacture of food products</i>				
Produkcja napojów	50,0	50,0	-	50,0
<i>Manufacture of beverages</i>				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	82,4	76,5	76,5	70,6
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	100,0	100,0	33,3	66,7
<i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych...	51,5	48,5	36,4	42,4
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	52,2	43,5	21,7	34,8
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	37,1	29,0	14,5	32,3
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>				
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	100,0	66,7	33,3	100,0
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych.....	60,0	50,0	10,0	60,0
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	50,0	35,7	25,0	32,1
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	50,0	42,9	28,6	35,7
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a For product and proces innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (209). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
			wiedzy ze źródeł zewnątrznych of external knowledge	oprogramowania of the software			
w tys. zł in thous. zł							
OGÓŁEM 2005	670984	99403	11185	11025	425245	1445	-
TOTAL 2010	871402	203604	24470	28939	485931	6743	18402
2011	1089532	259399	7622	16734	634683	3915	38860
2012	1127489	414255	5117	#	452184	2755	19334
W tym przetwórstwo przemysłowe	1042833	414255	#	8617	443954	#	19334
Of which manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych	58660	#	#	1140	#	#	3074
Manufacture of food products							
Produkcja wyrobów z drewna, korcka, słomy i wikliny ^a	3549	#	#	#	#	#	#
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^a							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	116884	24279	-	-	#	70	#
Manufacture of chemicals and chemical products							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	58193	#	#	195	36761	76	418
Manufacture of rubber and plastic product							

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 10 (209). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSLE^a** (dok.)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup on the acquisition		inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych of external knowledge	oprogramowania of the software			
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ..... Manufacture of other non-metallic mineral products	75313	#	#	#	#	#	360
Produkcja metali ..... Manufacture of basics metals	47347	#	-	-	30085	#	254
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ... Manufacture of metal products ^Δ	199321	148222	#	3974	#	321	#
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... Manufacture of computer, electronic and optical products	15724	#	-	#	#	-	-
Produkcja urządzeń elektrycznych ..... Manufacture of electrical equipment	11305	#	-	#	#	#	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ	39964	2199	#	794	#	#	183
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers ^Δ	187622	#	-	#	#	#	#
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	154083	89796	#	#	38497	1735	1752

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (210). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYŚLE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środki Of which funds			
		własne own	pozyskane z zagranicy (bez- zwrotne) received from abroad (not re- payable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM 2005	670984	535417	19334	87661	28572
TOTAL 2010	871403	732895	43054	40363	55091
2011	1089533	806061	136885	91713	54874
2012	1127489	758121	170689	127204	71474
W tym przetwórstwo prze- mysłowe	1042833	681406	166539	124413	70474
Of which manufacturing					
Produkcja artykułów spożyw- czych	58660	#	24018	19693	#
<i>Manufacture of food products</i>					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	3549	#	-	#	-
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>					
Produkcja chemikaliów i wyro- bów chemicznych	116884	37312	#	#	41749
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	58193	34275	14254	#	#
<i>Manufacture of rubber and plastic product</i>					
Produkcja wyrobów z pozo- stałych mineralnych suro- wców niemetalicznych	75313	65175	3564	#	#
<i>Manufacture of other non-me- tallic mineral products</i>					
Produkcja metali	47347	24260	18345	#	#
<i>Manufacture of basics metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ...	199321	160788	18962	#	#
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 11 (210). **NAKLĄDY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ^a W PRZEMYSŁE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (coct.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środki Of which funds			
		własne own	pozyskane z zagranicy (bezwrotne) received from abroad (not repayable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
w tys. zł in thous. zł					
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... Manufacture of computer, electronic and optical products	15724	#	#	-	-
Produkcja urządzeń elektrycznych..... Manufacture of electrical equipment	11305	#	#	#	236
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ	39964	26186	9612	#	#
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers ^Δ	187622	115510	#	#	-
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... Manufacture of other transport equipment	154083	129763	#	#	6973

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 12 (211). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
RESIDENT INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Wynalazki:					Inventions:
zgłoszone.....	45	82	120	103	patent applications
udzielone patenty.....	35	32	53	49	patents granted
Wzory użytkowe:					Utility models:
zgłoszone.....	33	49	46	37	utility model applications
udzielone prawa ochronne	30	19	22	39	rights of protection granted

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej. Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (212). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO – TELEKOMUNIKACYJNE**
 Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw <i>in percent of total enterprises</i>				
Komputery ^b	91,5	97,6	94,6	92,3	Computers ^b
Dostęp do Internetu	85,7	96,5	93,8	91,2	Internet access
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	41,3	64,1	80,9	78,2	Internet access via broadband connection ^c
w tym mobilne łącze szerokopasmowe	.	14,3	17,6	28,3	of which mobile broadband
Własna strona internetowa	42,6	64,3	59,4	61,4	Own Website

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); w latach 2011 i 2012 również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. - urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). ^c Od 2010 r. obejmuje także mobilne łącze w technologii 3G.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); in 2011 and 2012 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 - handheld computers (palmtops, PDAs). ^c Since year 2010 includes mobile connection via 3G technology.

TABL. 14 (213). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw <i>in percent of total enterprises</i>				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną ...	57,1	89,5	88,4	87,2	Enterprises using the Internet in their contacts with public administration
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	8,3	7,1	8,3	9,7	Enterprises which received orders via computer networks
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	21,7	13,0	13,9	19,3	Enterprises which sent orders via computer networks

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako ilorz wartości (bez podatku od towarów i usług - VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju w tym na 23 targowiskach w województwie podkarpackim. Do

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. *The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is observation of prices of representatives of goods and services.*

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of expenditure (excluding own consumption) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. *Information about **retail prices** comes from the following price surveys:*

- *consumer goods and services,*
- *non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.*

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. *Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.*

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

4. *The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products provided by a network of agricultural products provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440*

2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

marketplaces throughout the country, of which 23 marketplaces in Podkarpackie voivodship. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents whose reports also included prices of products traded between farms.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (214). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	102,3	103,2	104,9	104,1	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Żywność i napoje bezalkoholowe ..	102,0	102,8	106,2	104,1	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,0	105,2	102,0	104,3	<i>Alcoholic beverages, tobacco</i>
Odzież i obuwie	97,3	100,7	101,8	98,3	<i>Clothing and footwear</i>
Mieszkanie	103,7	103,6	106,0	105,4	<i>Dwelling</i>
Zdrowie	102,8	101,9	105,1	103,3	<i>Health</i>
Transport	104,3	107,5	108,3	107,0	<i>Transport</i>
Rekreacja i kultura	100,5	101,6	101,0	102,0	<i>Recreation and culture</i>
Edukacja	103,6	102,5	103,3	105,2	<i>Education</i>

TABL. 2 (215). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,56	4,26	4,18	4,34	<i>Rice — per kg</i>
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,28	1,81	2,12	2,11	<i>Wheat-rye bread — per 0,5 kg</i>
Makaron jajeczny — za 400 g	4,10	3,22	3,35	3,57	<i>Egg pasta — per 400 g</i>
Mąka pszenna — za 1 kg	1,52	2,00	2,31	2,37	<i>Wheat flour — per kg</i>
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	16,82	20,45	21,83	24,42	<i>Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg</i>
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	14,97	14,38	15,51	16,59	<i>Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg</i>
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,83	6,49	7,50	7,71	<i>Disembowelled chicken — per kg</i>
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	18,20	18,71	19,03	20,65	<i>Pork ham, boiled — per kg</i>
Kielbasa wędzona — za 1 kg	12,12	12,98	13,81	14,51	<i>Smoked sausage — per kg</i>
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,68	17,12	17,94	20,23	<i>Fillets of hake, frozen — per kg</i>
Karp świeży — za 1 kg	12,27	13,92	15,85	15,98	<i>Fresh carp — per kg</i>
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	8,45	9,42	10,89	13,84	<i>Salted herring, headless — per kg</i>

TABL. 2 (215). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,43	2,65	2,70	2,75	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,22	1,45	1,54	1,59	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg ..	9,00	11,95	12,17	12,53	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający — za 1 kg	15,71	15,89	17,29	18,60	Ripening cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,32	0,42	0,41	0,56	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	3,09	4,00	4,31	4,08	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Oil rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,77	5,81	6,57	6,86	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,62	5,17	4,67	4,92	Oranges — per kg
Jabłka ^a — za 1 kg	1,97	2,25	2,98	2,54	Apples ^a — per kg
Buraki ^a — za 1 kg	1,12	1,48	1,50	1,10	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,48	1,71	1,72	1,80	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,82	1,32	1,26	0,69	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,00	2,63	3,94	3,89	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona — za 250 g	4,48	6,08	6,56	7,42	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	2,21	3,44	3,57	3,79	Black tea, leaf — per 100 g
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	19,26	19,01	19,67	19,89	Vodka pure 40% — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt	5,33	9,41	10,32	11,37	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej — za 1 kpl	452,02	571,13	570,63	549,49	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	129,37	147,19	165,01	170,28	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	127,08	154,54	164,10	171,32	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	22,22	32,65	35,40	40,36	Resoling men's shoes — per pair

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 (215). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	2,34	3,24	3,48	3,66	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a — za 1 kW·h	0,42	0,59	0,63	0,66	Electricity for households (all-day tariff) ^a — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^b — za 1 m ³	1,53	2,48	2,62	2,88	Natural net-gas, high-methanated for households ^b — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	458,49	703,31	769,61	819,81	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	15,28	17,75	18,61	19,86	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	2,86	2,89	2,99	3,23	Heating of dwellings — per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1448,35 ^c	1215,54	1075,76	1062,60	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1285,68	1124,03	1059,33	1063,77	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	290,65	318,33	320,92	324,32	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	153,63	179,33	182,89	198,52	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g	3,04	4,22	4,23	4,35	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	4,05	4,67	5,16	5,76	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	1,75	2,02	2,10	2,24	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówka osobową, taryfa dzienna — za 5 km	13,11	13,89	14,12	14,72	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet do kina	11,54	13,15	13,35	13,54	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	46,06	57,38	60,51	63,43	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	24,52	33,36	40,16	45,45	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	15,15	19,12	21,02	21,25	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krwi	23,82	29,18	30,30	31,91	Cow's clinical examination

^{a, b} Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: ^a — 100 kWh energii elektrycznej, ^b — 18,25 m³ gazu. ^c Pojemność ok. 320 l.

^{a, b} Including standing and variable charges with the monthly use: ^a - of 100 kWh of electricity, ^b - of 18,25 m³ of gas. ^c Capacity about 320 l.

TABL. 3 (216). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	33,44	54,07	72,88	84,25	<i>wheat</i>
żyta.....	25,69	35,23	70,78	68,45	<i>rye</i>
jęczmienia	33,22	46,63	64,08	74,11	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych.....	23,55	29,67	64,89	53,30	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	32,15	47,48	56,75	69,79	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt.....	31,10	44,45	37,68	32,73	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych).....	30,94	43,48	36,29	32,64	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt.....	17,60	10,12	14,71	11,15	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	68,89	123,94	178,19	195,26	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt.....	383,29	843,92	842,06	767,10	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt).....	3,88	4,55	4,94	6,10	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	10,70	9,99	10,64	11,83	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,75	3,86	4,62	5,31	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l.....	0,76	0,90	1,06	1,10	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt	0,24	0,26	0,29	0,37	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (217). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain of — per dt:</i>
pszenicy	46,26	71,27	103,64	90,22	<i>wheat</i>
żyta.....	34,29	52,12	84,98	78,86	<i>rye</i>
jęczmienia	43,70	66,42	97,55	87,03	<i>barley</i>
owsa.....	38,00	55,81	87,45	74,86	<i>oats</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) — za 1 dt	56,81	108,76	123,95	65,72	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:					<i>Livestock – per head:</i>
prosię na chów.....	130,07	129,65	133,34	196,07	<i>piglet</i>
Jaja kurze – za 1 szt.	0,38	0,56	0,59	0,75	<i>Hen eggs – per piece</i>

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której są zaliczane.

3. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych,
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące działy specjalne produkcji rolnej lub produkcję o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali: drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek sadowniczych i ozdobnych, warzyw i truskawek gruntowych, chmielu, tytoniu, kóz oraz dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, daniele) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 2 in which they are included.

3. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land,
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting special branches of agricultural activities or the production of significant (determined by the appropriate thresholds) scale: fruit trees plantations, fruit shrubs plantations, ornamental plants and orchard nurseries, field vegetable and strawberry, hops, tobacco, goats and wild animals (such as wild boar, roe deer, fallow deer) kept for slaughter.

An **agricultural activity** includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

4. Zgodnie z definicjami w ust. 3, prezentowane dane za 2012 r. o liczbie gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

Dane za lata 2010 i 2011 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika i podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2012 r.

5. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211) z późniejszymi zmianami – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek (sady), szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaspokojenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonych na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

6. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcia rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych)

4. According to the definitions in item 3, the presented data for 2012 on the number of agricultural holdings and the area of agricultural land does not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

The data for the years 2010 and 2011 was changed in comparison with the ones published in the previous edition of the Yearbook and was provided in conditions comparable with the data for 2012.

5. **The agricultural land area including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.**

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211) with later amendments – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

6. **Gross agricultural output** includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for

produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowskiej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

8. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki zbożowo-strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastew-

slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Data on sown area concern the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 has been included in permanent crops as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing.

8. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning cereals include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, cereal-pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

ne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

13. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu.

15. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2011/12 oznacza okres od 1 VII 2011 r. do 30 VI 2012 r.).

16. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

Data regarding the production of animals for slaughter concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

9. *Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.*

10. *Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.*

11. *Data on certified organic farms have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).*

12. *Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, results of agricultural censuses and estimations.*

13. *Data for 2010 in terms of land use, sown area, live-stock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.*

14. *Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June.*

15. *Farming years cover to the period since 1 VII until 30 VI (e.g. the 2011/12 farming year covers to the period since 1 VII 2011 until 30 VI 2012).*

16. *Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.*

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
  - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
    - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczyste przez:
      - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwo-

Forestry

1. *Information within the scope of forestry concerns:*

- 1) **public forests** owned by:

- a) *the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:*
  - *State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State*

we”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,

- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrówabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. — 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni

Forests”) supervised by the Minister of Environment,

- *nature protection units (national parks),*
- *organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),*

b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production co-operatives,*
- d) *other legal persons.*

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 — 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Tree stands in the renewal class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the

(w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008 wprowadzoną z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.

area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with throughfell construction are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) *artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;*
- 2) *natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.*

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Standards, and based on the Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2008 introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (218). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE
A OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006- -2010 ^a	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów ^b (stan w czerwcu) w %:					Share in total sown area ^b (as of June) in %:
zbóż podstawowych	55,1	56,8	53,4	58,7	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	55,1	57,0	53,4	58,8	of which private farms
ziemniaków	11,6	11,1	9,7	8,3	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	11,9	11,5	10,0	8,6	of which private farms
roślin przemysłowych	5,1	7,5	6,9	8,0	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	4,8	7,3	6,7	7,7	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	29,9	31,7	30,6	32,8	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	29,8	32,0	30,3	32,5	of which private farms
ziemniaków	180	188	198	221	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	180	188	198	221	of which private farms
rzepaku i rzepiku	22,2	21,8	22,4	21,6	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	22,0	21,7	22,3	21,1	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc}	193327	157722	131348	123822	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc}
w tym gospodarstwa indywidualne ...	188039	151875	127144	119574	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	65,1	63,9	67,3	66,8	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	65,8	65,0	68,1	67,5	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	8,4	9,2	8,7	11,8	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	8,4	9,2	8,6	11,8	of which private farms
Produkcja mleka krowiego na 1 krowę w l	3867	3581	3661	3709	Production of cows' milk per cow in l
w tym gospodarstwa indywidualne ...	3871	3580	3648	3672	of which private farms

^a Przeciętne roczne. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl.11 na str. 298; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

^a Annual averages. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to the table 11 on page 298; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (218). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)
B. W PRZELICZENIU NA UŻYTKI ROLNE^a
IN TERMS OF AGRICULTURAL LAND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
Gospodarstwa rolne (stan w czerwcu) ^b w tys.....	301,0	261,4	140,5	147,4	134,0	<i>Agricultural holdings (as of June)^b in thous.</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	300,8	261,3	140,3	147,2	133,9	<i>of which private farms</i>
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha.....	752,8	693,1	609,6	628,2	611,1	<i>Agricultural land area (as of June)^b in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	696,5	639,1	579,5	585,4	568,3	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych	29,9	22,8	25,9	20,9	20,3	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June)^{bc} per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	31,6	23,8	26,4	21,7	21,0	<i>of which private farms</i>
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	135,9	129,2	146,9	129,5	131,2	<i>Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^d per 1 ha of agricultural land in kg</i>
Produkcja mleka krowiego w I:						<i>Cows' milk production in I:</i>
na 1 ha użytków rolnych	612,0	392,3	446,0	403,9	387,5	<i>per 1 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	652,1	413,7	459,1	421,3	402,3	<i>of which private farms</i>
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt	14,6	15,8	17,9	.	.	<i>Agricultural tractors (as of 31 IV)^b per 100 ha of agricultural land in units</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	15,7	17,0	18,9	.	.	<i>of which private farms</i>
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bc} na 1 ha użytków rolnych w kg	66,1	58,4	66,4	65,2	60,9	<i>Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient^{bc} per 1 ha of agricultural land in kg</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	67,6	60,1	66,7	65,8	62,2	<i>of which private farms</i>

^a Dane podano w dwóch ujęciach, tj. porównywalnie z 2005 r. (wariant A) i porównywalnie z latami 2011 i 2012 (wariant B); patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 4. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl.11 na str. 298; trzoda chlewna — stan w końcu lipca. ^d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12.

^a Data given in two approaches, i.e. according to 2005 (Variant A) and according to 2011 and 2012 (Variant B); see general notes to the chapter „Agriculture”, item 4. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to the table 11 on page 298; pigs — as of the end of July. ^d Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^e Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2010/11 and 2011/12 farming years.

TABLE 2 (219). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		<i>Grand total</i>	<i>Of which private farms</i>	
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010 ^a	609565	575912	TOTAL
	2011	628188	585388	
	2012	611085	568317	
W dobrej kulturze rolnej		556104	533443	In good agricultural condition
Pod zasiewami		300043	289901	<i>Sown area</i>
Grunty ugorowane		34999	33854	<i>Fallow land</i>
Uprawy trwałe		11801	11569	<i>Permanent crops</i>
w tym sady		9187	8968	<i>of which orchards</i>
Ogrody przydomowe		6762	6754	<i>Kitchen gardens</i>
Łąki trwałe		172221	166067	<i>Meadows</i>
Pastwiska trwałe		30278	25297	<i>Pastures</i>
Pozostałe		54981	34874	Others

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a *Data of the Agricultural Census.*

TABLE 3 (220). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**
 Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS^a
 As of June

LATA YEARS	w tys. in thous	Gospodarstwa Farms								Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
		o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00 – –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010 ^b	140,5	1,8	35,2	44,9	13,6	2,3	0,8	1,0	0,5	5,41	4,34
2012	134,0	1,4	32,1	50,6	8,5	4,6	0,8	1,4	0,5	5,58	4,56
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS											
2010 ^b	140,3	1,8	35,2	44,9	13,6	2,3	0,8	1,0	0,4	5,11	4,11
2012	133,9	1,4	32,2	50,7	8,5	4,6	0,8	1,4	0,5	5,23	4,24

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 3 i 4. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
^a *See general notes to the chapter „Agriculture”, item 3 and 4. ^b Data of the Agricultural Census.*

TABLE 4 (221). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2011	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	97,8	92,8	83,1	100,6	97,9	92,9	83,0	99,6	<i>Gross output</i>
roślinna.....	95,4	92,8	78,9	110,1	95,6	92,7	78,9	109,1	<i>crop</i>
zwierzęca.....	100,4	92,8	87,8	89,6	100,3	93,1	87,8	88,7	<i>animal</i>
Produkcja końcowa	98,2	91,9	83,0	104,0	98,5	91,7	82,9	103,0	<i>Final output</i>
roślinna.....	93,4	89,7	74,2	129,9	94,2	88,5	73,7	129,7	<i>crop</i>
zwierzęca.....	100,7	93,4	88,1	89,4	100,6	93,7	88,1	88,5	<i>animal</i>
Produkcja towarowa	101,5	98,2	81,1	98,4	101,8	98,0	81,0	96,9	<i>Market output</i>
roślinna.....	106,1	101,3	76,2	112,3	107,6	99,7	75,9	110,6	<i>crop</i>
zwierzęca.....	99,7	96,5	83,7	91,0	99,6	97,0	83,5	89,8	<i>animal</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 6.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 6.

TABLE 5 (222). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (ceny stałe)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
	PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	50,8	56,7	50,6	58,8	Crop output
Zboża.....	15,6	21,5	14,5	16,3	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	12,7	17,5	11,5	12,3	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica.....	7,9	11,3	8,1	8,7	<i>of which: wheat</i>
żyto.....	0,9	1,4	0,6	0,7	<i>rye</i>
jęczmień.....	1,8	1,9	1,1	1,2	<i>barley</i>
Ziemniaki.....	9,9	9,8	10,6	10,1	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe.....	3,7	4,1	4,2	4,5	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe.....	2,1	0,9	1,0	0,8	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa.....	8,5	6,7	7,1	10,6	<i>Vegetables</i>
Owoce.....	3,1	4,1	3,8	5,5	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe.....	4,3	4,7	5,2	6,1	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe.....	5,6	5,7	5,3	5,5	<i>Other</i>
Produkcja zwierzęca	49,2	43,3	49,4	41,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	23,6	21,7	26,1	19,2	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt).....	2,6	2,8	3,3	1,9	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	1,9	2,0	1,9	0,8	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	10,4	8,9	11,4	8,3	<i>pigs</i>
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób.....	7,2	7,1	8,4	7,5	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego).....	-0,5	-2,7	-0,9	-1,2	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie.....	19,0	17,0	15,7	14,8	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze.....	4,8	4,9	6,1	5,5	<i>Hen eggs</i>
Obornik.....	1,5	1,3	1,1	1,1	<i>Manure</i>
Pozostałe.....	0,8	1,2	1,2	1,8	<i>Other</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 6. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 6. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (222). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ^a (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
	PRODUKCJA TOWAROWA		MARKET OUTPUT		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	29,8	36,4	31,6	39,8	Crop output
Zboża	5,6	12,2	7,4	9,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	4,6	10,8	5,7	6,1	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	3,8	8,8	4,8	5,3	<i>of which: wheat</i>
żyto	0,4	1,0	0,4	0,4	<i>rye</i>
jęczmień	0,2	0,3	0,2	0,1	<i>barley</i>
Ziemniaki	0,6	1,0	1,2	1,5	Potatoes
Przemysłowe	6,4	6,6	6,7	5,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,8	1,6	1,7	1,3	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	11,6	8,6	8,7	13,7	Vegetables
Owoce	4,6	6,2	5,5	8,0	Fruit
Pozostałe	1,0	1,7	2,1	1,6	Other
Produkcja zwierzęca	70,2	63,6	68,4	60,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	38,0	33,4	39,0	30,2	Animals for slaughter ^b
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	4,5	4,6	5,2	3,3	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	2,7	2,7	2,5	1,1	<i>calves</i>
trzoda chlewna	16,5	13,4	16,7	12,7	<i>pigs</i>
owce	0,1	0,1	0,1	0,0	<i>sheep</i>
drób	11,9	11,2	12,8	12,1	<i>poultry</i>
Mleko krowie	25,1	22,5	20,9	20,0	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	6,3	6,4	7,5	7,6	<i>Hen eggs</i>
Pozostałe	0,7	1,3	1,0	2,3	<i>Other</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 6. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 6. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (223). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**

Stan w czerwcu
SOWN AREA^a
As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2011	2012		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	411975	309592	326836	300043	289901	T O T A L
Zboża	285265	226711	226872	227890	220692	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe	233527	175963	174678	176169	170517	<i>basic cereals</i>
pszenica	128230	93494	102530	107235	104273	<i>wheat</i>
żyto	24888	15551	14050	9138	8321	<i>rye</i>
jęczmień	31545	19081	19893	16432	15814	<i>barley</i>
owies	29835	29655	23552	25147	24344	<i>oats</i>
pszenżyto	19029	18182	14653	18218	17765	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	38426	33711	34621	27693	27597	<i>cereal mixed</i>
gryka i proso	2005	4397	4011	4003	3956	<i>buckwheat and millet</i>
kukurydza na ziarno	11306	12640	13563	20025	18622	<i>maize for grain</i>
Strączkowe	2617	3340	4612	5035	4865	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne	802	907	807	511	391	<i>edible</i>
pastewne ^b	1815	2433	3805	4524	4474	<i>feed^b</i>
Ziemniaki	53414	34378	31601	24940	24933	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	18892	23317	22616	24014	22438	<i>Industrial</i>
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe	7451	4574	3294	3801	3495	<i>sugar beets</i>
oleiste	10697	17788	18175	19353	18083	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	10266	16209	16837	18823	17601	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne	25605	14142	34584	13033	11922	<i>Feed</i>
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe	4543	1640	2170	1115	1077	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę	2886	2545	2662	2541	2140	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^c	26182	7704	6551	5131	5051	<i>Other crops^c</i>

^a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

^a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABLE 7 (224). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006–2010 ^a	2010	2011	2012		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	843936	715272	724253	799184	765302	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe...	657037	557297	534431	577473	554964	<i>basic cereals</i>
pszenica	392841	352857	337255	377640	363622	<i>wheat</i>
żyto	52335	38831	34297	23612	21718	<i>rye</i>
jęczmień	80802	60737	59932	52381	49696	<i>barley</i>
owies	74782	65212	61654	69215	66946	<i>oats</i>
pszenżyto	56279	39659	41293	54625	52982	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	119953	89218	98350	82671	82458	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	833455	646025	626892	551089	551019	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe.....	219527	174303	160542	218504	199748	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik.....	30664	35338	37643	40740	37073	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe.....	712820	633459	738717	676126	668513	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	30,3	31,5	31,9	35,1	34,7	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe...	29,9	31,7	30,6	32,8	32,5	<i>basic cereals</i>
pszenica	33,0	37,7	32,9	35,2	34,9	<i>wheat</i>
żyto	23,9	25,0	24,4	25,8	26,1	<i>rye</i>
jęczmień	29,7	31,8	30,1	31,9	31,4	<i>barley</i>
owies	24,8	22,0	26,2	27,5	27,5	<i>oats</i>
pszenżyto	26,0	21,8	28,2	30,0	29,8	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	27,6	26,5	28,4	29,9	29,9	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	180	188	198	221	221	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe.....	458	381	487	575	572	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik.....	22,2	21,8	22,4	21,6	21,1	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe.....	39,2	35,0	43,2	39,3	40,3	<i>Meadow hay</i>

^a Przeciętne roczne.

^a Annual averages.

TABLE 8 (225). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006–2010 ^b	2010	2011	2012		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	8764	5432	7905	5355	5345	TOTAL
Kapusta	1672	801	1685	965	964	Cabbages
Kalafiory	373	207	285	269	269	Cauliflowers
Cebula	1042	625	663	584	583	Onions
Marchew jadalna	1399	949	1172	804	804	Carrots
Buraki ćwikłowe	750	537	681	537	536	Beetroots
Ogórki	471	489	670	533	532	Cucumbers
Pomidory	400	283	446	376	375	Tomatoes
Pozostałe ^d	2657	1541	2302	1288	1282	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	178199	128578	174305	121714	121624	TOTAL
Kapusta	61801	38816	70758	44166	44156	Cabbages
Kalafiory	6437	3964	5007	4738	4736	Cauliflowers
Cebula	19013	13224	12337	10914	10906	Onions
Marchew jadalna	31675	26766	27541	19698	19686	Carrots
Buraki ćwikłowe	15745	11817	14439	12237	12225	Beetroots
Ogórki	6636	6585	9591	7997	7982	Cucumbers
Pomidory	5974	4482	6778	6163	6157	Tomatoes
Pozostałe ^d	30918	22925	27853	15801	15777	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	370	484	420	458	458	Cabbages
Kalafiory	173	192	176	176	176	Cauliflowers
Cebula	182	212	186	187	187	Onions
Marchew jadalna	226	282	235	245	245	Carrots
Buraki ćwikłowe	210	220	212	228	228	Beetroots
Ogórki	141	135	143	150	150	Cucumbers
Pomidory	150	158	152	164	164	Tomatoes
Pozostałe ^d	116	149	121	123	123	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (226). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006–2010 ^b	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA ^c w ha — stan w czerwcu
 AREA ^c in ha — as of June

OGÓŁEM	9922	8218	11654	7846	7724	TOTAL
Jablonie	5117	4114	6479	3854	3777	Apples
Grusze	499	392	521	358	343	Pears
Śliwy	909	640	842	586	582	Plums
Wiśnie	1178	644	1011	799	772	Cherries
Czereśnie	390	263	404	392	391	Sweet cherries
Pozostałe ^d	1829	2164	2397	1858	1857	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	46377	24141	49420	66655	66160	TOTAL
Jabłka	36800	17581	39741	57571	57258	Apples
Gruszki	1364	781	1124	1062	1040	Pears
Śliwki	1672	1126	1588	1593	1577	Plums
Wiśnie	2697	1511	3021	2234	2091	Cherries
Czereśnie	1006	553	1312	1215	1215	Sweet cherries
Pozostałe ^d	2837	2589	2633	2980	2979	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	71,9	42,7	61,3	149,4	151,6	Apples
Gruszki	27,3	19,9	21,6	29,7	30,3	Pears
Śliwki	18,4	17,6	18,9	27,2	27,1	Plums
Wiśnie	22,9	23,5	29,9	28,0	27,1	Cherries
Czereśnie	25,8	21,0	32,4	31,0	31,1	Sweet cherries
Pozostałe ^d	15,5	12,0	11,0	16,0	16,0	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie itp.

^a Including kitchen gardens. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Peaches, apricots, walnuts etc.

TABL. 10 (227). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FIELDS^a

OWOCE	2006–2010 ^b	2010	2011	2012		FRUIT
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	5563	6155	4920	4371	4265	TOTAL
Truskawki ^d	1615	838	1334	1272	1261	Strawberries ^d
Maliny ^e	1366	1588	1139	968	951	Raspberries ^e
Porzeczki	1833	2292	1773	1588	1538	Currants
Agrest.....	187	133	290	196	196	Gooseberries
Pozostałe ^f	563	1304	384	347	319	Others ^f

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	18602	18219	15835	16075	15931	TOTAL
Truskawki ^d	5130	2898	3056	3449	3405	Strawberries ^d
Maliny ^e	3449	3431	2534	2464	2424	Raspberries ^e
Porzeczki	7025	7026	7162	7662	7639	Currants
Agrest.....	826	651	960	888	888	Gooseberries
Pozostałe ^f	2173	4214	2123	1612	1575	Others ^f

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^d	31,8	34,6	22,9	27,1	27,0	Strawberries ^d
Maliny ^e	25,3	21,6	22,3	25,5	25,5	Raspberries ^e
Porzeczki	38,3	30,7	40,4	48,2	49,7	Currants
Agrest.....	44,2	48,8	33,1	45,3	45,3	Gooseberries
Pozostałe ^f	38,6	32,3	55,3	46,5	49,4	Others ^f

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (228). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2011	2012	2005	2010 ^a	2011	2012	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				

W SZTUKACH
 IN HEADS

Bydło	177564	116748	104283	102014	173501	111287	100680	98497	Cattle
w tym krowy	117862	74554	70136	68134	116033	72315	68582	66519	of which cows
Trzoda chlewna ^b	368400	300336	191977	186309	359134	294500	185907	180583	Pigs ^b
w tym lochy	36823	27728	16684	21968	35848	27057	16045	21356	of which sows
Owce	18658	19222	21237	23217	18458	18225	20146	22115	Sheep
w tym maciorki	10206	11357	11348	12422	10054	10971	10876	11809	of which ewes
Konie ^c	26082	17736	17426	12407	25750	17212	17102	12100	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)...	224886	157722	131348	123822	219898	151875	127144	119574	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w szt.
 PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in heads

Bydło	.	19,2	16,6	16,7	.	19,3	17,2	17,3	Cattle
w tym krowy	.	12,2	11,2	11,1	.	12,6	11,7	11,7	of which cows
Trzoda chlewna ^b	.	49,3	30,6	30,5	.	51,1	31,8	31,8	Pigs ^b
w tym lochy	.	4,5	2,7	3,6	.	4,7	2,7	3,8	of which sows
Owce	.	3,2	3,4	3,8	.	3,2	3,4	3,9	Sheep
w tym maciorki	.	1,9	1,8	2,0	.	1,9	1,9	2,1	of which ewes
Konie ^c	.	2,9	2,8	2,0	.	3,0	2,9	2,1	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)...	.	25,9	20,9	20,3	.	26,4	21,7	21,0	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b, ^c W latach 2005, 2011 i 2012: ^b – stan w końcu lipca, ^c – dane szacunkowe.
^d Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 4.

U w a g a. Przeliczenia поголівья zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b, ^c In years 2005, 2011 and 2012: ^b — as of the end of July, ^c — estimated data.
^d See general notes to the chapter „Agriculture”, item 4.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (229). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
 As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt	4244,3	4044,4	4736,8	3428,8	3302,2	Hens in thous. heads
w tym nioski	2045,1	1922,6	1537,7	1486,0	1438,2	of which laying hens
Gęsi w tys. szt	26,4	15,6	23,6	7,5	7,5	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt	70,3	50,2	68,9	125,4	125,4	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt	508,4	222,1	224,4	172,0	172,0	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^c w szt	.	663,5	754,0	561,1	581,0	Hens per 100 ha of agricultural land ^c in heads
w tym nioski	.	315,4	244,8	243,2	253,1	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 4.

^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry. ^c See general notes to the chapter „Agriculture”, item 4.

TABL. 13 (230). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
 IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	33,7	27,4	17,2	20,6	20,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	62,9	42,4	23,4	14,9	14,7	Calves
Trzoda chlewna	512,0	406,7	383,8	324,6	311,3	Pigs
Owce	5,3	4,3	4,1	4,6	4,5	Sheep
Konie	9,5	5,4	3,2	3,6	3,6	Horses

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ
 IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	18,1	14,7	9,3	11,1	10,8	cattle (excluding calves)
Cielęta	6,6	4,4	2,0	1,7	1,7	calves
Trzoda chlewna	58,9	50,8	47,7	46,3	44,8	pigs
Owce	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	sheep
Konie	4,9	3,0	1,7	1,8	1,8	horses
Drób	47,9	45,7	45,9	44,3	42,3	poultry
Kozy i króliki	1,1	0,9	0,8	0,8	0,8	goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (231). **PRODUKCYJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łą- cznie z tłuszczami i podrobami)	102,3	89,6	81,4	80,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	96,7	84,7	77,3	76,1	meat and fats
wołowe	9,5	7,7	4,7	5,7	beef
cielęce	4,0	2,7	1,2	1,0	veal
wieprzowe	45,9	39,6	37,2	36,1	pork
baranie	0,1	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	2,7	1,6	0,9	1,0	horseflesh
drobiowe	33,5	32,0	32,1	31,0	poultry
kozie i królicze ^b	1,0	1,0	1,1	1,2	goat and rabbit ^b
podroby	5,6	4,8	4,0	4,1	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^c w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^c in kg					
OGÓŁEM	.	146,9	129,5	131,2	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne, do działu "Rolnictwo" ust. 4.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes to the chapter „Agriculture”, item 4.

TABL. 15 (232). **PRODUKCYJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego: w milionach litrów	460,7	271,9	253,7	236,8	228,6	Cows' milk production: in million litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	.	44,6	40,4	38,8	40,2	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3714	3581	3661	3709	3672	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt	386,4	321,7	324,9	317,0	310,8	Eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt	168	169	177	195	197	Average annual number of eggs per laying-hen in units

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 4.

^a See general notes to the chapter „Agriculture”, item 4.

TABL. 16 (233). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach 2005	109608	109134	<i>In units</i>
2010 ^a	109170	108570	
Powierzchnia użytków rolnych ^b na 1 ciągnik w ha 2010 ^a	5,6	5,3	<i>Agricultural land area^b per tractor in ha</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 4.
 U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a *Data of the Agricultural Census.* *b* *See general notes to the chapter „Agriculture”, item 4.*
N o t e. *Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.*

TABL. 17 (234). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
 WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
**CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
 IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^a	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
 IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	49673	40479	40976	37217	35335	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	21121	21704	21439	19619	18586	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	14202	8863	9665	8585	8206	<i>phosphatic</i>
potasowe	14350	9911	9871	9014	8543	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	56084	10424	8856	4581	3327	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66,4	65,2	60,9	62,2	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	35,6	34,1	32,1	32,7	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	14,5	15,4	14,0	14,4	<i>phosphatic</i>
potasowe	16,3	15,7	14,8	15,0	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	17,1	14,1	7,5	5,9	<i>Lime fertilizers^c</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. *b* Łącznie z wieloskładnikowymi. *c* Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. *d* Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 4.

a *Data of the Agricultural Census 2010.* *b* *Including mixed fertilizers.* *c* *Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.* *d* *See general notes to the chapter „Agriculture”, item 4.*

TABL. 18 (235). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH^a (ceny bieżące)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidual- nych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁ IN THOUSAND ZŁ						
OGÓŁEM	617171,7	676563,3	702402,1	851048,8	797775,9	TOTAL
Produkty roślinne.....	153577,7	225873,7	260232,4	379707,5	348735,3	Products crop
w tym:						of which:
Zboża	34949,2	74229,3	94104,0	166270,5	148924,9	Cereals
w tym zboża pod- stawowe	25095,1	48764,6	51041,8	93828,6	81863,1	of which basic cereals
pszenica	21526,1	42089,1	46436,3	85081,1	74461,2	wheat
żyto	1466,1	3123,8	2451,9	2868,0	2422,5	rye
jęczmień	1646,2	2581,2	1514,3	3816,0	3347,5	barley
owies i mieszanki zbożowe	192,8	330,6	300,4	641,2	608,1	oats and cereal mixed
pszenżyto	263,9	640,0	338,9	1422,4	1023,8	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i pa- szowe	34557,8	74212,4	94047,8	166032,8	148796,1	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża pod- stawowe	24883,4	48747,7	50991,4	93590,9	81734,3	of which basic cereals
pszenica	21387,9	42084,7	46400,8	84952,3	74332,4	wheat
żyto	1466,1	3123,8	2451,9	2868,0	2422,5	rye
jęczmień	1628,7	2581,2	1514,3	3816,0	3347,5	barley
owies i mieszanki zbożowe	148,1	318,0	286,8	641,2	608,1	oats and cereal mixed
pszenżyto	252,7	640,0	337,6	1313,5	1023,8	triticale
Strączkowe konsump- cyjne ^b	40,1	1275,5	2287,9	1946,9	1946,9	Edible pulses ^b
Ziemniaki	4159,0	6190,8	10388,7	9754,0	9754,0	Potatoes
Buraki cukrowe.....	45662,8	17466,3	21079,0	23842,5	21804,5	Sugar beets
Rzepak i rzepik	14576,9	43413,8	45251,6	70663,7	63479,6	Rape and agrimony
w tym przemysłowy ..	14566,5	43413,8	45250,9	70663,7	63479,6	of which industrial
Warzywa.....	17433,6	19114,3	19807,4	22326,0	19517,6	Vegetables
Owoce	25412,7	37348,2	51267,6	59505,5	58274,0	Fruit
Produkty zwierzęce.....	463593,9	450689,7	442169,6	471341,3	449040,7	Products animal
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	357764,7	350395,1	329822,1	341955,5	328954,4	Animals for slaughter ^c cattle (excluding calves)
bydło (bez cieląt)	60653,3	56825,4	44324,4	37757,6	37133,5	calves
cielęta	25362,4	12349,8	10505,9	5630,1	5630,1	calves
trzoda chlewna	156159,9	148859,4	145491,5	163814,0	162203,2	pigs
owce	581,6	381,3	369,8	466,6	466,6	sheep
konie	16303,7	7910,6	4755,2	6718,9	6718,9	horses
drób	98703,8	124068,5	124375,3	127568,3	116802,1	poultry
Mleko krowie	97706,6	91179,1	103317,3	120450,8	111179,4	Cow milk
Jaja kurze konsump- cyjne	546,9	530,1	391,0	421,7	421,7	Consumer hen's eggs

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w zł
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in zł

OGÓŁEM	.	1110	1118	1393	1404	TOTAL
Produkty: roślinne	.	371	414	621	614	Products: crop
zwierzęce	.	739	704	771	790	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne do działu „Rolnictwo”, ust. 4.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight. ^d See general notes to the chapter „Agriculture”, item 4.

TABL. 19 (236). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2011	2012		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
Zboża w t	104118	137624	136802	207831	186558	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	76588	94692	70588	113495	99131	of which basic cereals
pszenica	64326	77842	63707	101005	88677	wheat
żyto	5706	8867	3464	4190	3454	rye
jęczmień	4954	5536	2363	5149	4450	barley
owies i mieszanki zbożowe	776	1099	458	1203	1151	oats and cereal mixed
pszenżyto	826	1348	596	1948	1399	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	103497	137588	136741	207591	186384	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	75991	94656	70528	113255	98957	of which basic cereals
pszenica	63967	77833	63664	100831	88503	wheat
żyto	5706	8867	3464	4190	3454	rye
jęczmień	4903	5536	2363	5149	4450	barley
owies i mieszanki zbożowe	629	1072	442	1203	1151	oats and cereal mixed
pszenżyto	786	1348	595	1882	1399	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	10	382	498	433	433	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	13375	13929	27571	29800	29800	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	259440	172658	143280	213905	195149	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t	21154	35028	25395	36190	32843	Rape and agrimony in t
w tym przemysłowy	21146	35028	25395	36190	32843	of which industrial
Warzywa w t	16404	20851	26096	28195	27126	Vegetables in t
Owoce w t	26531	25146	35628	57358	56845	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	96582	91909	75681	70233	67817	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	15645	12487	8976	6190	6098	cattle (excluding calves)
cielęta	2371	1236	987	476	476	calves
trzoda chlewna	41588	38603	31489	30865	30572	pigs
owce	109	74	61	74	74	sheep
konie	2907	1427	815	911	911	horses
drób	33962	38082	33353	31717	29686	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	67569	64937	53563	50259	48561	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	129385	101206	97080	109677	102646	Cow milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	2270	2052	1348	1149	1149	Consumer hen's eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (237). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARM

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	245	4684,6	607	10814,9
2010	1620	24867,7	471	6999,8
2011	1724	26334,7	321	6023,8
2012	1706	26309,4	234	4072,1

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 (238). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 III

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2011	2012	GAME SPECIES
	W SZTUKACH		IN HEADS		
Łosie	94	192	248	252	<i>Moose</i>
Daniele	116	284	356	652	<i>Fallow deer</i>
Muflony	11	34	37	34	<i>Mouflon</i>
	W TYSIĄCACH SZTUK		IN THOUSAND HEADS		
Jelenie	6,9	8,4	8,8	12,6	<i>Deer</i>
Sarny	33,3	40,3	40,0	44,0	<i>Roe deer</i>
Dziki	4,6	8,5	8,5	9,7	<i>Wild boars</i>
Lisy	11,2	11,7	12,0	12,4	<i>Foxes</i>
Zające	17,3	17,6	16,9	17,8	<i>Hares</i>
Bażanty	21,7	28,5	26,1	25,9	<i>Pheasants</i>
Kuropatwy	18,1	19,5	16,9	14,5	<i>Partridges</i>

^a Dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (239). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2011/12	2012/2013	GAME SPECIES
Jelenie	1800	2591	3735	4061	Deer
Daniele.....	-	20	82	89	Fallow deer
Sarny	6913	8730	9594	9439	Roe deer
Dziki	3196	6572	7274	7871	Wild boars
Lisy	9212	7830	7605	7590	Foxes
Zająca	500	171	24	116	Hares
Bażanty	4138	3567	4195	4836	Pheasants
Kuropatwy	1129	94	60	26	Partridges

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. *b* Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/12), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. *b* Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/12), the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (240). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**

Stan w dniu 10 III

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2011	2012	GAME SPECIES
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	124	114		118	number ^a
członkowie ^b	6328	6105	6756	6662	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	216	206	206	206	number
powierzchnia w tys. ha ..	1351,8	1219,4	1209,9	1208,2	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych.....	492,6	491,3	493,5	494,8	of which on forest land

a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. *b* Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła. Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data grouped according to the seat of hunting club. *b* Data grouped according to the seat of member of hunting club. Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 24 (241). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	664821	677825	682663	684728	T O T A L in ha
Lasy	653610	666836	671607	674429	Forests
Publiczne	556364	558064	558130	559005	Public
zalesione	549136	550958	550892	552067	wooded
niezalesione	7228	7105	7238	6938	non-wooded
własność Skarbu Państwa	529033	529727	529697	530454	owned by the State Treasury
zalesione	522871	523669	523484	524534	wooded
niezalesione	6162	6058	6213	5919	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	484778	486738	486781	486937	managed by the State Forests
zalesione	480194	482266	482220	482302	wooded
niezalesione	4584	4473	4561	4634	non-wooded
parki narodowe.....	40337	40062	40166	40903	national parks
zalesione	38957	38682	38786	39836	wooded
niezalesione	1380	1380	1380	1066	non-wooded
własność gmin ^a	27331	28337	28433	28551	owned by gmina ^a
zalesione	26265	27289	27408	27533	wooded
niezalesione	1066	1048	1025	1019	non-wooded
Prywatne	97247	108772	113477	115424	Private
zalesione	96523	107666	112301	114173	wooded
niezalesione	723	1106	1176	1251	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	11211	10989	11056	10300	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	36,6	37,4	37,6	37,8	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	37,7	38,4	38,7	38,8	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających status miasta na prawach powiatu.

^a It is also concerning gminas which are cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2008–2012 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej; dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach rocznika.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2008–2012 by the Bureau for Forest Management and Geodesy; data are not strictly comparable with the data published in the previous editions of the Yearbook.

TABL. 25 (242). **POWIERZCHNIA LASÓW**
FOREST AREAS
A WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFIC - ATION	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area							
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowie- nia ^a i o bu- dowie przerę- bowej in renewal class ^a with a troug- fell con- struction
			w klasie wieku in age group						
			I (1–20 lat) years	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)	
OGÓŁEM	671067	93,6	7,8	11,6	23,0	22,3	13,8	8,7	6,4
TOTAL w tym: of which: W zarządzie Lasów Państwowych	486781	94,7	7,6	11,1	20,7	23,1	15,2	9,2	7,8
Managed by the State Forests Lasy prywatne	113477	91,0	9,3	16,5	32,6	22,2	6,7	2,0	1,7
Private forests									

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIES OF TREES
		w zarządzie Lasów Państwo- wych managed by the State Forests		lasy prywatne private forests	
		w ha in ha	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	671067	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	376811	56,2	58,2	59,3	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	232883	34,8	34,7	43,8	pine and larch
świerk	21053	3,1	3,5	1,1	spruce
jodła	112170	16,7	18,4	12,5	fir and Douglas spruce
Drzewa liściaste	294796	43,8	41,8	40,7	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	144638	21,5	20,7	8,3	beech
dąb	28500	4,2	4,6	3,8	oak
grab	25029	3,7	3,0	9,4	hornbeam
brzoza	27469	4,1	4,1	4,4	birch
olsza	36265	5,4	4,6	9,2	alder
osika	4176	0,6	0,4	0,9	aspen

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (243). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross ^a grand total timber in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area									
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowienia ^b i o budowie przerębowej in renewal class ^c with a through-fell construction	przestoje ^b hold-over trees ^b
			w klasie wieku in age group								
			I (1–20 lat) years	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)			
OGÓŁEM	201683	99,5	0,7	6,1	22,6	26,9	20,2	15,0	6,9	1,1	
<i>TOTAL</i> w tym: of which:											
W zarządzie Lasów Państwowych	149079	99,6	0,6	5,7	19,6	27,2	21,6	15,8	8,1	1,0	
<i>Managed by the State Forests</i>											
Lasy prywatne	28284	99,1	1,4	10,7	38,9	30,9	9,9	4,7	2,2	0,4	
<i>Private forests</i>											

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross ^a grand total timber	W tym Of which			SPECIES OF TREES	
		w tys. m ³ in thous m ³	w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests			lasy prywatne private forests
			w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	201683	100,0	100,0	100,0	TOTAL	
Drzewa iglaste	119164	59,2	62,2	64,3	<i>Coniferous trees</i>	
w tym:					<i>of which:</i>	
sosna	74403	36,9	38,5	45,4	<i>pine and larch</i>	
świerk	4182	2,1	2,3	0,7	<i>spruce</i>	
jodła	37854	18,8	19,8	17,1	<i>fir and Douglas spruce</i>	
Drzewa liściaste	82519	40,8	37,8	35,7	<i>Broadleaved trees</i>	
w tym:					<i>of which:</i>	
buk	50045	24,8	22,9	8,5	<i>beech</i>	
dąb	5459	2,7	2,7	3,0	<i>oak</i>	
grab	5892	2,9	2,4	8,4	<i>hornbeam</i>	
brzoza	4947	2,5	2,6	3,4	<i>birch</i>	
olsza	7545	3,7	3,0	8,1	<i>alder</i>	
osika	1301	0,6	0,3	0,5	<i>aspen</i>	

^a W korze. ^b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym koleją rębności. ^c Łącznie z klasą do odnowienia.
 Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Overbark. ^b Trees not felled in the assumed throughfell order. ^c Including regeneration class.
 Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (244). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^d <i>private forests^d</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII) ..	206	182	168	162	162	162	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	4694	3441	3756	3684	3221	3098	463	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	3966	3001	3417	3342	3181	3074	161	<i>renewals</i>
sztuczne	2522	2293	2434	2460	2380	2284	80	<i>artificial</i>
zrębów ^b	2444	2192	2359	2403	2334	2245	70	<i>felling sites^b</i>
halizn i płazowin...	78	101	75	57	46	39	10	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	1444	708	983	882	801	790	81	<i>natural</i>
zalesienia ^c	728	440	339	342	40	24	302	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	573	521	596	479	450	393	29	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	23727	23528	24774	24126	22515	21720	1611	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	17874	17922	18483	18330	16789	16201	1541	<i>crops</i>
młodników	5656	5366	5876	5508	5508	5508	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podsztytów ^f	89	15	82	11	11	11	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje leśne	2677	2523	3484	3261	3261	3261	-	<i>Forest drainage</i>

a Dane szacunkowe. *b* Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. *c* Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. *d* Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. *e* Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. *f* Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną

a Estimated data. *b* Including renewals protected by tree stands. *c* Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. *d* Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. *e* Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. *f* Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (245). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasa publiczne <i>public forests</i>			
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		lasa prywatne <i>private forests</i>
OGÓŁEM w dam ³	1874,0	2237,3	2471,3	2476,8	2363,7	2308,9	113,1	TOTAL in dam ³
Grubizna	1825,6	2189,5	2409,3	2418,8	2305,6	2250,8	113,1	Timber
Grubizna iglasta	878,8	1213,7	1355,9	1367,8	1291,3	1256,3	76,5	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	593,1	834,2	921,9	936,8	869,7	847,7	67,1	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	214,9	313,7	343,2	336,1	330,5	322,6	5,6	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	946,8	975,8	1053,5	1050,9	1014,3	994,5	36,6	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	374,0	418,8	444,6	431,0	412,2	401,6	18,8	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	509,8	478,8	506,3	509,2	501,4	497,4	7,8	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymia- rowe^b	48,4	47,8	62,0	58,1	58,1	58,1	-	Slash^b
Do przerobu przemy- słowego	1,9	1,2	1,5	1,4	1,4	1,4	-	<i>Slash for industrial uses</i>
Opatowe	46,4	46,6	60,5	56,6	56,6	56,6	-	<i>Slash for fuel</i>
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	279,3	328,3	358,7	358,6	412,5	424,3	98,0	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.
U w a g a. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

^a Excluding logging (timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.
N o t e. For presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 29 (246). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywat- nych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	3	27	27	29	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt.: drzew	70474	53837	51192	49652	25529	Plantings in units of: trees
krzewów.....	26939	16668	26234	95554	9523	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	24279	57007	63887	52396	41428	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	4026	22335	27986	13256	10223	coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	2086	10882	14584	6602	5622	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	20253	34672	35901	39140	31205	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	7611	11913	12520	13844	10922	of which large-size general purpose wood

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a As of 31 XII. ^b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (247). **POŻARY W LASACH^a**
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Pożary.....	353	173	371	546	Number of fires
w tym: podpalenia	102	47	120	207	of which: arsons
nieostrożność doro- słych.....	189	79	140	172	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha.....	293,0	81,5	165,8	1145,5	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	109,2	24,4	76,0	316,2	of which: arsons
nieostrożność doro- słych.....	147,9	29,6	41,0	324,0	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,8	0,5	0,5	2,1	Average forest areas burned by fire in ha

^a Od 2010 r. łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

^a Since 2010 including fires extinguished without the participation of fire service units.

S o u r c e: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007), do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw** z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

— sumę niektórych pozycji PKWiU, PRODCOM-u lub ich części,

— pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o kryteria inne niż występujące w PKWiU i PRODCOM-ie.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

Wprowadzenie nowej klasyfikacji PKWiU 2008, w miejsce PKWiU obowiązującej do 31 XII 2008 r., nie wpływa na dotąd publikowane dane.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużywanych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5.

2. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in the EU member states.

In some cases products are presented according to additional groupings, comprising:

— the sum of some PKWiU, PRODCOM positions or the sum of their parts,

— collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU and PRODCOM.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Introduction of new classification PKWiU 2008, instead of PKWiU binding until 30 XII 2008, does not influence the data published up to now.

Presented data include total production of goods which are manufactured during the reference year, irrespective of whether production is intended for sale outside the reporting unit or to other plants of the same undertaking, or used for further processing.

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;

- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9.

Jako **cenę stałą** w 2012 r. przyjęto cenę stałą 2010 (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego. Obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zlecieniowym (tj. na rzecz obcych zlecieniodawców) przez podmioty budowlane.

3. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6.

4. Dane o produkcji budowlano-montażowej prezentuje się w **cenach producenta**, ze względu na niewystępowanie dotacji do produktów oraz

- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9.

2010 constant prices (2010 average current prices) were adopted as **constant prices** in 2012.

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data concerning **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship. It includes construction works with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system (for outside clients).

3. Data according to NACE rev. 2 divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6.

4. Data concerning construction-assembly production are presented in **producer's prices**, due to the lack of subsidies for products as well

podatku akcyzowego, wprowadzenie cen bazowych w miejsce cen producenta nie miałyby wpływu na mierniki produkcji.

5. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

6. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków — budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków — budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

as the excise tax, the use of basic prices, in place of producer's prices, has no influence on the measure of this production.

5. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

6. **Data on buildings completed** (by all investors) concern:

- *within the scope of the number of buildings — newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings — newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

7. **Data regarding average employment and average monthly wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł Industry

TABL. 1 (248). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w od- setkach in %	2011=100 (ceny stałe) (constant prices)		
	ceny bieżące current prices						
O G Ó Ł E M	22205,7	28554,6	32872,6	34599,1	100,0	103,8	T O T A L
sektor publiczny	4005,9	2517,3	2092,2	2020,6	5,8	x	public sector
sektor prywatny	18199,8	26037,3	30780,5	32578,4	94,2	x	private sector
Górnictwo i wydobywanie ...	137,2	410,9	514,5	420,7	1,2	93,8	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	20194,9	26437,7	30972,7	32216,5	93,1	102,6	Manufacturing
w tym:							of which:
Produkcja artykułów spożywczych	1868,0	2377,4	2616,0	2710,3	7,8	103,1	Manufacture of food products
Produkcja napojów	66,2	107,6	#	94,0	0,3	89,1	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	129,2	62,8	66,4	76,3	0,2	116,3	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	163,2	154,3	157,8	156,9	0,5	110,1	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	23,7	22,4	25,2	#	x	x	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1846,3	1999,5	2115,1	2158,8	6,2	101,6	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	159,1	214,4	245,4	257,3	0,7	99,4	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	113,8	154,8	156,7	177,0	0,5	112,9	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1474,9	2058,3	2444,8	2548,6	7,4	99,6	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2896,2	4244,9	5168,1	4927,3	14,2	94,7	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1460,5	1391,6	1677,4	1616,2	4,7	96,2	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	1047,8	1416,2	1975,4	1910,0	5,5	97,6	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1390,6	2327,9	2894,4	3127,9	9,0	108,1	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	#	#	306,6	352,8	1,0	116,7	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	415,7	661,0	761,3	732,3	2,1	95,0	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	870,7	1334,5	1366,2	1239,0	3,6	90,5	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2322,4	2726,6	3280,1	3550,9	10,3	107,2	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (248). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012			SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w od- setkach in %	2011=100 ceny stałe (constant prices)	
	ceny bieżące current prices						
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	852,0	1882,2	2327,2	3262,1	9,4	131,2	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	1221,5	1365,6	1440,9	1300,0	3,8	86,6	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	116,8	267,8	400,1	422,9	1,2	101,8	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urzą- dzeń	168,1	398,5	315,3	339,3	1,0	124,6	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	1479,7	1028,3	688,5	1205,8	3,5	165,0	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja^Δ	393,9	677,6	697,0	756,1	2,2	105,4	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostar- czanie wody	109,9	165,0	186,9	187,0	0,5	95,0	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	153,8	292,8	300,6	384,8	1,1	126,0	Waste collection, treatment and disposal activities; mate- rials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (249). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
**SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	22205,7	28554,6	32872,6	34599,1	TOTAL
podmioty o liczbie zatrudnio- nych:					entities with following num- ber of paid employees
49 osób i mniej	2419,0	3964,5	4775,2	4964,5	49 persons and less
50-249	4927,8	7294,6	8790,6	8689,5	50-249
250-499	5001,0	5955,3	6688,0	7696,9	250-499
500-999	4196,9	4801,9	3853,3	3861,6	500-999
1000 osób i więcej	5661,1	6538,4	8765,6	9386,5	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (250). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012		SPECIFICATION
			ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w t:					<i>Slaughter products^b included in slaughter capacity in t:</i>
bydła i cieląt	4801	2129	1269	0,5	<i>cattle and calves</i>
trzody chlewnej	10119	8283	7531	0,9	<i>pigs</i>
Wędliny i kielbasy ^c w t	33680	32320	31290	4,1	<i>Cured meats products and sausages^c in t</i>
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	219,1	190,8	154,0	0,6	<i>Processed liquid milk^d in thous. hl</i>
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^e w t	1444	1344	1164	0,7	<i>Butter and dairy spreads in t</i>
Sery i twarogi w t	6258	5723	4698	0,6	<i>Cheese and curd in t</i>
Tarcica w dam ³	147,1	146,5	164,8	3,9	<i>Sawnwood in dam³</i>
w tym iglasta w dam ³	114,3	116,9	131,4	3,4	<i>of which coniferous sawnwood w dam³</i>
Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna w tys. m ²	2544,6	2904,8	3121,9	21,7	<i>Windows and doors, their frames and thresholds, of wood in thous m²</i>
Tworzywa sztuczne ^f w tys. t	220,5	218,4	223,7	8,6	<i>Plastics^f in thous. t</i>
Cegła w mln ceg	9,5	17,7	17,0	3,6	<i>Bricks in mln bricks</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych. ^d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. ^e Otrzymywane z mleka. ^f W formach podstawowych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat. ^e Obtained from milk. ^f In basic forms.

TABL. 4 (251). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	121819	120372	121658	119937	T O T A L
sektor publiczny	25156	14899	13230	11276	<i>public sector</i>
sektor prywatny	96663	105473	108428	108661	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	1133	1721	1807	1826	<i>Mining and quarrying</i>
Przetwórstwo przemysłowe	109285	108340	109818	108303	<i>Manufacturing</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	11225	12180	12306	11473	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	1272	800	575	573	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	4964	3039	3143	2966	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	607	350	408	293	<i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6333	6404	6399	6240	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1159	1149	1259	1141	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	784	736	847	993	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4097	4416	4380	4480	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (251). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	11264	12515	13358	13318	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	10589	7819	8471	8126	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	3518	3765	4111	4409	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	9592	11279	12253	14031	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1421	1165	1492	1509	Manufacture of computers, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	3681	3293	3222	2760	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	7522	8198	7326	5714	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	9924	7715	7194	7187	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	7476	8299	8528	9289	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	8536	8958	8784	7845	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	810	1193	1419	1541	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1711	2196	1990	2160	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ ...	6190	4185	3823	3731	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	5211	6127	6210	6077	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1891	2131	2290	2144	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1838	2244	2215	2416	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (252). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
O G Ó Ł E M	2063,20	2801,87	2943,84	3067,26	T O T A L
sektor publiczny	2335,73	3040,90	3162,20	3349,99	<i>public sector</i>
sektor prywatny	1992,28	2768,10	2917,20	3037,92	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	2695,64	4466,18	4735,07	3996,87	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	1997,00	2704,56	2854,70	2989,02	Manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	1466,96	2076,68	2165,29	2200,73	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	1655,93	1943,78	2252,35	2297,38	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	1186,81	1628,97	1712,54	1838,89	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1121,05	1613,33	1665,89	1623,92	<i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1514,00	2043,50	2126,89	2227,58	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1432,07	2041,25	2146,88	2281,50	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1748,88	2043,56	2127,55	2097,63	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2592,33	3296,59	3475,03	3633,77	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (252). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2401,93	2864,06	2983,91	3171,11	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1976,25	2664,85	2749,05	2839,00	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	2564,52	3392,78	3453,13	3594,76	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	1896,90	2636,39	2812,20	2934,97	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2080,28	2727,47	2888,48	3035,68	Manufacture of computers, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	2140,25	2793,87	2491,75	2686,91	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1969,22	2991,05	3109,89	3299,11	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	2235,37	3056,43	3518,20	3657,13	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2486,59	3470,94	3863,09	4109,63	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	1784,24	2324,95	2460,28	2473,42	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	1172,64	1684,74	1849,27	2081,45	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1879,82	2767,05	2965,18	3106,80	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ ...	3048,92	4490,69	4517,53	4703,06	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2143,16	2900,91	3030,15	3178,08	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2258,65	3121,93	3252,90	3479,12	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1929,22	2640,01	2736,33	2853,01	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (253). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2280,8	5265,4	6630,0	6085,4	TOTAL
w tym:					of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1531,9	3390,7	3881,9	3685,6	Entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	454,7	1190,5	1449,8	1422,2	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	729,1	1432,8	1379,0	1037,3	civil engineering works
roboty budowlane specjalistyczne	348,1	767,4	1053,1	1226,1	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (254). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		Total	Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2005	1531,9	1075,1	456,8	TOTAL
	2010	3390,7	2441,8	948,9	
	2011	3881,9	2962,1	919,8	
	2012	3685,6	2700,6	985,0	
Budynki		2119,3	1588,3	531,0	Buildings
Budynki mieszkalne		529,2	362,4	166,8	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne ...		139,0	62,0	77,0	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkalniowe		333,6	269,0	64,7	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania ...		56,6	31,4	25,2	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (254). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
	w mln zł		<i>in mln zł</i>	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	1590,1	1225,9	364,2	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	56,4	50,9	5,5	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	74,8	57,6	17,2	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe.....	257,9	199,6	58,3	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności.....	43,6	41,2	2,4	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	742,0	600,0	142,0	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	340,2	242,2	98,1	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	75,1	34,4	40,7	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1566,4	1112,3	454,1	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	745,5	464,0	281,5	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe.....	629,9	429,6	200,3	<i>highways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	69,4	9,2	60,2	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	43,5	23,3	20,2	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	694,2	562,3	131,9	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	239,1	180,3	58,8	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze.....	455,0	382,0	73,1	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	66,8	44,8	22,0	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe.....	59,9	41,2	18,7	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa podkarpackiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Podkarpackie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (255). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Budynki^a	4224	4711	5326	5611	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	3316	3639	4125	4382	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
miasta	1465	1590	1720	1650	<i>urban areas</i>
wieś	2759	3121	3606	3961	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	3998	4413	4974	5283	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	1311	1402	1523	1459	<i>urban areas</i>
wieś	2687	3011	3451	3824	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	3280	3545	4051	4284	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	714	760	824	911	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	251	338	259	339	<i>of which farm buildings</i>
Kubatura^d w dam³	5542,4	6063,0	7284,9	8361,1	Cubic volume^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2515,8	2752,1	3158,6	3501,3	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
miasta	3066,4	3350,6	3380,5	4640,9	<i>urban areas</i>
wieś	2476,0	2712,3	3904,4	3720,3	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	3040,7	3374,3	3959,4	3964,0	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	1118,0	1315,2	1478,1	1328,7	<i>urban areas</i>
wieś	1922,7	2059,1	2481,3	2635,3	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2335,2	2379,8	2717,0	2895,1	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	704,3	962,6	1216,3	1043,0	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	113,7	159,5	130,2	162,9	<i>of which farm buildings</i>

a Nowo wybudowane. *b* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). *c* Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. *d* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. *b* Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). *c* Realized by natural persons, fundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. *d* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (256). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a				
OGÓŁEM	4224	4711	5326	5611	TOTAL
Budynki mieszkalne	3322	3748	4227	4470	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszaniowe ^b	3316	3639	4125	4382	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	3287	3545	4053	4272	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	1	3	5	2	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	902	963	1099	1141	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	53	16	34	99	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	22	20	29	21	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	187	188	202	188	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	-	1	3	10	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	161	182	315	263	Garage buildings
Budynki przemysłowe	47	51	46	49	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	101	58	65	79	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	6	13	43	15	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	40	18	11	11	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	16	21	11	11	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	4	34	43	35	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	253	342	267	343	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	5	6	18	10	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 9 (256). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
OGÓŁEM	5542,4	6063,0	7284,9	8361,1	TOTAL
Budynki mieszkalne	2526,3	2817,8	3202,4	3537,4	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	2515,8	2752,1	3158,6	3501,3	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	2337,5	2358,9	2714,8	2842,0	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	9,2	44,0	23,3	14,6	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	3016,1	3245,1	4082,5	4823,8	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	57,8	99,6	165,2	193,2	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	568,9	163,9	102,8	75,6	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	822,3	1170,0	1324,9	1328,0	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	-	1,8	19,1	137,7	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	39,9	47,7	75,2	78,2	Garage buildings
Budynki przemysłowe	425,1	584,0	846,8	910,3	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	452,1	339,4	555,1	1307,1	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	7,8	57,4	72,0	116,0	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	374,6	308,1	285,2	321,2	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	66,5	90,5	183,7	80,1	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	56,7	202,5	259,2	68,8	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	120,7	163,7	137,5	165,6	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	13,7	10,2	41,6	37,1	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych).

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). ^b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings).

TABL. 10 (257). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	15813	21199	23071	20817	Average paid employment
sektor publiczny	1921	1024	884	832	public sector
sektor prywatny	13892	20174	22187	19985	private sector
Budowa budynków ^Δ	.	7977	9438	8634	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	.	7030	6640	5180	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	.	6192	6994	7003	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1821,74	2510,71	2623,16	2546,06	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	2162,35	2910,21	3192,09	2859,99	public sector
sektor prywatny	1774,64	2490,56	2600,49	2532,99	private sector
Budowa budynków ^Δ	.	2263,14	2411,41	2355,55	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	.	2932,85	2967,23	2910,73	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	.	2350,38	2581,88	2511,21	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ.

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są w latach 2002-2008 według ewidencji prowadzonej przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS.

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Information on **registered vehicles and tractors** is presented for 2002-2008 according to the evidence conducted by starosts, presidents of cities and mayors, since 2009 according to Central Vehicle Register kept by Ministry of Interior

i Administracji). Od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydanymi w końcu roku. Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres do około 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy **zarobkowy** obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą (**przedsiębiorstwa transportu samochodowego**) oraz od 2004 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową, budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborom komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób;

6. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej (operator publiczny) a także od 2009 r. operatorów niepublicznych (w zakresie: placówek dla usług pocztowych, przesyłek listowych i ekspresowych, paczek) oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówkę dla usług pocztowych stanowi jednostka organizacyjna operatora publicznego lub jego agenta (placówka pocztowa), w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom

(until 17 IX 2011 - the Ministry of the Interior and Administration). Since 2011 including vehicles having temporary permission issued by the ending of reference year. Temporary permission is issued for a period of about 30 days to settle all formalities for the registration of the vehicle and needed to obtain the target registration.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity (**road transport entities**) and since 2004 also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, building, trade activity); data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet and entities employing up to 9 persons.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office (public operator) and since 2009 non-public operators (in scope of: postal service offices, letters, express mail and packages) as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Postal service office represents an organizational unit of the public operator or its agent (post office) and of the non-public operators, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the

przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują przesyłki (np. listy, kartki pocztowe z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

addressees of the consignment or the amount of money specified in the postal transfers.

3. *Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data on letter mail include mail (e.g. letters, postcards, excluding packages) containing an address for the purpose of being delivered to the addressee.

4. Telephone main line *includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.*

Transport

Transport

TABL. 1 (258). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM	975	1027	1024	1024	TOTAL
Normalnotorowe ^b	929	981	978	978	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane	355	355	355	365	of which electrified
jednotorowe	697	749	746	746	single track
dwu- i więcej torowe	232	232	232	232	double and more tracks
Wąskotorowe	46	46	46	46	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	5,5	5,8	5,7	5,7	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej. ^b Łącznie z szerokotorowymi.

^a Data concern PKP network and other entities managing railway network. ^b Including wide gauge.

TABL. 2 (259). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem	w tym o nawierzchni ulepszonej	
				total	of which improved	
w km in km						
OGÓŁEM	14030,3	15008,2	15148,6	15630,5	14720,0	TOTAL
miejskie	2227,5	2565,5	2612,5	2664,6	2565,8	urban
zamiejskie	11802,8	12442,7	12536,1	12965,9	12136,2	out-of-town
Krajowe	770,6	771,7	771,6	771,4	771,4	Domestic
miejskie	198,8	215,6	216,3	209,0	209,0	urban
zamiejskie	571,8	556,1	555,3	562,4	562,4	out-of-town
Wojewódzkie	1653,7	1667,2	1667,6	1677,6	1677,2	Voivodship
miejskie	204,1	208,1	208,5	218,5	218,5	urban
zamiejskie	1449,6	1459,1	1459,1	1459,1	1458,7	out-of-town
Powiatowe	6360,2	6368,6	6391,0	6416,2	6270,0	Powiat
miejskie	627,9	662,7	664,5	672,3	669,7	urban
zamiejskie	5732,3	5705,9	5726,5	5743,9	5600,3	out-of-town
Gminne	5245,8	6200,7	6318,4	6765,3	5983,4	Gmina
miejskie	1196,7	1479,1	1523,2	1564,8	1468,6	urban
zamiejskie	4049,1	4721,6	4795,2	5200,5	4514,8	out-of-town

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (260). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	880880	1174565	1235568	1272180	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	627372	841186	888492	918064	Passenger cars
Autobusy	4264	5105	5210	5110	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	97703	134506	142056	144486	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	81859	102924	106143	107076	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	62937	82138	85879	88367	Motorcycles

^a Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 339 ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a See general notes, item 3 on page 339. ^b Including vans.

TABL. 4 (261). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	2453	1130	985	911	National: number
długość w km	108927	52753	45874	42120	length in km
dalekobieżne: liczba.....	84	39	35	31	long distance: number
długość w km	26384	13000	12308	10871	length in km
regionalne: liczba	288	141	105	91	regional: number
długość w km	23114	10846	8174	7394	length in km
podmiejskie: liczba	2065	949	844	788	suburban: number
długość w km	59310	28900	25385	23848	length in km
miejskie: liczba	16	1	1	1	urban: number
długość w km	119	7	7	7	length in km
Międzynarodowe: liczba.....	25	17	14	12	International: number
długość w km...	20056	20007	15036	13785	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (262). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	2106,2	2230,0	2858,7	3018,9	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	213,7	121,2	153,3	177,1	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	76344,0	42710,1	41908,0	39839,0	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	24,2	20,2	19,7	19,7	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	744,2	1698,8	2295,9	2407,0	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1668,5	1303,8	1371,5	1082,2	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	100,3	120,0	135,6	108,6	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	877,4	1258,7	2299,1	2860,0	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (263). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM RZESZÓW**
PASSENGER TRAFFIC^a IN RZESZÓW AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli ^b z portów	46341	223917	243694	278980	Passenger arrivals ^b from airports
krajowych	33941	44674	53974	69963	domestic
zagranicznych	12400	179243	189720	209017	foreign
Pasażerowie odprawieni ^c do portów	47627	230320	247631	285919	Passenger departures ^c to airports
krajowych	36299	46220	55197	71313	domestic
zagranicznych	11328	184100	192434	214606	foreign

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. ^{b, c} Pasażerowie, dla których port lotniczy Rzeszów jest: ^b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, ^c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

^a Data not include children below the age of 2. ^{b, c} Passengers for whom Rzeszów airport is: ^b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, ^c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (264). **PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH**
FREIGHT LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w tonach		in tonnes		
Ładunki przybyłe z portów	217	230	308	262	<i>Freight arrivals from airports</i>
krajowych	172	217	220	196	<i>domestic</i>
w tym poczta	172	214	218	193	<i>of which by post</i>
zagranicznych	45	13	88	66	<i>foreign</i>
Ładunki odprawione do portów	222	236	331	338	<i>Freight deapartures to airports</i>
krajowych	185	217	216	206	<i>domestic</i>
w tym poczta	185	217	216	206	<i>of which by post</i>
zagranicznych	37	19	115	132	<i>foreign</i>

^a W lotach komunikacyjnych.

^a In transport flights.

TABL. 8 (265). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Wypadki	2244	1968	2110	1808	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	25,5	16,8	17,1	14,2	<i>Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors^b</i>
Ofiary wypadków	3145	2780	2858	2442	Road traffic casualties
Śmiertelne	286	202	224	184	<i>Fatalities</i>
na 100 tys. ludności	13,6	9,5	10,5	8,6	<i>per 100 thous. population</i>
Ranni	2859	2578	2634	2258	<i>Injured</i>
na 100 tys. ludności	136,3	121,2	123,8	106,1	<i>per 100 thous. population</i>

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 9 (266). **WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW POJAZDÓW**
ROAD ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
Wypadki	2110	1808	Accidents
Z winy kierujących pojazdami.....	1746	1482	<i>Guilt of drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	516	432	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	488	426	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	128	81	<i>incorrectly overtaking</i>
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	177	162	<i>incorrectly behaviour towards the pedestrian</i>
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	155	161	<i>not keeping a safe distance between vehicles</i>
Z winy pieszych	237	192	<i>Guilt of pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	158	127	<i>of which carelessly entering to the roadway</i>
Pozostałe ^b	127	134	<i>Others^b</i>
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków.....	1746	1482	<i>Vehicles of drivers being accident culprits</i>
Samochody osobowe	1284	1104	<i>Passenger cars</i>
Motocykle.....	73	51	<i>Motorcycles</i>
Rowery.....	149	117	<i>Bicycles</i>
Motorowery	73	65	<i>Motor-bicycles</i>
Samochody ciężarowe	120	116	<i>Lorries</i>
Inne pojazdy ^c	47	29	<i>Other vehicles^c</i>
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg.....	288	230	<i>Accidents involving intoxicated road users</i>
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			<i>of which caused by intoxicated:</i>
Kierujących	164	126	<i>Drivers</i>
samochodami osobowymi.....	119	87	<i>of passenger cars</i>
motocyklami	7	9	<i>of motorcycles</i>
rowerami	25	14	<i>of bicycles</i>
motorowery	10	9	<i>of motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi.....	2	2	<i>of lorries</i>
innymi pojazdami	1	5	<i>of other vehicles</i>
Pieszycy.....	80	56	<i>Pedestrians</i>

^a Zarejestrowanych przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny. ^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons. ^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność

Communications

TABL. 10 (267). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Placówki dla usług pocztowych (stan w dniu 31 XII)	468	473	481	481	Postal service offices (as of 31 XII)
miasta	125	138	153	158	urban areas
wieś	343	335	328	323	rural areas
Nadane (w ciągu roku):					Mailed (during the year):
przesyłki listowe polecone ^{bc} w tys.	10631,6	13571,3	11472,1	15397,4	registered letters ^{bc} in thous.
paczki ^b w tys.	699,1	751,1	607,9	735,1	packages ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^b w tys.	1859,0	2687,2	503,0 ^d	3168,2	Postal transfers paid ^b in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	5105,2	12644,8	6076,1	6936,3	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej (operator publiczny). ^b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. ^c W latach 2010-2012 łącznie z przesyłkami z zadeklarowaną wartością. ^d Bez elektronicznych przekazów emerytalnych.

^a Data concern the public post office (public operator). ^b In overture within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system. ^c In 2010-2012 including insured letters. ^d Without electronic transfers of pension.

TABL. 11 (268). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	532,0	360,6	303,0	280,2	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	425,4	276,0	226,4	204,4	of which private subscribers ^b
miasta	333,9	223,6	186,3	180,4	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	247,6	155,3	123,6	125,0	of which private subscribers ^b
wieś	198,1	137,0	116,7	99,7	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	177,9	120,8	102,8	79,3	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	486,6	325,3	272,9	248,5	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	295,9	193,1	159,7	152,7	urban areas
wieś	190,7	132,2	113,2	95,8	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne					
samoinkasujące	4696	2765	1832	1291	Public pay telephones
miasta	2999	1328	982	815	urban areas
wieś	1697	1437	850	476	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
  - punktach sprzedaży detalicznej,
  - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 3) na str. 30.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy mineralne lub chemiczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in the chapter concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
  - retail sales outlets,
  - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP); see general notes to the Yearbook, item 8, point 3) on page 30.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeds, crop protection chemicals, mineral or chemical fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechnie są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okre-

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from own or used warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and shopping centres are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for shopping centres.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

sowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek. Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (plac, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks.

9. Data regarding trade activity, including information regarding shops and petrol stations, are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities. Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (269). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM w mln zł	15344,7	17610,4	19498,7	20077,7	TOTAL in mln zł
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	3264,5	5471,0	5676,2	6116,7	in million zlotys
w %	21,3	31,1	29,1	30,5	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	7315	8279	9164	9431	PER CAPITA in zł

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (270). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	7320,6	10144,2	10895,0	11515,6	TOTAL
---------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	--------------

W ODSETKACH
 IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	67,7	75,1	75,1	76,9	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe..	26,2	28,1	29,6	31,7	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,6	5,2	5,3	5,6	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	35,9	41,8	40,2	39,6	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	32,3	24,9	24,9	23,1	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (271). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	11095,4	17224,1	21234,6	20981,1	TOTAL
---------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	--------------

W ODSETKACH
 IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	23,1	18,0	17,0	16,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,2	3,4	4,4	2,2	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	71,7	78,6	78,6	81,7	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (272). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
 Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORMS AND PETROL STATIONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
SKLEPY	19913	17027	17084	18357	SHOPS
Domy towarowe	7	7	7	7	Department stores
Domy handlowe	25	18	17	15	Trade stores
Supermarkety	135	233	254	271	Supermarkets
Hipermarkety	10	21	21	20	Hipermarkets
Sklepy powszechne	555	504	564	549	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	879	1347	1470	1545	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^b	18302	14897	14751	15950	Other shops ^b
STACJE PALIW	488	481	465	526	PETROL STATIONS

^a Według lokalizacji sklepu/stacji paliw; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 348. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 5 on page 348. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (273) GASTRONOMIA^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	432	511	535	531	<i>Number of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	144	183	206	184	<i>of which restaurants</i>
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł....	148510	321275	339236	372717	<i>Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z produkcji gastronomicznej.....	95634	250436	262107	304287	<i>from catering production</i>
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	34000	40675	45790	35947	<i>from the sale of alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (274) MAGAZYNY HANDLOWE^a
Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	1651	1473	1260	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	847,4	921,9	1890,4	<i>storage area in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	162	152	197	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	59,4	59,7	112,5	<i>storage area in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	257	240	227	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	515,4	435,0	486,9	<i>storage area in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:				<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	523	270	211	<i>number</i>
pojemność w dam ³	67,5	120,9	42,6	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdziałcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (275). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	129	126	128	131	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	117	115	116	119	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia w tys. m ²	474,6	457,0	492,6	633,9	<i>area in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	293,8	325,3	355,7	401,4	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	3183	3045	3211	3575	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2343	2265	2443	2816	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	156	144	115	117	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	10256,7	10356,4	9893,8	10496,1	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2009, Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których **liczba pracujących przekracza 9 osób**.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielných publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223) with later amendments.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers **employing more than 9 persons**.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment funds, co-operative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets and investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and

pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e. the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, in which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanymi z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego, przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
  - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
  - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
  - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),
  - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należno-

products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons, and since 2009 also other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted.

It includes:

- *the current part, i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,*
- *the deferred part, i.e. the difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period, while the reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. *The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:*

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
  - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
  - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
  - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities (excluding special funds),
  - **second degree** as the relation of short-

ści i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych),

- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych
  - kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich

-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities (excluding special funds),

- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities (excluding special funds).

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital* — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- *founders' capital* — in state owned enterprises,
- *participation fund* — in co-operatives,
- *owners' capital* — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

spląty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (276). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	45155,7	79715,4	89172,3	90476,9	Revenues from total activity
sektor publiczny	7220,1	6392,7	6895,4	3449,2	public sector
sektor prywatny	37935,6	73322,7	82277,0	87027,7	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	26321,1	37470,4	42382,7	43129,3	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	17384,3	39987,6	44073,4	44574,8	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	557,5	1062,1	1335,6	1337,4	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	43156,6	76249,9	85292,8	86936,8	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	7070,5	6334,2	6855,6	3461,4	public sector
sektor prywatny	36086,1	69915,7	78437,1	83475,4	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	26421,6	39276,8	44059,1	45730,7	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	15275,9	34676,8	38834,9	38624,8	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	721,8	1439,3	1419,7	1512,4	Financial costs
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1999,1	3465,5	3879,6	3540,1	Financial result on economic activity
sektor publiczny	149,6	58,5	39,8	-12,2	public sector
sektor prywatny	1849,5	3407,0	3839,8	3552,2	private sector
Zyski nadzwyczajne	3,3	108,4	6,3	4,3	Extraordinary profits
sektor publiczny	0,2	7,0	0,9	0,1	public sector
sektor prywatny	3,1	101,4	5,4	4,2	private sector
Straty nadzwyczajne	2,6	114,4	3,5	40,7	Extraordinary losses
sektor publiczny	0,1	23,9	0,2	31,8	public sector
sektor prywatny	2,5	90,5	3,2	9,0	private sector
Wynik finansowy brutto	1999,9	3459,5	3882,4	3503,7	Gross financial result
sektor publiczny	149,7	41,6	40,4	-43,8	public sector
sektor prywatny	1850,2	3417,9	3842,0	3547,5	private sector
Zysk brutto	2328,1	3945,1	4580,7	4505,5	Gross profit
Strata brutto	328,2	485,6	698,3	901,8	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	284,8	446,7	532,2	443,3	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	37,3	26,3	21,0	19,2	public sector
sektor prywatny	247,5	420,4	511,2	424,1	private sector
W tym podatek dochodowy	264,0	446,7	532,2	443,3	Of which income tax
Wynik finansowy netto	1715,0	3012,8	3350,2	3060,4	Net financial result
sektor publiczny	112,4	15,2	19,4	-63,0	public sector
sektor prywatny	1602,6	2997,5	3330,8	3123,4	private sector
Zysk netto	2023,2	3501,4	4016,8	3939,5	Net profit
Strata netto	308,2	488,6	666,6	879,1	Net loss

TABL. 2 (277). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	Wynik finansowy netto
		<i>Revenues from total activity</i>	<i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	<i>Gross financial result</i>	<i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	<i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	45155,7	43156,6	1999,9	284,8	1715,0
TOTAL	2010	79715,4	76249,9	3459,5	446,7	3012,8
	2011	89172,3	85292,8	3882,4	532,2	3350,2
	2012	90476,9	86936,8	3503,7	443,3	3060,4
sektor publiczny		3449,2	3461,4	-43,8	19,2	-63,0
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		87027,7	83475,4	3547,5	424,1	3123,4
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		135,4	117,2	18,2	0,1	18,1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		49783,2	47507,1	2238,8	246,7	1992,2
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		34213,3	32314,7	1861,3	167,2	1694,1
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		813,4	789,9	23,5	5,9	17,6
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		4678,0	4544,4	133,5	29,2	104,3
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		26662,4	26056,8	606,4	82,9	523,5
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		1782,9	1757,7	25,2	4,5	20,7
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		145,2	149,6	-4,4	1,5	-5,9
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		763,7	730,0	33,5	7,2	26,3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		624,0	634,5	-10,5	-2,3	-8,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		427,7	396,2	31,5	3,6	27,9
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		421,9	399,1	22,7	2,2	20,5
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 3 (278). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result			
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises			
OGÓŁEM 2005	2028	76,8	21,5	1,7	75,8	22,0	2,2	
TOTAL								
	2010	2265	81,2	18,5	0,3	80,6	18,8	0,6
	2011	2353	80,9	19,0	0,1	80,2	19,5	0,3
	2012	2345	78,2	21,6	0,3	77,8	21,7	0,4
sektor publiczny ..... public sector	139	68,3	31,7	-	67,6	31,7	0,7	
sektor prywatny ..... private sector	2206	78,8	20,9	0,3	78,5	21,1	0,4	
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	35	74,3	25,7	-	74,3	25,7	-	
Przemysł ..... Industry	826	76,9	22,9	0,2	76,3	23,2	0,5	
w tym: of which:								
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	716	76,5	23,3	0,1	76,1	23,7	0,1	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	62	79,0	21,0	-	77,4	21,0	1,6	
Budownictwo ..... Construction	280	79,3	20,4	0,4	78,6	21,1	0,4	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	789	80,4	19,5	0,1	80,5	19,4	0,1	
Transport i gospodarka magazynowa .... Transportation and storage	104	70,2	29,8	-	70,2	29,8	-	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	28	46,4	53,6	-	46,4	53,6	-	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	56	94,6	5,4	-	92,9	5,4	1,8	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	47	78,7	19,1	2,1	78,7	19,1	2,1	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	40	70,0	30,0	-	70,0	30,0	-	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	56	80,4	17,9	1,8	80,4	17,9	1,8	

TABL. 4 (279). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w %		in %		
OGÓŁEM ..... 2005 TOTAL	95,6	4,4	3,8	33,4	99,9	149,7
	2010	95,7	4,3	3,8	30,0	104,8
	2011	95,6	4,4	3,8	29,1	104,0
	2012	96,1	3,9	3,4	31,3	107,1
sektor publiczny..... public sector	100,4	-1,3	-1,8	53,6	116,7	158,8
sektor prywatny ..... private sector	95,9	4,1	3,6	30,2	106,7	159,1
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	86,5	13,5	13,4	86,9	237,8	433,6
Przemysł..... Industry	95,4	4,5	4,0	31,5	106,5	157,0
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	94,5	5,4	5,0	21,0	94,5	152,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	97,1	2,9	2,2	80,6	164,1	189,7
Budownictwo ..... Construction	97,1	2,9	2,2	24,2	103,8	142,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	97,7	2,3	2,0	20,4	88,3	156,8
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	98,6	1,4	1,2	19,4	111,8	128,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	103,0	-3,0	-4,0	8,7	76,8	87,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities ^Δ	95,6	4,4	3,4	125,4	198,2	229,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	101,7	-1,7	-1,3	75,7	134,1	163,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	92,6	7,4	6,5	115,9	259,3	283,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	94,6	5,4	4,9	34,8	108,5	133,8

TABL. 5 (280). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
 Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and work in progress</i>
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2005	14040,7	4494,5	1240,2	678,5
2	TOTAL 2010	23011,1	6782,8	1931,5	1082,0
3	2011	26326,9	7975,5	2268,5	1235,9
4	2012	27209,9	8392,1	2172,8	1379,5
5	sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	1259,6	304,1	152,0	43,4
6	sektor prywatny..... <i>private sector</i>	25950,2	8088,0	2020,8	1336,1
	w tym: <i>of which:</i>				
7	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	79,6	34,1	6,9	3,0
8	Przemysł ..... <i>Industry</i>	16239,7	5045,4	1944,6	1115,9
	w tym: <i>of which:</i>				
9	przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	12727,7	4693,0	1879,7	1114,2
10	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... <i>water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities</i>	260,9	20,5	14,1	0,5
11	Budownictwo..... <i>Construction</i>	2154,1	461,9	77,8	234,1
12	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	6300,1	2688,0	79,4	12,7
13	Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transport and storage</i>	414,4	35,5	18,4	1,6
14	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	48,6	4,7	1,1	0,6
15	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities ^Δ</i>	360,1	14,2	3,2	4,2
16	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	289,4	39,5	27,5	6,0
17	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities ^Δ</i>	150,5	10,6	6,2	0,0
18	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	76,6	5,1	3,6	0,0

^Δ Patrz uwagi ogólne do działu „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 12.

^Δ See general notes to the chapter „Finances of enterprises”, item. 12.

Stocks		Krótkoterminowe należności <i>Short-term dues</i>		Inwestycje krótkotermini- nowe <i>Short-term investments</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne <i>Short-term inter- period settlements</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^a <i>of which from deliveries and services ^a</i>			
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>					
<i>in mln zł</i>						
1100,2	1453,3	6242,6	5498,1	3131,0	172,6	1
1165,8	2483,8	11226,3	9832,4	4505,5	496,5	2
1407,3	2976,9	12799,5	11037,1	4975,3	576,6	3
1389,4	3329,7	12980,7	11244,0	5349,1	488,0	4
53,6	8,9	500,0	379,8	425,7	29,9	5
1335,8	3320,8	12480,7	10864,2	4923,4	458,1	6
22,2	1,9	27,7	12,7	15,9	1,8	7
1325,9	587,1	7756,3	6801,4	3259,4	178,6	8
1309,7	317,8	6144,8	5307,0	1754,7	135,2	9
1,5	4,2	114,9	80,9	110,8	14,7	10
19,1	118,0	1205,9	1001,8	367,3	118,9	11
19,0	2543,0	2727,8	2455,5	820,9	63,4	12
0,1	14,9	299,0	260,9	62,9	17,0	13
0,0	3,0	37,7	31,1	4,8	1,4	14
1,1	5,8	114,5	84,4	196,9	34,6	15
0,2	5,5	103,4	88,7	133,8	12,7	16
1,1	3,1	76,1	57,2	61,5	2,3	17
0,6	0,9	42,2	37,8	19,9	9,4	18

TABL. 6 (281). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzie- lony (nieroz- liczony) wy- nik finanso- wy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	17746,3	9531,8	5730,1	-1361,0	1714,8
TOTAL	2010	33362,5	12417,4	16541,2	-1659,2	3008,2
	2011	40696,1	13084,6	17220,5	4036,0	3279,7
	2012	44199,5	13920,9	19810,6	3841,7	3053,1
sektor publiczny		3030,2	2863,6	491,0	-366,1	-63,3
public sector						
sektor prywatny		41169,3	11057,3	19319,6	4207,8	3116,3
private sector						
w tym: of which:						
Roľnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybacz- two		158,0	68,0	38,1	0,6	18,1
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		28653,1	7718,1	12789,8	3827,9	1980,1
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		16121,5	5729,4	8174,9	-1576,4	1682,1
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1136,9	965,8	137,9	-39,5	17,6
water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities						
Budownictwo		1128,1	479,9	591,3	-186,1	107,4
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		4848,2	2018,0	1541,5	118,8	523,5
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		802,3	789,0	102,6	-133,2	20,7
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		224,7	90,9	11,3	-15,6	-5,9
Accommodation and catering ^Δ						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1853,7	1393,8	277,2	0,0	26,3
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1121,4	988,9	86,7	7,4	-8,2
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ		183,0	67,6	62,5	0,6	27,8
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		148,1	96,2	32,1	-5,7	22,2
Human health and social work activities						

TABL. 7 (282). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a**
Stan w dniu 31 XII
SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate		
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	6990,6	1036,2	1438,1	1551,0	1221,7
TOTAL	2010	10155,5	657,5	1662,2	2704,8	1867,3
	2011	10663,6	509,1	821,9	2951,2	1837,1
	2012	11415,5	397,1	703,1	2886,1	2158,6
sektor publiczny		2821,0	337,8	694,7	12,0	36,6
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		8594,5	59,2	8,4	2874,1	2121,9
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		59,7	4,8	26,2	11,1	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		7196,5	311,6	267,9	1238,0	2113,1
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		5272,1	245,0	148,9	1190,0	2053,6
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		964,0	66,2	25,9	7,7	1,7
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		285,6	4,5	0,4	190,3	7,3
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1708,2	33,1	3,7	914,1	26,3
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		729,0	9,5	279,6	95,6	2,5
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		82,5	-	-	72,9	7,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		65,9	-	5,8	16,1	-
<i>Real estate activities^Δ</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		968,3	-	108,5	276,5	0,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		56,6	-	-	40,7	-
<i>Administrative and support service activities^Δ</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		93,3	18,7	9,9	8,5	-
<i>Human health and social work activities</i>						

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (283). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	12613,1	3009,9	2367,2	9603,2	2139,5	5096,5
TOTAL						
2010	20314,5	5039,2	2972,4	15275,3	2907,8	8430,5
2011	22864,5	5553,5	4161,7	17311,0	3987,1	9081,3
2012	23117,4	5782,4	4419,0	17335,0	4517,5	8506,2
sektor publiczny ..... public sector	1250,0	436,8	345,2	813,2	209,3	284,8
sektor prywatny ..... private sector	21867,4	5345,6	4073,8	16521,8	4308,3	8221,4
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	32,7	7,7	5,8	25,0	4,7	7,3
Przemysł ..... Industry	14098,7	3666,0	2697,8	10432,7	3103,0	4337,0
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	11345,8	2907,8	2054,3	8437,9	2867,4	3617,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	367,4	225,2	174,8	142,2	36,4	53,8
Budownictwo ..... Construction	1717,4	189,3	163,7	1528,1	316,0	848,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4866,3	813,5	744,3	4052,9	856,2	2743,9
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	532,7	204,1	124,6	328,6	61,8	175,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	156,3	100,9	75,8	55,4	27,5	9,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	465,6	258,8	245,3	206,8	24,9	102,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	285,9	105,2	77,2	180,7	46,2	73,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	82,4	13,8	12,5	68,6	6,4	20,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	121,8	61,4	59,0	60,4	16,1	23,5

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła: dla 2005 r. — ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), a w latach 2010—2012 — ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 i 1241 z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 594—596) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining the above mentioned processes was provided: for 2005 — the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 15, item 148 with later amendments), and in 2010—2012 — the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009, and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws No. 157, item 1240 and 1241 with later amendments). With respect to the financial management of local self-government entities, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998, the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (unified text: Journal of Laws 2013, items 594—596) as well as the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2010 No. 80, item 526 with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of local self-government entities budgets as well as revenue and costs of self-government budgetary establishments.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat.

Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
  - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
  - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
  - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
  - d) środki z innych źródeł na dofinansowanie zadań własnych;
- 2) dotacje:
  - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
  - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
  - c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
  - d) pozostałe dotacje, w tym dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

Therefore in tables revenue and expenditure of gminas are given without data for cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207 with later amendments).

5. Budget revenue of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
  - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
  - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fee,
  - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
  - d) funds from other sources for the additional financing of own tasks;
- 2) allocations:
  - a) appropriated allocations from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
  - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),
  - c) received from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),
  - d) other allocations, of which appropriated allocations for tasks realized on the basis of agreements between local self-government entities;
- 3) general subsidy from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

6. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m. in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego, w tym wypłaty z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują **samorządowe zakłady budżetowe**, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

6. Expenditure of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- allocations, among others, for organizational and legal units operating within local self-government entities budgets,
- expenditure on public debt servicing, of which payments related to granting endorsements and guarantees.

7. Since 2010 in the sector of public finance are functioning **self-government budgetary establishments** which perform tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective allocations, as well as from appropriated allocations for current tasks and appropriated allocations for financing or co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local self-government entities.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance reports.

TABL. 1 (284). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2005	5129497,6	3062213,0	864112,6	895304,6	307867,4
TOTAL	2010	9118165,0	5157084,3	1471656,1	1602409,5	887015,1
	2011	9345907,2	5111779,7	1632570,5	1671782,3	929774,7
	2012	9221089,5	5168937,3	1665190,9	1515361,9	871599,4
Dochody własne		3169509,2	1884800,9	735452,2	351212,0	198044,1
Own revenue						
w tym: <i>of which:</i>						
Udziały w podatku dochodowym		1281455,1	642712,8	310453,9	174586,3	153702,1
<i>Share in income tax</i>						
od osób prawnych		182738,8	34346,2	23258,2	7228,4	117906,0
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		1098716,4	608366,6	287195,7	167357,9	35796,1
<i>personal income tax</i>						
Podatek od nieruchomości		737241,3	564671,3	172570,0	x	x
<i>Tax on real estate</i>						
Podatek rolny		82118,3	79530,5	2587,8	x	x
<i>Agricultural tax</i>						
Podatek od środków transportowych		40976,5	31819,8	9156,7	x	x
<i>Tax on means of transport</i>						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		45566,3	33838,2	11728,1	x	x
<i>Tax on civil law transactions</i>						
Opłata skarbowa		17260,6	10365,3	6895,3	x	x
<i>Treasury fee</i>						
Dochody z majątku		189578,7	121066,6	52192,2	13753,8	2566,2
<i>Revenue from property</i>						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		74865,1	51454,0	14444,6	8527,7	438,8
<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>						
Środki na dofinansowanie własnych zadań po - zyskane z innych źródeł		125901,4	102473,4	14239,8	5163,4	4024,8
<i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (284). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
**REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
Dotacje ogółem ..... Total allocations	2478865,9	1265714,9	379636,3	443761,2	389753,5
Dotacje celowe	1646369,9	973013,4	183620,7	372630,7	117105,1
<i>Appropriated allocations</i>					
z budżetu państwa	1503188,5	919266,7	171274,3	316329,7	96317,7
<i>from state budget</i>					
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej	1075611,5	659677,4	125116,9	196963,4	93853,7
<i>for government administration tasks</i>					
własne	425249,9	258079,6	45827,8	118878,4	2464,0
<i>own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	2327,1	1509,6	329,6	487,9	-
<i>realized on the basis of agreements with government administration entities</i>					
realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	54525,2	22602,7	6775,3	22052,6	3094,6
<i>received for tasks realized on the basis of self- government agreements</i>					
otrzymane z państwowych funduszy celowych ..	31106,6	12399,2	4673,1	5458,1	8576,3
<i>received from state appropriated funds</i>					
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na do- finansowanie własnych zadań	57549,6	18744,8	898,0	28790,3	9116,5
<i>for financial assistance between local self-gover- ment entities for additional financing of own tasks</i>					
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	832496,0	292701,5	196015,6	71130,4	272648,4
<i>Allocations from paragraphs 200 and 620^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa ..... General subsidy from state budget	3572714,4	2018421,5	550102,5	720388,7	283801,8
w tym część oświatowa	2434155,9	1358672,8	486693,3	538584,2	50205,6
<i>of which educational part</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (285). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
 WEDŁUG DZIAŁÓW W 2012 R.
 REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
 BY DIVISIONS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	9221089,5	5168937,3	1665190,9	1515361,9	871599,4
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	153088,1	58020,7	109,3	13800,0	81158,1
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	1392,7	470,3	-	4,1	918,3
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę	31386,9	31386,9	-	-	-
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	496502,4	98847,8	166160,9	129926,6	101567,0
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	228821,8	150705,0	59034,5	16539,0	2543,3
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	39933,9	2922,9	6248,8	29453,0	1309,2
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	76331,5	31460,1	11852,3	30479,7	2539,3
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa	127410,0	9999,9	40152,4	77257,7	-
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2328428,2	1439537,2	539716,5	194852,2	154322,2
<i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal perso- nality and expenses associated with their intake</i>					
Różne rozliczenia	3845310,5	2050487,5	565044,9	731315,8	498462,2
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	165656,7	90613,6	40398,2	32703,2	1941,7
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	86848,0	1205,0	7787,6	77439,6	415,8
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1060522,3	793406,0	131529,6	132598,4	2988,3
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	61019,2	7889,9	10639,8	28593,5	13895,9
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	67997,9	52956,8	6950,3	8043,4	47,4
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	235943,9	202802,6	26762,0	5796,1	583,1
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	51550,2	37380,7	6477,0	709,3	6983,1
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	126692,6	92063,3	31971,0	2633,8	24,5
<i>Physical education</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (286). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2005	5182183,1	3042523,1	920802,4	904696,9	314160,7
TOTAL	2010	9865856,8	5659683,2	1571777,9	1654700,1	979695,6
	2011	9823471,8	5352479,8	1801409,2	1707108,0	962474,8
	2012	9359793,5	5140381,2	1766907,4	1561504,3	891000,6
Wydatki bieżące		7495839,7	4316814,8	1345286,7	1304505,7	529232,5
Current expenditure						
w tym: of which:						
Dotacje		648714,7	271394,6	130569,5	87813,2	158937,5
<i>Allocations</i>						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych		37054,9	31971,2	4966,6	117,1	-
<i>of which for self-government budgetary establishments</i>						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1021109,2	842650,6	121725,2	43603,2	13130,3
<i>Benefits for natural persons</i>						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		5649091,9	3106643,3	1052704,5	1152289,1	337455,0
<i>Current expenditure of budgetary entities</i>						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		3193769,0	1781327,6	601809,3	676831,8	133800,4
<i>wages and salaries</i>						
w tym osobowe		2890745,1	1609864,7	547891,2	610371,6	122617,6
<i>of which personal</i>						
pochodne od wynagrodzeń ^b		579875,2	340274,8	103294,5	112349,8	23956,2
<i>derivatives of wages and salaries^b</i>						
zakup materiałów i usług		1454688,1	759261,6	281811,7	246197,2	167417,6
<i>purchase of materials and services</i>						
wydatki na obsługę długu		161256,4	85026,2	37612,3	20504,2	18113,7
<i>expenditures on debt servicing</i>						
Wydatki majątkowe		1863953,9	823566,4	421620,8	256998,6	361768,1
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		1832013,1	814484,2	407827,0	255998,6	353703,3
<i>Of which investment expenditure^c</i>						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. c Including allocations for financing investment tasks of self-government budgetary establishments.

TABL. 4 (287). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2012 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISIONS IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Województwo <i>Voivodship</i>
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	9359793,5	5140381,2	1766907,4	1561504,3	891000,6
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	187750,6	74719,6	765,1	13867,3	98398,6
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	48647,8	928,7	-	27,8	47691,3
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	55440,3	54594,9	302,2	-	543,1
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1290090,5	339380,5	333828,5	268334,0	348547,5
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	208875,2	141175,3	61303,3	5868,2	528,3
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	64714,5	19377,0	12441,3	27202,9	5693,2
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	832062,3	469878,9	116701,6	154269,4	91212,5
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	181935,6	51808,0	49903,4	78724,0	1500,3
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego	161550,2	85166,5	37612,3	20657,8	18113,7
<i>Public debt servicing</i>					
Różne rozliczenia	23423,4	9725,6	6743,5	6954,3	-
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	3212478,7	2021925,5	611515,7	509321,4	69716,1
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	195712,7	25348,9	20176,1	87721,5	62466,3
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1354511,1	945101,1	207505,1	192200,7	9704,1
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	138642,9	15556,5	25876,2	69525,8	27684,4
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	260175,8	86440,4	63295,8	98044,1	12395,5
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	457258,4	356584,1	91391,6	5877,8	3405,0
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	305962,8	195026,6	41997,3	10604,5	58334,5
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	324634,1	230401,4	68547,2	6619,6	19066,0
<i>Physical education</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 5 (288). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF SELF-GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		in thous. zł		
Przychody	2011	210887,8	186449,4	-	24438,4	-
Revenue						
	2012	234061,5	213213,0	118,6	20729,9	-
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		159971,9	146405,6	-	13566,3	-
<i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu teryto- rialnego ^b		34052,0	29262,2	117,1	4672,7	-
<i>Allocations from local self-government entities budgets^b</i>						
Koszty	2011	231935,2	206890,8	-	25044,5	-
Costs						
	2012	241525,2	220878,7	119,7	20526,8	-
w tym: of which:						
Materiały i usługi		91517,6	85570,4	44,7	5902,5	-
<i>Materials and services</i>						
Podatek dochodowy od osób prawnych		1074,7	925,1	-	149,6	-
<i>Corporate income tax</i>						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samo- rządu terytorialnego		1853,9	1233,5	-	620,4	-
<i>Surplus payments to local self-government enti- ties budgets</i>						

a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

a Excluding revenue and costs of self-government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations from the state budget as well as payments within the European funds budget.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne (wyrażone wyłącznie w cenach bieżących) dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji). Od 2005 r. nakłady inwe-

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays (expressed exclusively in current prices) are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units using International Accounting Standards (IAS) since 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes). Since 2005 investment outlays on

stycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” (w poprzednich edycjach Rocznika wykazywane były w sekcji „Budownictwo”).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa nieukończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage" (in previous editions of the Yearbook they were included in the "Construction").

3. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognized, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

Od 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r.

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji wartość nabycia lub wytworzenia. Od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego

The value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage" since 2010; data for previous years are given in conditions comparable with the data of 2010.

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation). Since 2005 also revaluation according to fair value in units using International Accounting Standards (IAS).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation as the purchase or manufacturing value.

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 2 were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". Residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities", constitute an exception.

5. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent

zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
  - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
  - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
  - a) kotły i maszyny energetyczne,
  - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
  - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
  - d) urządzenia techniczne,
  - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
  - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
  - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
  - a) *boilers and power industry machinery,*
  - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
  - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
  - d) *technical equipment,*
  - e) *tools, instruments, movables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (289). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM ..... TOTAL	10288,7	13417,7	12565,1
sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	5524,9	7606,0	6727,2
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	4763,7	5811,6	5837,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	181,4	277,9	330,7
Przemysł..... <i>Industry</i>	3065,5	3652,3	3851,6
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	34,6	49,4	30,3
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	1539,1	2272,3	2433,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	788,5	803,4	914,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... <i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>	703,4	527,2	473,4
Budownictwo..... <i>Construction</i>	220,7	285,8	178,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	721,5	742,5	784,9
Transport i gospodarka magazynowa ^b ..... <i>Transportation and storage^b</i>	2757,6	4960,7	4296,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering^Δ</i>	172,7	193,5	124,7
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	87,5	180,2	111,1

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 1 (289). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010	2011	2012
	w mln zł <i>in mln zł</i>		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	60,8	60,7	63,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	1246,4	1241,1	1255,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	121,7	193,6	168,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	42,3	30,4	31,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	351,4	288,8	251,5
Edukacja ..... <i>Education</i>	574,1	558,4	437,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	300,8	367,9	316,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	353,6	346,3	343,2
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	30,8	37,6	19,5

^a Według lokalizacji inwestycji.^a According to investment location.

TABL. 2 (290). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł		in mln zł
O G Ó Ł E M	4133,0	5609,7	5795,2
TOTAL			
sektor publiczny.....	1315,7	1667,5	1764,0
<i>public sector</i>			
sektor prywatny.....	2817,1	3942,4	4031,3
<i>private sector</i>			
w tym: of which:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	52,6	140,5	184,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł.....	2329,0	3164,1	3523,6
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie.....	31,2	32,7	24,4
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe.....	1416,9	2194,1	2355,9
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	778,9	778,6	905,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ	102,0	158,7	237,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remedi- ation activities</i>			
Budownictwo.....	170,4	186,3	100,4
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	563,0	576,7	634,8
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa.....	295,3	463,5	565,8
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	68,4	178,2	109,8
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja.....	61,2	168,8	102,5
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	57,5	53,6	50,6
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	128,3	128,5	93,5
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	78,8	140,3	118,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17,1	21,8	15,0
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja.....	20,1	49,7	8,0
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	210,3	276,3	248,6
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	72,1	60,8	36,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa.....	8,9	0,5	3,3
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (291). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
					w mln zł in mln zł
OGÓŁEM	2010	2891,9	1151,5	1441,5	287,0
TOTAL	2011	4152,2	1905,5	1953,5	276,4
	2012	4005,5	1532,8	2169,6	273,9
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. .... Agriculture, forestry and fishing		179,2	163,4	8,6	4,1
Przemysł..... Industry		2468,6	658,7	1710,6	75,8
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying		22,8	5,6	10,8	6,3
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing		2010,3	496,1	1437,6	59,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... electricity, gas, steam and air conditioning supply		291,5	64,1	218,7	2,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities		144,1	92,8	43,5	7,8
Budownictwo ..... Construction		87,0	32,6	41,1	13,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ		439,8	221,4	121,8	95,6
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage		135,6	63,2	34,9	37,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ		87,9	84,5	2,6	0,6
Informacja i komunikacja ..... Information and communication		109,0	23,9	62,0	23,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities		25,7	7,1	17,8	0,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities		79,4	73,3	4,9	1,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities		91,2	24,5	53,6	13,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities		13,8	8,1	4,6	1,2
Edukacja..... Education		7,7	2,7	2,9	2,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities		241,4	147,3	88,4	5,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation		35,9	20,9	13,8	0,7
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities		3,3	1,3	1,8	0,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 4 (292). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM ..... TOTAL	109173,1	116625,3	122317,4
sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	45224,8	49256,3	49529,5
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	63948,3	67369,0	72787,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6314,0	6525,0	6732,2
Przemysł..... <i>Industry</i>	36122,5	38783,1	38113,4
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	3411,4	3969,6	3283,2
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	21291,3	22702,2	23317,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	6498,9	6443,9	5516,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekul- tywacja ^Δ ..... <i>water supply; sewerage, waste management and remedi- ation activities</i>	4920,9	5667,4	5 996,3
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1819,2	2004,9	2854,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	5021,3	5732,2	6311,2
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	18961,8	20583,3	22665,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering^Δ</i>	570,4	721,4	750,7
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	2412,5	2433,2	2036,2

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.
^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 4 (292). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł in mln zł		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	582,8	602,0	647,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	22982,9	23790,4	25363,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	915,6	742,8	910,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	299,7	338,2	880,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4528,4	4523,3	3955,3
Edukacja ..... <i>Education</i>	4000,8	4528,0	5182,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	2794,2	3123,2	3439,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1629,4	1949,7	2219,1
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	217,5	244,6	256,3

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 5 (293). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	48532,5	51518,6	53462,3
TOTAL			
w tym: of which:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	883,6	1010,4	1123,0
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł.....	32242,1	34282,9	33438,5
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie.....	3383,8	3926,5	3234,9
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe.....	20531,4	21836,5	22400,0
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6332,8	6277,3	5311,6
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1994,1	2242,6	2492,0
<i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>			
Budownictwo.....	1311,8	1390,6	2162,9
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3523,2	4114,1	4568,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa.....	1275,0	1170,9	1587,2
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	377,5	506,5	506,4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja.....	2260,6	2263,3	1848,3
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	526,7	538,7	580,0
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2575,5	2554,9	2934,3
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	538,0	327,5	467,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	180,2	197,7	718,4
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja.....	185,0	242,3	258,5
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	2103,6	2317,8	2561,0
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	508,3	564,9	668,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa.....	40,2	35,3	39,7
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,

7. Gross primary income in the households sector is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane z rachunków regionalnych za lata 2009-2010 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zastosowania w obliczeniach liczby ludności opracowanej na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za 2010 rok ze względu na zmiany wprowadzone przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym w zakresie wynagrodzeń i dochodów z tytułu własności.

13. Dane na 1 mieszkańca za lata 2009-2011 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

14. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2011 r.”.

- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

11. *The estimation of the “hidden economy” is included in the regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data from the regional accounts for the years 2009-2010 were changed in relation to previously published data on account of applying in calculations number of population which was compiled on the basis of Population and Housing Census 2011 results.*

Moreover, data concerning income in the households sector for 2010 were revised due to changes introduced by the National Bank of Poland in the balance of payments in the range of wages and salaries as well as property income.

13. *Data per capita for the years 2009-2011 were calculated on the basis of the number of population which included the results of the Population and Housing Census 2011.*

14. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2011”.*

TABL. 1 (293). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM ..... TOTAL	50749	52522	57028	x	x	x
W tym wartość dodana brutto ..... Of which gross value added	45099	46259	50096	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	21234	22040	24594	47,1	47,6	49,1
instytucji rządowych i samorządowych general government	8628	9027	9420	19,1	19,5	18,8
gospodarstw domowych..... households	13859	13713	14620	30,7	29,6	29,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ryba- ctwo..... Agriculture, forestry and fishing	1133	1051	1268	2,5	2,3	2,5
Przemysł..... Industry	12000	12498	14156	26,6	27,0	28,3
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	9922	10317	11707	22,0	22,3	23,4
Budownictwo..... Construction	3488	3829	4356	7,7	8,3	8,7
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospodarka magazy- nowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accomoda- tion and catering ^Δ ; information and communication ^Δ	13585	13629	14377	30,1	29,5	28,7
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	3236	3315	3490	7,2	7,2	7,0
Pozostałe usługi ^Δ ..... Others activities ^Δ	11657	11937	12451	25,8	25,8	24,9
NA 1 MIESZKAŃCA w zł ..... PER CAPITA in zł	23886	24691	26801	x	x	x

^Δ Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 28.

^Δ See general notes, item 4 on page 28.

TABL. 2 (294). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna.....	97573	102128	113579	Gross output
Zużycie pośrednie	52473	55869	63483	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto.....	45099	46259	50096	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	19913	20926	22203	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	24872	24876	27438	Gross operating surplus

TABL. 3 (295). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	34456	35302	37365	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	16218	16596	17560	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	35163	36244	38113	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	16551	17039	17912	per capita in zł

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prywatyzacja

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych — z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej — prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

— ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,

— ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

— prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,

— prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.), polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,

— wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),

— innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

Odrębnym procesom — w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128) z późniejszymi zmianami — podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Privatization

1. The process of privatizing state owned enterprises — except of former state farms — is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

— the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,

— the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

— indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,

— privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,

— the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),

— other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128) with later amendments — consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSS), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 591 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz.U. Nr 69, poz. 763 z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku.

W 2011 r. do aktualizacji rejestru REGON po raz pierwszy wykorzystano informacje dotyczące zgonów osób fizycznych pochodzące z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), co wpłynęło istotnie na zmianę (zmniejszenie) w stosunku do 2010 r. liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, herein-after referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VI 1995 (unified text: Journal of Laws 2012 item 591 with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763 with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation.

In 2011 the information on death of natural persons obtained from General Electronic System of Population Register (PESEL) was first used to update the REGON register, which substantially changed (reduced) the number of natural persons conducting economic activity, compared to 2010.

Prywatyzacja Privatization

TABL. 1 (297). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In %</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	275	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	87	31,6	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	104	37,8	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	104	37,8	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	84	30,6	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	47	17,1	<i>of which liquidated</i>

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 2 (298). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIA
I ZLIKwidOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND
LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane <i>Privatized</i>					Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
	razem <i>total</i>	w wyniku <i>as a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of assets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku <i>use of combin- ed methods for disposal of assets</i>	
OGÓŁEM	104	36	17	48	3	47
TOTAL						
w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	34	17	3	14	-	17
Budownictwo	27	8	4	15	-	11
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	19	7	1	10	1	2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa	11	1	8	2	-	6
<i>Transportation and storage</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5	-	1	3	1	6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 3 (299). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	85	TOTAL
powstałe w celu: prywatyzacji ^a	82	established for the purpose of: privatization ^a
innym	3	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo) ..	25	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	6	of which with foreign capital participation

^a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

^a Indirect (capital) privatization by taking up shares and transfer to NIF.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 4 (300). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKwidOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2012 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	20	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	-	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^a	50	Employee companies ^a

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

TABL. 5 (301). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2012 R.**

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2012

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					bez zmian prawno- organiza- cyjnych without legal and orga- nizational changes
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bank- ruptcy	w postępo- waniu na- prawczym in sanitation procedure	pod za- rządem under mana- gement	
OGÓŁEM	1	-	1	-	-	-	-
TOTAL							
Budownictwo	1	-	1	-	-	-	-
Construction							

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABL. 6 (302). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	139059	152618	151091	155034	T O T A L
sektor publiczny.....	6076	6086	6068	6069	<i>public sector</i>
sektor prywatny.....	132983	146532	145023	148938	<i>private sector</i>
Według wybranych form prawnych:					<i>By selected legal forms:</i>
przedsiębiorstwa państwowe.....	10	2	2	2	<i>state owned enterprises</i>
spółki.....	16273	17082	17806	18568	<i>companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe.....	5822	7452	7996	8660	<i>commercial</i>
cywilne.....	10320	9495	9674	9769	<i>civil</i>
spółdzielnie.....	779	731	738	772	<i>cooperatives</i>
fundacje.....	172	256	277	306	<i>foundations</i>
stowarzyszenia i organizacje społeczne.....	4059	5610	5822	6104	<i>associations and social organizations</i>
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	108430	118618	116146	118107	<i>natural persons conducting economic activity</i>
Według liczby pracujących:					<i>By the number of employed persons:</i>
9 i mniej.....	131666	144429	142941	147644	<i>9 and less</i>
10-49.....	6065	6757	6718	5918	<i>10-49</i>
50-249.....	1119	1230	1230	1268	<i>50-249</i>
250 i więcej.....	209	202	202	204	<i>250 and more</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 7 (303). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym <i>of which</i>					
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>		spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>		
				razem total	w tym <i>of which</i>				z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>
			jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>						
OGÓŁEM 2005	139059	30629	10	5822	34	739	10320	779	108430
TOTAL 2010	152618	34000	2	7452	20	974	9495	731	118618
..... 2011	151091	34945	2	7996	15	1042	9674	738	116146
..... 2012	155034	36927	2	8660	13	1157	9769	772	118107
w tym: <i>of which:</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybnictwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3415	551	-	100	1	15	89	129	2864
Przemysł..... <i>Industry</i>	15818	3498	1	1950	5	300	1340	75	12320
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... <i>of which manufacturing</i>	14963	3008	-	1637	4	279	1287	73	11955
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	466	272	1	129	-	9	21	-	194
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	19352	1751	1	850	-	83	794	87	17601
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	43884	7594	-	3019	2	528	4369	190	36290
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	10396	830	-	349	1	72	451	5	9566
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering^Δ</i>	4437	878	-	204	1	28	572	16	3559

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 7 (303). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduct- ing economic activity</i>
		razem total	przed- siębio- stwa pań- stwowe <i>state owned enter- prises</i>	w tym of which					
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>			spółki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie <i>coope- ratives</i>	
				razem total	w tym of which				
			jedno- osobo- we Skarbu Państwa <i>sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury</i>		z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go <i>with foreign capital partici- pation</i>				
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communica- tion</i>	3365	602	-	407	1	16	188	5	2763
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	4228	313	-	159	-	4	92	52	3915
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	4066	3121	-	332	-	27	171	175	945
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	12032	1561	-	636	-	43	776	12	10471
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	2665	410	-	220	-	24	164	9	2255
Administracja publiczna i ob- rona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia spo- łeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>	1928	1926	-	4	-	-	-	-	2
Edukacja ..... <i>Education</i>	6614	4321	-	75	-	5	117	3	2293
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	8524	1057	-	268	2	5	350	7	7467
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją ... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3387	2327	-	47	-	2	125	2	1060
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	10921	6185	-	40	-	5	171	5	4736

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (304). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	
OGÓŁEM	2005	5822	4680	238	4442	1142	1056	17
TOTAL	2010	7452	5876	238	5638	1576	1341	134
	2011	7996	6359	244	6115	1637	1361	166
	2012	8660	6929	249	6680	1731	1383	203
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	100	98	1	87	2	2	2	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	1950	1684	105	1579	266	233	233	25
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe	1637	1395	92	1303	242	216	216	20
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo	850	730	26	704	120	92	92	28
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3019	2211	50	2161	808	713	713	83
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa	349	270	10	260	79	72	72	6
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	204	170	1	169	34	28	28	5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja	407	373	13	360	34	25	25	6
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	159	115	3	112	44	38	38	4
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	332	255	8	247	77	51	51	14
<i>Real estate activities^Δ</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	636	535	19	516	101	55	55	18
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	220	191	-	191	29	18	18	7
<i>Administrative and support service activities^Δ</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4	4	-	4	-	-	-	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja	75	65	-	65	10	9	9	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	268	150	4	146	118	38	38	6
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	47	44	9	35	3	2	2	1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa	40	34	-	34	6	6	6	-
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie podkarpackim wśród spółek osobowych zarejestrowane były spółki partnerskie: w 2005 r. — 68, w 2010 r. — 91, w 2011 r. — 96, w 2012 r. — 99.

^a In Podkarpackie Voivodship there were 68 professional partnerships registered in 2005, 91 in 2010, 96 in 2011 and 99 in 2012.

TABL. 9 (305). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
			spółki companies							spółdzielnie co-operatives
			razem total	w tym of which						
				handlowe companies			z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	cywilne civil law partnerships		
razem total	akcyjne joint stock									
OGÓŁEM 2005	9962	714	330	4	254	371	1	8293		
TOTAL 2010	15855	891	538	6	454	352	8	14157		
..... 2011	13774	999	625	6	524	373	16	12246		
..... 2012	14115	1025	722	6	614	299	37	11643		
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing	210	12	10	-	10	1	1	196		
Przemysł ..... Industry	1233	169	129	2	114	38	7	1057		
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	1142	120	83	2	72	37	7	1015		
Budownictwo ..... Construction	2156	82	57	-	50	25	2	2072		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3544	301	186	-	160	115	6	3234		
Transport i gospodarka magazynowa ... Transportation and storage	785	43	30	-	22	13	-	741		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	496	40	17	-	14	23	8	438		
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	480	78	71	-	65	7	1	401		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities	428	28	25	-	23	3	-	400		
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	186	43	33	-	22	9	-	75		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	1117	118	91	1	75	27	1	996		
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	411	41	34	-	31	7	2	368		
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... Public administration and defence; compulsory social security	9	-	-	-	-	-	-	1		
Edukacja ..... Education	1248	12	6	-	5	6	1	310		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	682	32	23	1	15	9	3	613		
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	232	11	5	2	3	6	2	153		
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	898	15	5	-	5	10	3	588		

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 10 (306). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
			spółki companies							spółdzielnie co-operatives
			razem total	w tym of which				cywilne civil law partner ships		
				handlowe companies		akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability			
				razem total	w tym of which					
OGÓŁEM	2005	9520	514	88	5	63	413	11	8827	
TOTAL	2010	8334	296	104	3	68	192	7	7911	
	2011	14978	293	125	8	63	168	9	14373	
	2012	9912	270	98	1	60	171	4	9413	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Agriculture, forestry and fishing		142	2	-	-	-	2	-	140	
Przemysł..... Industry		871	30	14	-	12	15	-	838	
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing		838	26	12	-	11	14	-	812	
Budownictwo ..... Construction		1712	30	18	-	13	12	-	1682	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ		3401	99	29	1	16	70	3	3299	
Transport i gospodarka magazynowa .... Transportation and storage		683	16	3	-	2	13	-	667	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ		349	18	3	-	1	15	-	330	
Informacja i komunikacja ..... Information and communication		212	8	5	-	4	3	-	203	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities		406	2	-	-	-	2	-	404	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities		71	13	10	-	5	3	1	54	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities		640	26	7	-	4	19	-	611	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities		265	5	2	-	2	3	-	260	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... Public administration and defence; compulsory social security		5	-	-	-	-	-	-	-	
Edukacja..... Education		340	6	2	-	1	4	-	196	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .... Human health and social work activities		183	8	4	-	-	4	-	169	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation		134	4	1	-	-	3	-	114	
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities		498	3	-	-	-	3	-	446	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.